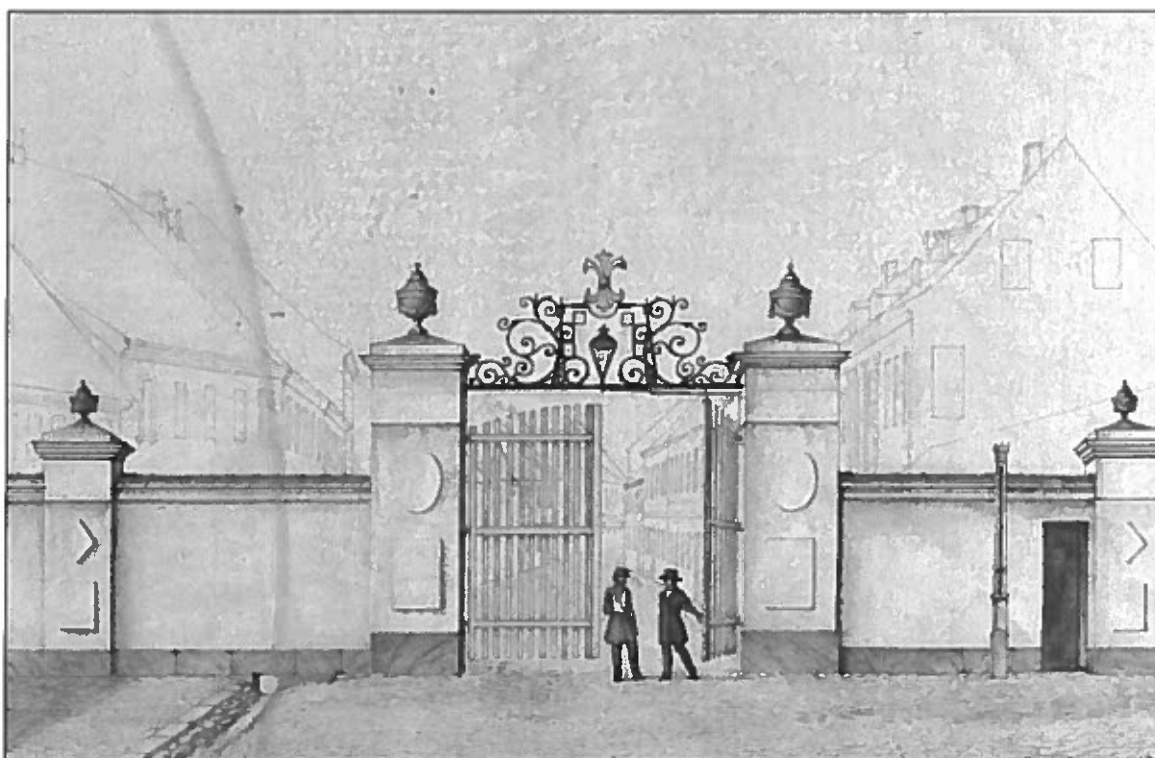

H.C. Andersens barndomsmiljø

Odense 1805-1819 - set fra bytinget

Bind HCA16i
25.8. 1810 - 17.12. 1810

*Odense Vesterport som den så ud fra 1805 til 1851, da den blev revet ned.
Den lå, hvor Søndergade og Vestergade mødes.*

Tangeringer af digterens liv: Se side 2

*Transskript 2009
Ole Nederland*

H.C. Andersens barndomsmiljø

Odense 1805-19 – set fra
bytinget

*

Bind HCA16i

(25/8 1810 - 17/12 1810)

*

Tangeringer af digterens liv

Se side 2

*

Transskript 2009
Ole Nederland

Tangeringer af H.C. Andersens liv

H.C. Andersens mors tidl. arbejdsgiver.....	s. 4
H.C. Andersens fadder Peter Valtersdorff.....	s. 5
Skomager Christian Huus' enke	s. 5, 28 og 49
Hvad pastorinde Bunkeflod så ved kirkeparaden i Skt. Hans Kirke	s. 9
Pga. sygdom må madam Bunkeflod afhøres hjemme	s. 13
Politibetjentes rapport om besøget hos madam Bunkeflod	s. 13
Portner Gomard fra hospitalet fandt skrædder i kirken	s. 10 + 11
Gomard om kongens stol i Skt. Hans Kirke og adgangen fra slottet	s. 11
Portner Gomard igen.....	s. 14
Gomard boede i Odense allerede o. 1793	s. 14
Portner Gomard fra hospitalet vidner igen	s. 52
Om mælkehentning til husholdningen	s. 21
Maren Crone, afd. købmand Lottrups	s. 33
Ny sag mod Samson Levin m.fl.	s. 40
Gård købt af Søren Hempel	s. 60
Lille Saras far – jøden Heimann Samuel - som vidne.....	s. 62
Frifødt melder sig som stillingsmand	s. 65 og 66
Stillingsmand fremstiller vidner	s. 67
Frifødt fremstiller sig	s. 68
Görbing Franck køber teatret på Sortebrødre Torv af Vedel Jarlsberg.....	s. 107
Bogtrykker Jversen repræsenterer Lübeckfirma	s. 121

*

Vigtige sager i øvrigt

Tyverisagen fra Skt. Hans Kirke (side 9 ff.) oplyser interessante detaljer om kirkens indretning.

Den omfattende sag mod Karen Jørgensdatter og Anne Johanne (side 19 og videre bindet igennem) er ved at løbe af sporet da anklager – og dommer? – tror at en natlig udflugt, som de to sigtede har været på i Kræmmermarken, handler om ulovlig malkning af køer. Anklageren mener vist derforuden at kunne afsløre lovbrud fra Karens side i forbindelse med hendes virke som årelader – et virke som ad den vej får interessant omtale i referaterne. Flere mænd og koner bestiller fast tid hos Karen i Skræppestræde hvert forår, så de kan forfriskes ved en tapning før den travle tid, og byens læger henviser rask væk deres patienter til Karen - "ladekonen" kaldes hun somme tider - fordi hun er dygtig til kunsten, som hun har lært af sin far for mange år siden.

En længere historie er om en jordemors dåb af svagelige nyfødte og hendes balance på kanten af det lovlige. Historien begyndte i forrige bind og er næppe afsluttet. Se side 17 ff.

Bemærk også sagen om en kvinde der ønsker skilsmisse ved dom. Hendes mand deserterede til englænderne efter Københavns bombardement 1807 og har ladet hende i stikken. Se side 113.

Praktiske forklaringer

Teksterne i dette bind – HCA16i - er en fortsættelse af bind 16h og indeholder bogstavret afskrift af originalteksten i Odense Byfogeds Tingbog 1809-13. Der er dog indsat overskrifter på nudansk, og gengivelsen af visse trivielle sager – typisk uafsluttede gældssager – er sket som referat og sat i klammer (ligeledes på nudansk). Afskrivningen er foregået efter fotokopieret materiale, hvis skrift undertiden er svag og jævnligt har udfald af bogstavdele; til sammen kan dette lejlighedsvis blokere for tydingen, men det sker sjældent 100%. Usikkerhed markeres ved klammer, prikker og spørgsmålstegn.

Ikke alle tekster har gjort sig fortjent til en overskrift. - Overskrifter om fast ejendom står for overskuelighedens skyld med foransat forsikringsnummer – hvis et sådant er oplyst.

[TEKST MED VERSALER og i klammer er orientering fra afskriver til bruger].

Af registre har bindet kun ét, som findes på side 2: en fortegnelse over steder, forhold og personer der i en eller anden henseende tangerer H.C. Andersens liv. Omstændighederne er forklaret i tekstsammenhængen.

Afskriftsbindets første side er tingbogsside 161a.

//161a// (fremhævet tal og bogstav mellem fire skråstreger) angiver sideskift i forlægget – a til højreside, b til venstreside.

*

//161a//

Extra=Ret

Løverdagen den 25de August 1810

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Schiær og Fabricius. –

*

Vidtløftig sag mod rømte tyve

For Retten mødte Sagfører Ullum her af Odense som befalet Actor i Sagen mod undvigte Tyvsarrestant Hans Andersen og derunder inddragne Marie eller Maren Tomasdatter af Aunsløv, der ligeledes er bortrømt, og fremlagte sin i Sagen under 23de Juni sidstleden udtagne og lovlig forkyndte Domsstævning, samt sit Paastands Jndhold af Dags Dato med deri paaberaabte Bielager, og i Henhold til deri needlagte Paastand indloed Sagen. - Af de fremlagte Bielager bliver No. 1, 2, 3, 4, 5, 12b, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 og 24 Acten at vedhæfte, men Stævningen og Jndlægget tilligemed Bielagerne No. 6 til 11 inclusive, No. 12 og 13 med Lit [A(?)] og de No. 14 med Bielage, No. 16 med Lit: C, No. 25, 26, 27, 28, 29, 30 og 31 indlemmes i Acten og lyder i den fremlagte Ordre saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT].

Påraab i retten er forgæves

Det blev anmærket at de 2de Tiltalte, Hans Andersen og Marie eller Maren Thomasdatter, blev paaraabt, men er ikke endnu kommen tilstæde. - Defensor var mødt og udbad sig Sagens Dokumenter udlaant, samt Tiid til **sammes** Giennemgang og Besvaring i 14ten Dage, paa Grund af disses Viidtløftighed og andre Forretninger.

Denne Sags samtlige Dokumenter blev Defensor paa Begiæring udlaant, ligesom Sagens Anstand blev tilstaaet til i Dag 14ten Dage den 8de September förstkommende, Eftermiddag Kl. 3. -

*

Lindved

Mandagen den 27de August 1810

blev Odense Byetingsret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Hans Jensen, C: Ring, Peder Nielsen og Rasmus Basse. -

Herefter blev allerunderdanigst læst

1. Kongelig Bevilling for Magistraten i Odense, til ved Proklama i Aviserne at indkalde afgangne Kiøbmand **Ursins** Kreditorer, datteret 17de August 1810. -

Afgift ved ejendomssalg betaales forud

2. Læst og bekiendtgjort det Kongelige Rentekammers Resolution ved //161b// Skrivelse til Stiftet under 18de August d:A: angaaende at den ved Forordningen af 8de Febr: d:A: paabudne ½ proCento Afgift af Kiöbesummen maae af vedkommende erlægges forud. Dokumenterne kunne læses ved Retten, da ikkun Skiöder som er udstæde förend bemelte Forordnings Bekiendtgjørelse kunne antages til Læsning ved Retten uden at den paabudne ½ proCento er svaret af Værdien af de deri omhandlede Eyendomme, med mindre Formodning maatte have om svigagtig Forhold i henseende til Dokumentets Datum, da i saa Tilfælde Sagen maae andrages for Kammeret, ligesom og de Ejendomme som förend Forordningens Bekiendtgjørelse ere solgte ved offentlig Auction, og hvorpaa Skiöderne siden enten ere eller bliver tinglæste, fritages for den omhandlede Afgift, men at Kammeret ikke finder sig beföyet til at tilstaae Frietagelse for Ejendomme som förend Forordningens Bekiendtgjørelse ere solgte alleene ved Kiöbekontracter, hvad enten disse ere tinglæste eller ikke. -

No. 607: Hus med gård & have

3. Endvidere læst:
Søren Holst Skoemager hans Skiöde til Snedker Andreas Möller paa et Huus med Grund og Hauge under No. 607, datteret 16de December 1805. -

H.C. Andersens mors tidl. arbejdsgiver*)

Anders Birkerod Kiøbmand hans Obligation til Odense Civile Overformynderie for Summa 1522 rd 10 2/3, datteret 11te December 1809,

**) Indtil H.C.A.'s storesøsters fødsel tjente hans mor som pige i huset. Hun har selv angivet hvor og hvor længe: 14 år hos brændevinsbrænder Ibsen, 5 år hos købmand Birkerod og til sidst 3 år hos kaptajn Selchier. (Se Dorset: "Paradisbarnet", s. 43-44).*

H.C. Andersens fadder Peter Valtersdorff*)

5. Peter Waltersdorff, Skoemager, hans Ditto til Kiøbmand Christen Faaborg for 600 rd, datteret 11te Juni 1810. –

**) Valtersdorff var skomagermester og en af den lille Hans Christians faddere ved fremstillingen i Skt. Hans Kirke 2. påskedag 1805. Hans fulde navn var Peder Hansen Valtersdorff, og han optræder mange gange i afskriftsbundene, ofte ved optagelse af lån. Efter sin død 1812 nævnes han i forbindelse med enkens, Anne Margrethe Brodersens, arveforhold, der var overvåget af lavværgen, købmand Fåborg – den person som i anden sammenhæng ses omtalt nedenfor.*

No. 477: "Sted" uden for Nørreport

6. Cancellieraad Bötcher, Stiftsrevisor, og Inspecteur Lauritz Faaborg, begge som Exekutorer efter afgangne Madame Østrup, deres Skiøde til Kiøbmand Christian Faaborg paa et Stæd uden Odense Nørreport No. 477, datteret 27de December 1809.
7. Clemmen Kryssing Holmsted Kiøbmand, hans Obligation til Odense civile Overformynderie for 1016 rd 63 7/18 s, datteret 11te December 1809. –

Palleshøjhuset

8. Morten Hansen af Palleshøjhuset hans Ditto til Sognefoged Knud Nielsen i Hunderup for 600 rd., datteret 11te Junii 1810.
9. Henrich Braadt Handskemager hans Ditto til Madame Hyllerup for 1200 rd, datteret 18 Junii 1810. –

No. 634 i Klaregade**Skomager Christian Huuses enke*)**

10. Maren Hansen, Skomager Christian Huus' Enke, hendes Skiøde til Veier og Maaler Peder Nyebroer paa et Huus i Odense Klaregade No. 634, datteret 2den Junii 1810. –

**) Skomagermester Huus – og efter ham Maren Hansen, hans enke – var ejer af flere ejendomme i Odense, blandt hvilke det hus i Munkemøllestræde der er kendt som H.C. Andersens barndomshjem.*

11. Salomon Jensen Skoemager hans Skiøde til Kiøbmand Johan Marius Weisz paa en Haugeplads uden for St. Jörgens Porten, datteret 30te Juli 1810. –
12. Johan Marius Weisz Kiøbmand hans Ditto til Abraham Joseph, Handelsmand, paa forbemeldte Haugeplads, datteret 17de Aug: 1810. - //162a//

Kapellanboligen ved Vor Frue Kirke synes

Efter Skrivelse fra Stiftsprovst Tostrup til Dommeren under 23de August sidst angaaende Mænds Udmeldelse til Syens og Taxationsforretning over Cappellan Boeligen ved vor Frue Kirke, hvilken Skrivelse lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT], blev af Retten udmeldt de 2de kyndige Haandværkere Tömmermester Langhoff og Muurmester Bardram, hvilke 2de Mænd haver efter Aftenvarsel at møde for at foretage denne Forretning efter nærmere Paaviisning af vedkommende, saa nöyagtig og rigtig som de samme her inden Retten kan

fremlægge og under deres Eed afhiemle og bekræfte. – Denne Udmeldelse gives beskrevet til lovlig Forkyndelse for de udmeldte Mænd, hvorefter denne Sag henstaaer til næste Ret den 3die September. –

Opsættelser

Domssagen No. 20. Prok. Heilmann for Lakfabriqveur Meyer contra Daniel Swarts. – Prokurator Heilmann, som formedelst befalede Sager ikke har havt Lejlighed til at contrabegegne Jndstævntes fremkomne Jndlæg til i Dag, hvorefter han først fik Copie sidste Fredag, mødte for Jndstævnte Daniel Swarts ved Krogsgaard og forbeholdt det fornødne: – Opsættelse blev tilstaaet til den 3die September næstkommende. –

Domssagen No. 21. Sagfører S. Hansen som befalet for Tømmermand Mathias Larsen contra Kjøbmand Nees. – Deri mødte Hansen ved Sagfører Ullum, som tilkiendegav at hr. Hansen endnu ikke var bleven færdig med sit Tilsvær i Sagen, formedelst han først i disse Dage har modtaget Beskrivelsen af Birkedommer Møllers Jndlæg, hvisaarsag han endnu ærbødigt bad om 14ten Dages Anstand. – Birkedommer Møller var mødt. –

Den begiærte Opsættelse blev tilstaaet til den 10de September. –

Domssagen No. 22. Sagfører S. Hansen for Handelshuset Marcus Michelsen i Lübeck contra Postbefordrer Friderich Hansen fra Faaborg. Birkedommer Møller begiærede 8te Dages Anstand paa Grund af Jndstævntes Fraværelse. – Sagfører Hansen lod møde og forbeholdt sin Principals Ret for denne Sags videre Udsættelse. – Den begiærte Anstand blev tilstaaet til næste Ret den 3die September. –

*

Naboers strid om butiksdør med glasvinduer

Tingsvidnesagen No. 8 Birkedommer Møller for Handelshuset Wagner contra Snedker Roulund. – Deri mødte Birkedommer Møller og fremstillede Muurmester Kornbeck til Vidnesbyrds Aflæggelse efter de fremlagte Spørgsmaal. – Jndstævntes Befuldmægtigede S: Hansen var mødt ved Sagfører Ullum. Det fremstillede Vidne, Muurmester Peder Kornbeck, erklærede at han tilforn haver aflagt Vidnesbyrd og kiendte sine Pligter som Vidne, hvorefter han nu aflagte Vidne Eeden //162b// efter Loven med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd. – Han besvarede derefter Spørgsmaalene fremlagt den 20de August sidst saaledes: Til 1ste: Ja, han kiender de omspurgte. – Til 2det: Ja, som omspurgt. – Til 3die: Ja, Vidnet kiender endnu nøye denne Grund og veed i øvrigt at det forholder sig som omspurgt. – Til 4de: Ja, det omspurgte er ham bekiendt. – Til 5te: Den omspurgte Dør hører til Boutiqven som Wagner har havt, og ikke til Gaarden selv. – Til 6te: Den omspurgte Dør med Glasvinduer var anbragt indvendig i Stuen for Boutiqven, og desforuden findes som omspurgt den sædvanlige Jndgangsdør fra Gaden. – Til 7de: Døren var til det i Spørgsmaalet anførte Nytte og brug. – Til 8de: Alt det som nærværende Spørgsmaal indeholder, har Vidnet sagt Snedker Roulund, og tillagte Vidnet at den omhandlede Glasdør blev af Wagner foranstaltet anbragt strax ved Jndflytningen i Gaarden, eller ogsaa kort Tiid forud, hvilket Vidnet nu ikke saa nøye kan erindre: –

Kvindeligt vidne skal barsle og må afhøres hjemme

Vidnet gav tilkiende at hans Hustrue skulle efter Jndstævningen ogsaa have givet Möde her ved Retten i Dag, men at saadant ikke er bleven hende mueligt fordi hun ikke veed sig noget Øjeblik sikker paa at giøre Barsel, og derfor ikke tør gaae ud. - Vidnet blev dimitteret. -

Birkedommer Møller i Anledning heraf udbad sig af Retten et pr: Mænd udmeldt til i Overeenstemmelse med de fremlagte Spørgsmaale at modtage det syge Vidnes eedelige Svar. -

Til paa den anførte Maade at modtage bemelte Koenes Vidnesbyrd blev af Retten udmeldt de 2de Mænd og eedsorne Stævnevidner Nielsen og Schiær, hvilke 2de Mænd i Morgen Eftermiddag indfinder dem paa Muurmester Kornbecks Boepæl, og da i Parternes Overværelse imodtager bemelte Koenes Vidnesbyrd saa lovlig og nöyagtig som skee bør, og saaledes som de samme her i Retten kan fremlægge og under deres Eed bekræfte. Hvorfter denne Sag blev udsat til næste Ret den 3 Septemb:

*

Løjtnants gæld til købmand Döcher

For Retten mødte Birkedommer Møller for Kiöbmand Döcher og fremlagte en passeret Jndklage til Forligelseskommisionen med paategnet Henviisning til Rettergang samt en udtagen og forkyndt Domsstævning kontra Leutenant Sehsted her i Byen for de forstevnte 2000 rd efter herved fremlæggende Vexelobligation af 6te April d:A., hvorefter Möller henholdt //163a// sig til den i Stævningen needlagte Paastand og indlod Sagen til Doms. - De fremlagte Dokumenter blev acteret lydende saaledes: [ORDLYD IKKE INDFØRT]. Retten lod paaraabe den Jndstevnte Leutenant Sehsted, om han eller nogen paa hans Vegne var mødt og havde noget at fremføre imod dette Sögsmaal, men da ingen meldte sig, og den fremlagte Stevnings Paategninger beviiser lovlig Forkyndelse, saavel for den Jndstevnte Leutenant Sehsted, som for hans beskikkede Curator hr. Major Sehsted til Nordskou, saa blev denne Sag af Retten optaget til Doms. -

Videre var ikke i Dag ved Byetinget at forrette, .

Lindved

Extra Ret

Mandagen den 27de August 1810

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Rasmus Basse og Hans Jensen:

Domssagen Sagfører Ullum contra Smaaehandler Hans Nielsen. -

Hans Nielsen lod möde og tilkiendegive at der endnu ingen Resolution var falden paa hans Ansögnning, hvorefter han begiærede Sagen udsat 14ten Dage. Sagfører Ullum var mødt og forbeholdt Justitiens Ret. Paa Grund af de inddragne Omstændigheder blev denne Sag givet den begiærte Henstand til i Dag 14ten Dage den 10 September næstkommende. -

*

TYVERISIGTET SKRÆDDER FRA BOGENSE

Stjal tiltalte kniplinger fra H.C. Falck?

Vidne Sagen Prokurator C:H: Hansen contra Skrædder Johan Ludvig fra Bogense.

Derudi mødte Actor og fremlagte en udtagen og lovlig forkyndt Continuations Vidnestevning samt sine skrivtlige Spørgsmaale af Dags Dato og derefter bad Tingsvidnet fremmet;

der næst anmærkede han at den Tiltalte i Dag af ham er foranstaltet anholdt og arresteret her i Odense, paa Grund af en til Stiftet indgiven Forestilling, og Stiftets Resolution desangaaende, hvorefter Byefoged Friis i Børgense er meddeelt Ordre om hans Arrestering, men som han ikke der skal have været at finde i nogle Dage, har Byefoged Friis til Actor yttret Ønske om hans Hævtelse her i Odense, hvor han formodedes at være, hvilket desaaarsag og i Dag ved hans Antræffelse her er skeet. - Arrestanten blev nu af Actor fremstillet løs og ledig for Retten. Defensor, Prokurator Rasmussen, var mødt og forbeholdt Tiltaltes Ret for den ham paalagte Arrest. - De fremlagte Dokumenter blev acteret, lydende saaledes: [ORDLYD IKKE INDFØRT].

Skrædder er tidligere rytter ved dragonregimentet

Actor bad for først Arrestanten //163b// fremkaldt og tilspurgt, Om han vil tilstaae at have i den Tiid han tiende ved Rytter eller Dragon Regimentet her i Odense, frastiaalen nærværende Hans Christian Falck endeel Kniplinger af omtrent 3 rds Værdie, som han ved Falcks Randsagning hos ham maatte levere tilbage?

Den tilstædeværende Johan Ludvig blev af Retten givet Actors fremsatte Spørgsmaal, men han benægtede gandske at have gjort sig skyldig i saadan handling. - Actor bad i den Anledning Falck fremkalde og confronteret med den Tiltalte angaaende Falcks sidste Tægtedag aflagte Vidnesbyrd. -

Afskediget politibetjent H.C. Falck vidner

Falck som tilstæde fremstod og blev foreholdt hans sidste Tægtedag aflagte Vidnesbyrd angaaende de omhandlede Kniplinger ham tilhørende, og som Johan Ludvig den Tiid paa en ulovlig Maade havde tilvendt sig, hvilket Vidnesbyrd af Protokollen blev forelæst denne Johan Ludvig, men han benægtede aldeles samme og tilføjede at hans, nemlig Falcks, Koene, er ogsaa dette som en Sandhed bekiendt, og ligeledes at denne tilstædeværende Johan Ludvig er den samme Person som han i sit Vidnesbyrd haver omforklaret. Falck fratraadte.

Lakfabrikant Meyer vidner

Derefter fremstod Lakfabrikveur hr. Lars Meyer, som erklærede at kiende Vidne Eeden og hans Pligter som Vidne, hvorefter han nu her for Retten aflagte Vidne Eeden med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd; Han besvarede derefter de fremlagte Spørgsmaale under Lit. A saaledes. - Til 1ste: Ja, han kiender den omspurgte Mand, som er tilstæde her ved Retten, og han har kiendt ham en Tiid af nogle og 20 Aar. - Til 2det: Ja, som omspurgt. - Til 3die: Det omspurgte angaaende Anmeldelsen for ham kan Vidnet nu efter saa mange Aars Forløb ikke erindre. - 4de: bortfalder i Anledning hans Svar: - 5te ligeledes. - Til 6te: Vidnet har nok hørt tale om det omspurgte, men videre kan han nu ikke derom forklare, da han var ude af Tiennesten ved Regimentet paa den Tiid at dette omspurgte skulle være passeret. - Til 7de: Derom ubekiendt. - Til 8de: Saavidt Vidnet er bekiendt, var hans Opførsel i Tiennesten saaledes som den burde være, og da Vidnet som meldt var ude af Tiennesten paa den Tiid Johan Ludvig blev afskediget, veed Vidnet ikke hvad Aarsagen var til saadan hans Afskeedigelse. - Til 9de: Nej. - Og da ingen havde Vidnet meere at tilspørge, blev //164a// han dimitteret. -

Løjtnant Grüner vidner

Jgien fremstod Leutenant Grüner, som paa lige Maade aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre, til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd. Han besvarede Spørgsmaalene under

Lit B saaledes: Til 1ste: Ja, Vidnet har kiendt omspurgt nærværende Johan Ludvig omtrent en Snees Aar. -

Hvad pastorinde Bunkeflod så ved kirkeparaden i Skt. Hans Kirke*)

Til 2det: Angaaende det omspurgt, afgav Vidnet nu den Forklaring at han for nogle Aar siden, og imedens han stod ved det fyenske Dragon Regiment tilligemed denne Johan Ludvig en Søndag noget over Middag, blev tiltalt af Madame Bunkeflod, den Tiid i Ægteskab med Præsten Bunkeflod, som da var Cappelan ved St. Hans Kirke, hvor Vidnet da af bemelte Madame blev spurgt hvem den Underofficer var som den Søndag havde været med ved Kirkeparaden, hvilken hun beskrev for et ungt Menneske som stammede noget;

**) Madam Bunkeflod kom i sin enkestand fra 1805 til at bo i købmand Eilschous friboliger skråt over for H.C.A.'s barndomshjem, i en lille lejlighed sammen med sin mands søster. Den lille H.C.A. søgte tit herover, og det var i dette miljø han første gang hørte ordet digter; madammens mand, den omtalte pastor Bunkeflod i Skt. Hans Kirke, havde skrevet flere digte. - "Dette var det første dannede Huus hvor jeg havde et Hjem", erklærede H.C.A. som voksen. Madam Bunkeflod læste højt, og Hans Christian læste også selv, foruden at han lærte at sy dragter til dukkerne i sit lille teater. - Se "Mit Livs Eventyr", kap. I. -*

Hvad havde Johan Ludvig at gøre i kirken efter gudstjenesten?

Var han faldet i søvn i våbenhuset?

Da denne Person samme Søndag af hende var seet at komme fra Alteret over Gitterværket, som var tillukket, og da Vidnet næste Dag kom ud med ham og fleere for at exerceere, da det var Exertceertiden, adspurgte Vidnet Underofficererne hvem det var som Søndagen forved havde været med paa Kirkeparade af den 2den Eskadron, [og da] svarede Johan Ludvig at det havde været ham, og da Vidnet foreholdt ham denne Omstændighed at han paa den Tiid imellem Kirketiennesten og da Kirken var lukket, havde været inde i Kirken, og hvad Aarsagen dertil kunde være, foregav han for Vidnet at han var faldet i Søvn, og at han havde været i Vogenhuuset [skal være: våbenhuset];

Guldtresser om alterklædet var væk

Hvad han egentlig forrettede imens han saaledes var i kirken, veed Vidnet ikke, men nogle faae Dage efter blev Vidnet af Graver Hiort, som havde udelukket denne Person af Kirken uden at visitere ham, fortalt at Guldtresserne om Alterklædet var bleven borte, og da Vidnet anmeldte denne Omstændighed for Eskadronsskefen, og denne Person var allerede mistænkt for andre Ting, saa var dette Aarsagen til hvorfor han fra Regimentet fik sin Afskeed. - 3die besvaret. -

Guldportopen og gulfrynser på skærf forsvandt også

Til 4de: Imedens at Vidnet stod ved Regimentet tilligemed denne Johan Ludvig, befandt Vidnet en Gang at være bleven frastiaalen paa hans Kammer i sit da havende Logie hos Beendrejer Peter Petersen i Odense, hvilken Mand tilligemed Koene nu ere bortdøde, en Guld Portopen, som næsten var nye og var af Værdie den Tiid 4 rd 2 mk, samt nogle Gulfryndser af et Guldtilvirket Skierf, hvilket hængte paa Væggen, og da Vidnet af bemeldte sin Vært bekom Underretning at denne Johan Ludvig havde været der paa Stedet, og under Foregivende at han havde noget at bestille for Vidnet, taget Nøglen til //164b// Kammerdøren, som hængte over Væggen, og gaaet ind paa bemelte Værelse, og at ingen andre Personer samme Tiid havde været her paa Kammeret, saa fattede Vidnet strax Mistanke til denne Person, at han og ingen andre

ved den Lejlighed havde tilvendt sig det saaledes fra Vidnet bortstiaalne, men for at undgaae videre Ulejlighed, foruden det Tab Vidnet leed, anmeldte han ikke denne Omstændighed til Regimentet, og formeener Vidnet at disse Guldfryndser kunde omtrent være et pr. Rd: værd. –

Rigsdaler-bankoseddels forsvinden vækker mistanke

Ligeledes forklarede Vidnet en Gang at have mistet en Rigsdaler Bankoseddell, som laae paa den Tiid en Morgen tidligt, da det endnu ikke var ret lyst, og Tiltalte for at skulle forrette noget Farverie for Vidnet just samme Morgen indfandt sig efter Vidnets Ordre og gik bort førend Vidnet stoed op af Sængen, for hvilken Rigsdaler Vidnet ogsaa havde Mistanke til denne Johan Ludvig, da ingen anden samme Tiid havde været paa Værelset. – Til 5te: Vidnet veed ej vider end hvad han nu har forklaret. – Dimitteret. –

Da andre Retssager denne Eftermiddag nu Kl: er over 2, er bestemt for Dommeren, saa blev denne Sag igien bestemt at foretages næstkommende Onsdag den 29de August Formiddag Kl. 9.
- Den Tiltalte Johan Ludvig blev igien nedsat i sin Arrest.

*

Lindved

{ANDEN SKRIFT:}

Extra Rett

Onsdagen den 29de August 1810

Blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange, med Stokkemænd P: Nielsen og Ring.

*

TYVERISIGTET SKRÆDDER FRA BOGENSE

(Se side 7 ff.)

Portner Gomard fra Hospitalet fandt skrædder i kirken*)

Extrarets Tingsvidnesagen anlagt af Prok. Hansen som befalet Actor c[ontra] Johan Ludvig af Bogense. –

Actor mødte og fremstillede Arrestanten løs og leedig for Retten, samt fremlagde en lovlig forkyndt Continuations Vidnestevning, hvorefter han bad de instevnte Vidner paaraabt, i Eedtaget og examineret. – Den fremlagte Continuations Stevning lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT]. – Tiltalte Johan Ludvig var løs og leedig tilstæde. – Defensor var mødt. – Af de indstevnte Vidner fremstoed Søren Hiorth Graver ved St: Hans Kirke her i Byen, som blev betydet Eedens Vigtighed paa lovlig Maade, i Eed taget og derunder besvarede Sp: Lit B af 21de dennes saaledes. – Til 1ste: Ja, og Vidnet har kiendt ham i mange Aar, siden den Tiid at Tiltalte stod ved Dragon Regimentet her i Odense. – Til 2det: Vidnet veed at Tiltalte en Christi Himmelfartze Dag, da han stod ved //165a// Regimentet, var bleven indelugt i St: Hans Kirke her i Byen efter at Höymesse Tienesten var forbie, deraf at Gummar, som nu er Portner i Hospitalet, kom til Vidnet, da han sad og spiste Middag, og fortalte ham dette, hvorpaa Vidnet tilligemed Gummar strax gik hen og lukkede ham ud af Kirken, og han foregav da at han var faldet i Søvn da Tienesten var forbie, og desaarsag var bleven indelugt i kirken;

**) Portner Nicolas Gomard fra Odense Hospital var en af fadderne ved den lille H.C. Andersens fremstilling i Skt. Hans Kirke 2. påskedag 1805. På side 2 i "Mit Livs Eventyr" omtales han som en fattig fransk emigrant, der skal have kommenteret præstens*

utilfredshed over barnets skrigen med at jo højere barnet som lille skreg, des smukkere ville det synge når det blev ældre. – Trods digterens antydning af lav social status regner professor Brix Gomard som den fineste af H.C.'s seks faddere - og tror det er farmoren der havde overtalt ham til at blive en af fadderne; hun havde nemlig en have ved hospitalet at passe. (Se Brix: "H.C. Andersen og hans Eventyr", kap II). - Om Gomard i enhver henseende var "fin", kan man betvivle når man læser anklagen mod ham 1808; han var stævnet for faderskab til et uægteskabeligt drengebarn født af et af hospitalslemmerne, Mette Kirstine. Gomard afæskedes dengang sin ed på at være uskyldig, men han forsøgte længe at slippe udenom. (Se afskriftsbind 14, siderne 22, 32, 35 og 38).

Skrædderens forklaring under forhøret

Han sagde tillige at han var faldet i Søvn staaende uden for en Stoel hvorpaa han Lehnede sig under Orgeværket. - Vidnet retter nu dette sit Udsagn saaledes, At da Guld galongerne, som var borttaget meget af fra begge Ender af Alter Klædet [INDSKUDT: savnedes] Søndagen efter Christi Himmelfarthe Dag, som Tiltalte blev truffen i Kirken, blev der desaaarsag optaget Forhør over ham her paa Raadhuuset, og under dette Forhør var det at han foregav at han havde sovet i Kirken paa det omforklarede Stæd.

Hvor var det den tiltalte befandt sig?

Gomard om kongens stol i Skt. Hans Kirke – og om adgangen fra slottet*)

Men da Trappen fra Orgeværk og Gangen derfra ud af Kirken just falder forbie dette Stæd, og hverken Vidnet og den Tiid værende Organist Skertz, som nu skal være Stads Musicant i Riibe, ved deres Gang forbie dette Sted ikke blev Tiltalte var, saa kan Vidnet ikke nægte at dette Udsagn forekom ham mistænkelig. – Da Vidnet og Gummar lugte Tiltalte ud, traf de ham et Stæd oppe i Kirken paa Kirkegulvet, men hvilket Stæd kan Vidnet ikke bestemme. Derimod fortalte Gommar Vidnet at han tilligemed fleere, som Han nu ikke erindrer hvem var, fra den saa kaldede Kongens Stoel, hvortil der er Adgang fra Slottet, saa Tiltalte inde i Koret, som den Tiid var adskilt fra den øvrige Deel af Kirken ved et højt Gitterværk som Vidnet netop den Dag havde tillaaet, formedelst at Kirkens Sølv Lysesestager da stod paa Alteret. –

*) Om Nicolas Gomard, fadder til H.C.A.: Se side 10

Blev skrædderen forvist fra byen?

Endvidere forklarer Vidnet at da dette Tyverie blev opdaget, blev der desangaaende giort Anmeldelse for da værende Major Lassen som Tiltaltes Exedrons Skef, men da Tiltalte netop paa den Tiid havde faaet sin Afskeed fra Regimentet, blev Sagen anmeldt for den civile Øvrighed. –

Til 3die: Vidnet veed blodt at der blev optaget Forhør i denne Anledning, og at Tiltalte var taget i Forvaring paa Raadstue=Sahlen i nogle Dage, og derefter hørte Vidnet af Rygtet at han var paalagt at forlade Byen, ligesom og Vidnet veed at Tiltalte siden den Tiid ikke har boet her i Byen. - Til 4de: Derom veed Vidnet intet. - Til 5te: Nej, Vidnet veed aldeles intet til Oplysning i denne Sag. -

Var det i våbenhuset tiltalte blev fundet?

Actor spurgte 6te: Kunde Arrestanten den omforklarede Christi Himmelfarths Dag have staaet eller siddet i Vogenhuuset [= våbenhuset], uden at Vidnet kunne ved Udgangen have seet ham?

- Vidnet svarede: Nej, det var ikke vel mueligt da Vogenhuusets Rum ikkun er indskrænket. -
Dimitteret. –

Skomager Huus' kone vidner

Jgien fremstod Skoemager Jens Huuses Koene Anne Marie her af Odense, som tilstod at kiende Vidne Eedens Forklaring og sine Pligter som Vidne; Hun aflagte derpaa sin Eed med opragte Fingre og dernæst besvarede Sp: Lit C saaledes: Til 1ste: Ja, Vidnet har kiendt ham omtrent i en Snees Aar. - Til 2det: Ja, som omspurgt. - Til 3die: Nej, Vidnet saa ikke at Tiltalte købte noget Lærred; men da Tiltalte har en Søn i Lære hos Vidnets Mand, havde hun i den Anledning Ærende med til Tiltalte, og ved den Lejlighed laante hun ham paa hans Begiering 5 s, som han sagde at være bleven en Bondekoene skyldig paa noget Lærred som han foregav at have købt af denne. //165b//

En gældssag om 5 skilling og noget lærred

Vidnet kiendte ikke denne Koene, og hun hørte eller saae heller ikke noget af Handelen, men derimod forekommer det hende at hun saae nogle Al. Lærred ligge paa Bordet, som ikke var sammenrullet, men hvad Slags Lærred, eller hvor mange Alen det var, kan Vidnet ikke bestemme, men bleeget loed det til at være; Vidnet hørte heller ikke tale om hvad Tiltalte havde givet for Alen deraf, hun saae heller ikke hvor mange Penge Bondekoenen fik af Tiltalte meere end de 5 s Vidnet leverte ham. - 4de besvaret. - Til 5te: Nej, Vidnet kan ikke gienkende det Lærred som hun som omforklaret har seet hos Tiltalte. - Til 6te: Vidnet har aldrig hørt noget Ondt om Tiltalte førend nu. - Til 7de: Nej. - Dimitteret. –

Skomager Jens Huus vidner selv

Jgien fremstod Skoemagermester Jens Huus her af Odense, som ligeledes erklærede at kiende Vidne Eedens Vigtighed, hvorpaa han aflagte Eeden med oprakte Fingre, og derunder besvarede Spørgsmaalene Lit C saaledes: Til 1ste: Ja, Vidnet har kiendt Tiltalte over i 20 Aar. - Til 2det: Ja. - Til 3die: Nej, det har Vidnet ikke bemærket, og Vidnet var vel udi Tiltaltes Huus strax om Morgenens førend Vidnets Koene var der, men den Tiid saae Vidnet intet Lærred i hans Huus, ligesom der heller ikke blev talt noget derom; Derimod fortalte Tiltalte Vidnet om Eftermiddagen at han havde købt noget Lærred, men hvor meget og af hvad Slags, blev der ikke talt. - Til 4de: Ja, Vidnets Koene har siden sagt at hun laante ham 5 s for at betale noget Lærred med som han den Tiid havde afkiøbt én Bondekoene. - 5te bortfalder. - Til 5te: Nej derom veed Vidnet ikke. - Til 7de Nej. - Dimitteret. –

Afskediget politibetjent Falcks kone om bortkomst og genkomst af en knipling

Actor fremlagde dernæst sin skriftlige Spørgsmaale af Dags Dato til Hans Christian Falcks Koene, hvem han efter bad examineret. - Bemeldte Spørgsmaale lyder saaledes [ORDLYDEN IKKE INDFØRT]. Hans Christian Falcks Koene Anne Catharine her af Odense fremstod og erklærede at kiende Vidne Eedens Vigtighed, og efter at hun var bleven formanet til at sige Sandhed, aflagte hun Eeden med opragte Fingre og derunder besvarede de fremlagte Spørgsmaale saaledes, neml: Til 1ste: Ja og omtrent for en Snes Aar siden. – Til 2det: Ja, som omspurgt. - Til 3die: Strax efter at Tiltalte fra hendes Mand var kommen i Arbejde hos nu afdøde Skrædder Hees, savnede hun et stk Knipling af omtrent 1½ Alens Længde og til Værdie 4 à 5 mk [SLETTET: fattede], og da hun nogen Tiid forud ligeledes var bleven frastiaalen en Natkappe til Værdie omtrent 2 mk, hvoraf Tiltalte efter en nu afdød Piges Udsagn havde forfærdiget sig Kalvekryds, fattede hun Mistanke til ham, og da hendes Mand derpaa gik hen til hans Mæster for at tale med ham herom, leverede Tiltalte selv Kniplingerne i uskadt Stand

tilbage til hendes Mand, indsvøbt i et Papiir, og videre blev der ikke gjort ud af denne Sag. - Kappen, derimod, som forhen var bleven borte, blev der ikke omtalt. - 4de: De laae i en Dragkistesuffe, hvortil Nøglen for det meste sad i Laasen. 5te: besvaret. - 6 ligeledes. - Til 7de: Ja, som omspurgt. - Til 8de: Vidnets Mands Formues Omstændigheder paa den Tiid vare maadelige. - Til 9de: Nej, derom veed Vidnet intet. - Til 10de: Nej, aldeles intet. - Dimitteret. -

Pga. sygdom må Madam Bunkeflod afhøres hjemme*)

Actor anmærkede at den indstævnte Mad:m Bunchefflod i Dag for ham har anmeldt Sygdoms Forfald, desaarsag han bad 2de Mænd udmeldte til at modtage hendes Vidnesbyrd, og Sagen saavel i denne Anledning som til fleere Vidners Indstevning, heraf Politiebetienterne Nielsen og Fabricius, til i Actors, Defensors og Tiltaltes Nærværelse at foretage Anmeldte Forretning, og derunder modtage Mad:m Bunchefflods Vidnesbyrd i denne Sag, efter de af Actor fremsættende Spørgsmaale, saaledes som de siden her inden Retten eedelig kan afhiemle samme. - Saaledes udstaar dette Tingsvidne til næstkommende //166a// Fredag om Eftermiddag Kl. 3. - Arrestanten blev igien overleveret til sin Arrest. -

Lindved

*) Om madam Bunkeflod, skomagerfamilien Andersens genbo: Se side 8-9.

Extra Ret

Fredagen den 31te August 1810. -

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Hans Jensen og Fabricius.

*

TYVERISIGTET SKRÆDDER FRA BOGENSE

(Se s. 10 ff.)

Genoptagelse af vidneforhøret

Tingsvidnesagen Prokurator C:H: Hansen som befalet Actor mod Arrestanten Johan Ludvig af Bogense. - Actor mødte og fremlagde en Continuations Vidnestevning, hvorefter han bad de Indstevnte Vidner afhørte, Portner Gomar efter de under 27de dennes under Lit B fremlagte Spørgsmaale, og Skrædder Hesses Koene at maatte forklare sig om hun veed at Tiltalte, hvem Actor herved fremstillede løs og ledig for Retten, har frastiaalen forrige Politiebetient Falk nogle Kniplinger, som han igien maatte aflevere til Falk efterat han var kommet i Arbejde hos Vidnets Mand?

Politibetjentes rapport om besøg hos madam Bunkeflod*)

Dernæst bad Actor at de sidste Rettens Dag udmeldte Mænd maatte afhiemle den af dem i Gaar hos Madame Bunkeffloed afholdte Forretning. - Stævningen lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT HER]: De fremstillede 2de Mænd Politiebetienterne Nielsen og Fabricius afleverede den af dem Ifølge Rettens Udmeldelse i Gaar den 30te August afholdte Forretning, hvorunder de haver modtaget Enken Madame Bunkefflods Vidnesbyrd, hvilken Forretning de nu erklærede at kunne og ville under deres Eed med en god Samvittighed afhiemle og bekræfte; Samme Forretning lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT]. Hvorefter de paa lovlig

Maade afhiemlede og bekræftede ved deres aflagte Eed denne Forretning i al sin Indhold, og derefter blev dimitteret.

*) Om madam Bunkeflod, skomagerfamilien Andersens genbo: Se siderne 8-9.

Portner Gomard igen*)

De jndstevnte 2de Vidner Portner Gomar og skrædder Hesses Enke vare mødte; De blev foreholdt Vidne Eeden og deres Pligter som Vidner, hvorefter de nu hver for sig aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrdt; Derefter blev tilstæde Madamme Hesse, som besvarede Actors i protokollen fremsatte Spørgsmaal saaledes: At det nu efter saa mange Aars Forløb ingenlunde er hende mueligt at kan erindre om og hvorvidt hun den Tiid maatte have hørt noget af det omspurgt, og derfor ikke veed hvor vidt saadant maatte være rigtig eller ikke; J øvrigt forklarede hun at hun kan kiende at den fremstillede Tiltalte Johan Ludvig er den samme Person som for en Deel Aar siden tiende paa hendes Mands Værksted som Skrædersvend – og ham hvorom hun for kort Tiid siden afgav Vidnesbyrd. - Dimitteret. –

*) Om Gomard, fadder til H.C.A.: Se side 10.

Hvad Gomard med selskab af damer så fra den lukkede kongestol*)

Gomard boede i Odense allerede o. 1793*)

Skrædderen skjulte sig bag pille i kirken

Jgien fremstoed Portner Gomar, som under hans aflagte Eed besvarede Actors Spørgsmaale under 27de August Ltr. B saaledes. Til 1ste: Ja, og han har kiendt denne Tiltalte for en Deel Aar siden, og den Tiid da han var //166b// ved Dragon Regimentet her i Odense. - Til 2det: For en Deel Aar siden, og forsaavidt Vidnet nu kan antage, 15, 16 à 17 Aar, kom han tilligemed 2de Frøken Buchvaldter, som nu ikke vides hvor er, og en Jomfrue Gad, som nu er boende i Kiøbenhavn, ind i St Hans Kirke, og egentlig fra den Kongelige Lukte Stoel fra Slottet af, hvor han da saae en Mandsperson oppe i Nærheden af Alteret, og at skiule sig bag en Pille, da han formærkede nogen, hvilken Person var iklædt en rød Munderingskiol til Underofficeer af Dragon Regimentet i Odense, og var det den samme Person, nemlig Johan Ludvig, som nu er tilstæde her ved Retten;

*) Om Gomard, fadder til H.C.A.: Se side 10 – og nedenfor.

Gomards omtanke og beslutsomhed*)

Da Vidnet raabte ham frem i Kirken i det samme han saae ham, og at han vilde skiule sig bag ved Pillen, saa vidt Vidnet nu erindrer, adspurgte han ham hvorledes han saaledes var kommet, hvortil han svarede at han var faldet i Søvn; Strax efter gik Vidnet ud af Kirken og hen til Graveren for at give ham Underretning at denne Person saaledes var inde i Kirken, og da Graveren ikke selv var tilstæde, sagde Vidnet saadant til Graverens Koene, som for nogle Aar siden er død, paa det hun kunde gaae hen til Kirken og see efter om han ikke havde borttaget noget, hvorefter Vidnet ikke videre bekymrede sig om hvad der passerede; Siden hørte Vidnet vel tale om at denne Person skulle have tilvendt sig en stk Guldtræsse fra Alter Klædet i Kirken, og at han af denne Aarsag skulle have faaet sin Dimission fra Regimentet, men hvorvidt dette forholder sig saaledes, er Vidnet selv ikke bekiendt. - Til 3die: Derom ubekiendt. - Til 4de: Det veed han ej heller. – Til 5te: Nej. –

Defensor var mødt og havde overværet det passerede. Vidnet blev dimitteret. –

Actor bad Tingsvidnet sluttet og hastigst mueligt beskreven meddeelt, saa meget meere som han skal bruge det i Anledning nogle Oplysninger, som skal indhentes fra andre Provindser. –

Tingsvidnet blev sluttet og tilstaaet beskreven at meddeles. – Arrestanten blev igjen overleveret Arrestforvareren til Bevaring. –

*

Lindved

Mandagen den 3die September 1810

Blev Odense Byetingsret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange med Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Hans Jensen, Niels Rasmussen, Peder Nielsen og Rasmus Basse. –

Plakat om hærens forplejning

Underdanigst læst og bekiendtgiort:

Det Kongl: Danske Cancellies Placat af 24de Juli 1810, hvorved den Kongl: Parolbefaling af 30te Maii 1810 ang: den danske Armees Forplejningsvæsen med videre bekiendtgjøres. –

[Domssagen No. 18, Sagfører Hansen for snedkermester Roulund mod købmand Wagner: Opsættelse 14 dage]. //167a//

[Opsættelse af domssagen fra Handelshuset Marcus Michelsen i Lübeck mod Postbefordrer Friderich Hansen fra Faaborg].

[Opsættelse af tingsvidnesagen fra birkedommer Møller på vegne af handelsmand Wagner mod snedker Roulund, eftersom politibetjent Morten Schiær, der skulle have afhjemlet sagen sammen med betjent David Nielsen, er blevet syg].

Froms og Roulunds skovhugst i Ll. Hesbjerg

For Retten mødte Prokurator Hejlmann og foreviste en ham tillagt Ordre af 9de f:M: hvorefter han skal tiltale og hænde Dom over Kiøbmand From og Giestgiver Roulund her af Odense angaaende ulovlig Skovhugst ved Gaarden Lille Hesberg, hvornæst han fremlagte sin udtagne Vidnestævning af 25de f:M: med lovlig Forkyndelses Paategning samt sine Spørgsmaale til de Jndstevnte Vidner, hvor efter han begjærede dem afhørte. – Den foreviste Ordre blev med Paategning tilbageleveret, men Stevning og Spørgsmaalene acteret lydende saaledes [ORDLYDEN IKKE INDFØRT] . - De jndstevnte 2de Vidner, Rugbrødbager Lars Christensen og Vertshuusholder Simon Nielsen, vare mødt; De erklærede at have tilforn aflagt Vidnesbyrd og kiendte deres Pligter som Vidner, hvorefter de nu hver for sig aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd;

Rugbrødsbager Lars Christensen vidner

Bevis for simultant referat!

Jmedens det andet Vidne udtraadte, blev tilstæde Rugbrødbager Lars Christensen, som besvarede Actors fremlagte Spørgsmaale saaledes: Til 1ste: Ja, som omspurgt. - Til 2det: Han erindrer ikke hvad Dato det var at han kiøbte nogle Træer af omspurgte, og om det var den anden eller 3die Auction at der blev holdet i skoven, og erindrer han nu at det var den Dag den

3die Auction blev holdet [NB: HER SES ET AF BEVISERNE FOR SIMULTANT REFERAT!] , og efterat Auctionen var forbie; De Træer han og Simon Nielsen i Fellig kiøbte, stod for sig selv paa en Plet Jord i en Løkke som ligger noget fra Gaarden, omtrent i Nordvest: For disse Træer skulle Vidnet og den anden Mand betale Er Tuusinde Rigsdaler, som efter Accordten //167b// skulle [SLETTET: have været betalt..] betales af dem i 11te Juni Termin 1811, af hvilke Penge intet endnu til Dato er betalt. – 3die Sp: besvaret. –

Forløbet af skovauktion

Til 4de: Af de omforklarede kiøbte Træer har hverken Vidnet eller Simon Nielsen hugget eller bortført nogen, men samme staaer endnu paa Roden. Derimod har Vidnet tilligemed 2de andre Mænd, nemlig Johannes Christensen og Rasmus Hansen, som ved en af Auktionerne ligeledes kiøbte en Strækning med Skov for Kiøbesumma omtrent 1200 rd foruden Sallarium, deraf hugget og bortført fra Stædet {24(?) } Favne. – Til 5te: Han har vel hørt tale om at Kiæmner Lars Pedersen her i Odense skulle have tilkiøbt sig nogle Favne Brænde, men bestemt kan han intet derom forklare. – Dimmitteret.

Jgien fremstøed Simon Nielsen Vertshuusholder, som under hans aflagte Eed besvarede de samme Spørgsmaale saaledes. Til 1ste og 2det: J alle Deelee som første Vidne. – 3die besvaret. – Til 4de: Af den omforklarede kiøbte Skov, som skulle betales i 1ste Junii Termin 1811, er endnu intet af den bleven hugget og bortført. Ved 2den af Auktionerne kiøbte Vidnet nogle Træer, men Auctionsbeløbet erindrer han nu ikke, men samme har han betalt, og af disse Træer har han hugget og bortført 4re eller 5 Læs; Resten staaer endnu uhugget. – Til 5te: Ligesom forrige Vidne. – Dimmitteret, –

Heilmann maatte begiære dette Tingsvidne udsat til næste Ret for at faae Lars Pedersen indstevnet. – Som blev bevilget, og saaledes henstaaer Sagen til den 10de September. –

[Taksationstingsvidnet om Vor Frue Kirkes kapellanbolig udsættes, da pårøb godtgør at ingen af de stævnede er mødt].

No. 304: Apoteker Krügers gård

For Retten mødte Apoteker Krüger og begiærede fra Retten udmeldt 2de Haandværkere, en Tømmermester og en Muurmester til at vurdere hans paaboende Gaard No. 304 til Forhøyelse i Brandkassen i Anledning de adskillige Forandringer og Forbedringer han derpaa i denne Tiid haver anvendt. – Til at foretage denne Forretning under Anførsel af Rettens Skriver blev af Retten udmeldt Tømmermester Langhoff og Muurmester Jörgen Jensen. –

Endnu fremkom til Læsning

Salg til Döcher-brødrene af løkke i Vindegade

1. Justitsraad og Amtsforvalter Andreas Andresen hans Skiöde til Kiøbmændene Döcher i Odense paa den halve Deel af en Løkke beliggende i Odense Vindegade, og som efter vedföyede Separations og Beregningsforretning af Leutenant og Landmaaler Thejl[øe(?)] ansat til Hartkorn 6 sk pr: 2 5/8 Album, datteret 16de August 1810. –

Videre var ikke i Dag ved Byetinget at forrette. – //168a//

Lindved

Extra-Ret

Mandagen den 3die September 1810
blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og
Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Niels
Rasmussen og Peder Nielsen. –

Sagen mod jordemor Maren Vilhelms opsat [Se bd. 16h, s. 94 f., og dette bind, s. 17 ff].
Domssagen Actor Prokurator Heilmann contra Giordemoder Maren Vilhelms. Den Saggivnes
Mand mødte og fremlagte en Attest fra Stiftet af Dags Dato, Ifølge hvilken der endnu ikke er
falden Resolution paa hendes Ansøgning om denne Sags Ophævelse, hvorfor han endnu udbad
sig denne Sags Henstand i 4re Uger. [Udsættelsen gives]

*

TYVERISAG MOD ANNE RASMUSDATTER

For Retten mødte Prokurator Heilmann og foreviste Stiftets Ordre af 31de August, hvorefter han
som Actor skal tiltale og hænde Dom over Tyvsarrestantinden Anne Rasmusdatter for et i
Borrebyegaarden forövet Tyverie, hvorhos Prokurator C:H: Hansen er beskikket som Defensor.
- Dernæst fremlagte han sin udtagne Vidnestævning af 1ste dennes og sine Spørgsmaale af
Dags Dato, hvorefter han begiærede Tingsvidnet fremmet, og endelig fremlagte han det i
denne Sag af denne Rets Dommer optagne Forhør af 20de og 27de f:M: :til Tingsvidnets
Vedhævtelse. –

Den Tiltalte Anne Rasmusdatter var løs og ledig fremstillet for Retten: - Den foreviste
Actionsordre blev med Paategning givet tilbage; Forhøret følger Acten til Vedhævtelse, men
Stævningen og Spørgsmaalene lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT]. - Defensor
Prok: C:H: Hansen var mødt. – De indstævnte samtlige Vidner vare mødte; - De blev forelæst
Vidne Eedens Forklaring af Lovbogen og betydet Eedens Vigtighed samt formanet at vidne
deres Sandhed og vogte dem for Meen Eed. -

Købmand Iversen vidner

Derefter blev tilstæde, imedens de andre udtraadte, Anders Iversen Kiøbmand, som aflagte
Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre; Han besvarede Actors fremlagte Spørgsmaale
saaledes: Efterat være forelæst hans Forklaring under Forhøret af 20de August sidst: Til 1ste:
Ja, han vedstaaer hans afgivne Forklaring under bemelte Forhør som rigtig og sandfærdig. - Til
2det: Det omspurgte er ham ubekiendt. Til 3die: Vidnet er ikke bekiendt at omspurgte ejede
andet end de Klæder hun havde paa Kroppen, og nogle gamle Pialter. - Til 4de: Derom
ubekiendt; - og tillagte han at han ikke haver kiendt hende før hun kom til ham og tilbød hendes
Tienneste til 1ste Maii. - Til 5te: Hvad Bekiendtskab der kan have været imellem omspurgte, er
Vidnet gandske ubekiendt. – Til 6te: Derom ubekiendt. - Til 7de: Jmedens Anne Rasmusdatter
tiente Vidnet //168b// var omspurgte Anne Marie hiemme hos hendes Moder. - Til 8de: Nej. –
Dimitteret. –

Maren Hansdatter vidner

Køb af stjålet gods?

Igien fremkom Maren Hansdatter, som paa lige Maade aflagte Vidne Eeden efter Loven med
oprakte Fingre; Hun besvarede Spørgsmaalene saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT],
Efterat hendes Forklaring i Forhøret var hende forelæst. Til 1ste: Ja, hun vedstaaer i et og alt

den oplæste Forklaring og tillægger at Flesket og Meelet som hun afkiøbte Tiltalte, er endnu i Behold hos hendes mor, naar undtages omtrent [11..(?)] af Meelet som hun haver brugt i Huusholdningen. - Til 2det: Tiltalte har saavidt Vidnet veed, opholdt sig hos Karen Svendskens fra den Tiid hun forlod sin Tienneste hos Anders Iversen og indtil hun blev afhentet til Skousbommen; hvorefter hun har ernæret sig, veed hun ikke. - Til 3die: Derom veed Vidnet aldeles intet. -

Efter rygten har tiltalte været i tugthuset

Til 4de: Vidnet har, efter at denne Sag er bleven rejst, hørt tale om at Tiltalte forhen skal have været i Tugthuuset, men for hvilken Forbrydelse, veed hun ikke. - Til 5te: Derom veed Vidnet intet. - Til 6te: Derom veed Vidnet heller intet. - Til 7de: Nej, Karen Svendskens omspurgte Datter har været ude at tjene den meste Tiid af indeværende Sommer. - Til 8de: Nej, Vidnet veed ikke meere til denne Sags Oplysning. - Dimmitteret. -

Karen Vestrøms vidner

Jgjen fremstod Karen Vestrøms, givet med Aarbedsmand Jens Vestrøm tiennende paa Eensidelsborg; hun blev formanet til at afhjælpe saadan Forklaring som hun i ald Fald om forlanges kan beedige, og efterat være foreholdt hendes Forklaring i Forhøret den 27de August besvarede hun Actors Spørgsmaal saaledes, nemlig, Til 1ste: Deponentinden vedstaaer i et og alt bemelte hendes Forklaring som rigtig. - Til 2det: forsaavidt ikke besvaret. -

Fattige forhold

Tiltalte har selv købt Brød, og undertiden lidet Smør til sin Underholdning i denne Tiid hun opholdt sig hos Deponentinden for de Penge som hun foregav at have faaet til Løn hos Anders Iversen, men naar Vidnet kogte Mad til sig selv, fik Vidnet noget med, uden der for at have betalt Deponentinden noget. - Til 3die: Deponentinden veed ikke hvor mange Penge hun bragte med sig fra Anders Iversen, men naar Vidnet kogte Mad til sig selv, fik Vidnet noget med, uden der for at have betalt Deponentinden noget. - Til 3die: Deponentinden veed ikke hvor mange Penge hun bragte med sig fra Anders Iversen, men det var ikkun faa, og for nærværende Tiid troer Deponentinden at hun ikke ejer videre end de høyst fornødne Gangklæder. - Til 4de: Eenstemmig med sidste Vidne. - Til 5te: Deponentinden. - Til 5te: Deponentinden har kiendt Tiltalte siden i Fjor Sommer, da hun tilligemed hendes Datter tjente Anders Hansen i Sanderum, og da hun i Anders Iversens Tienneste blev syg, og ingen andre Bekjendtere havde, forbarmede Deponentinden //169a// sig over hende og som omforklaret tog imod hende. - Til 6te: Det veed Deponentinden ikke, men hun ansaa Sygdommen for Guldset, men den er nu afhiulpet, saavidt hun veed. - Til 7de: Nej, Deponentindens Datter har været ude at tjene siden St: Hansdag. - Til 8de: Nej. - Efter Actors Begiering bekræftede hun denne sin Forklaring med oprakte Fingre under Lovens Eed, hvorefter hun blev dimmitteret. -

Tjenestepige hos løjtnant von Topp vidner

Jgjen fremstod dette Vidnes Datter Anne Marie Pedersdatter, tiennende hr: Leutenant v Topp her af Odense, som for først blev formanet til at sige Sandhed, hvorefter hun besvarede Spørgsmaalene Lit A saaledes, nemlig Til 2det: Deponentinden, som har tjent siden St: Hansdag hos Leutenant Topp, veed ikke egentlig hvor længe Tiltalte har opholdt sig hos hendes Moder, da hun ikkun har seet hende der af og til naar hun har været hjemme i Besøg, og veed heller ikke hvad hun i den Tiid har ernæret sig af. - Til 3die: Derom veed Deponentindens intet. - Til 4de: Eenstemmig med hendes Moder. - Til 5te: Herom forklarede Deponentinden sig overensstemmende med hendes Moder. Til 6te: Derom veed Deponentinden intet. - 7de

besvaret. Til 8de b. Nej! – Efter at et stk. Hørlærred paa 9 qvarter, som var forefundet ude hos Deponentindens Moder af Politiebetienterne, var Deponentinden foreviist, svarede hun til 9de Sp: at dette stk Lærred er det samme som Tiltalte haver givet hende, og Anledningen til denne Foræring formoder hun at være paa Grund af det Bekiendtskab, som de har havt til hinanden siden de tiente sammen i Sanderum, thi Deponentinden har ikke forlangt noget af hende. - Til 10de: Deponentinden var ikke hiemme da hun skiænkede hende det omforklarede Stk Lærred, da hun havde leveret det til hendes Moder, og siden den Tiid har Deponentinden ikke seet Tiltalte, ligesom Deponentindens Moder heller ikke har udladt sig til hende om det omspurgt. - Til 11te: Nej, aldeles intet. - Hun beedigede derpaa forestaaende hendes Forklaring og blev dimitteret. -

To politibetjente vidner

Actor fremlagte dernæst en Skrivelse fra Landsdommer Badens Fuldmægtige, hr: Holm, af 9de f:M: , med Politiebetienterne Nielsen og Fabriciuses paategnede Forretning af s:D: hvilken han bad at de maatte beeedige: - Bemelte Skrivelse og Forretning lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT], og foreviist den deri omhandlede Særk og Lærred, bekræftede de under deres Eed Forretningens Rigtighed, og gienkendte saavel Sækken som Lærredet at være det samme som af dem blev forefunden i Karen Svendskes Huus den 9de f:M:, hvorefter de bleve dimitterede. -

Skiden og pjaltet blårlærreds særk fremlægges i retten

Endelig bad Actor Tiltalte Anne Rasmusdatter //169b// foreviist en gl: skiden Blaarlærrets pjaltet Særk, som er afleveret her til Retten af Karen Svendskens, og som skal være den i Politiebetienternes Rapport omtalte, og hendes Erklæring indhentet om det er den samme særk som hun har efterladt sig hos denne Karen Svendskes, og om den ogsaa er stiaalet i Borrebyegaarden? - Tiltalte blev foreviist Særken efter Actors Forlangende og erklærede at det er den samme Særk som hun tilligemed Sækken ved sin Afreise til Schousboe efterlod sig hos Karen Svendskes, ligesom hun og tilstoed at have stiaalet denne Særk i Borrebyegaarden. Hun aftraadte: -

Derefter blev Særken og de 9 Qvarter Lærred nedlagt i Sækken og med Politiebetienternes Segl forsynede:

Actor begiærede Tingsvidnet sluttet og beskrevet meddeelt, som af Retten blev bevilget. – Arrestantinden blev igien overleveret til hendes Arrest. –

*

Lindved

Extra Rett

Tiirsdagen den 4 Sept: 1810 –

*

SAGEN MOD ANNE JOHANNE OG KAREN JØRGENSEDATTER

Om sankning af aks - og malkning af andres køer ved nattetid

Blev en Extraret sat af Sagfører S: Hansen som befalet Actor mod Fruentimmeren Anne Johanne Sørensdatter og Karen Jørgensdatter og fremlagte en mod disse udgivet Vidnestevning samt Qvæstioner af Dags Dato, hvorefter han bad de Tiltalte separate afhørt. - De fremlagte Dokumenter lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT]. Defensor var mødt. –

Biografi: Odensepige

Af de Tiltalte blrv først fremkaldt Anne Johanne Sørensdatter, som paa det alvorligste blev formanet til Sandhed og svarede derefter til 1ste Spørgsmaal: Hun er fød i Odense Vor Frue Sogn; Hendes Fader er Simon Nielsen Skoemager; Hun er 34 Aar og confirmeret sammesteds. – Til 2det: Hun har bestandig været i sine Forældres Huus paa Grund af sin Moders Svaghed. – Til 3die: For nogle Aar siden er hun kommen i Kiendskab med ham [*manden Hvilkens*] ved at hun har arbeidet for ham ved Kartoffel Avl; sidste Gang i forrige Efteraar;

Aftalen om hjælp ved fiskedams oprydning

Han boer i et Huus ved Ladegaards-marken, der hvor hun af Sagfører Ullum blev antruffen. – Til 4de: Hendes Ærende var at melde Hvilkens at hun nu var færdig til at følge med ham efter Accord paa Arbejde hos Anders Møllers ved et Fiskedams Oprydning, og som hun havde lovet ham at give Beskeden naar hun var færdig; Nogen Tiid forud havde han været med hende paa dette Arbejde, hvor det da blev aftalt imellem dem at Arbejdet skulle standse 3 Uger, fordi han skulle høste og hun sanke Ax;

Men hvorfor var hun dog på færde ved nattetid?

Aarsagen hvi hun gik om Natten angav hun først at være at hun //170a// [ikke] maatte gaae for sine Forældre, og siden at hun ej havde Tiid om Dagen fordi hun skulle sanke Ax paa Mads Bødker, Rasmus Hunderups og fleeres Jord hvis Ejere hun ikke veed. – Til 5te: Nej, han var ej vidende derom, og som hun heller ikke forhen har været hos ham om Natten, men enten Morgen eller Aften. –

Om den bidske hund Hvidfod

Til 6te: Den omspurgte Hund var løs og kom dem i Møde paa Banken som ligger foran Huuset, og tog saa galt af Stæd at de ej fandt det raaligt [*rådeligt, NB*] at nærme dem Huuset; De forsøgte vel at jage Hunden fra dem med Steene, men den blev derved værre, endskiøndt Tiltalte tilstaar at hun ellers kiender Hunden, og at den ej om Dagen gjør Fortræd, som hun har erfaret de forrige Gange hun har været i Huuset; Den er sort med hvid Ring om Halsen, saavidt hun erindrer, og kaldes Hvidfoed; hun tillægger endnu at hun lokkede for Hunden og kaldte den ved sit Navn og uden Virkning. – 7de besvaret. – Til 8de: Aftenen forud aftalte hun med Koenen [*Karen Jørgensdatter*] at gjøre Følgeskab ned til Vilkens, fordi Rekvizaten ej torde gaae alene, og at det skulle skee henimod Dag, fordi de siden skulle sanke Ax; De mødtes i Tiltaltes Kiökken uden at nyde noget. –

Den natlige vandring over Astrupmarken

9de besvaret. – Til 10de: Klokkeslettet veed hun ikke, de fik af Gangstien den nærmeste Vej over Astrup Marken uden at de mødte nogen paa henvejen eller passerede og saa andre Kjør end dem der gik i Aalykkemarken. – Til 11te: De havde aldeles intet med dem at bære. – Til 12te: De gik den samme Vej tilbage. – Til 13de: De flygtede ikke, men traadte blodt af Vejen fordi Ullum med sit følge skulle have Plads, og de var slet ikke bange, ligesaa lidt som de svarede forvirret paa hans Spørgsmaale, men med Roelighed berettede ham at de [SLETTET: havde været hos] ville til en Mand som heed Vilkens. –

Sagfører Ullums anholdelse af de to kvinder

Til 14: Da Sagfører Ullum havde forladt dem, gik de et lidet stk hen og satte dem derefter paa den øverste Kant af Grøften til den paastødende Hauge, hvis Ejer hun ikke veed, og i denne Stilling blev de siddende indtil Ullum kom igjen og de da maatte følge med ham; Aarsagen

hvorfor de sadde dem der, var at de saasnart det blev Dag igien vilde gaae til Vilkens, og som efter fælleds Overlæg blev sluttet, i øvrigt lægger hun til at de ej vare stegen ind i Haugen, men som forklaret sad paa den ydre Side af Grøften. - 15. De laae ikke paa Luur, men Hensigten var som forklaret. -

De to kvinders dagligliv i Skræppestræde

Til 16de: De boer sammen, saaledes at nærværende Tiltalte boer i Stuen og den anden paa Loftet, hvor hun har Sæng og Boehave; Om Dagen er de sammen i Stuen, men har særskilt Huusholdning, dog laver de begge Mad i et Kjøkken. - Til 17de: Ingen anden end hun og Forældre spiise[r(?)] sammen, og i de 3 Dage før deres Arrest har hverken hun eller [INDSKUDT: saavidt hun veed] den anden Tiltalte faaet andet end tør Mad, og de har ikke heller faaet tyk Mælk eller anden Søbemad; Hvad hendes Forældre har spist de Dage, veed hun ikke; dog lægger hun til at de ey i den Tiid har havt Mælk i Huuset, saavidt hun veed. - 18de besvaret. - Til 19de:

Om mælkehentning til husholdningen*)

Hun har slet //170b// ingen Mælk brugt i den omspurgte Tiid. - Til 20de: Jmedens hun arbejde[de] hos Anders Møller, Gaardmand i Aasum Sogn, før Høst begyndte, fik hun Mælk hos ham, som hun selv bragte hjem om Aftenen, og siden den Tiid har hendes Moder en Gang imellem, naar de har været haart i Trang, faaet en Kande hos Rasmus Hunderup, og andre Stæder veed hun ikke at de har faaet fra, naar undtages at Tiltalte selv 2de Gange har hentet noget hos Anders Møller; Det er saaledes undertiiden heele 8te Dage at de ej har Mælk i Huuset. -

**) Nogle var mere bange i mørke end andre – med eller uden afhentet mælk. - Drengen Hans Christian Andersen var ikke glad for de sene ture efter mælk til sin mor; "Var jeg ude i den nærliggende landsby Hunderup for at hente kærnemælk i en lille spand og det imidlertid blev aften før jeg kom hjem," skriver han, "da gik jeg i dødsangst forbi højen [på Nonnebakken] og følte mig først rolig når jeg var over åen, eftersom jeg vidste at ingen trolde eller spøgelser kunne komme over vand." ("Levnedsbogen, kap. III).*

Mælkebøtte som bevismateriale

21de besvaret. - Til 22de: Tiltalte har ikkun én Melkebøtte af Egetræ med hvide Hasselbaand og Gripe, uden Navn eller andet kiende, i hvilken Bøtte, som tilhører hendes Forældre, at den oven omforklarede Melk er bleven hentet; Hun tillægger at hun eller Forældre ej har andre, ligesaa lidt som hun hos Karen Jørgensdatter har seet nogen Malkebøtter eller veed om hun nogensinde har havt én. - Til 23de: Hun benægter aldeles at have været ude af Huuset de tre foregaaende Nætter, da hun har været i sin Sæng fra om Aftenen til om Morgenens da hun gik ud for at sanke Ax begge Dage, og kom hjem paa Formiddagen eller ved Middagstiid, hvilket hun ej saa nøje erindrer.

Til 24de: J samme Huus boer endnu Johannes Vægter og Hustrue, og andre Naboer gives ikke, da Huuset staaer for sig selv i Haugen. - Den nærmest boende er Skoemagersvend Falentin og Koene. - Til 25de: Hun veed aldeles ikke at kiende Malkebøtten eller veed hvem den tilhører. - Hun tillægger at hun ej før har været under Tiltale, og benægter i øvrigt det Factum der er Gienstand for denne Sag, hvorefter hun aftraadte. -

**Biografi: Ladekonen Karen Jørgensdatter
Blev skilt efter 11½ års ægteskab**

Igien fremstod Karen Jørgensdatter, som ligeledes blev paalagt at afgive sandfærdig Forklaring paa de til hende fremsatte Sp: Hun blev derpaa givet Actors fremlagte Sp: hvortil hun svarede. Til 1ste: Hun er nu 49 Aar gl., barnefødt i Rønninge, hendes Fader, Smed og Huusmand Jørgen Jørgensen i bemeldte Rønninge, og hendes Moder, Anne Marie Hansdatter, ere begge døde for en Deel Aar siden, Hun er konfirmeret i Rønninge Kirke, og imedens hun var hiemme hos hendes Forældre. - Til 2det: Hun var hiemme til hendes Forældre indtil hun var 18 Aar gl.; og Hendes 1ste Tieneste var hos Slagter Hans Roegaard heri Odense, hvor hun var 1 Aar; Manden og Koenen ere døde; derfra til Garver Niels Jacobsen i Odense, hvor hun var i 3 Aar. Manden og Koenen ere døde. - Derfra til Mads Nielsen Bødker, Avlsmand ved St. Jørgens port, 1 Aar, derfra til Knud Langhoff Kroemand i 2 Aar, Manden og Koenen døde; Hos Bager Micael Lund tient 2 Gange, hver Gang et Aar, derfra til Mads Pedersen Rugbrødb.; hvor hun var i et Aar; derfra til Glarmester Kruise, som siden er død, hvor hun var i 2 Aar; derfra kom hun hjem til hendes Forældre, og efter at have opholdt sig sammestæds et pr. Aar blev hun gift med hendes nu fraskilte Mand, Anders Rasmussen, og var de i deres Ægteskab omtrent 1 1/2 Aar. -

Årsagen til den natlige færd over Kræmmermarken

Til 3die: Det er omtrent 1 pr. Aars Tiid at hun har kiendt omspurgt Hvilkens, som boer i et Huus noget fra Kræmmermarken, og er denne Mand Givt og har Koene og Børn. - Til 4de: Dep: havde ikke noget Ærinde til denne Mand, men hun blev anmodet af Anne //171a// Johanne Sørensdatter, i hvis Forældres Huus hun logerer, om Aftenen at ville følge hende om Morgen Kl: omtrent 2 hen til denne Mand, med hvem hun ville tale; - og kom denne Anne efter hendes Løfte op til Deponentjnden, som laae paa Loftet, for at tale til hende, og sagde hun for Dep: at Kl. var samme Tiid noget over 2. - Til 5te: Depp: er ikke bekiendt om Hvilkens var Vidende om Annes Komme til ham paa den Tiid, men Annes Ærende til ham siger Depp: at være at hun ville tale med ham om at faae Arbejde hos ham, da hun var kied af at sanke Ax, og hun tilforn havde gaaet hos ham i Dagleje, eller egentlig paa det Sted hvor hun tilligemed ham arbejdede, 2 mk 8 s daglig. -

Igen om den bidske hund Hvidfod

Til 6te: Den Hund som Manden havde, og som gik løs, kom imod dem omtrent et Bøsseskud fra Stædet, og søgte efter dem, hvorefter de begge maatte gaae tilbage med uforrettet Sag, efterat Anne forgiæves havde lokket for Hunden for at kunne komme hen til Huuset., og siger hun at de ikke havde Kieppe eller andet i Haanden og slog ikke heller efter Hunden [SLETTET: efter] med Sten eller andet. Deponentjnden hørte ej heller at Anne kaldte Hunden ved Navn; Hvad Koleur denne Hund egentlig havde, kan Depp: ikke forklare, da de ikke kunne komme Hunden saa nær. - Til 7de: Hunden giøede stærk af dem og løb efter dem for at ville have havt fat i deres Klæder eller i Been, og siger Dep: at hun havde bare Been, men at den anden havde Skoe og Strømper paa. - 8de besvaret.

Ruten fra Skræppestrædet til huset på Astrupmarken

Til 9de: De gik begge gandske Fastende ud og nød intet før de gik ud. - Til 10de: Efter Annes Beretning var Klokken noget over toe da de gik bort fra Huuset, og tog de Vejen ud fra Skræppestrædet over Stænten og over Kræmmermarken, og derfra ad en Gyde i Astrupmarken og imod Mandens Huus; de mødte ikke nogen paa Vejen, enten fra Aalykkegaarden eller andre Stæder. - Til 11te: Nej, de havde aldeles intet at bære. - Til 12te: Ja, de fulgte akkorat den samme Vej tilbage som de var kommen fra. -

Har sagfører Ullum mistolket situationen?

Til 13de: Hun benægter at hun og den anden flygtede bort eller ind af Marken da Ullum og medfølge kom gaaende, men hun siger at hun og Anne ikkuns gik en 3 à 4 Skrit fra Gangstien, da de saae der kom nogle Folk, og som de troede kunne være Soldater, og benægter hun at nogen af dem svarede forvirret paa Sp: -

Til 14de: De gik begge hen og satte dem paa Volden af Grøften ved Kræmmermarken, saaledes at deres Been vente af Grøften ved Kræmmermarken, og hun benægter at de ikke var inde eller blev antruffen i nogen Hauge. - Til 15de: Aarsagen hvorfor de satte dem paa dette Sted var at de agtede at ville gaae ud igien til Stædet hvor Hvilkens boer, da Anne ikke torde gaae hjem til hendes Fader førend hun havde faaet talt med Hvilkens. -

Mere om Karens dagligliv i Skræppestrædet

Til 16de: Dep: logerer i Magnus Nielsens Huus og har sit liggestæd om Natten oppe paa Loftet, og Deponentinden haver sin Huusholdning for sig selv. Til 17. Der logerer ikke andre i Huuset end Magnus Nielsen og hans Familie samt Depp; og tæt hos dem eller i Magnuses Huus, dog adskilt fra ham, boer en gl: Vægter //171b// ved Navn Johannes, hvis Koene hedder Marie, og ligeledes boer i samme Huus 1 gl: Koene ved Navn Ellen, som har en Datter der gaaer med Krykker. -

Havens afgrøder: bønner, gulerødder og "noget grønt"

Til 18de: 1 eller 2 Dage før de blev arresteret, spiste Dep: der i Huuset hos Magnus Nielsen, og saavidt hun nu erindrer, var det noget grøndt fra Haugen og Bønner og Gullerødder som hun fik paa et Tallærken hen paa Eftermiddagen da hun kom hjem fra Axsamling, og siger hun at det er længe siden at der blev spist Melkemad der i Huuset, og har Depp: vel seet tilfor[n] og kort førend at de blev arresteret, at Anne er kommet hjem og haver havt Melk med sig i en Melkebøtte, som hun har sagt at være given af Fru Bardenfledt paa den Gaard hvor hun haver arbejdet, og hos en Bonde ved Navn Anders Møller, hvor Vilkens havde arbejdet;

Hvor hentedes der mælk?

Videre forklarede Dep: at Magnus Nielsens Koene ellers haver til sine Tiider bekommet Mælk hos en Mand ved Navn Rasmus Hunderup, Rasmus Andersen og Henrik Vognmand. - 19de, 20de og 21de besvaret. - Til 22de: Depp. ejer ikke nogen Malkebøtte, og har seet at Magnus Nielsen har havt een, men som har været større end den som her ved Retten er tilstæde. - Til 23de: Depp. var hjemme der i Huuset de omspurgte 2de foregaaende Nætter. - 24de besvaret. - Til 25de:

Hvis er den mælkebøtte der fremvises i retten?

Hun kiender ikke denne Melkebøtte og veed ikke at have seet saadan tilforn; og forklarede hun endnu at hun ikke er bekiendt at Mogens Nielsen haver meere end en Malkebøtte, og den han haver, er endeel større end den nærværende, og findes iblandt nogle guule Søm slaget i nogle af Jordene. -

Kan de to kvinder sættes på fri fod?

Da der ved det i denne Sag optagne Præliminairforhør, saavel som denne yderligere Examination i Dag, ikkun er fremkommet noget som kan bevirke [INDSKUDT: J anmærkning] og mindre Beviis om at de Tiltalte skulle have forøvet det Factum hvorfor de under denne Sag tiltales; Saa indstillede Defensor til den ærede Ret om de Tiltalte ikke kunne frietages for Arrest. - Paa Justitiens Vegne maate Actor paastaae arrestens vedblivelse forførst indtil

inquisitionen er forbie. da Oplysningerne ellers vil blive hindrede, og der desuden alene ved de i Dag af de Tiltalte fremførte Usandheder og Modsigelser – foruden hvad han, Sagfører Ullum, har anført, er tilstrækkelig Grund og Nødvendighed for Arresten. –

Sluttelig bad Actor Vidneforhøret udsat efter Rettens Lejlighed. – Formedelst andre forudbestemte Rets Sager kunne denne Sag ikke foretages førend næstkommende Freedag den 7de Sept: Eftermiddag Kl. 3. –

Arrestanterne blev igien overleveret til deres Arrest. –

*

Lindved

Freedagen den 7de September 1810. –

Blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange med Stokkemænd Hans Jensen og Christian Ring. –

*

SAGEN MOD KAREN JØRGENDATTER OG ANNE JOHANNE

(Se side 19 ff.)

Vidneførsel mod de to natlige vandrere

Sagen anlagt af Sagfører S. Hansen contra Arrestantinderne Karen Jørgensdatter og Anne Johanne Sørensdatter. –

Actor mødte og i Rettelagte en Jndkaldelse samt Sp: til Vdnerne, hvem han bad paaraabt og derefter afhørt. – Stevning og Spørgsmaal lyder saaledes [ORDLYDEN IKKE INDFØRT]. – Defensor, Prok. Rasmussen var mødt. –

Karens eksmand vidner

Skilsmissegrund: Udsvævelser – især med de franske tropper!

Af de indstevnte Vidner fremstod Anders //172a// Rasmussen Tange her af Odense, der forförst besvarede uden Eed de i Dag fremlagte Spørgsmaale Lit A saaledes, nemlig til 1ste; Ja, i 11 Aar, og det er nu omtrent 2 Aar siden at de bleve separerede fra Bord og Sæng. – Til 2det: Det var Karen Jørgensdatters al for store Hang til Udsvævelser, især med de franske Tropper og andre fleere der var Aarsag til deres Separation. – Til 3die: Deponenten veed ikke andet end at hun et par Gange siden deres Separation har været arresteret og tiltalt her i Byen, men derimod ikke for hvilke Forbrydelser. – Til 4de: Nej, det har Deponenten ikke bemærket og veed ikke noget til Oplysning herom. – Til 5te: Nej. – Til 6te: Efter at Deponenten var foreviist den her i Sagen omtalte Melkebøtte, Responsum:

Fandtes der en mælkebøtte ved boets deling?

Ja, hans fraskilte Hustrue fik ved deres fælleds Boes Deeling i Anledning af deres Separation en liden Melkebøtte af samme Størrelse og Træe som den nærværende, men med Vished tør Deponenten ikke bestemme at det er den selvsamme som ham nu her i Retten foreviises. – Til 7de: Deponenten veed ikke om Mogens Nielsen har nogen Melkebøtte. – Til 8de: Det veed Deponenten ej, da han aldrig kommer der i Huuset eller har mindste Samqvem med sin fraskilte Koene. –

Mere om bodelingen

Til 9de: Det veed Deponenten ikke. – Til 10de: Deponenten kiender ikke noget til de Tiltaltes Formues Omstændigheder, dog veed han at Karen Jørgensdatter fik af ham ved Boets Deeling i Penge 120 rd. foruden Sængeklæder og Boehauge. – Til 11te: Videre veed Deponenten ikke til Oplysning, han tillægger blodt at han har opdaget at et Fruentimmer ved Navn Stine Holse uden for Nørre Port skal have et blaadt og hvidtærnet Sængetæppe som hun foregiver at have købt af Tiltalte Karen Jørgensdatter og som er Deponenten frastiaalet, og hvilket han savnede strax efter; Rasmussen dimitteret med Vedkommendes Samtykke. – Det anmærkes: At begge de Tiltalte vare løs og leedige for Retten tilstæde. –

Anne Johannes stedfar vidner

Dernæst fremstod Magnus Nielsen her af Odense, som forførst uden Eed, dog under vedbørlig Advarsel til at følge Sandhed i hans Forklaring, besvarede Actors Spørgsmaale Lit B saaledes, nemlig til 1ste: Tiltalte Anen Johanne Sørensdatter har bestandig været hiemme hos Deponenten, da hun er Stefdatter af ham, for at føre Huusholdningen, da hendes Moder formedelst Sygdom ikke selv kan forestaae den, og Karen Jørgensdatter har lejet sig ind i Deponentens Huus siden hun sidst var arresteret her i Raadhuset.

Var ikke orienteret om den natlige udflugt

Til 2det: Det har Deponenten ikke bemærket, og den Nat de bleve paagrebne, siger han at han heller ikke vidste noget af deres Fraværelse at sige, ligesom han heller ikke hørte nogen Aftale imellem dem herom Aftenen forud. – Til 3die: Nej, det er ikke Deponenten bekiendt, og hans Stefdatter saae han laae i hendes Sæng Dagen forud, nemlig Løverdagen om Morgenens saasart det gryede ad Dag, da han til den Tiid var oppe for at gaee ud at samle Klude. – Til 4: bortfalder. – 5te ligesaa. – 6te ligesaa. – Til 7de: Ja, Deponenten ejer en Malkebøtte, saavidt han erindrer af Eegetræe, som er forfærdiget for omtrent 16 Aar siden af Lars Bødker uden for St: Jørgens port; Han veed ikke hvem der ejer den her i Retten værende Melkebøtte, thi hans Stefdatter har aldrig eyet nogen, og Karen Jørgensdatter har han heller aldrig seet nogen hos. – Til 8de: Deponenten veed ikke af fleere Melkebøtter //172b// at sige i hans Huus i denne Sommer, end hans eegen, som er hiemme. –

Kludesamlerfamilies indtægter

Har vidnet fået mælkemad til måltiderne?

Til 9de: Naar Deponenten er kommet hiem fra sin Kludesamling om Aftenen de omspurgte Dage førend Tiltalte bleve arresterede, har han faaet 2 Gange Kaal og en Gang Suppe, saavidt han erindrer; Han tvivler derfor om at der de Dage er bleven lavet Melkemad i deres Huus. – Til 10de: Undertiden har Dep. faaet Melk i Sommer hos Rasmus Andersen, Rasmus Hunderup og hos Mads Nielsen, alle uden for St. Jørgensporten, og undertiden har hans Stefdatter bragt Melk med hiem med sig fra Anders Møller paa Lundsgaard ved Aasum. – Til 11te: Det veed Deponenten ikke. – Til 12te: Deponenten erindrer sig Koene og Stefdatter med at samle Klude; Hans Stefdatter gaaer desuden i Dagleje naar hun dertil har Lejlighed. Karen Jørgensdatter afgiver sig med at Aarelade Folk, og for resten veed han ikke hvad hun lever af. – Til 13de: Det veed Deponenten ikke. –

Besøg hos indsat i rådhusarresten

Til 14de: Deponenten har ikke talt med Karen Jørgensdatter siden hun blev arresteret, derimod har han en Dag i denne Uge været her inde i Raadhusgaarden da de vare i Forhør sidst, og ved den Lejlighed talte han med sin Stefdatter, som da bad ham at bringe hende noget Mad med herop. Til 15: Deponenten har intet noget at Klage over de Tiltalte, og heller intet at

udsætte paa deres Vandel. - Til 16: Hans Stefdatter ejer aldeles intet, og Karen Jørgensdatter ikkuns liden Boehauge. - Til 17de: Nej, han forsikrer, ikke at vide det mindste meere til denne Sags Oplysning. - Dimitteret med Parternes Samtykke. -

Jens Ørbæks enke og datter vidner

Igien fremstod Ellen Pedersdatter afgl. Daglejer Jens Ørbeks Hustrue her af Byen, samt hendes Datter Else Jensdatter, 16 Aar gl. og confirmeret; De blev betydet Eedens Vigtighed med Formaning at vidne Sandhed, hvilket de lovede, og derpaa aflagte Lovens Eed med oprakte Fingre, hvornæst de svarede til Actors Spørgsmaal Lit. 6 saaledes, nemlig til 1ste: Ja, de kiender dem begge. Til 2det: De har slet ikke hørt eller bemærket at de Tiltalte har været ude som omspurgt. - Til 3die: Nej, der har de ikke seet eller bemærket. -

Om brug af andres mælkebøtter

Til 4de: Vidnerne veed at tiltalte Anne Johanne eller hendes Steffader har en Melkebøtte, men de ere begge eenige i at den her i Retten værende er ikke hendes, da de undertiiden har laant den for at hente Melk til dem selv; Om Karen Jørgensdatter ejer nogen Melkebøtte, veed de derimod ikke, da de ingen har seet hos hende. - Engang før indeværende Høst har Vidnerne vel seet at Karen Jørgensdatter er kommen hjem ved Middagstiider med en Melkebøtte, men om det var hendes egen eller Anne Johannes, kan de ikke bestemt sige, dog tillægger Vidnet Else at det forekommer hende som det var Annes. - Til 5te: Vidnerne veed aldrig at have seet den her i Retten værende Melkebøtte i hendes Faders Huus, Derimod veed hun ikke om Karen Jørgensdatter ejer nogen Melkebøtte. - Til 5te: Den her i Retten værende Melkebøtte er ikke Anne Johannes; hvem den ellers tilhører, veed Vidnet ikke, da hun ej har seet den før. Til 6te og 7de: Vidnet veed aldeles intet videre til Oplysning i denne Sag. - Dimitteret med Parternes Minde. -

Mælkebøttes historie

Hansen bad Tiltalte Karen Jørgensdatter spurgt 1) Om hun har handlet med Stine Holse, i saa Fald om hvad? - 2) Da hun i sidste Examination nægtede at have ejet en Melkebøtte, og det modsatte i Dag [er] oplyst, saa spørges om Aarsagen til denne Udsandhed [NB] og hvor Bøtten er? - 3) Hvad Tiid var det hun i Sommer efter Else Pedersdatters Forklaring hiembragte Melk fra Landet, hvorfra og i hvad Bøtte?

Tiltalte Karen Jørgensdatter fremstod og svarede til 1ste: Nej, hun har slet ingen Omgang havt med omspurgte Stine Holse, eller nogensinde handlet med hende. - Til 2det: Comparentinden har vel ejet en Melkebøtte, men denne [er] faldet sammen for hende i Sommer; da hun altsaa for nærværende Tiid ingen ejer, var dette Aarsagen til hendes Svar som omspurgt. - Hun tillægger at den Melkebøtte, saa vidt hun erindrer, var af Bøgetræ og kunde indeholde 4½ Kande Melk; da hun ikke kunde bruge den saaledes sammenfaldne Melkebøtte, siger hun at have brænt Staverne og de øvrige Deelee af samme ved Madlavning. -

Karen som årelader af gårdmandskone med datter

Til 3die: Den omspurgte Melk hentede Comparentinden i Sømossen Gaarden i hendes Værts Melkebøtte, og det skeete noget før Høst eller ved St: Hansdagstiider ved den Lejlighed at hun var ude at aarelade Koenen og Pigen. - Hun laante hendes Værts Melkebøtte fordi hendes egen var falden sammen og tilintetgiort. -

Actor bad Forhøret udsat efter Rettens Lejlighed for at afhøre Vidner og tillige forinden at modtage de i Dag udeblevne syge Vidners Forklaringer ved her fra Retten udmeldte Mænd. -

Retten udmeldte til denne Forretnings Foretagelse Politiebetienterne David Nielsen og Hans Fabricius, som i Actors, Defensors og de Tiltaltes Overværelse haver at foretage samme, saaledes at de her inden Retten kan afhiemle den. –

J Anledning heraf udstaar dette Tingsvidne til næste Tiirsdag den 11 Sept om Formiddag Kl. 10. – De Tiltalte bleve igien overleveret til Arrestforvareren. –

*

Lindved

Extra-Ret

Løverdagen den 8de September 1810.

blev [SLETTET: Oden] en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris //173b// Madsen med Stokkemænd Niels Rasmussen og Peder Nielsen. –

Gammel sag optages til doms

Sagen Sctor Sagfører Ullum contra Hans Andersen og Maren eller Marie Thomasdatter. –

Defensor, Sagfører Hansen, lod møde og afleverede de ham udlaaente Sagens Dokumenter, hvorhos han lod fremlægge sit forfattede skriftlige Jndlæg af Dags Dato med ved föyede hans Regning, hvormed Sagen blev indladt til Doms. Jndlægget og Regningen lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT]. –

Actor mødte og under benægtelse af alt urigtigt i Defensors Jndlæg anførte henholdt sig til sin forud needlagte Paastand og atter indloed Sagen til Doms. -

Paa Grund af forestaaende Erklæring blev denne Sag nu af Retten optaget til Doms. –

Lindved

Mandagen den 10de September 1810

blev Odense Byeting sat af Kancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Hans Jensen, Rasmus Basse, Chr. Ring og Peder Nielsen. –

Derefter blev underdanigst læst

Konvention med Sverige

Det Kongelige danske Cancellies Placat for Kongerigerne Danmark og Norge, hvorved Conventioner med Sverrig angaaende Giensidig Udlevering af Forbrydere og Deserteurer bekiendtgjöres, datteret 28de Julii 1810. –

[Domssagen nr. 19, i hvilken birkedommer Møller har været sagfører for værtshusholder Søren Mortensen imod løjtnant Sehested, optages nu til doms].

Opsatte sager

[Ny opsættelse af den ældgamle domssag fra købmand Topp i København mod byskriver Lange i Odense. Der er nu udsigt til en mindelig afgørelse].

[Domssag nr. 21: Udsættelse af sagen som tidl. er rejst af sagfører Søren Hansen for tømrersvend Mathias Larsen mod købmand Nees]. //174a//

[Domssag Nr. 23 er rejst af prokurator Friis på vegne af handelshuset Nicolai Volter Hellmann i Hamborg imod konditor Meineke ved prokurator Larsen. Også den opsættes].

[Opsættelse endvidere af tingsvidnesagen nr. 8 fra birkedommer Møller for handelsmand Wagner mod snedker Roulund].

Froms og Roulunds skovhugst i Ll. Hesbjerg

(Se side 15)

[Tingsvidnesag nr. 9 afsluttes:] Prokurator Heilmann som befalet mod Giestgiver Roulund og Bager From. – Prokurator Heilmann var mødt og bad det til i Dag mundtlig indkaldte Vidne Kiæmner Lars Pedersen afhørt efter de forhen fremlagte Spørg//smaale. Det fremstillede Vidne Kiæmner Lars Pedersen erklærede at kiende Vidne Eeden og hans Pligter som Vidne, hvorefter han nu aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre; Han besvarede derefter Spørgsmaalene af 3die September sidst saaledes: Til 1ste: Ja, Vidnet har ved den først holdte Auction i Skoven kiøbt 2de Træer, som han siden har fældet og derfor betalt vedkommende, saavidt han nu kan erindre 40 à 41 rd, og ligeledes har Vidnet den Tiid 2den Auction blev afholdt, uden for Auctionen afkiøbt Kiøbmand From 27 Favne Brænde, som stoed opsat i Skoven, hvorfra han pr: Favn skulle betale 10 rd, hvilket Brænde af Vidnet for længst er besörget fremfört. – 2det, 3die og 4de Spørgsmaal besvaret. – Til 5te: Derom kunde han ingen bestemt Forklaring afgive.

Jndstævnte Kiøbmand From og Giestgiver Roulund blev af Retten paaraabt i Dag, ligesom sidste Tægtedag, om de havde noget at erindre, men ingen meldte sig. – Vidnet blev dimitteret.

Heilmann begiærede Tingsvidnet sluttet og sig beskreven meddeelt. – Som af Retten blev bevilget. –

Endnu blev læst: //174b//

Skomager Chr. Huus' testamente til enken 1801*)

Testamente oprettet imellem Skomager Chr. Huus og hans Hustrue Maren Hansdatter den 28de September 1801 med videre Paategning af 20 October s:A., allernaadigst confirmeret den 29de December bem: Aar 1801.

*) Om skomager Chr. Huus og hans enke: Se også side 5.

Videre var ikke i Dag ved Byetinget at forrette

Lindved

Extra-Ret

Mandagen den 10de September 1810

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borge4mester og Byefoged Lindved og Bye- og Raadstueskriver Lange med Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd C: Ring og Peder Nielsen. –

Domssagen Sagfører Ullum contra Smaaehandler Hans Nielsen

Tiltalte lod endnu paa samme Grund som sidst begiære 14ten Dages Anstand. - Actor var mødt og forbeholdt Justitiens Ret. - Paa Grund af det Tilførte, hvilket ogsaa er Dommeren bekendt saaledes at forholde sig rigtig, blev denne Sag endnu givet Henstand til i Dag 14ten Dage den 24de Septbr.

Lindved

Tiisdagen den 11te September 1810
blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange med Stokkemænd Peder Nielsen og Hans Jensen. -

*

SAGEN MOD KAREN JØRGENDATTER OG ANNE JOHANNE

(Se side 29 ff.)

Sagen anlagt af Sagfører S: Hansen som befalet Actor imod Karen Jørgensdatter og Anne Johanne Sørensdatter. -

Actor mødte og fremstillede de sidst udmeldte Mænd, hvis afholdte Forhør over Magnus Nielsens Hustrue han bad imodtaget og deres Beedigelse aflagt herom. - De Tiltalte fremstillede han løs og leedige for Retten. - Defensor, Prok. Rasmussen, mødt. -

Politibetjente har afhørt vidne i hendes hjem

De fremstillede 2de Mænd, Politiebetientene Nielsen og Fabricius, afleverede i Retten den af dem i Dag afholdte Forretning, hvorunder de haver modtaget Magnus Nielsens Hustrue Karen Rasmusdatter hendes Forklaring uden Eeds Aflæggelse, og erklærede de at dermed var tilgaaet saaledes som bemeldte Forretning indeholder, og Karen Rasmusdatters Besvaring paa Spørgsmaalene i alt saaledes som anført, hvilket alt de erklærede at kunne og ville nu her for Retten under deres Eed afhiemle og bekræfte. Den bemeldte Forretning, som nu er oplæst her i Retten, lyder saaledes [ORDLYDEN IKKE INDFØRT]; Hvorefter de bemeldte Mænd nu under deres Eed med opragte Fingre saaledes afhiemlede og bekræftede denne Forretning i ald sin Jndhold. -

Tre politibetjente nævnt ved navn

Defensor bad at de fremstillede 2de Politiebetiente Nielsen og Fabricius maatte under deres aflagte Eed besvare følgende Spørgsmaale: 1) Har de i Forsommeren da Tiltalte Karen Jørgensdatter var arresteret, fløttet deres Tøy fra det Sted hvor hun da boede og hen til Magnus Nielsen? - 2) Fandtes der da blandt hendes Tøy nogen Melkebøtte? - Vidnet svarede: Til 1ste: At Nielsen ikke var med ved saadan Flytning, men derimod Vidnet Fabricius og den anden Politiebetient ved Navn Schiær. -

Ejede Karen Jørgensdatter en mælkebøtte?

Til 2det: Vidnet Fabricius havde hos sig den ved Tøyet Flytning af ham og Schiær forfattede Fortegnelse //175a// over Tøyet, hvilken han nu foreviste her i Retten, men blandt Tøjet fandtes ikke anført nogen Malkebøtte. - Den Tilstædeværende Tiltalte Karen Jørgensdatter erklærede da ogsaa at det forholdt sig saaledes at hun ikke havde nogen Melkebøtte da dette

hendes Tøj saaledes blev fløttet, men at hun vel tilforn har havt en Melkebøtte, som er faldet sammen i Stav[er]. – Mændene blev dimitteret. –

Actor irettelagte en Indkaldelse for Stine Holse samt Spørgsmaale til samme, men da Paategningen viser at hun er fraværende, hvorimod hendes Mand Niels Rasmussen skal være viidende om det forstevnte, saa bad Actor at han som tilstæde maatte som Vidne besvare disse Spørgsmaal. – Fremlagte Indkaldelse og Spørgsmaale lyder saaledes [ORDLYDEN IKKE INDFØRT].

Tømmersvend Niels Rasmussen fremstod og blev paalagt at afgive nøyagtig og sandfærdig Forklaring, saaledes som han trøster sig til under hans Eed med en god Samvittighed og kan bekræfte. – Han besvarede derefter Spørgsmaalene saaledes:

Karen Jørgensdatters spillebord og sengetæppe

Til 1ste: Ja, han kiender den omspurgt. - Til 2det: Engang i sidste Vinter afkiøbte Karen Jørgensdatter Deponenten et nyt forfærdiget Mahlet Spillebord som skulle koste 3 rd, i hvilken Tiid Vidnet og hans Hustrue Stine Holse [SLETTET: sagte til] kiøbte af bemeldte Karen Jørgensdatter et Sængetæppe som han nu havde tilstæde her ved Retten og befantes at være af Blaaetærnet Lærred, hvorfor de skulle betale hende 2 rd, og saaledes bekom de udbetalt af hende for Bordet 1 rd.

3die besvaret; Det bemeldte Tæppe tillod Deponenten at maatte indtil videre forblive her i Retten paa Vilkaar at han enten erholder samme tilbage eller godtgiort de 2 rd som han derfor har betalt. - Til 4de: Karen Jørgensdatter bragte dette Tøj paa deres Huus og berettede at samme tilhørte hende. - Til 5te: Deponenten kan ikke viide om dette Tæppe kan være meere værd end de 2 rd, hvorfor han i Betaling for Bordet har [SLETTET: bortta] modtaget samme. - Til 6te: Han veed intet videre til Oplysning i denne Sag. - Actor begierede Deponentens Forklaring beeediget, hvilket skeete ved hans Eeds aflæggelse efter Loven med opragte Fingre, hvorefter han blev dimitteret. –

Sengetæppet er ikke stjålet – for det var Karens eget (siger Karen)

Actor bad Karen Jørgensdatter foreholdt Vidnets Forklaring og hendes Erklæring derom modtaget, hvorvidt hun tilstaar samme eller ej? - Hvilket skeete, hvorefter Karen Jørgensdatter erklærede at dette Vidnes Forklaring er overeenstemmende med Sandhed, nemlig: At hun af ham haver bekommet det af ham omforklarede Bord, og at han igjen af hende haver bekommet det omhandlede Blaarlærreds Sængetæppe, som tilhørte hendes selv fra den Tiid hendes [fraskilte?]) Mands Boed blev deelt imellem dem, Hvor efter hun i hendes Lod tilfaldt dette Tæppe, og saaledes berettede Karen Jørgensdatter nu at hun ikke havde forstaaet det hende sidste Rettes Dag givne Spørgsmaal angaaende Handelen med Niels [SLETTET: Pouls] Rasmussens og hans Koene Stine Holse, og troede hun at Spørgsmaalet om Handelen egentlig havde angaaet Tyvekoster, hvilket hun vidste sig aldeles frie for, da det solgte Teppe var hendes eget Tøj. –

J Anledning af det i Dag passerede maatte Actor bede Vidneforhøret udsat efter Rettens Lejlighed til at erhverve fleere Oplysninger. –

Denne Sag blev derefter af Retten bestemt til igjen at foretages næstkommende Freedag den 14de September Eftermiddag Kl. 3. –

Begge de Tiltalte blev igjen //175b// overleveret til deres Arrest.

Extra Ret

Fredagen den 14de August 1810

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye- og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Peder Nielsen og Zimmermann. –

*

SAGEN MOD KAREN JØRGENDATTER OG ANNE JOHANNE

(Se side 29)

Var de tos natlige ærinde at malke fremmedes køer?

Sagen Actor Sagfører S. Hansen contra Arrestantinderne Karen Jørgensdatter og Anne Johanne Sørensdatter. –

Actor mødte og fremlagte en Indkaldelse af Dags Dato samt Spørgsmaale til Vidnerne, hvem han derefter bad afhørt efter at have fremstillet de Tiltalte ubunden for Retten. – Stevningen og Spørgsmaalene lyder saaledes [ORDLYDEN IKKE INDFØRT].

Sagfører Ullum – sagens initiativtager – afgiver eget vidnesbyrd

Defensor, Prokurator Rasmussen, var mødt ved Skriver Hviid af Odense for at iagttage det fornødne. Af de indstevnte fremstod Sagfører hr: Ullum, som for først uden Eed besvarede de fremlagte Spørgsmaale saaledes: Til 1ste: Ja, han vedgaaer den som fuldkommen rigtig i et og alt. - Til 2det: Det var ikke mørkere end at han observerede de Tiltalte ved Anholdelsen paa omtrent en 20 Skridts Distance. -

Havde kvinderne en mælkebøtte med?

Til 3die: Nej, det kan Vidnet ikke bestemme, dog er det alligevel mueligt at de havde den siden fundne Malkebøtte hos dem: - Til 4de: Ja, det er aabenbar at de af Frygt for at mødes forlod Gangstien, da de derfor paa omtrent 40 til 50 Skridt blev anraabt, hvorfra de fulgte tilbage til Gangstien, fra hvilken de fortsatte Vejen til [UNDERSTREGET: Skræppestredet]. - Til 5te: Ja.

De tos mistænkelige adfærd

- Til 6te: Paa Tilspørgsel hvad de Tiltalte foretog dem paa slig en Tiid, der var mellem Kl. 1 à 2 om Natten, svarede den eene, saavidt Vidnet nu erindrer Karen Jørgensdatter, meget forvirret at de havde været ude [SLETTET: for] at besøge en Mand i et Huus, som de ikke opgav hvem var. –

Til 7de: besvaret. - Til 8de: Ja, Malkebøtten fandtes omtrent paa det Sted hvor de Tiltalte første Gang blev anraabt, det Vidnet saa meget nøyere tør bestemme som det var tæt ved en liden Rende eller Grøft, der var kastet for at aflede Vandet. - Til 9de: Det skeete af den Aarsag at Vidnet, som formodede at de Tiltalte, da de forlod Gangstien, der havde henslængt hvad de muelig kunne have med bragt, fulgte disse derhen, og da der intet fandtes, var det først at der ved Anraabsstædet skeedte videre Undersøgelse. - Til 10de: Ja. - Til 11te: Nej, da Bøtten blev henbragt til Toldboden, gik //176a// Vidnet med dem længere ud ad Marken til, og der ved Omveje bragte den til omskrevne Sted. - Til 12te: Nej, det formoder Vidnet ikke, da der imellem omspurgte Stæder vel var et Par Hundrede Skridt. – Til 13de: Begge de Tiltalte fandtes liggende inden for Grøftevolden i Haugen og skiulte dem saaledes at man blot ved Opdagelsen

saae den eene række Hovedet i Vejret, hvilken OmStændighed röbede dem og forårsagede deres videre Opdagelse. -

De ventede på deres "Fyrer" [fyre, kærester], sagde de (vistnok egl. Karen)

Til 14de: Paa Tilspørgsel hvad de der laae og ventede efter, svarede de med nogen Forlegenhed at de afvartede deres Kiærester, eller, som de udtrykte dem, Fyrer: -

Til 15de: Der var paa omspurgte Tiid kun 2de Kiör, der begge vare röde af Kouleur og stoed töyrede, saa vidt Vidnet veed, ikke langt fra den over Marken löbende Gangstie. - Til 16de: Da Pigen Anne strax blev beordret at forföye sig til omvundne Kiör for at undersøge om de nyeligen var malkede eller ikke, bragte hun alleene omtrent en halv Spölkumme Melk, som hun forsikrede var alt hvad der var at afpresse dem, og sagde hun tillige at hun tydelig kunne spore i Duggen i Græsset at 2de Personer havde gaaet fra den eene til den anden af Kiörerne. - Til 17de: De omvundne Kiör gav alene sædvanlig en 3 à 4 Kander Melk. -

Køer ved gangstien til Seden

Til 18de: Melkens Værdie anslaaes for hver Morgen især til 24 sk, og da Vidnet nu formedelst Niels Heldts dødelige Afgang er kommen i Besiddelse af dennes Efterladenskaber, saa frafalder han den ham muelig derfor tildömmende Erstatning. - Til 19de: Derom veed Vidnet intet at forklare, alleene lægger han til at Gangstien hvorpaa de blev antruffen, fører ud over Lökken hvor Kiörerne stoede, hvilken Gangstie egentlig ellers fører til Seeden. - Til 20de: Nej, alleene veed han af Rygtet at Karen Jørgensdatter fleere Gange skal have været under Action for formeentlig begaaede Forbrydelser. - Til 21de: Nej. - Actor bad denne Forklaring beeediget. - Efter saadan Begiering blev denne af hr. Ullum afgivne Forklaring og Besvaring paa Spørgsmaalene af ham bekræftet ved hans Eeds Aflæggelse efter Loven med oprakte Fingre. -

Havde kvinderne malket Niels Heldts køer?

De besvarede derefter Spørgsmaalene saaledes //176b// Efter at være forelæst Sagfører Ullums Skrivelse til Dommeren af 26 Aug: sidst. - Til 1ste: De var med Sagfører Ullum den anførte Nat i det Ærende som hans promemoria indeholder, nemlig om muelig at opdage de Personer som saaledes ulovlig havde malket Niels Heldts Kiör, og er det i alle Deeles saaledes derved tilgaaet som bemelte Ullums Anmeldelse indeholder. - Til 2det: Ligesom Sagfører Ullum. - Til 3die: Vidnerne observerede ikke om de omspurgte den Tiid havde noget at bære. - Til 4de: Vidnerne bemærkede at da de omhandlede 2de Fruentimmere vare dem saa nær at de kunde høre deres Lyd, gik de strax bort fra Vejen, hvorefter Vidnerne formoder at Aarsagen dertil var at de ikke ville møde dem de hørte komme, og derfor gik bort tvers over Marken. -

Er der beviser nok for mælkeran?

Til 5te: Uagtet Anraabet blev de dog ved at gaae noget bort. - Til 6te: De kan nu ikke forklare hvem det var af dem som gav Svar da de blev tiltalt, men deres Forvirring kunde kiendelig bemærkes, da de ikke ret vidste hvad de skulle svare. - Til 7de: De 2de Fruentimmere gik hen ad Skræppestrædet til. - Til 8de: Vidnerne fandt Malkebøtten staaende omtrent paa det Stæd hvor de havde anraabt de Tiltalte, og hvorfra de gik efter at være anraabt. - Til 9de: Deels kunde de ikke strax see Mælkebøtten, og deels formoder de ikke at de saaledes det Stæd paa Marken havde sat Bøtten fra dem. - Til 10de: Det var den samme Bøtte som er tilstæde her i Retten, hvorom de haver giort Forklaring. - Til 11te: Ligesom Sagfører Ullum. - Til 12te: Vidnerne formoder ikke at de Tiltalte kunde fra det Stæd hvor de laae, som omspurgt see at Bøtten med Melken blev bortbragt, da de formeener at der imellem kunne være en Distance af 100 Skridt og muelig meere. - Til 13de: De sad paa Gröftevolden indenfor i Haugen, og

formeener Vidnerne at de saaledes sad paa dette Sted for at skiule dem; De blev opdagede ved den Lejlighed at den eene af dem rækkede Hovedet lidet op, ligesom for at see om der var nogen, og da Vidnerne adspurgte dem hvorfor de sad paa dette Stæd, svarede de at de sad for at passe paa deres Kiærester. - Til 14de: besvaret ved foranførte. - Til 15de: Ligesom sidste Vidne Ullum. - Til 16de: Begge Vidnerne var med Niels Heldts Pige, da hun som omspurgt malkede Kiøerne //177a//, og det var neppe en Pegl Mælk Kiøerne samme Tiid gav, og tillagte Vidnerne at der var falden saadan Dug at de kiendelig saa at der havde gaaet 2de til Kiøerne og derfra tilbage igien hen paa Gangstien. - 17de og 18de Sp: forbiegaaet. - Til 19de: De kiender ikke omspurgt Mand og kan derfor ikke afgive Forklaring om det omspurgt. - Til 20de: Nej. - Til 21de: Nej. - Dimitteret. -

Sagen opsættes

Da de 2de øvrige indstevnte Vidner har Forfald og desuden fleere Oplysninger ved denne Ret bliver at erhverve, saa bad Actor Vidneforhøret udsat efter Rettens Lejlighed. - Sagen blev derefter bestemt til igien at foretages næstkommende Tirsdag den 18de dennes Eftermiddag Kl. 3. - De Tiltalte blev igien overleveret til deres Arrest: -

*

Lindved

Mandagen den 17de September 1810

blev Odense Bytingsret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Hans Jensen, Chr. Ring, Rasmus Basse og Peder Nielsen. -

Derefter blev allerunderdanigst læst:

1. Kongelig Forordning og Tillæg til Reglementet af 28 Martii 1810 for Kaperfarten og Prisernes Behandling, datteret Frederichsberg den 27de August 1810. -
2. Det Kongelige danske Cancellies Placat for Danmark og Norge angaaende hvad Höyesterets Advocater samt Over- og Underrets Prokuratorer bør indskyde i den almindelige Ankekasse, datteret 4de September 1810. -
3. Dittos Plakat angaaende at Rejsende bør søge deres Bestemmelsessted ad den Vej som deres Passer ommelder, datteret 4de September 1810. -

Derefter blev videre læst:

No. 608: Gaard bag skolen

Maren Crone, afd. købmand Lottrups*)

1. Maren Crone, afgangne Kiøbmand Christian Lottrups Enke, hendes Skiøde til Bedemand Christian Prange paa en Gaard i Odense No. 608 bag Skoelen, datteret 12te September 1810 med Amtstuens Attest at den befalede ½ proCt Afgift er betalt. -
2. Christian Prange, Bedemand, hans Panteobligation til Enken Madame Lottrup for 2500 rd, datteret 12 September 1810, underskreven af Amtmand Benzons som Cautionist for skadesløs Betaling. -

**) Købmand Lottrups enke, Maren Crone, var den venlige sjæl der havde lovet H.C. Andersen at forsyne ham med teaterplakater hvis han og hans forældre skulle rejse fra byen; H. C. samlede på plakaterne, men en frygtet flytning blev ikke til noget.*

No. 197: Gård i Vestergade

3. Niels Thaarup Borger og Brændeviinsbrænder hans Skiøde til Vertshuusholder Jørgen Larsen paa en Gaard i Odense Vestergade No. 197, datteret 8de Juni 1810, med vedföyet Kjøbekontrakt paa anordnet Stemplet Papiir. - //177b//

No. 81: Schyttes gård

Guldmed og Bager Johan Schytte lod møde for Retten og begiære udmeldt 2de Haandværkere, en Tömmermester og en Muurmester til at vurdere hans Gaard No. 81 til Prioritets Efterretning formedelst Pengeomsætning, og ligeledes den vurderet til Assurance Brandkassen formedelst Forbedring. – Til at foretage denne Forretning blev af Retten udmeldt Tömmermester Langhoff og Muurmester Bardram, og haver de at foretage samme saaledes at de samme Forretning her i Retten kan fremlægge og under Eed bekræfte. – Denne Udmeldelse gives beskrevet til lovlig forkyndelse for de udmeldte Mænf. –

Til Udlaskning fremkom:

1. Friderich Justesen Tömmersvend hans Obligation til Kammerherre Stiftamtmand Gersdorff for 400 rd, datteret 11te Junii 1807, tinglyst 22de Juni derefter og qvitteret af Exekutor i det Gersdorffske Boe Justitsraad Knudsen den 10de Julii 1810.

[Ny opsættelse af sagen fra sagfører Søren Hansen for snedker Roulund mod handelsmand Wagner ved birkedommer Møller (repræsenteret af dennes fuldmægtige, Jbsen).

[Ny opsættelse af domssag nr. 22: sagfører Søren Hansen for handelshuset Marcus Michelsen i Lübeck mod postbefordrer Friderich Hansen fra Fåborg, hvis forsvarer er birkedommer Møller. Som argument for opsættelsen beklager Hansen sig over, ikke at have fået – fra byskriverkontoret – en nødvendig udskrift af Møllers indlæg. Skriveren bemærker hertil at udskriften ikke blot har ligget flere dage og været klar til udlevering, men også, adskillige gange, har været sendt med bud til Hansens adresse; blot har budet ikke truffet Hansen hjemme. – Dette kalder Hansen en "udflugt blottet for al Beviis". Skænderiet herom fortsætter indtil dommeren har truffet sin afgørelse].

To politibetjentes rapport om vidneforhør i hjemmet

Tingsvidnesagen No. 8: Birkedommer Møller for Handelsmand Wagner contra //178a// Snedker Roulund. – Herudi mødte de her for Retten den 27de Aug: sidst udmeldte 2de Mænd, Politiebetjentene Nielsen og Schiær og fremlagte deres under 28de August derefter afholdte Forretning, hvorunder de haver modtaget Muurmester Kornbechs Hustrues Johanne Laurine Petersens Vidnesbyrd og Besvaring paa de 8te Spørgsmaal som er fremlagt her i Retten den 20de August sidst, og erklærede Mændene at saaledes ved denne Forretning er tilgaaet, og Besvaring paa Spørgsmaalene afgivet af bemelte Koene, som deres Forretning indeholder, hvilket alt de nu her for Retten under deres Eed med en god Samvittighed kunne og ville bekræfte. – Den fremlagte Forretning lyder saaledes [ORDLYDEN IKKE INDFØRT]. Hvorefter de bemelte Mænd nu her for Retten under deres Eed med oprakte Fingre afhiemlede og bekræftede denne Forretning i al sin Indhold og blev derefter dimitteret: - Birkedommer Møller mødte for Kjøbmand Wagner ved Fuldmægtig Jbsen og begiærede Sagen opsat i 8te Dage til fleere Vidners Förelse. Opsættelsen af Retten blev bevilget, og saaledes henstaaer Sagen til den 24de September. –

Gældssag opsættes: Kammerjunker Benzon mod daglejer

For Retten mødte Birkedommer Møller ved Fuldmægtig Jbsen, som fremlagte en for hr: Kammerjunker Benzon udtaget Domsstævning af 8de hujus mod Daglejer Knud Jørgensen her af Byen for til Kammerjunkeren skyldig værende 217 rd efter Panteobligation af 17de Junii 1805; dernæst fremlagde han Sagens Jndklage til Forligelseskommisionen med paategnet Henviisning til Rettergang samt til Beviis for Søgsmålet den af Jndstævnte under 17de Junii 1815 udstædte Pante Obligation, hvorefter Jbsen i Henhold til den i Stævningen needlagte Paastand indlod Sagen. - De fremlagte Dokumenter blev acteret lydende saaledes [ORDLYDEN IKKE INDFØRT]. - Prok: Friis for Jndstævnte Knud Jørgensen var mødt og forbeholdt hans Ret imod dette urigtige og ulovskikkede Søgsmaal, thi endskiønt han ikke kunne nægte at Jndstævnte skylder den forstævnte Capital Ifølge sin Forskrivning af 17 Juni [1802(?)], som skulle have været betalt den 11te December derpaa, saa er det dog en Sandhed at han af Kammerjunkeren erholdt Kredit paa Summen, og at samme indtil videre og nærmere Opsigelse blev löskyndiget, i hvilken Henseende saavel Kammerjunker selv som hans Koene haver modtaget Renter af Pengene til denne Juni Termin 1810, der gotgiøres ved en herved fremlæggende Qvittering, og saaledes viser Rigtigheden af at Kammerjunkeren ikke kunde erholde denne sin Capital uden foregaaende lovlig Opsigelse; desuagtet haver dog Knud Jørgensen sidste Løverdags Morgen tilbuden Kammerjunker Benzons Fuldmægtig for Birkedommer Møller den fordrende og resterende Capital, hvilken denne ikke haver modtaget; For at viise sin Villighed til mindelig //178b// Afgiørelse producerede han endvidere her i Retten den forstævnte og resterende Capital med Renter 210 rd 2 s efterdie han Ifølge et herved fremlæggende Beviis forhen havde betalt det øvrige af Gielden, og [fordrede] saaledes at hr. Møller frafaldt Søgsmålet; i anden Fald forbeholdt Friis Jndstevntes Ret, som og for hvad meere han efter aparte Mellemregning mellem ham og Kammerjunkeren maatte have til gode. - Jbsen i Anledning af hr: Friises Tilførte bad Sagen udsat i 8te Dage for at meddeele hans Principal Underretning om det i Dag passerede: - J Anledning det Tilførte blev denne Sag givet Henstand til næste Ret den 24de September og af hr: Prok: Friis taget tilbage de her i Retten i Dag foreviiste anførte Penge. -

Tingsvidnesagen No. 32 over Frue Kirkes Cappellan Residents. -

Da de udmeldte Syensmænd endnu ikke i Dag var mødt, saa udstaaer Sagen til næste Ret den 24de September. -

Videre var ikke i Dag ved Byetinget at forrette. -

Lindved

Extra Ret

Tirsdagen den 18de September 1810

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye- og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig, Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Hans Jensen og Niels Rasmussen. -

*

SAGEN MOD KAREN JØRGENSEDATTER OG ANNE JOHANNE

(Se side 30)

Faldt Karens mælkebøtte i staver og blev brændt ved madlavning?

Tingsvidnesagen Actor Sagfører S: Hansen contra Arrestantinderne Karen

Jørgensdatter og Anne Johanne Sørensdatter: - Deri mødte Actor, som efter at have fremstillet de Tiltalte for Retten bad Karen Jørgensdatter foreholdt at hun har forklaret at hun ej har ejet anden Malkebøtte end den af hendes Mand omvundne, som hun foregiver faldt i Staver ved den Tiid hun forrige Gang kom ud af Arresten, hvisaarsag hun da brændte den ved Madlavning, og hende derefter examineret om hun endnu vedbliver denne tilsyneladende urigtige Forklaring. - Den fremstillede Karen Jørgensdatter blev som tinglæst foreholdt hendes forhen afgivne Forklaring angaaende en Malkebøtte hun haver havt, og derefter givet det anførte Spørgsmaal, hvortil hun da svarede at hun vedblev denne hendes forhen afgivne Forklaring angaaende at hendes Malkebøtte hun har havt, er faldet i Staver, og at hun derefter brændte Staverne paa det Sted hvor hun har havt Logie hos Magnus Nielsen, og at hun ikke haver havt eller ejet anden Melkebøtte siden den Tiid, men betient sig af Laan hos Magnus Nielsen naar hun har behøvet en Bøtte.

Eller blev mælkebøtten solgt, lånt tilbage og udlånt igen?

J Anledning af denne Tiltaltes løgnagtige Forklaring maatte Actor anmærke at have bragt i Erfaring at Bøtten qvæstionis //179a// som hun foregiver at have brændt, er af hende efter den Tidspunct hun forklarer at saadant er skeet, afhændet eller solgt af Tiltalte til Christian Skoemagers Koene i Skræppestrædet, af hvem hun efter nogen Tids Forløb igien laante den for at hente Malt paa Landet, men at denne Koene ikke siden har kunnet erholde den tilbage, fordi Tiltalte foregav igien at have udlånt den til en Bonde Koene i Broebye for at hiembringe Sirup; J hvilken Anledning, og da det er højst rimeligt at den i Retten værende Bøtte er den samme, Actor ved Jndkaldelse af Dags Dato, som han nu fremlagte, har indkaldt benævnte Skoemagers Hustrue med fleere Vidner, ligesom han og i hendes Forfald fremstillede Manden, som paa hendes Vegne var mödt, hvis summariske Forklaring han bad modtaget herom under Eed. - Den fremlagte Jndkaldelse lyder saaledes [ORDLYDEN IKKE INDFØRT] . -

Skoemagersvend om mælkebøttehandel med syarbejde som betaling

De Tiltaltes beskikkede Defensor Prok: Rasmussen var mödt og havde overværet det passerede, ligesom og for at iagttage det fornødne under den agtende Vidneföring. - Christian Friderichsen Skoemagersvend fremstoed og erklærede at Have tilforn aflagt Vidnesbyrd, og at han kiendte sine Pligter som Vidne, hvorefter han nu aflagde Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd, under hvilken hans Eed han da summarisk afgav følgende Forklaring: At han er bekiendt at hans Koene, Marie Elisabeth, haver omtrent ved Paasketider d:A: bekommet en Malkebøtte som omtrent kunne rumme en 4 Kander, af den tilstædeværende Karen Jørgensdatter, og hvorfor i Betaling hans Koene skulle sye noget for bemelte Karen Jørgensdatter: -

Vidnet bekræfter dele af aktors forklaring

Efterat Karen Jørgensdatter forrige Gang var kommet herud fra Arresten og faaet Logie hos Magnus Nielsen, laante hun denne Bøtte af Vidnets Koene, men siden den Tiid haver han eller Koene ikke bekommet denne Bøtte tilbage, og Karen Jørgensdatter haver sagt til dem at da ingen reen accordt var gjort imellem dem om Bøtten, ville hun beholde den og derimod betale Vidnets Koene sit Arbejde hos hende, som da ogsaa siden blev betalt med 24 sk;

Kendemærker på omtvistet mælkebøtte fører til afklaring

Vidnet opgav følgende Mærker paa denne Bøtte, at samme faldt noget mørk i Træet, men enten den var af Eeg eller Bøg, veed han ikke; de 2de øverste Baand havde han ladet paalægge af nye, og i et af de nederste Baand skulle findes en liden Jernstifte; Han blev nu foreviist den her i Retten værende Bøtte, og han erklærede at saavidt han kunde skiønne, saavel paa Størrelse som paa de øverste Baand og Stiften, som findes i et af de nederste Baand, at denne Bøtte haver særdeelees Liighed med den af ham omforklarede, og da hans Koene egentlig haver havt og brugt denne Bøtte, saa formoder han at hun nærmere kan kiende den; og da han i øvrigt erklærede ikke at vide noget meere til denne Sags Oplysning, blev han dimitteret. –

Malkepige om magert resultat af morgenmalkning

Actor irettelagte Spørgsmaale til de øvrige i Dag mødte Vidner, som han derefter bad afhørt. – De fremlagt Spørgsmaale lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT].

For de indstævnte og mødte Vidner, nemlig Rasmus Hunderup og Mads Nielsens Koene, Henrich Hansen Vognmand og Anne Jensdatter, blev Vidne Eedens Forklaring oplæst, og disse Vidner formanet til Sandheds Udsigende; hvorefter blev tilstæde Pigen Anne Jensdatter //179b//, som aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd, hvorefter hun blev forelagt hr. Ullums Anmeldelse af 26 Aug. 1810, forsaavidt hende angaaer, hvorefter hun besvarede de fremlagte Spørgsmaale Lit A af Dags Dato saaledes, nemlig: Til 1ste: Ja. - Til 2det: Saavidt Vidnet nu kunne bestemme, fik hun ikkuns en Pægel Melk af begge Kiøerne den omtalte Morgen. -

Alt tyder på uretmæssig færden af fremmede

Færdsel ad stien Odense-Biskorup

Til 3die: Begge Kiøerne kunne got give en 4 à 5 Kander Melk af sig hver Morgen. - Til 4de: Vidnet har bemærket 3 Morgener efter hinanden at Kiøerne haver været malket af fremmede, den omforklarede Morgen iberegnet. - Til 5te: Ja, hun kunde see i det Duggede Græs hvor Kiøerne stoed, at de som haver malket samme, havde gaaet fra Gangstien som fører fra Odense til Biskorup, udover nu afdøde Niels Heldts Løkke hen til den eene Koe, og fra denne til den anden, og endelig fra denne tilbage igien hen til Gangstien imod Odense, men om der havde været fleere end én Person ved Kiøerne, kunne hun ikke bestemme. - Til 6te: Nej, Vidnet veed aldeles intet meere til denne Sags Oplysning. - Dimitteret. –

Rasmus Hunderups kone solgte skummetmælk og fløde, men kender ikke den fremviste mælkebøtte

Igien fremstoed Aulsmand Rasmus Nielsen Hunderups Koene Karen Lund her af Odense, som efter Aflagt Eed med oprakte Fingre besvarede Spørgsmaalene Lit B saaledes: Til 1ste: Ja, Tiltalte Anne Johanne har i denne Sommer af og til, en 2 à 3 Gange købt afskummet Melk af Vidnet, hver Gang en Kande, ligesom hun og nogle Gange har købt for et par Skilling Fløde af Vidnet, men den anden Tiltalte har derimod ikke købt saadant af Vidnet. - Til 2det: Anne Johanne har hentet Melken i en Messingkieddel, og Fløden i en Potte: - Til 3die: Efter at Vidnet havde betragtet den omtalte Melkebøtte erklærede Vidnet at hun ikke kiender samme eller veed hvem den Tilhører. - Til 4de: Nej. - Vidnet [dimit]teret. –

Mads Nielsens kone har solgt mælk i keddel eller potte

Igien fremstoed Aulsmand Mads Nielsens Koene Anne Rasmusdatter her af Odense, som aflagde Vidne Eeden med oprakte Fingre, og derunder besvarede Spørgsmaalene under Lit B saaledes: Til 1ste: Ja, Tiltalte Anne Johanne har en 3 à 4 Gange i denne Sommer faaet omtrent

en Potte Melk hver Gang af Vidnet, men hvad Dage det er skeet, veed hun ikke. - Til 2det: Melken hentede hun i en liden Kieddel eller Potte; - Til 3die: Efter at være foreviist den omtalte Melkebøtte: Nej, Vidnet kiender ikke denne Malkebøtte eller veed hvem den tilhører; - Til 4de: Nej, aldeles intet. - Dimitteret. -

Vognmand Henrik Hansen solgte mælk i jydepotte og lille kedel

Endelig fremstoed Vognmand Henrich Hansen, som efter aflagt Lovens Eed med oprakte Fingre besvarede Spørgsmaalene til B saaledes: - Til 1ste: Ja, begge de Tiltalte har af og til hver for sig købt af Vidnet, og har de saaledes hver Gang faaet omtrent en Potte Melk, men hvor mange Gange eller hvilke Dage det er skeet, kan han ikke bestemme: - Til 2det: Karen Jørgensdatter har hentet Melk i en Jydepotte, og Anne Johanne har taget sin i en liden Kieddel. - Til 3die: Vidnet kiender ikke den ham nu foreviiste og her i Retten værende Malkebøtte eller veed hvem samme tilhører. - Til 4de: Nej, dimitteret. - Actor bad Vidneforhøret udsat efter Rettens Lejlighed. - Formedelst andre uopsættelige Forretninger kunde Dommeren ikke foretage dette Tingsvidne //180a// førend næstkommende Fredag den 21de dennes, Eftermiddag Kl. 3. De Tiltalte bleve igien overleverede til Arrestforvareren. -

Lindved

Extra-Ret

Fredagen den 21de September 1810

Arrestforvarer er stokkemand (Zimmermann)

Blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye- og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Peder Nielsen og Zimmermann.

Udi Sagen anlagt af Actor Sagfører Ullum contra tiltalte men undvigte Hans Andersen og Marie eller Maren Thomasdatter, blev afsagt og lydelig for Retten oplæst efterfølgende Dom lydende saaledes. - [ORDLYD MÅ SØGES I DOMPROTOKOLLEN].

Denne Domsact gives derefter beskrevet hastigst mueligt til Indsendelse til Stiftet.

*

SAGEN OM KAREN JØRGENDATTER OG ANNE JOHANNE

(Se side 35)

Tingsvidnesagen Actor Sagfører S. Hansen contra Arrestantinderne Karen Jørgensdatter og Anne Johanne Sørensdatter; Actor mødte og fremlagte Indkaldelse samt Spørgsmaale, hvorefter han bad de Indstevnte Vidner afhørt. - De fremlagte Dokumenter lyder saaledes [ORDLYDEN IKKE INDFØRT]. Arrestantinderne vare løse og ledige tilstæde. Defensor, Prokurator Rasmussen, var mødt. De indstevnte 2de Vidner Skoemager Christian Friderichsens Hustrue Maren Elisabeth Larsdatter, og Anders Rasmussen vare begge mødte; De blev forelæst Vidne Eedens Forklaring af Lovbogen og betydet Eedens Vigtighed samt formanet til at vidne deres Sandhed og vogte dem for Meeneed; Hvorefter blev tilstæde Marie Elisabeth Larsdatter, som aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre. - Hun besvarede derefter Actors Spørgsmaale saaledes:

Igen om den solgte og tilbagelånte mælkebøtte

Til 1ste: Noget efter Paaske d:A: afkøbte hun som omspurgt Karen Jørgensdatter en Malkebøtte, hvorfor Vidnet skulle sye noget for denne Koene. - Til 2det: Saavidt Vidnet nu kan erindre, havde hun denne Bøtte i en 6 a 8 Uger. - Til 3die: Ja, Karen Jørgensdatter bekom af Vidnet 2de Gange denne Bøtte til Laans, efter hendes Begiæring til Vidnet; den første Gang bekom Vidnet samme tilbage efter en 2 à 3 Dages Forløb, men efterat Karen Jørgensdatter igien havde bekommet Bøtten til Laans, omtrent en 8te Dage før St: Knuds Dag, bekom Vidnet ikke samme tilbage, og da hun affordrede hende Bøtten, foregav hun at have laant samme til en Bondekone i Broebye;

Karen beholdt både bøtten og betalingen

Kendemærkerne passer

Nogle Dage efter St: Knuds Marke[d] kom hun til Vidnet og betalte hende 24 sk for det Arbejde hun havde havt for hende ved Syning, hvorefter Karen Jørgensdatter beholdt Bøtten. - Til 4de: Bøtten var paa 4re Kandens Størrelse, og opgav Vidnet de Kiendetegn paa denne Bøtte, nemlig nogle Stifter slagne i de nederste Giorder, og de 2de øverste Giorder nye, og inde i Laaget fandtes en liden Skiæver eller Splindt som var afgaaet. - Til 5te: Efterat være foreviist den her i Retten værende Bøtte svarede hun at da de af hende opgivne Kiendemærker fandtes paa denne hende foreviiste Bøtte, kan hun ikke rettere kiende end at det er den samme Bøtte hun foran haver gjort Forklaring om som tilhørende Karen Jørgensdatter. - Til 6te: Nej. - Vidnet blev dimitteret. -

Karens fraskilte mand om boets deling

Jgien fremstod Anders Rasmussen, som for først uden Eed besvarede Actors fremlagte Spørgsmaale saaledes: Til 1ste: Efter //180b// at være forevist det her i Retten værende Blaaternede [Linned(?)] Sengetæppe: Ja, det forholder sig i alt som omspurgt. - Til 2det: Ja, som omspurgt. - Til 3die: Saavidt han nu kan antage om dette Teppe, som udgør 6 Alen Lærred af Værdie imellem 2 à 3 rd. - Til 4de: Da han mistede dette Teppe, laae samme paa en Kiste tilhørende Karen Jørgensdatter, som stoed inden for Døren i Deponentens Sovekammer, hvoertil Døren stoed aaben, og mistede han saaledes dette Teppe, efterat de havde adskildt deres Boe imellem dem, og bekom hun et Sængested med Omhæng, hvorefter dette Teppe var falden i hans Lod, og tillagte han at da han fandt at dette Teppe var borte, spurgte han denne hans Koene derom, men hun svarede ham at hun ikke vedste hvor samme var afbleven. - 5te besvaret. - Til 6te: J Hensigt til det omspurgt, siden de blev adskildt, har han intet videre at paasige hende. -

Mælkebøtte genkendes af manden

Til 7de: Han blev nu foreviist den her i Retten værende Malkebøtte, hvorefter der fandtes de af ham opgivne Kiendetegn paa Træet inden i Bøtten, som han nu nøyere betragtede, og bestoed af nogle mørke Aarer i Træet i den eene Side af Krösningen, hvorefter han nu bestemt erklærede at det var den samme Malkebøtte som han havde havt i sit Huus, og som Karen Jørgensdatter ved Boets Deeling havde bekommet. - 8de besvaret. -

Karen har kunnet årelade i mange år

Til 9de: Ja, hun har foretaget omspurgt Aareladning i den Tiid han har været givt med hende, og saadant forstoed hun førend han blev givt med hende. - Til 10de: Derom vidste han intet at forklare. - Til 11te: Nej, han erindrer nu ikke meere. - Endnu forklarede Deponenten efter Defensors Begiering at dette Teppe borttog Karen Jørgensdatter den Dag da hun flyttede sit Tøy

ud af Huuset, og noget efter tilstoed hun for Deponenten at hun havde taget dette Teppe og solgt samme til Stine Holse for 2 rd, og at han og Karen Jørgensdatter ere efter Øvrighedens Bevilling separerede fra Bord og sæng, hvorefter de i Overværelse af Skifteretten her i Odense haver deelt deres Boe imellem dem. - Actor bad saavel denne som hans forud aflagte Forklaring beediget. - Defensor formeente at Deponenten ikke kunne paalægges at beeedige sin Forklaring under denne Sag, og derfor indstillede til den ærede Ret hvorvidt Actors Paastand derom kunne følges:

Kan den fraskilte mand pålægges edsafleggelse?

Actor anmærkede at han ligesaa lidet kiendte nogen eller kunne begribe paa hvilken Grund Defensor troer sig beføyet til Exemptionen, hvis Aarsag han vedblev sin Begiæring og Paastand om Eed. - Dommeren fandt intet at kunne være imod at den tilstædeværende Anders Rasmussen, der som omforklaret er separeret fra hans Hustrue, og altsaa ikke haver fælleds Boe med hende, tillades med Eed at bekræfte hans under denne Sag afgivne Forklaringer, da det ved eedelig Dom i Sagen vil blive at betragte. - Hvorefter han nu og ved hans Eeds Aflæggelse efter Loven bekræftede Rigtigheden af de af ham i denne Sag afgivne Forklaringer, og derefter blev dimitteret. //181a//

Actor bad Examinationen udsat til en for Retten belejlig Tiid, hvorved han dog maatte anmærke at han i denne og andre Sager har Forretninger der hindrer ham at fremme noget ved denne Ret indtil förstkommende Onsdag. - Paa Grund af det Tilførte blev det bestemt at denne Sag igien foretages næstkommende Onsdag den 26de September Eftermiddag Kl: 3. - Arrestantinderne blev igjen overleveret til deres Arrest. -

*

NY SAG MOD SAMSON LEVIN m.fl.*)

For Retten mødte Prokurator Heilmann som Actor imod Samson Levin m.fl. af Odense og fremlagte hans udstyrede Vidnestævning af 17de dennes, med hans Spørgsmaal af Dags Dato, hvorefter han lod det jndstævnte Vidne afhøre. - Stævningen og Spørgsmaalene lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT]. - Defensor var mødt, men ingen af de Tiltalte. - Det jndstævnte og mødte Vidne Lars Pedersen erklærede paa Rettens Tilspørgsel at han tilforn havde aflagt Vidnesbyrd og kiendte sine Pligter som Vidne, hvorefter han nu aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre; han besvarede derefter de fremlagte Spørgsmaal saaledes: Til 1ste: Ja, som omspurgt. - Til 2det: Nej, ikke Vidnet selv, men derimod hans Karl Nikolai Jensen Soldat ved de annecterede Battallioner befordrede den Dag Posten som omspurgt. - Til 3die: Det omspurgte er Vidnet gandske ubekiendt, men Valentin Samuel haver denne Sommer nogle Gange været med som Passageer her fra og til Assens, samt fra Assens og her til Odense. - 4de bortfalder i Anledning Vidnet[s] Svar paa 2det Spørgsmaal. - Vidnet blev dimitteret. - Tingsvidnet blev sluttet og tilstaaet beskrevet. -

*) Samson Levin er svoger til lille Sara, H.C.A.'s veninde i Fedder Carstens drengeskole i Munkemøllestræde – dermed svigersøn til Heimann Samuel og dennes kone, Hanne Moses. (Se også bd. 16h).

SAGEN OM JORDEMORS ULOVLIGE DÅB AF NYFØDT

(Se side 17)

For Retten mødte Prokurator Heilmann som befalet Actor imod Giordemoder Maren Vilhelms, fordi hun skal have hiemmedøbt et Barn som ikke var i Livsfare, og Ifølge Stiftets Resolution

paa Tiltaltes Ansøgning, som befaler denne Sags Fremme, fremlagte sin udtagne Vidnestevning af 19de dennes, hvorefter han begiærede de jndstævnte Vidner afhørte over de den 19de Julii fremlagte Spørgsmaale. - Den fremlagte Stævning tilligemed Spørgsmaalene lyder saaledes [ORDLYDEN IKKE INDFØRT].

Jordemoren og jordemormanden er stævnet

Den Jndstevnte og Tiltalte Giordemoder Maren Nielsens tilligemed hendes Mand, Johan Vilhelm Hansen, var mødt for Retten; ligesaa var mødt de i Stævningen anførte Vidner; de erklærede at have tilforn aflagt Vidnesbyrd og kiendte deres Pligter som Vidne; hvorefter Anne Lindegaards, Knud Christensens Kleinsmeds Enke, blev tilstæde og aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre. Hun besvarede de bemelte Spørgsmaale af 19de Julii sidst Lit B saaledes: Til 1ste: Derom ubekiendt, da hun den Dag ikke var hiemme, men ude i Byen i Forretninger. - Til 2det: Da Vidnet den Dags Aften hiemkom, blev det omspurgt hendes sagt. - Til 3die: Derom uberkiendt. - Til 4de: Det omspurgt veed hun ej heller. - Til 5te: Veed ej heller. - Til 6te: Hun har hørt fortælle at Rasmus Larsens Koene samt en anden gammel Koene ved Navn Friderike skulle have været tilstæde ved Barnets Daab. - Til 7de: Hun er sagt at Barnet er bleven kaldet Mikelline. - Til 8de: Derom ubekiendt. - Dimitteret. -

Forløbet efter barnets fødsel

Igien fremstoed Rasmus Larsens Koene Maren Jensdatter, som paa lige //181b// Maade aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre. Hun besvarede derefter de fremlagte Spørgsmaale saaledes. - Til 2det: Ja, hun veed det omspurgt og var derved selv tilstæde. - Til 3die: Efter Barnets Moder Maries Forlangende gik Vidnet til Provst Praem i det foran umvundne Ærende. - Til 4de: Jordemoderen Maren Vilhelms kom imidlertiid af sig selv [SLETTET: hvorefter Barnets Mo], og efterat Vidnet som omforklaret havde været hos Provst Praem, gik Jordemoderen selv til ham for at sige ham at han ikke skulle gjøre sig Uleilighed og komme, da Barnet allerede af hende var døbt; Provst Praem kom dog der paa Stedet og optegnede Navnene af de som samme Tiid var tilstæde,

Da provsten var væk, døbte jordemoren barnet

og da Provst Praem igien var bortgaaet, blev Barnet først døbt af Maren Vilhelms, og tillagte Vidnet at dette skeete fordi Moderen ikke ville udlægge den rette Barnefader. - Til 5te: Saavidt Vidnet nu erindrer., var det hen paa Formiddagen, og strax efter ved Middagstider, da Provst Praem var gaaet, blev Barnet døbt af Maren Vilhelms. - Til 6te: Vidnet tilligemed en gl: Koene, som skal boe uden for Nørre Port, var tilstæde ved Barnets Daab, og Barnet blev døbt med Vand i Navnet Gud Fader, Søn og Helligaand. - Til 7de: Barnet blev kaldet Mikkelline. - Til 8de: Derom ubekiendt.

Sagde jordemoren at provsten ikke havde været hjemme?

Endnu tillægger Vidnet i Anledning af Tiltalte Maren Vilhelms Erindring at da Hun som omforklaret kom tilbage og havde været hos Provst Praem, indbildte hun de tilstædeværende at Provsten ikke har været tilstæde, men at hun havde talt med Provstinden, som sagde at han kom hiem om ½ Time og skulle saa komme, og foregiver Vidnet at hun saaledes sagde dette fordi at hun ikke ville have at nogen skulle vide at hun havde gaaet dette Ærinde til Provsten; Af den foran omtalte gamle Koene saavel som Barnets Moder blev Vidnet fortalt at dette Barn skulle have været sygt om Natten, men hvorvidt dette var sandt, veed Vidnet ikke. - Dimitteret.

Barselskonens eget vidnesbyrd

Jgien fremstoed Anne Marie Christensdatter, som er Moder til det i denne Sag omtalte Barn; Hun blev alvorlig formanet til Sandheds Udsigende, hvilket hun lovede og bekræftede ved Eed med oprakte Fingre, hvorefter hun besvarede Spørgsmaalene Lit B saaledes, nemlig: Til 1ste: Ja, og det skeete efter Vidnets egen Begiæring. - Til 2det: Ja, som omspurgt. - 3die: besvaret: - Til 4de: Der blev egentlig først sendt Bud til Jordemoderen at hun skulle have forlangt Præsten til at hiemmedøbe Barnet, men da han ikke var hiemme, gik Budet, som var det sidste Vidne, selv til Provsten og forlangte ham til Daaben, men da Jordemoderen Maren Vilhelms imidlertid var kommen tilstæde, blev det aftalt imellem hende og Vidnet at hun skulle strax gaae op til Provsten //182a// og sige at hun havde hiemmedøbt Barnet, da det var meget sygt, hvorfor han ikke skulle gjøre sig nogen Ulejlighed med at komme, hvilket skeete for at undgaa at udlægge Barnefaderen for Provsten;

Provstens besøg ved barselsengen

desuagtet kom Provsten strax efter og optegnede deres Navne som vare tilstæde i Stuen, og efterat han var gaaet bort, blev Daaben først forrettet af Tiltalte. - Til 5te: Det omspurgte skeete alt sammen hen paa Formiddagen og ret før Middag, saavidt Vidnet nu erindrer. - Til 6te: De Tilstædeværende vare Rasmus Larsens Koene og en gammel Koene navnlig Frederike uden for Nørre Port, og Tiltalte døbte Barnet i den hellige TreenighedsNavn, uden at læse noget andet derved: 7de: Barnet blev kaldet Mikkelline, og tillægger Vidnet at Barnet Natten førend det blev hiemmedøbt virkelig havde været meget sygt, men det lever endnu. - Til 8de: Derom veed Vidnet intet. - Dimitteret. - Actor begiærede Tingsvidnet udsat for at faae den gamle Frederike jndstævnet, i hvilken Anledning Tingsvidnet blev udsat til næstkommende Mandag den 24de dennes naar Byetinget er til Ende. -

Lindved

Mandagen den 24de September 1810.

blev Odense Byetingsret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus Madsen, med Stokkemænd C: Ring, Hans Jensen, Rasmus Basse og Peder Nielsen.

Tre plakater

Derefter blev allerunderdanigst læst

1. Kongelig Placat angaaende nye udmyntede Kobber Toe og Én Skillingers Omløb i Kongerigerne Danmark og Norge, datteret 15de Juli 1810.
2. Ditto Plakat for Danmark [SLETTET: og Norge] om hvad der bør erlægges for den ved Forordningen af 8de Febr: d.A. befalede Tinglæsning af Arevefæste eller Fæstebrev, samt om at Tinglæsningen af de ved Forordningen af 25de Junii d.A. befalede Paategninger paa Fæstebreve skal skee uden Betaling, datteret 18de August 1810. -
3. Det Kongelige danske Cancellies Placat angaaende at Skibe hvis Ladning bestaaer af Kolonialvahrer, ikke maae tilstædes Adgang til Havnene eller Ladestæderne i Kongerigerne, datteret 8 Sept. 1810. -

To domme og en opsættelse

Udi Sagen No. 19 anlagt af Birkedommer Møller for Vertshuusholder Søren Mortensen contra Leutenant Sehested blev afsagt og lydelig for Retten oplæst følgende Dom, lydende saaledes [SE DOMPROTOKOL].

Udi Sagen anlagt af Birkedommer Møller for Brødrene Döcher contra Leutenant Sehested blev afsagt og lydelig for Retten oplæst efterfølgende Dom lydende saaledes [SE DOMPROTOKOL]. Birkedommer Møller for Citanten begiærede Dommen in Forma beskrevet meddeelt. Som blev bevilget. –

Domssagen No. 23 Prok: F:L: Friis for Handelshuset Nic. Wolter Helmann contra Conditor Meinecke. - Derudi mødte Prok: Larsen paa Meineckes Vegne og tilkiendegav at lidesom han endnu ikke har bekommet den af Notarius forlangte Oversættelse, saa manglede han og Oplysning om hvad Coursen har været paa de Tider hr. Meinecke har bekommet de forstævnte Vahre, hvilken han heller ikke til i Dag har kunnet bekomme, hvorfor Larsen var nødsaget at begiære Sagen udsat til næste //182b// Ret. - Friis paa Hellmanns Vegne var mødt og paastoed Sagen optaget til Doms. - Endnu blev Opsættelsen tilstaaet til næste Ret den 1ste October, med Paalæg at Sagen til den Tiid bliver befordret uden fleere uforholdne Opsættelser.

Gældssagen fra kammerjunker Benzon mod daglejer Knud Jørgensen

(Se side 34)

Domssagen No. 22. Birked: Møller for Kammerjunker Jacob Benzon contra Daglejer Knud Jørgensen. - Birked: Møller mødte for Citanten og benægtede at denne har givet Jndstævnte nye Delation med den forstævnte Capital under Vilkaar af Opsigelse. - Da saaledes den forstævnte Obligation lyder at indfries uden Opsigelse og for længst har været forfalden, saa kan det neppe blive Brøde for Citanten at han har givet Jndstævnte Tiid og Lejlighed til at betale. Han paastoed desaarsag Fordringen betalt saaledes som forstævnt, dog for at man vil rette sig efter Jndstævnets Lejlighed, erklærede Birked: Møller at den efter den fremlagte Skrivelse formeldte Capital maatte afgaae i den forstævnte Fordring, Naar altsaa Jndstævnte strax udbetaler den fordrede Summa, som efter Afdrag af det fremlagte Beviis og ½ proCento bliver 206 rd 4 mk, foruden resterende Renter, og Sagens skadesløse Omkostninger, var Birkedommer Møller villig til at frafalde Sagen, men i anden Fald paastoed han Sagen optaget til Doms. - Friis benægtede hr. Birkedommer Møllers Tilførte og henholdt sig til sit forrige Tægtedag Tilførte, og endnu i Dag som forrige Gang herved producerede 210 rd 2 mk, i Tilfælde hr. Birkedommer Møller ville modtage samme; i anden Fald forbeholdt han Knud Jørgensens Ret for den Ulempe der tilføyes ham ved dette Søgmaal, ligesaa formeener hr. Kammerjunkeren sin Regning over det han hos ham kommer til gode, saavel for forrettet Arbej[de], som for udlagt ¼ proCento af den her fordrede Capital, som han for Kammerjunkeren har udlagt. - Birkedommer Møller fremlagte Beviis paa Afdrag, som den fordrede ¼ proCento er fradraget heele Fordringen, hvis endelige Beløb Ifølge heraf bliver som forhen meldt 206 rd 4 mk foruden Renter fra 11 Juni sidst til Betaling skeer, samt Sagens Omkostninger skadesløs, og da saaledes de anbudne 210 rd ikke ere tilstrækkelige dertil, saa henholdt Birkedommer Møller sig til sit forhen tilførte.

Friis maatte blot anmærke at Citanten i denne Sag ved Forligelseskommisionen fordrede 217 rd foruden Renter for 5 Aar, ved Stævningen 217 rd, nu kommer frem med en nye Beregning; Friis kunne saaledes formeentlig begiære Stævningen afvist,

da den gik uden for Klagen til Forligelseskommissionen, men da Knud Jørgensen ikke ønskede andet end mindelig Afgiørelse, saa bad han endnu hr: Birkedommer Møller at modtage de 210 rd 2 mk, og ikke at chikanere en fattig Mand med et saa upassende Søgmaal, og skulle han ikke ville dette, saa forbeholdt Friis Knud Jørgensens Ret i alle optænkelige Tilfælde, ja endog til Søgmaalets Afviisning til nye Prøvelse for Forligskommissionen, da han ikke tog Deel i noget ulovligt. –

Birkedommer Møller henholdt sig til sit forrige og opfordrede hr: Friis til at gjøre grundede Jndsigelser imod den giorte Beregning. - Friis vedblev sit Tilførte. – Den fremlagte Beregning lyder saaledes [ORDLYDEN IKKE INDFØRT].

Og da saaledes ingen af Parterne havde videre i denne Sag at fremme, saa blev samme af Retten nu til Doms optaget: - Prokurator Friis modtog tillige de i Retten anbudne 210 rd 2 mk. - //183a//

Tingsvidnesagen No. 8: Birkedommer Møller for Handelsmand Wagner contra Snedker Roulund.

Birkedommer Møller mødte og begiærede Tingsvidnet sluttet samt beskreven modtaget. - Som Retten bevilgede. –

Synet af Vor Frue Kirkes kapellanbolig

Tingsvidnesagen No. 22 over Frue Kirkes Kappellan Residents. –

Derudi mødte de udmeldte Mænd, Tømmermester Langhoff og Muurmester Bardram, og fremlagte Rettens Udmeldelse samt deres den 8de September sidst afholdte Syens og Taxationsforretning, saaledes som de nu samme under deres Eed med en god Samvittighed kunne og ville bekræfte. Forretningen lyder saaledes: [ORDLYD IKKE INDFØRT]

Og da ingen efter Paaraab meldte sig med Erindring imod denne Forretning og sammes Afhiemling, saa blev denne Forretning nu af Taxationsmændene under deres Eed med oprakte Fingre afhiemlet og bekræftet i al sin Jndhold, hvorefter de blev dimitteret. - Dette Tingsvidne blev sluttet og tilstaaet beskreven at meddeeles. –

No. 8: Guldsmed Schyttes gård.

Tingsvidnesagen No. 23 over Guldsmed Schyttes Gaard No. 8 til Prioritets Efterretning. Derudi passerende det samme som i ovenstaaende Sag. –

Videre var ikke i Dag ved Byetinget at forrette. –

Lindved

Extra-Ret

Mandagen den 24de September 1810

blev en Extraret sat af Kancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye- og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen, med Stokkemænd Hans Jensen og Rasmus Basse. –

[Ny opsættelse af sagfører Ullums sag mod småhandler Hans Nielsen].

SAGEN OM JORDEMORS ULOVLIGE DÅB

(Se side 40)

Tingsvidnesagen Actor Prok: Heilmann contra Giordemoder Maren Vilhelms. - Actor mødte og fremstillede Christopher [Alcens(?)] Enke, Friderike Knudsdatter her af Odense som mundtlig indkaldt Vidne, hvem han begiærede afhørt efter Spørgsmaalene Lit B. - Det fremstillede Vidne erklærede paa Tilspørgsel at have tilforn aflagt Vidnesbyrd og kiendte hendes Pligter som Vidne, hvorefter hun nu aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd. - Hun besvarede derpaa Spørgsmaalene af 19de Juni sidst Lit B saaledes:

Barnemoren ønskede selv at provst Praëm skulle komme, men..

Til 1ste: Ja, hun veed at saadant Bud blev sendt med en Koene ved Navn Maren. - Til 2det: Ja, som omspurgt. - Til 3die: Efter Barnemoderens Begiæring gik der Bud til Provst Praëm om at hjemmedøbe Barnet. - Til 4de: Barnemoderen begiærede af Jordemoderen at hun ville døbe Barnet, og da Vidnet var hos Barnemoderen Natten tilforn, var Barnet samme Tiid meget sygt, saaledes at Vidnet ikke havde formodet samme at leve, og Aarsagen til at Begiæringen om Daaben ogsaa skeete til Provst Praem, kan Vidnet ikke gjøre nogen Forklaring om. -

Jordemoren eget besøg hos provsten

Til 5te: Saavidt Vidnet nu erindrer, blev Koenen Maren sendt efter Provst Praem omtrent ved Middagstider, og strax derefter da Giordemoderen kom, gik Giordemoderen efter hendes Sigende selv til provst Praem, men hvad hendes //183b// Ærinde til ham var, veed Vidnet ikke; Lidet over Middag, saavidt hun nu erindrer, kom provst Praem, og da han spurgte om Barnet var døbt, blev Svaret Ja, men enten Svaret blev givet af Barnemoderen eller Giordemoderen, erindrer Vidnet nu ikke. - Provsten optegnede derpaa nogle Navne og gik bort, hvorefter Giordemoderen, da Provsten saaledes var bortgaaet, døbte dette Barn. -

Jordemorens dåb af den nyfødte

Til 6te: Den foran omforklarede Koene Maren, saavel som Vidnet, var tilstæde ved Barnets Daab af Giordemoderen med Vand i den hellige Treeenigheds Navn, andre Ceremonier foregik ikke. - Til 7de: Det omspurgt erindrer Vidnet ikke. - Til 8de: Derom ubekiendt. - Vidnet blev dimitteret. -

Jordemoren virker ogsaa i oplandet

Den tilstædeværende Johan Vilhelm gav tilkiende at hans Koene i Dag var fraværende paa Landet i Forretninger, og derefter ikke kunne møde, hvorefter denne Sag efter Actors Begiæring blev udsat til næstkommende Onsdag den 26de September Formiddag Kl. 10. -

*

Lindved

Extra Ret

Onsdagen den 26de September 1810

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange med Fuldmægtig Examinatus juris Madsen, med Stokkemænd C: Ring og Peder Nielsen. -

*

SAGEN OM JORDEMORENS ULOVLIGE DÅB

(Se side 44)

Jordemoren denne gang selv til stede

Tingsvidnesagen Prokurator Heilmann contra Giordemoder Maren Wilhelms. –

Actor mødte og bad den tilstædeværende Tiltalte examineret efter Spørgsmaalene Lit A. –

Født tirsdag – døbt fredag

Den Tiltalte Giordemoder Maren Wilhelms var i Dag tilstæde og besvarede Actors fremlagte Spørgsmaale saaledes: Til 1ste: Ja, som omspurgt. - Til 2det: Ja. – Til 3die: Det omspurgte skeete efter Barnemoderens Begiæring. - Til 4de: Saavidt hun nu erindrer, blev Barnet født Tiirsdag Aften som det blev døbt Freedagen derefter, og saavidt hun erindrer, blev Barnet givet Navnet Mikkeline. - Til 5te: Moderen begiærte af hende at hun ville døbe Barnet, hvorfor hun vel først undslog sig, men da hun vedblev saadan Begiæring, saa föyede hun Moderen i at forrettet denne Handling; Aarsagen hvorfore Moderen begiærede saadant af hende at skee, siger hun ikke at viide. - Til 6te: Ja. - Til 7de: Ja, det omspurgte var hende bekiendt. -

Jordemoren har ofte døbt svage nyfødte

Til 8de: Da hun ofte har hiemmedøbt slige spæde Børn uden nogen Paatale, endog efter forrige Præster i St: Hans Sogn deres Begiæring, og med deres Vidende, saa troede hun ikke at forsee sig ved ogsaa at døbe dette Barn efter Moderens Begiæring. - Til 9de: Hun har vel hørt tale om saadant nu siden skulle være bleven forbuden, og hun veed ogsaa at saadan Daab af Giordemoderen ikkun skal skee i Nødsfald, naar Barnet er svagt. - Til 10de: Den Koene Maren som for nylig har aflagt Vidnesbyrd, har ved Retten, saavelsom en gammel Koene ved Navn Friderikke, var tilstæde som omspurgt. -

Biografi kort: Jordemor

Til 11te: Nej.- Til 12te: Hun er 33 Aar gammel, føed i Tommerup; Hendes Fader, Gaardmand Jørgen Jensen, er død, men hendes Moder Marie Hansdatter Lever endnu og boer ved Erholm. -

Forvirringen i barselshjemmet og dens årsager

Actor spurgte 13: Efter hvis Begiæring gik //184a// Tiltalte til Provst Praem og indbildte ham at Barnet var hiemmedøbt, da det dog siden efter at Provsten havde været der tilstæde, først blev døbt, og i hvad Hensigt skeete dette? - Hun svarede: Da hun kom hen til Barnemoderen og fik Underretning at der havde været Bud hos Provst Praem om at komme og hiemmedøbe Barnet, men at der efter Koenen Marens Beretning, som forrettede Buddet til Provsten, blev svaret at han ikke var hiemme, og at han kom om ½ Time, og da Barnemoderen vedblev hendes Begiæring, at Deponentinden vilde døbe Barnet, hvilken Begiæring ogsaa skeedte til Deponentinden af Koenen Maren, som haver aflagt Vidnesbyrd i denne Sag, saa paatog Deponentinden sig at gaae til Provst Praem for a sige ham at Barnet var hiemmedøbt, og at han ikke skulle ulejlige sig med at komme, hvorfore Deponentinden ogsaa gik strax med dette Ærinde til Provsten, men da hun kom til ham, var han alt paaklædt;

Stak der noget under?

Hun sagde da til Provsten at han ikke skulle ulejlige sig, da Barnet af hende var bleven hiemmedøbt, men han svarede at der maatte nok stikke noget derunder, og at han skulle

nærmere undersøge saadant, og Deponentinden veed ikke at Barnemoderen havde anden Hensigt end at Barnefaderen ikke skulle blive udlagt. – Hun fratraadte. –

Actor begiærte Tingsvidnet sluttet og sig beskrevet meddeelt. – Som Retten bevilgede.

*

Lindved

Extra Ret

Onsdagen den 26de September 1870

blev Odense Extraret sat af Kancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye- og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Chr. Ring og Peder Nielsen. –

*

SAGEN MOD KAREN JØRGENDATTER OG ANNE JOHANNE

(Se side 38)

Havde en af de tiltalte opfordret en tredje til at deltage i ulovlig malkning?

Tingsvidnesagen Actor Sagfører S: Hansen contra Karen Jørgensdatter og Anne Johanne Sørensdatter. – Actor mødte og irettelagte Indkaldelsen af Dags Dato, og efterat have fremstillet de Tiltalte for Retten, bad han de 2de indstævnte Vidner foreholdt at det er berettet ham at det eene Vidne, Ingeborg Manfeldt, skal være anmodet af én af de Tiltalte at følge med om Natten for at malke andres Kiøer, men som Vidnet har nægtet og derefter herom udladt sig til det andet Vidne, Rasmus Nielsens Koene, og begges eedelige Vidnesbyrd herover modtaget hvorvidt saadant er rigtigt, og de nærmere Omstændigheder ved denne Anmodning af de Tiltalte opgivet. – Defensor, Prokurator Rasmussen var mödt. Den fremlagte Indkaldelse lyder saaledes: [ORDLYDEN IKKE INDFØRT]. –

Vidner afviser historien

De fremstillede 2de Koener, Rasmus Nielsens Hustrue Cathrine Conrradine Andersdatter og Enken Ingeborg Manfeldt, erklærede at de tilforn havde aflagt Vidnesbyrd og kiendte deres Pligter som Vidner, hvorefter dee nu hver for sig aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre. Hvorefter da Ingeborg Manfeldts under saadan hendes aflagte Eed bekræftede at hun ingensinde haver været anmodet af de Tiltalte Karen Jørgensdatter og Anne Sørensdatter at følge med dem ud i Marken for at malke andres Kiør, og at saadant ikke heller af hende er bleven sagt, enten til Rasmus Nielsens Hustrue eller andre //184b// ligesom hun ikke har været vidende om saadan en Handling er bleven forøvet af de Tiltalte; Vidnet Cathrine Conradine forklarede og bekræftede under hendes aflagte Eed at Vidnet Ingeborg Manfeldt ingensinde haver fortalt hende det omspurgte, nemlig at hun af de Tiltalte skulle have været anmodet at følge med dem i Marken for at malke andres Kiør, og at hun ikke er noget vidende om at disse 2de Tiltalte saaledes skulle have foretaget denne Handling, og hun i saa Fald intet er bekiendt til denne Sags Oplysning. Og da Actor og Defensor intet videre havde at spørge om, blev Vidnerne dimitterede. –

Actor bad sig det hidtil passerede beskrevet snarest mueligt for derved at sættes i Stand til videre at fremme Sagen. –

Foreløbig intet bevis – derfor fortsat arrestation!

Da der ved de i denne Sag søgte vidtløftige Undersøgelser endnu ikke er tilvejebragt Beviis for at de Tiltalte skal have forøvet den Handling hvorfor de tiltales, saa indstillede Defensor til

den ærede Ret om de ikke kunne frietages for og løslades af Arresten indtil denne Sags Uddrag; især maatte Defensor anmærke at der mod Tiltalte Anne Johanne Sørensdatter aldeles ikke er til veje bragt det mindste der kan vække Mistanke om at hun skulle have Deeltaget i den forstævnte Handling; desuden er det bekiendt at hun har 2de smaae Børn som trænger til hendes Pleje og maatte blive det offentlige til Byrde naar de saaledes skal være unddraget hendes Hielp, hvorfor Defensor saa meget meere haabede at Retten ville biefalde hans [SLETTET: Begiæring] Forestilling, især i Henseende Anne Johanne Sørensdatter. –

Karens appelsag er under behandling ved Landsoverretten

Var i forvejen idømt 2 måneders tugthusstraf

Anne Johanne løslades af særlige grunde

Hertil svarede Actor at de Tiltalte efter de erhvervede Oplysninger næppe vil kunne undgaae at kiendes skyldige i Sigtelsen der haver anlediget Arresten; Foruden dette er Karen Jørgensdatter under en foregaaende Justitssag, som staaer under Appel, tildømt Tugthusstraf, i hvis Følge han fandt sig aldeles beføyet til forsaavidt hende angaaer at paastaae Arrestens Vedblivelse; For øvrigt maatte han hvad Anne Johanne Sørensdatter angaaer, overlade til den ærede Ret om og hvorvidt hun, i Betragtning af Defensors Grunde, kunde løslades indtil Sagens Uddrag, i hvilket Tilfælde dog Actor maatte exipere sig fra al Ansvar. –

Paa Grund af de af Defensor andragne Omstændigheder, i Hensigt til Anne Johanne Sørensdatter betræffende hendes Fattigdom og at hun haver 2de smaae uforsørgede Børn at opholde, fandt Retten ikke noget at kunne gjøre imod at hun nu igien bliver befriet for den hende paalagte personlige Arrest, dog paa den Maade og under den Forpligt at hun hver Gang denne Sag bliver foretaget, haver personlig at fremstille sig;

Karen overleveres igen til arresten

Hvad //185a// angaaer derimod, Karen Jørgensdatter, da i Betragtning af saavel denne Sags Omstændigheder forsaavidt hende angaaer, som og at hun for nyelig udi en anden Justitssag hvorunder hun haver været tiltalt, ved Landsoverretten i Kiøbenhavn er tilfunden Straf af 2 Maaneders Tugthuusarbejde, kunde Dommeren ikke for denne Sinde indlade sig paa noget afgjørende i Hensigt til hendes Løsladelse af Arresten. – Actor bad derefter Vidneforhøret udsat indtil han igien melder sig om des Foretagelse. –

Den begiærte Beskrivelse blev tilstaaet, hvorefter denne Dag igien skal blive foretaget saasnart Actor begierer saadant. –

Den Tiltalte Karen Jørgensdatter blev igien overleveret til hendes Arrest. –

*

Lindved

Mandagen den 1ste October 1810

blev Odense Byetingsret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye- og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd C: Ring, Hans Jensen, Rasmus Basse og Peder Nielsen. –

Derefter blev læst:

1. Smaaehandler Jørgen Hansens Obligation til Handelsmand Lars Ibsen i Odense for 400 rd, datteret 11 Juni 1810. –

No. 352 uden for Vesterport**Christian Huus' enke sælger hus uden for Vesterport*)**

2. Maren Hansen, afgangne Skoemager Christian Huuses Enke, hendes Skiøde til Cancellieraad, Stiftsrevisor og Skoelekasserer Bötcher paa et Huus No. 352 uden Vesterport, datteret 29de September 1810.

*) Om ægteparret Huus, skomagerfamilien Andersens værtsfolk: Se også s. 5 og 28.

Opsættelser

Domssag No. 20, Prokurator Heilmann som befalet for Lakfabriqveur Meyer contra Teglmester Daniel Sivert[s]. - Prok. Heilmann mødte og tilkiendegav at et Tingsvidne som skal afbetienes i denne Sag, endnu staaer uafsluttet ced Odense Herredsret, desaarsag han begiærte endnu denne Sag udsat i 14ten Dage. -

Paa Indstævnte Daniel Siverts Vegne mødte Birkedommer Friis ved Kiersgaard og foreholdt det fornødne. Retten bevilgede den begiærte Anstand. -

Domssag No. 22, Sagfører S. Hansen for Handelshuset Marcus Michelsen i Lübeck contra Postbefordrer Frederich Hansen fra Faaborg. Hansen mødte og maatte bede om Anstand i 14ten Dage, fordi han ved en Deel befaledede og andre Sager har været hindret i at give Tilsvær i Dag. - Birkedommer Møller var mødt og forbeholdt det fornødne. Da ingen Indsigelse imod den begiærte Anstand blev fremført, blev samme bevilget.

[Herefter opsættelse og optagelse til doms af sagen ført af prokurator F. Friis for handelshuset Nicolai Wolter Helmann i Hamborg imod konditor Meineche, repræsenteret af prokurator Larsen. Den notariale oversættelse foreligger nu, men prokurator Larsen angriber Friis for påståede urigtigheder]. //185b//

Videre var ikke i Dag ved Byetinget at forrette. -

Lindved

Extra Ret

Mandagen den 1ste October 1810

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye- og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Hans Jensen og Rasmus Basse.

*

SAGEN MOD JORDEMOR MAREN VILHELMS

(Se side 17, 40, 44 og 45)

Domssagen Actor Procurator Heilmann contra Giordemoder Maren Wilhelm. - Actor mødte og fremlagte sit Indlæg af Dags Dato med 4re Bielager hvormed han undergav Sagen Dom. Indlægget med Bielaget No. 4 bliver samme at vedhæfte. - Tiltaltes Mand, Johan Wilhelm Johansen, mødte og begiærede Copie af det fremkomne og Sagen udsat 14ten Dage. Hvilket Retten bevilgede.

*

Tyverisagen mod Johan Hansen og Marie Cathrine Hansdatter opsættes

For Retten mødte Raadmand og Prokurator Bergmann som befalet Actor mod Tiltalte Johan Hansen og Marie Cathrine Hansdatter m.fl. af Vissenberg Sogn og foreviste den ham og Defensor Prokurator Rasmussen derom tillagte Ordre af 13de f.M., samt derhos fremlagte en under hans Haand udstyret Stævning af 28de næstefter til et Tingsvidnes Erhvervelse i Sagen, hvis Paategninger beviser hans lovlige Forkyndelse for de indstævnte Vidner; ligeledes fremlagte han en Gienpart af denne Stævning, hvis Forkyndelses Paategninger, som alle begiæres Actor tilført, ogsaa beviiser deres Forkyndelse for de Tiltalte Hovedmænd saavelsom Christian Friderichsen Glarmester fra Ubberud. Endelig fremlagte han ogsaa hans Spørgsmaale af Dags Dato til de indstævnte Vidner, som han derefter begiærede afhørt, efterat have fremstillet Tiltalte Marie Cathrine Hansdatter for at paahøre Vidneførelsen, da Johan Hansen i Vente er udeblevet: Den fremlagte Stævning og Spørgsmaalene lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT]. Actions- og Defensionsordren blev med Paategning tilbageleveret Actor. – Defensor, Prokurator Rasmussen, var mødt. De Indstevnte Vidner var[e(?)] alle mødte undtagen Frands Thaarups Hustrue, som efter Mandens Anmeldelse var fraværende formedelst en Reise til Christiansfeldt.

Værtshusholder Frands Thaarup vidner

Bemeldte Værtshusholder Frands Thaarup fremstoed, og da han erklærede at kiende Vidne Eedens Forklaring og dens Vigtighed, aflagte han sin Eed paa at vidne Sandhed med oprakte Fingre, hvorefter han besvarede Actors Spørgsmaale saaledes, nemlig: Til 1ste: Ja. – Til 2det: Tiltalte Marie Cathrine Hansdatter har for omtrent 4re Aar siden tient Vidnet i et eller et halvt Aar. – Til 3die: Tiltalte Forhold og Rygte var i den Tiid hun tiente Vidnet meget got, og han har siden den Tiid heller intet ondt hørt om hende. – Til 4de: Nej. – Dimitteret. –

Værtshusholder Hans Thorsen og hustru vidner

Igien fremstoed Værtshusholder Hans Thorsen og Hustrue Carlote Amalia Christiansdatter her af Odense, som ligeledes erklærede at kiende Vidne Eedens //186a// Vigtighed og deres Pligter som Vidner, og efterat de havde aflagt Eeden med oprakte Fingre hver for sig, besvarede de conjunctim Actors Spørgsmaale saaledes:

Skudsmål til Marie Cathrine Hansdatter

Til 1ste: Vidnerne kiender begge omspurgte Tiltalte fra hendes Barndom af. – Til 2det: Hun har ikke havt fast Tienneste hos Vidnerne, men medens de boede i Vissenberg Vejmølle, som er 8 à 9 Aar siden, har hun af og til arbejdet hos dem for Dagløn i Høst og Slettetiden, som og ved Tørveskiæring. – 3die: Hendes Forhold og Rygte har ikke været Vidnerne bekiendt for andet end got. – Til 4de: Nej. – Dimitteret.

Sagen må opsættes

Paa Grund af Tiltalte Johan Hansens Udeblivelse saavel som Madamme Thaarups, maatte Actor begiære Sagen udsat til en for Retten belejlig Tiid, da Apoteker Krøyer, som var mødt, havde anlovet at møde til den Tiid. – Da Retten erfarer af den fremlagte Stævning at der optages Tingsvidner ved andre Retter i denne Sag i disse og efterfølgende Dage, saa blev dette Tingsvidne udsat til i dag 8 Dage, Formiddag Kl: 11. –

Lindved

Tiirsdagen den 2den October 1810

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd C: Ring og Fabricius. –

*

DEN TYVERISIGTEDE SKRÆDDER FRA BOGENSE

(Se side 13)

Igen om kirkeranet i Skt. Hans Kirke

For Retten mødte Prok: C.H. Hansen som befaleet Actor mod Tyvsarrestantten Skrædder Johan Ludvig fra Bogense og fremlagte en lovlig forkyndt Vidnestævning samt sine skriftlige Spørgsmaal til Klokke hr. Rosengaard, hvem han derefter bad afhørt; dernæst overleverede Actor til Retten et den 3die Maii 1794 over den Tiltalte i Anledning et Kirkeran i St: Hans Kirke optaget Politieførhør, , og da Graver Hiorth og Portner Gomar derunder har deponeret, saa havde Actor ladet disse indkalde for at forelæses deres Deposition og deres Erklæring modtaget om samme forhold sig rigtig; Arrestanten var løs og ledig for Retten fremstillet. - Stævningen og Spørgsmaalene lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT]. – Defensor var mødt.

Klokke Rosengård om guldtressernes bortkomst

De forbemeldte 3de Jndstevnte vare mødte og fremstoed da hr. Klokke Rosengaard, som aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd, Han besvarede derefter Actors Spørgsmaal saaledes:

Til 1ste: Ja, han har kiendt omspurgt siden han stoed ved Dragon Regimentet her i Odense, saavidt Vidnet veed som Underofficeer. - Til 2det: Det omspurgt blev Vidnet den Tiid sagt af Graver Hiorth, som blev hentet af Gomar for at lukke ud af Kirken bemelte Johan Ludvig. – Til 3die: Det omspurgt har Vidnet ligeledes hørt sige af Hiorth den Tiid, men ikke selv seet saadant. - Til 4de: Omspurgt Guldtresser fra Enderne af Alterklædet blev savnet Søndagen derefter, og saavidt han nu mindes, om Morgen den før Tiennesten begyndte, men om samme blev borte den omhandlede Dag, veed Vidnet ikke; bemelte Alterklæde blev den omhandlede Christi Himmelfarts Dag, da Aftensang Tiennesten var til Ende, forvaret af Graver Hiorth, i det dertil //186b// havende Skab med Laase og Nøgler, og Nøglen leveret til Vidnet, og det befantes siden at paa dette Skab ikke var skeet nogen Vold som Opbrækning. -

Skrædderen var tegnet til altergang og skriftemål

Til 5te: Vidnet kan erindre at denne Johan Ludvig var tegnet til Altergang den omhandlede Søndag aften Christi Himmelfarts Dag, og saavidt han nu mindes efter en medbragt Seddel fra hans Vagtmester: Han og Koene indfandt sig om Löverdagen med de andre og blev skriftet, men da det Søndag Morgen blev opdaget at dette Ran saaledes i Kirken var bleven begaaet, talte Vidnet derom med da levende Sognepræst Achen, og saavidt Vidnet nu mindes, faldt [Ud]ladelserne, i Fald det var saaledes at denne Person havde begaaet dette Ran, burde han ikke den Tiid tilstædes Altergang for ikke at giøre sig skyldig i en større Synd;

Om samtalen med pastor Achen og sløjfningen af skrædderens altergang

Det blev da Ludvig tilkiendegivet fra Præsten at han önskede at tale med ham för han gik til Alters, men enten Vidnet selv sagde ham saadant, eller det skeete ved Graver Hiorth, erindrer Vidnet nu ikke, men dette eindrer Vidnet, at Ifölge saadan Tilkiendegivelse gik Johan Ludvig og

Koene bort af Kirken og kom ikke den Gang til Alters, og siden efter indfandt han sig ej heller. - Til 6te:

Vidnet formeener disse Borttagne 3 Alen Guldtræsser kunde den Tiid være af Værdie en 3 à 4 rd. - Til 7de: Derom veed Vidnet intet. - Til 8de: Nej.

Den tilstædeværende tiltalte Johan Ludvig tilstaar at det forholdt rigtig hvad hr. Rosengaard haver vidnet, nemlig at han fik Bud i Kirken den Dag angaaende hans Altergangs Udsættelse, og at han derefter ikke kom til Alters, men hvad enten dette blev ham sagt af Klokke Rosengaard eller Graver Hiort, erindrer han nu ikke, og siger han at han derom samme Dag talte med Præsten efter at Aftensang var til Ende, men hvad Præsten sagde til ham, siger han at han nu ikke kan erindre. - Vidnet blev dimitteret. -

Graveren visiterede ikke skrædderen

Derefter fremstoed Graver Søren Hiorth, som efter Actors Begiæring blev forelæst hans Forklaring under Politieforhøret, hvorefter han da erklærede at det forholder sig saaledes som han den Tiid har forklaret under samme Forhør, og ligeledes tilstoed han Rigtigheden af det denne Johan Ludvig den Tiid tilbød, at lade sig visitere, men at han, Hiort, som saavidt han nu erindrer, selv lukkede ham ud af Kirken, ikke fattede nogen Mistanke til ham og derfor ikke heller visiterede ham; i øvrigt tillagte han endnu at kan erindre at det forholdt sig saaledes som Klokke Rosengaard i Dag haver afvundet, nemlig at denne Johan Ludvig skulle have været til Alters Søndagen efter forbemelte Christi Himmelfarts Dag, men at han ikke kom til Alters, og saavidt han nu erindrer, havde da levende Sognepræst //187a// Achen og Klokke Rosengaard derom den Tiid Samtale [med ham(?)], og siden den Tiid veed han at denne Johan Ludvig ikke kom til Alters. Denne hans Forklaring saavel under Forhøret denne Tiid, som hvad han videre i Dag har tilføyet, bekræftede han nu ved hans Eeds Aflæggelse efter Loven med oprakte Fingre, hvorefter han blev dimitteret. -

Portner Gomard fra Hospitalet vidner igen*)

Sluttelig fremstoed Portner Nicolai Gomar, som blev forelæst sin Forklaring under Forhøret af 3die Junii 1794, da han erklærede at være rigtig og overensstemmende med Sandhed, og tillægger han at han ej veed rettere end det var Graver Hiorts Koene der lukkede Arrestanten ud af Kirken; denne Forklaring bekræftede han efter Actors Begiæring med Lovens Eed og blev derpaa dimitteret.

*) Om denne H.C. Andersens fadder i Skt. Hans Kirke 2. påskedag 1805: Se side 10.

Stod ikke i en kirkestol og sov, men sad

Derefter blev Arrestanten ligeledes bekiendtgiort sin i bemelte Forhør afgivne Forklaring den han paastoed at være rigtig og sandfærdig, dog forandrer han nu sin Forklaring, om at han stoed ved en Stoel og slumrede, derhen at han sad i en Stoel. - Han fratraadte

Actor bad Tingsvidnet sluttet og snarest mueligt beskrevet meddeelt. Som af Retten blev bevilget. Arrestanten blev igjen overleveret til sin Arrest. -

*

TYVERISAGEN MOD PEDER SORGENFRI

Sigtet: Hansen Sorgenfri af Sletterød

Tyvegods: en kobberkedel

For Retten mødte Birkedommer Møller ved Fuldmægtig [...(?)], som foreviste Stiftets Skrivelse til hans Principal af 27de f.M., hvorved han er beordret at optage et Tingsvidne til Oplysning i Justitssagen mod Arrestanten Peder Hansen Sorgenfrie af Sletteroed for et hos Søren Skrædder i Tharup begaaet Tyverie af en Kobberkiæddel, hvilken Skrivelse tillige indeholder Defensionsordren til hr. Prok. Heilmann; dernæst fremlagde han sin udtagne og forkyndte Vidnestsævning af 29 [...(?)], da det af Stævnevidnernes Paategning erfares at da indstævnte Vidner, nemlig Hans Hansen Bødcher og Koene, var fraværende, kunde han ej fremme Tingsvidnet videre forinden Hans Hansen og Koene hjemkommer, som Paategningerne paa Stævningen giver Anledning til at formode at vil skee sidst i Ugen; Han begjærede derfor Tingsvidnet udsat til en af de sidste Dage for til den Tiid at foranstalte dem indstævnte. –

Den fremlagte Stævning lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT].

Prokurator Heilmann som Defensor var mødt for at iagttage det fornødne; - Paa Grund af det Tilførte blev denne Sag bestemt til igien at foretages næstkommende Løverdag den 6te dennes, Eftermiddag Kl. 3. –

Lindved

Extra Rett

Torsdagen den 4de October 1810

Blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstue-skriver Lange i Overværelse af Stokkemændene Hans Jensen og Rasmus Basse. - //187b//

*

TYVERISAGEN MOD CHRISTIANE FRIDERICHE LAURVIGSDATTER

[SVAG SKRIFT:]

For Retten mødte Sagfører S. Hansen, som foreviiste Stiftets ham under 23 f.M. tillagte Ordre som Actor at tiltale og hælde Dom over Tyvsarrestantinden Christiane Frideriche Laurvigsdatter. Der paa fremlagte han en af ham under 2den Dennes lovlig forkyndt Vidne Indkaldelse samt sine skriftlige Sp: af Dags Dato til de indstævnte Vidner, hvorefter han bad dem afhørt i Overværelse af Arrestantinden, der løs og leedig var fremstillet. – Defensor var mødt. –

Karen Husars vidner

Vidnerne blev paaraabte, og fremstod da den i Indstævningen benævnte Karen Husars samt Arrestantindens Moder, Anne Marie Laurvigs, Enke, af hvilke den første paa sædvanlig Maade aflagde Lovens Eed og derefter besvarede de fremlagte Sp: saaledes, nemlig til 1ste:

Ja, hun kiender og har kiendt Arrestantinden i mange Aar, og Bekiendtskabet er egentlig kommet fra en Datterdatter som Vidnet har, og som kiender Arrestantjnden. Til 2det: Uden Forpligtelse af Eeden, hvilket ogsaa gielder for de følgende Spørgsmaale, svarede Depp: at Arrestantj: ingensinde har betroet hende noget Töy med [...(?)], skulle forstaaes om et pr. Skoe som Arrestantjnden indsatte hos hende en Gang i Sommer, og som beroede i hendes Huus i 8te Dage, da Arrestantjnden igien kom og afhentede samme. - Til 3die: Arrestantjndens Moder var ikke hjemme, og derfor leverede hun Skoene til hende. – Til 4de: Det veed hun ikke. - Fra den eene Søndag til den anden, og om Arrestantindens Moder var vidende derom eller ikke, kan hun ikke sige. - Til 6te: Nej, aldeles intet. -

Den arresterede har været i tugthuset

Til 7de: Hun veed alene at Arrestantjnden har været i Tugt eller Forbedringshuuset, men hun veed ikke for hvad Forbrydelse. - Til 8de: Nej. - Med Parternes Minde blev Deponentjnden dimitteret.

Den arresteredes mor vidner om datterens spinden og binden

Derefter fremstod Arrestantjndens Moder, som besvarede uden Eeds Aflæg de fremsatte Spørgsmaale. - Til 1ste: i November forrige Aars, en Tiidlang, var hun hos Dep: og ernærede sig af Spinden og Binden, og derefter kom Arrestantjnden til Marienlund. - Til 2det: Ja, Depon: har skændet paa hendes Datter for hendes Uorden, men hendes Datter har aldrig anmodet hende om at indsætte noget Tøy hos hende. - Til 3die: Derom veed hun intet. - Til 4de: Nej. - Til 5te: Nej, aldeles intet, thi Arrestantj: [med .. meget ubetydeligt Tøy(?)] er paa Marienlund. - Til 6te: Nej. - Til 7de: Ligeledes. Nej! - Med Parternes Minde blev hun dimitteret. -

Bager Roulund vidner

Igien fremstoed Bager Niels Roulund, som erklærede at kiende Eedens Vigtighed og derfor efter foregaaende Formaning til Sandheds Udsigende paa sædvanlig Maade aflagte Lovens Eed og derefter besvarede de fremlagte Sp: saaledes:

Til 1ste: Ja, Arrestantj: har tient Vidnet forrige Vinter omtrent $\frac{1}{4}$ Aar. - Til 2det: [Da] Arrestantj: fik en svag Finger, foregav hun, intet at kunde forrette [og] [SLETTET: hvad] bad og anholdt Tilladelse til at forlade sin Tieneste. - Til 3die: [SLETTET: Han veed ikke meere] Han kan egentlig ikke paasige hende noget, rigtignok blev et hvidt Skiørt borte for hans Koene omtrent i den Tiid, men Vidnet kan ikke sige Hvem Tyven var; herved tilföyede Arrestantjnden Benægtelse, med Tillæg at omhandlede Skiørt var borte før hun kom i Roulunds Tieneste. - Til 4de: Nej. - Til 5te [SLETTET: Nej] ligel: - Dimitteret.

Madam Roulund vidner

Dernæst fremstod forrige Vidnes Hustrue Madm Roulund, der tilkiendegav at kende Eedens Vigtighed og derfor alene efter foregaaende Formaning til og Løfte om Sandfærdig Vidnesbyrd aflagte Lovens Eed til besvarelse paa følgende Sp:

1. Har Vidnet den Tiid Arrestantj: stod i hendes Tieneste, mistet et Underskiørt, og har hun Tiltalte mistænkt for at have stiaalen det? -

2. Naar og ved hvad Lejlighed opdagede hun at Skiørtet var borte?

Svar: Vidnet har rigtignok mistet et Skiørt, men hun kan ikke med Bestemmelse sige om det var før eller efter Arrestantjnden kom i hendes Tienneste, og hun kan derfor heller ikke med Grund have hende mistænkt derfor. //188a//

Til 2det: Hun savnede først Skiørtet 14ten Dages Tiid efter at Arrestantjnden var kommet fra hendes Tienneste, ved den Lejlighed at hun ville gjøre Brug af bemeldte Skiört. -

Dimitteret. -

Actor begierede Tingsvidnet sluttet og beskreven meddeelt. - Som blev bevilget.

Arrestantjnden blev igien nedbragt i hendes Arrest. -

*

Lindved

Løverdagen den 6te October 1810

Blev en extra Ret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange med Vidner Chr. Ring og Peder Nielsen. –

*

TYVERISAGEN MOD PEDER SORGENFRI

(Se side 52)

Hans Böckers kone, Karen Torstensdatter, vidner

Justitssagen mod Arrestanten Peder Rasmussen Sorgenfried [TIDL. KALDT HANSEN!]

Actor, Birkedommer Møller, mødte ved Fuldm: Jbsen, som fremlagde sin udtagne og forkyndte Continuations Vidnestevning af Gaars Dato tilligemed sine skriftlige Spørgsmaale af Dags Dato, hvorefter han begierede Hans Hansen Bødkers Koene, som var mødt, maatte besvare for først de fremlagte Spørgsmaale uden Eed. – Stevningen og Spørgsmaalene lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT] . - Defensor, Prok: Heilmann, var mødt. –

Handel med gammelt kobber

Den fremstillede Hans Hansen Böckers Hustrue Karen Torstensdatter, blev paalagt at afgive sandfærdig Forklaring overeenstemmende med Sandheden og saaledes som hun i ald Fald under hendes Eed med en god Samvittighed kan bekræfte, og besvarede hun da Actors fremlagte Spørgsmaale saaledes [UDFALD AF BOGSTAVDELE].

Til 1ste: Hun og hendes Mand har en Gang i dette Aars Foraar udi Vertshuusholder Christian Johansens Huus handlet med en Mand om noget gl: Kaabber, og ved den Leylighed hørte hun at hans Navn og Hiemsted skulle være som omspurgt, men videre erindrer hun ikke om ham, og hun siger at hun ikke [... ..(?)] denne Mand. - Til 2det: Det er hende ubekendt. - Til 3die: Hun veed ej videre af det omspurgte end at han selv foregav at han handlede med Kaabber og deri arbeidede selv og [laver(?)] blandt andet som bruges i Brændeviin [... ..(?)] og Kander. –

Kobbersmeds interesse i materialer

Til 4de: Ved den Leylighed at en Kaabbersmed her i Odense har begieret af hende og Mand at ville ved den Lejlighed skaffe ham noget gl: Kaabber, afkiøbte de denne Mand dette Kaabber; for øvrigt handler de ikke med Kaabber. - Til 5te: Nej, ikke en Kaabberkiæddel, men alleene nogle Stykker gl: Kaabber, som var af en Kjæddel, afkiøbte de denne Mand en Gang udi dette Foraar [og] Stykkerne vare smaae; Hun erindrer nu ikke med Vished om det kunde udgiøre en 7 à 8 [pund]; For [pundet] blev han af dem betalt 4 mk, da han foregav selv at have betalt 3 mk 12 sk; Hun beretter at Stykkerne vare gandske smaae, og de største saa store som en barne Haand;

Priser og avance ved kobbersalg

Sælgeren havde samme forvaret i en liden Tværsæk. - 6te og 7de besvaret. - Til 8de: Det omforklarede Kaabber solgte de til Kaabbersmeden som boer noget inden for Vester Port her i Odense, og han betalte hende og mand for samme 4 mk 8 s pr. [pund]; - 9de: bortfalder. - 10de: Manden foregav selv at have kiøbt dette Kaabber for deraf at bruge noget og at sælge Resten. - Til 11te: Deponentjnden og Mand havde foresadt dem en Rejse noget ud paa Landet til en Familie, og da de kom til Snapind, mødte de denne Mand og gav dem i Tale med ham, om han vilde sælge det Kaabber han havde i sin Tværsæk, som de kunde see, da Tværsækken var i Stykker, og da han dertil svarede ja, fulgte de med ham tilbage tl Odense,

hvor de da gik ind med ham hos Christian Johansen uden for Vesterport, hvor de da som omforklaret afkiøbte ham dette Kaabber;

Dragon i kvarter hos kobbersmed ved Vesterport

Ved deres Handel var tilstæde bemeldte Christian Johansen saavel som en Dragon som der paa Stædet laae i Qvarter og skulle have hiemme i den samme Bye hvor Manden var fra. –

Til 12te: Ja, hun og Mand har en Gang i denne Sommer været i den Bye hvor den omforklarede Mand skulle boe, paa Grund af at han selv havde fortalt dem at han havde noget meere Kaabber at ville sælge; Men //188b// da de af nogle Folk i et Huus tæt fra hvor han skulle boe, var sagt at han ikke var hiemme, var de ikke inde i hans Huus; Deres Ærende var at ville have afkiøbt ham nogle Stykker Kaabber, som han havde sagt dem at have; Da Naboerne som foran forklaret sagde hende og Mand at denne Mand ikke var hiemme, uden at nævne hvor han skulle være, gik de strax bort fra Byen igien, og siden den Tiid har de ikke været der i Byen eller talt denne Mand uden alleene den første Gang. -

Den øgede interesse for kobber

Til 13de: Ja, Depp: haver en Gang udi dette Aars Foraar kiøbt af en Huusmand i Væde, hvis Navn hun ikke veed, en Kaabberkiiddel omtrent paa en Fierding Størrelse, og denne Kiiddel solgte hun igien til Marskendiserinden Johanne Mog[..(?)] her i Odense, men hun erindrer ikke nu hvad hun enten betalte for denne Kjeddell eller derfor igien bekom, og ikke heller erindrer hun denne Kjeddels Vægt. - 14de og 15de besvaret. -

Rejste til Randers for at tale med sin mand, nu kapermatros

Hun tilkiendegav dernæst at hendes Mand, Hans Hansen Bødker, har taget Hyre paa et Kaperskib, og at hun derfor ikke veed hvor han nu maatte være, men at hun for nogen Tiid siden var i Randers for at tale med ham, og at han da samme Tiid var under Forhør ang: en Kjeddell som skulle være stiaalen. - Dmitteret. –

Kan deklarantinden tillades at aflægge ed?

Jgien overlod til Hovedactor hr. Sagfører Evers paa Veddelsborg om han efter de oplyste Omstændigheder skulle finde lovforsvarligt at Deklarantjnden med Lovens Eed bekræfter hendes Afgivne Forklaring, og da hans Principals Actions[radius(?)] strækker sig videre end forsaavidt benævnte Hans Hansen Bødker [...s(?)] Ophævelse betræffer, [kunne] han ej foretage sig videre i denne Sag, men efter at have fremlagt Stiftets Actionsordre af 27de f:M: til Actens Indlemmelse begierede han under Forventning af, at hans Principal ved endelig Dom i Sagen bliver tilkiendt et billigt Sallair af i mindste 8 rd, dette Tingsvidne sluttet for beskreven saavit mueligt at tilstilles Stiftet. – [Defensor forventede sig [...(?)] et billigt Sallarium tilkiendt. -

Dette Tingsvidne blev sluttet og tilstaaet beskreven at meddeeles, og [...(?)] var samme at indlemme den foran i dag fremlagte Constitution. –

*

Lindved

Mandagen den 8de October 1810

blev Odense Byetingsret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Niels Rasmussen, C: Ring, Rasmus Basse og Peder Nielsen.

Forbud mod rygters udbredelse

Derefter blev allerunderdanigst læst

1. Bekiendtgjørelse Ifølge Kongelig Befaling udstædt fra det Kongelige Danske Cancellie under 15de September 1810, angaaende Rygters Udbredelse i Kiøbenhavn og andre Stæder

To plakater

2. Den Kongelige General Postdirections Plakat, Som bestemmer en nye Posttaxt for Breve til og fra Faaborg og indordner ugentlige Pakke Posters Indførelse imellem Odense, Faaborg og Svendborg samt imellem Svendborg og Rudkiøbing, datteret 7de September 1810. –
3. Det Kongelige Vestindiske Guineiske Rente og General Toldkammers Plakat angaaende et nyt Toldstæd paa Gaarden Alexandria ved Fiskelejet Vedbeck, datteret 20de September 1810. - //189a//

Derefter blev læst:

1. Peter Heegaard Glarmester hans Obligation til Prok: F:L: Friis for skyldig blevne Rentepenge 132 rd 2 mk, datteret 6 October 1810.
2. Dittos Tilstaaelse og Revers til Enkefrue Hauptmann, heri hende skyldigblevne 400 rd, datteret 6 October 1810. –
3. Lejekontract udstedt af bemeldte Glarmester Heegaard, hvorefter han haver imodtaget af hr. Byeskriver Lange i Leje af nogle Sængeklæder m:v:, datteret 3die October 1810. –
4. Claus Jacob Tidemann Snedker hans Obligation til Rasmus Pedersen Reebslager for 600 rd., datteret 20de August 1810. –

No. 581 på Det Store Torv

5. Rasmus Jacobsen Træskoehandler hans Skiøde til Møllersvend Andreas Pedersen paa Huuset No. 581 paa det store Torv, datteret 1ste October 1810. –
6. Rasmus Larsen, forhen Ladefoged paa Aalykkegaard hans Obligation til Rasmus Jacobsen for 600 rd, datteret 3die October 1810. –
7. Kiøbmand J. Aug. Zollezi i Odense, hans Vexel Obligation til Kiøbmand Jens Nielsen for Kapital 3000 rd, lydende paa 3 Maaneder efter Dato og datteret 29de Sept. 1810. –

No. 376: Østre del af "sted" på Odense Hede

8. Anders Larsen Aulsmand hans Skiøde til Rasmus Larsen paa den østere Deel af hans Stæd paa Odense Heed No. 376, ansat for Grundtaxt 38 rd, datteret 18de Juni 1810. –

No. 377: Vestre del af "sted" på Odense Hede

9. Dittos Skiøde til Rasmus Jensen Sukkerkarl paa den vestre Deel af hans Stæd paa Odense Heed No. 377, ansat for Grundtaxt 29 rd, datteret 18de Juni 1810. –
10. Rasmus Jensen hans Obligation til Slagter Christopher Pedersens Enke, Karen Nielsdatter, for 700 rd., datteret 18de Junii 1810. –

Til Udlæskning fremkom:

1. Kautionsbeviis udstædt af Købmændene Lottrup og Peder Rasmussen i Odense den 23de Martii 1798 for Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved for Summa 450 rd., udstædt til Det Kongelige Rentekammer for Kongelige Oppebørseler, tinglyst den 4 Martii 1797 og paategnet den 29de September 1810 af det Kongelige Rentekammer til Udlæskning, da anden Caution er bleven stillet.

No. 744 (hus)

For Retten mødte Trompeter Daniel Jensen Becker og begjærede fra Retten udmeldt 2de kyndige Haandværkere, en Tømmermester og en Muurmester, til at taxere hans ejende Huus No. 774 til Prioritets Efterretning; Til at foretage denne Forretning blev af Retten udmeldt Tømmermester Langhoff og Muurmester Bardram, og haver de at fuldføre samme efter deres bedste Skiønnende og Overbeviisning til Fremlæggelse og Afhiemling for Retten næste Retts Dag den 15de October. –

Opsættelser

[Herefter ny opsættelse af den ældgamle gældssag fra købmand Topp i København mod byskriver Lange i Odense. Prokurator Heilmann repræsenterer som sædvanlig købmand Topp og beder denne gang om udskrift af alt hvad der i tidens løb er passeret i sagen!] //189b//

[Opsættelse af sag fra sagfører S. Hansen for tømmermester Mathias Larsen mod købmand Nees. Hansen er presset af forberedelser til et møde på Vinding-Bjerge-Åsum Herreders ting].

Lindved

Extra Ret

Mandagen den 8de October 1810

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig, Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Niels Rasmussen og Rasmus Basse. –

Sag mod malkepigen Marie Catrine Hansdatter

(Se næste retsdag, 10/10)

Tingsvidnesag, Actor Raadmand Bergmann contra Johan Hansen og Marie Catrine Hansdatter..

Actor mødte og fremstillede Tiltalte Marie Catrine Hansdatter samt derhos fremlagde en lovlig forkyndt Continuations Indkaldelse til fleere Vidners Førelse i Sagen, hvorefter han begjærede Peter Hollænders Koene, som var mødt, fremkaldet og afhørt efter de forhen fremlagte Spørgsmaale. - Stævningen lyder saaledes [ORDLYDEN IKKE INDFØRT].

Defensor, Prok. Rasmussen, var mødt ved Krogsgaard. - Af de Indstævnte fremstoed Anne Catrine Kochs, Peter Kocks Hustrue, som tilkiendegav at Ermeldte hendes Mand haver i nogle Aar været meget svagelig, og i saadan Grad at han ikke kan komme ud af Huuset hvor de boer her i Byen, hvilket er Aarsagen til at han i Dag ikke personligen har kunnet møde her for Retten; Hun blev forelæst Vidne Eedens Forklaring af Lovbogen og betydet Eedens Vigtighed samt formanet at vidne hendes Sandhed og vogte sig for Meen Eed, Hvorefter hun aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd; Hun besvarede derefter Spørgsmaalene under 1ste October sidst saaledes:

Til 1ste: Ja, hun kiender omspurgte, som for omtrent 12 Aar siden tiente Vidnet et Aar for Malkepige. - 2det: besvaret. - Til 3die: Hendes Forhold i Vidnets Tienneste saavelsom hendes Rygte var den Tiid gandske got og upaaklageligt. - Til 4de: Derom ubekendt. - Dimitteret. -

Actor maatte, da Jndstævnte Johan Hansen endnu ikke i dag var mødt, begiære Tingsvidnet udsat for at faae ham fremstillet, og de øvrige indstævnte Vidner afhørte, til hvad Tiid det er Retten belejligt. -

Paa Grund af det Tilførte blev denne Sag bestemt igien at foretages næstkommende Onsdag den 10de October, Formiddag Kl. 11. -

Lindved //190a//

Extra Ret

Onsdag den 10. October 1810

Blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Hans J. Jensen og Zimmermann. -

Sagen mod Johan Hansen og Marie Cathrine Hansdatter

(Se side 58)

[UDFALD AF BOGSTAVDELE:]

Tingsvidnesagen Actor Raadmand Bergmann contra Johan Hansen og Marie Cathrine Hansdatter m:fl: -

Actor mødte og fremstillede Tiltalte Johan Hansen for at overvære de jndstævnte Vidners Afhørelse. -

Apoteker Krüger vidner

Apoteker Krüger var mødt efter Budskikning og begiærtes afhørt efter de forhen fremlagte Spørgsmaale. - Defensor, Prokurator Rasmussen, var mødt for at iagttage det fornødne. -

Hr: Apoteker Krüger, efter at have anhørt Vidne Eeden oplæse, aflagte sin Eed efter Loven med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd. Han besvarede derefter de fremlagte Spørgsmaale saaledes:

Til 1ste: Det er ham ikke mueligt nu at kan erindre og bestemme om han tilforn haver sagt og talt den tilstædeværende ham foreviiste Johan Hansen. - Til 2det: Det omspurgte kan være mueligt, men saadant er ham ikke mueligt nu at erindre. - 3die: frafaldet i Anledning foranstaaende hans Besvaring. - Dimitteret. -

Apotekersvend Rieffestahl vidner

Igien fremstoed Johan Rieffestahl, Apotekersvend hos hr: Apoteker Krüger; Han aflagte ligeledes Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre, hvorefter han besvarede de samme Spørgsmaale saaledes. -

Til 1ste: Ligesom sidste Vidne. - Til 2det: Ligeledes som Apoteker Krüger. - 3die: frafaldet. - Dimitteret. -

Actor begiærede Tingsvidnet sluttet og beskreven meddeelt. - Som Retten bevilgede.

Lindved

Mandagen den 15de October 1810.
blev Odense Byetingsret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye- og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig, Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Niels Rasmussen, Hans Jensen, C: Ring og Rasmus Basse.

No. 481: Gård uden for Nørre Port

1. Jens Nicolaisen Pottemager, hans Skiøde til Skoemager Hans [Rasmussen(?)] Falck paa en Gaard uden Odense Nørre Port No. 481, datteret 24de [..(?)]

No. 377: Liden plet jord tillagt hus

2. Rasmus Pedersen Aulsmænd hans Skiøde til Garver Johs [Em..(?)] paa en liden Plet Jord som har tillagt Huuset No. 377, ansat for Grundtaxt 3 rd, datteret 18 Junii 1810. –

No. 317: Gård købt af Søren Hempel*)

3. Gullich Ström Giestgiver hans Skiøde til Boghandler Søren Hempel paa en Gaard i Odense No. 317, datteret 16de Junii 1810. –

*) Se bind 16h, side 67, om H.C.Andersens ven og bogudgiver Søren Hempel.

Opsættelser

[Ny opsættelse af domssagen Nao. 18, fra sagfører Hansen for snedker Roulund imod handelsmand Wagner, da Hansen – ved sin fuldmægtige, Jbsen – savner et nødvendigt tingsvidne]. //190b//

[Ny opsættelse af domssag No. 20 rejst af prokurator Heilmann for Billettør Meyer mod Daniel Siverts, eftersom Heilmann ikke kan komme videre før han har modtaget et rigtigt udfærdiget tingsvidne i sagen, lyst ved Odense Herredsret].

No. 744: Syn af hus uden for Møllebro Port

Tingsvidnesagen No. 24, Trompeter Becker til Prioritets Efterretning over hans Huus, No. 744 uden Møllebroe Port; - Derudi mødte de udmeldte Mænd, Tømmermester Langhoff og Muurmester Bardram, og fremlagde Rettens Udmeldelse samt den af dem den 13 October sidst afholdte Syens og Taxationsforretning, som de erklærede at have forrettet og fuldført efter deres bedste Skiønnende og saaledes som de nu samme eedelig ville vedstaae og bekræfte; Forretningen lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT]. Hvorefter de udmeldte Mænd under Lovens Eed med oprakte Fingre afhiemlede og bekræftede denne deres Forretning i al sin Indhold og blev derefter dimitteret. -

Dette Taxations Tingsvidne blev sluttet og tilstaaet Reqvirenten beskrevet at meddeles. –

Endnu blev læst

4. Udskrivt af Odense Forligelses-Kommissions Protokoll forsaavidt passeret den 11te October 1810 under Sagens mindelige Afgiørelse imellem Kiæmner Lars Pedersen og Kiøbmand [..(?)] Zollezzi betræffende 258 rd 2 mk, som den sidste er den første skyldig, og som han har forpligtet sig at betale den 24de Nov. 1810. –

No. 474 Litra B: Sted uden for Nørre Port

5. Auctionsdirecteurernes Skiøde under 27de December 1807 paa et Stæd uden for Nørre Port No. 474 Lit B, som forhen har tilhørt Feldbereder Knud Thorvaldsen – som købte det af Gørtler Lars Holm.

Videre var ikke i Dag ved Byetinget at forrette. –

Lindved

Extra-Ret

Mandagen den 15 October 1810

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig, Examinatus juris Madsen med Stokkemænd C: Ring og Peder Nielsen.

SAGEN MOD JORDEMOR MAREN VILHELMS

(Se side 45)

Domssagen Actor, Prokurator Heilmann contra Giordemoder Maren Wilhelms;

Johan Wilhelm Johansen mødte og fremlagte et Jndlæg under hans Koenes Navn af Dags Dato, hvorved fulgte den hans Koene under 17de April 1803 som Giordemoder meddeelte Attestation eller Jndstrux, hvormed han indloed Sagen til Doms. - Jndlægget lyder saaledes: [ORDLYD IKKE INDFØRT]. Instruxen følger Acten. -

Actor mødte og under Benægtelse af alt det urigtige og ubeviiste som Tiltaltes Jndlæg //191a// af Dags Dato indeholder og i Henhold til sit Paastands Jndlæg undergav han ligeledes Sagen Dom. –

Efter saadan Erklæring blev denne Sag nu af Retten optaget til Doms. (DOMME FINDES I DEN SÆRLIGE DOMPROTOKOL).

TYVERI AF STØVLER

For Retten mødte Raadmand og Prokurator Bergmann som befalet Actor mod Tiltalte Niels Larsen, Johan Hansen, Kirsten Hieresdatter og Maren Cathrine Hansdatter af Wissenberg Sogn og fremlagte en skriftlig Stævning under hans Haand af 12te i denne Maaned til et Tingsvidnes Erhvervelse i Sagen, hvis Paategning beviser dens lovlige Forkyndelse for de Jndstevnte Vidner og Defensor. Stævningen lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT].

Vidneførselen

Dernæst fremstillede Actor eet af de indstævnte Vidner, navnlig Lars Christian Jørgensen, Skoemagersvend, som han begiærede afhørt over disse Spørgsmaale:

1. Om han kiender de tiltalte Personer?
2. Om han veed at tiltalte Niels Larsen har en Gang tilvendt sig et pr. Støvler hos Skoemager Christopher Waidtlöv under Foregivende at han var Præstens Avlskarl i Dalum?
3. Om han betalte Støvlerne strax eller siden efter eller hvorledes? –

Kan en sag føres mod ikke fremmødte?

De Tiltaltes beskikkede Defensor, Prokurator Rasmussen, var mødt og indstillede til Dommeren hvorvidt det forstævnte Tingsvidne kunde fremmes, da de Tiltalte ikke er indstævnet og heller ikke mödt. –

Actor erklærede at de Tiltalte havde anlovet at møde uden Indstævning, men da de endnu ikke vare mødte, saa maatte han overlade til Rettens Skiønnende om Vidnet desuagtet kan afhøres eller ikke, især da deres Defensor er mødt, og Vidnet formodentlig kiender den Tiltalte Niels Larsen uden hans personlige Nærværelse. – Paa Rettens Tilspørgsel erklærede det indstævnte og mödte Vidne Skoemager Lars Christian Jørgensen at Skoemager Christopher Waidtløv, hos hvem han arbejder, er i Sielland og derfra ventes hjem denne Aften, og da Vidnet erklærede sig villig til igien at møde naar denne Sag igien skal foretages, saa i Anledning den Omstændighed at Tiltalte endnu ikke personlig var mödt, blev denne Sag igien bestemt at foretages Overmorgen den 17de dennes naar Raadstueretten er til Ende.

Lindved

Extra Ret

Tirsdagen den 16de October 1810

blev en Extra-Ret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Rasmus Basse og Hans Jensen. –

NY SAG MOD SAMSON LEVIN

(Se side 40)

Lille Saras far – jøden Heimann Samuel – som vidne*)

Prokurator Heilmann mödte som Actor imod Samson Levin og Koene og fremlagte en udstyret Vidneforklaring af 1 Ite dennes med Lovlig Forkyndelses Paategning, hvorefter han bad indstævnte Heimann maatte forklare sig om hans Datters, Samson Levins Hustrues Magdalenes Alder, som han ved Retten ligeledes var tilstæde.

Kvindes alder efter udseende

Ligesaa bad han dernæst at Retten ville paaskiønne om hendes foregivende Alder, nemlig 28 à 29 Aar, kan være rigtig efter hendes Udseende. – Endelig maatte Heilmann anmærke i Anledning af Defensors Paategning paa Stevningen at dette Tingsvidne er uomgængelig fornøden paa Grund af de i Stævningen angivne Omstændigheder, og dersom hr. Defensor ikke var uvidende om Sagens Gang og Tilstand, ville han vist ikke saa urigtig have udladt sig i sin Paategning om Sagens Forhaling, hvilken Actor saavidt mueligt har søgt at undgaae. J övrigt forbeholdt han sig videre under Hovedsagen at tale herom. –

Jøders aflæggelse af vidnesbyrd

Den fremlagte Indstævning lyder saaledes: //191b// [ORDLYD IKKE INDFØRT]. Indstævnte Samson Levin og Hustrue Magdalene saavelsom hendes Fader Heimann Samuel vare begge mødte, og fremstoed da Heimann Samuel, som blev bekiendtgiort det Forordningen af 15de Sept: 1747 lyder, i Hensigt til Jøders Vidnesbyrds Aflæggelse for Byetinget og sammes Værd, saavel som Straf naar Urigtighed skulle befindes, hvorefter han da efter Actors Begiering afgav følgende Erklæring, at den tilstædeværende Magdalene, Samsom Levins Hustrue, som er hans Datter, bliver til næst [kommende] Paaske 1811 29 Aar gammel, og at hun er barnefødt i Staden Slesvig, hvor han har havt Bryllup og boede paa

den Tiid denne hans Datter blev föed, hvilken hendes Alder af 29 Aar efter Rettens Skiönnende, ogsaa saaledes forholder sig. –

Defensor lod møde og forbeholdt det fornødne. - Vidner blev dimitteret. Actor lod sig det passerede sluttet og lydeligen meddeelt. - Som Retten bevilgede. –

**) Om H.C. Andersens skoleveninde Saras jødiske familie: Se bind 17, s. 94 ff., og bind 16h, s. 13. Se endvidere Uldall: "Her løb jeg om..", s 16-17., og Brix: "H.C. Andersen og hans eventyr", kap. VI. – Den omtalte Magdalene er storesøster til Sara.*

Lindved

Extra Ret

Onsdag den 17de October 1810

blev en Extra Ret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd C: Ring og Peder Nielsen. –

TYVERI AF STØVLER

(Se side 61)

Sagen Actor Raadmand Bergmann contra Niels Larsen og Johann Hansen af Wissenberg m:fl:

Actor mødte og fremlagte en Continuations Stævning af 15de i denne Maaned, der er lovlig forkyndet for Tiltalte Niels Larsen, hvorefter han begierede de Indstævnte og tilstædeværende Vidner afhørte over de sidst fremlagte Spørgsmaale. – Defensor, Prokurator Rasmussen, var mødt. – Den fremlagte Stævning lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT].

Tiltalte Niels Larsen blev af Retten paaraabt, men var ikke mødt. - Indstævnte Skoemagermester Christopher Waidtløv og Skoemagersvend Lars Christian Jørgensen vare begge mødte og eftetr foregaaende lovlig Omgang aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd i denne Sag,

Skomager Christopher Waidtløv vidner

og blev da først tilstæde Skoemagermester Christopher Waidtløv, som under hans Eed besvarede Actors sidste Rettes Dag i Protokollen fremsatte Spørgsmaale saaledes:

Til 1ste: Af omspurgte kiender han alleene den anførte Niels Larsen. - Til 2det: For omtrent et pr: Aars Tiid siden kom omspurgte Niels Larsen ind til Vidnet og foregav at han om nogle Dage skulle givtes, og at han tiende Præsten hr. Ammenstorff for Aulskarl og i den Henseende begierede at bekomme et pr: nye Støvler hos Vidnet; Han bekom da ogsaa samme Tiid et pr: som Vidnet havde færdig, og skulle betale for samme 4 rd, men da han samme Tiid kuns havde 1 rd hos sig, blev han de øvrige 3 rd skyldig til Vidnet, som han lovede en bestemt Dag kort derefter at ville betale;

Kunde opgav urigtige oplysninger

Men da han ikke indfandt sig, erkyndigede Vidnet sig om hans foregivne Tienneste var rigtig, og da imod Vente befandt han at han havde afbetient sig et urigtig Foregivende, hvilket Vidnet fik at vide af Præsten hr. Ammentorp, eller hans Avlskarl sagte Vidnet siden at faae fat paa Niels Larsen for at erholde de tilgodehavende 3 rd, og da han en Dag omtrent et Aars Tiid efter kom i Vidnets Huus og blev bebrejdet hans Urigtige og Lögnagtige Forhold, gav han got for, men kunne ikke betale Pengene;

Skomagersvend tvang kunde til at betale

En Gang derefter paa en Tiid da Vidnet var //192a// i Sielland, fik hans Svend Lars Christian Jørgensen fat paa ham og tvang ham da til at betale de skyldige 3 rd, Endskiønt han først nægtede at være Vidnet samme skyldig. - 3die besvaret. - Og da Vidnet erklærede, ikke at vide meere til denne Sags Oplysning, blev han dimitteret. -

Jgien fremstoed Skomagersvend Lars Christian Jørgensen, som under hans aflagte Eed besvarede de samme Spørgsmaale saaledes. -

Svendens egen beretning

Til 1ste: Han kiender den omspurgte Niels Larsen. - Til 2det: Han er bekiendt at denne Niels Larsen for omtrent et pr: Aars Tiid siden kom ind til Skoemagermester Waidtløv og paa hans Forlangende bekom af Waidtløv et pr nye Støvler under det Foregivende at han tiende Præsten hr. Ammentorp som Aulskarl; for disse Støvler skulle han betale 4 rd, men havde samme Tiid kuns 1 rd hos sig, og derfor blev de 3 rd skyldig, som han siden skulle betale; For omtrent $\frac{3}{4}$ Aar siden og paa en Tiid da Skoemager Waidtløv var fraværende i Sielland, fik Vidnet Underretning at denne Niels Larsen var kommen her til Odense; Vidnet gik da til ham hos den Bager som boer i Nærheden hos dem, hvor han var, og forlangte af ham udbetalt de 3 rd han skyldte Waidtløv, men efter at han først havde benægtet samme, bekom Vidnet dog endelig disse Penge paa den Maade at han kom over i Waidtløvs Huus og foreviiste et Uhr, Som han ville handle med, hvorefter dette Uhr blev taget i Forvaring indtil de 3 rd blev betalt, som da omsidder strax efter og Niels Larsen blev føyet Anstalt til, hvorefter igjen bekom Uhret. - 3die besvaret. -

Dimitteret.

Actor begiærede Tingsvidnet sluttet og beskreven meddeelt. - Som Retten bevilgede. -

Lindved

Mandagen den 22de October 1810

Blev Odense Byetingsret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange med Stokkemænd N. Rasmussen [SLETTET: H. Jensen], C. Ring [SLETTET: og] Peder Nielsen. - [INDSKUDT: og af Schiær].

Allerunderdanigst læst:

Forordning om ekstraordinær korn- & furageskat

1. Kongelig Forordning om en extraordinair Korn og Fourage Leverance af Ager og Eng Hartkorn i Danmark for Betaling til Kongl: Tieneste, datteret Frederiksborg den 11te Oct 1810.

Politiske udgivelser kontrolleres

2. Det Kongl: Danske Cancellies Placat for Danmark og Norge angaaende at der til Udgivelse af Blade hvori politiske Nyheder eller Efterretninger meddeeles, bør erhverves Kongeligt Privilegium, datteret 2den Okt: 1810. -

Til Udlæskning fremkom

1. Anders Larsen af Odense hans Obl: til Prok. Møller for Capital 165 rd, dateret 11 Marts 1807, tinglæst 27 April derefter og qvitteret af Creditor 16 Juni 1810.
2. Anders Larsen Aulsmænd hans do til Enken Madame Hyllerup i Odense for 1200 rd, datteret 11te Juni 1804, tinglæst 23 Juli derefter og qvitteret af Creditor med Laugverge Indspectiveur Faaborg 18 Juni 1810. –
3. Anders Larsen Aulsmænd hans Do. til Hans Jversen paa [Kragenlund(?)] , datteret 11 Dec. 1805, tinglæst 13 Janv. 1806 og qvitteret 17 Juni 1810. –

Til Læsning fremkom

1. Baronesse Frederike Sophie Brochdoerff hendes Panteobl: til [K..(?)] Frederike Siegfried Berg for Capital 500 rd, datteret 6 Oct. 1810.

No. 692: Landsdommer Badens gård

For Retten lod møde Landsdommer og Herredsfoged Baden og begiærede fra Retten udmeldt 2de kyndige Haandværkere til at taxere hans ejende og paaboende Gaard No. 692 til prioritets Efterretning; Til at foretage denne Forretning blev af Retten udmeldt de 2de Haandværkere Tømmermester Langhoff og Muurmester Bardram, og haver de at fuldføre samme af [deres] bedste Skiønnende saaledes som de samme her i Retten kan fremlægge og under Eed bekræfte; Denne Udmeldelse gives beskrevet til lovlig Forkyndelse for de udmeldte Mænd, hvorefter denne Sag //192b// henstaar til næste Ret den 29de Oct. –

No. 231 (gård)

Efter lige Begiæring af Kiøbmand Salomon Jansen blev af Retten udmeldt de samme Mænd til at vurdere hans Gaard No. 231, til Prioritets Efterretning. Denne Sag henstaaer ligel. til den 29de Okt. –

Opsættelser

[Herefter opsættelse af sagen nr. 25 fra birkedommer Møller for Kammerjunker Jacob Bentzon contra Daglejer [Hans(?)] Jørgensen].

[Ligeledes opsættelse af sagen nr. 20 fra prokurator Heilmann for lakfabrikant Meyer imod teglmester Siverts].

[Opsættelse endvidere af sagen nr. 21 fra sagfører S. Hansen for tømmermester Nielsen imod købmand Nees].

[Opsættelse af sagen nr. 22 fra sagfører S. Hansen for Marcus Mikkelsen imod Frederich Hansen].

Frifødt melder sig som stillingsmand*)

[ADSKILLIGE UDFALD AF BOGSTAVDELE:]

For Retten mødte Vognmandskarl Christian Kyhn og Fader, Dagleyer Hans Jensen her af Byen og fremstillede 2de [Borgere], lige[ledes] her af Byen, navnlig Bondo Pedersen [...(?)] og Vertshuusholder Morten Hemmingsen, med hvem de agtede at beviise at ermeldte Christian Kyhn er født her i Byen af frie Forældre og stedse have[r] opholdt sig her, alt for at kunne settes i Stand til at lade sig ind[drage] i Krigstieneste for Reserven Hans Kingo af [Rugaards(?)] Amts 3 Læg. - Til den Ende fremlagte de én af disse Borgere under [19de (?)]

dennes i denne Anledning udstædte Attest, hvilken han bad Dommeren beedige, samt forklare hvad de maatte vide til denne Sags Oplysning. – Den fremlagte originale Attest følger denne Act til Vedhæftelse. –

To mænd bevidner ansøgerens identitet

De fremstillede 2de Mænd blev forelæst den fremlagte af dem udstædte Attest, hvis Rigtighed de nu her for Retten under deres Eed efter Loven med oprakte Fingre afhiemlede og bekræftede, nemlig at de fuldkommen kjender Vognmandskarl Christian Kyhn og dennes Fader, Daglejer Hans Jensen, hvilken sidste haver boet omtrent 30 Aar her i Odense, og at de veed at Sønnen, Christian Kyhn, er barnfød her i Odense udi St. Hans Sogn under Odense Byes Jurisdiction, og at han stedse haver opholdt [sig] og tient her i Odense. – Hvorefter disse Mænd igien fra Retten blev dimitteret. –

Prok. Friis begjærede paa Christian Kyhns Vegne dette Tingsvidne sluttet og snarest mueligt beskrevet meddeelt. – Som af Retten blev bevilget. –

**) H.C. Andersen omtaler i "Mit Livs Eventyr" sin fars Napoleon-begejstring, der skal være baggrunden for at skomageren "ingen ro havde på sig", men lod sig hverve til soldat (se kap. I). Professor Brix har imidlertid bevist at det var som stillingsmand skomager Hans Andersen skulle optræde – at være betalt for at gå i stedet for en værnepligtig – og at det dermed var forretning mere end idealisme, da Hans Andersen i 1812 lod sig indrullere og året efter drog i krig – for i 1814 at vende skuffet hjem. (Se Brix: "H.C. Andersen og hans Eventyr", s. 25). – Christian Kyhn i stykket ovenfor ønsker at blive stillingsmand, præcis som H.C.A.'s far altså blev det.*

Gældssag mod Øhlenschläger i Møllegård

J Sagen contra Øllenschläger mødte Haugsted. – Men førend Sagens fremmende //193a// her ved Retten [er] han endnu uvillig til at indgaae Forlig med hr. Øhlenschläger, som han dertil var stævnet; thi som bekiendt udformuende [NB] og fattig Mand [ønskede] Haugsted gerne at forskaaenes for Processer [naar] samme var mueligt.

Til den Ende fremlagte Haugsted en lovlig forkyndt Stævning imod Øllenschläger i Møllegaard af 15 Okt: sidst angaaende en Fordring stoer 113 rd 4 mk 3 s. Dernæst fremlagte han Klagen til Forligskommissionen, hvoraf sees at Sagen ikke mindelig har været at afgjøre, og Endelig fremlagte han et Jndlæg af Dags Dato, hvorefter han uden videre Forbeholdenhed indlod Sagen til Doms. De fremlagte Documenter lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT]. Prok. Heilmann for Jndstævnte hr. Øhlenschläger benægtede Stævningen og Jndlæggets Jndhold uden at kunne indlade sig i noget Forlig med hr. Haugsted; Og da Søgsmålet er blottet for ald Beviis, saa paastod Heilmann Friefindelse og hans Principal Kost og Tæring tillagt, og under alle fornødne Reservationer imod Citanten for dette imod Øhlenschläger udbeföyede [NB] og fingerede Søgsmåls Anlæg paastod han saaledes denne Sag fra Retten afvist. –

Sagen må opsættes

Paa Grund af hr. Øllenschlägers Benægtelse, og da det er Retten bekiendt at Haugsted foregiver hidtil ikke har faaet samme, saa begjærede Haugsted Sagen udsat i 8te Dage for til den Tiid at foreviise sin Fordrings Rigtighed. –

Heilmann modsagte hr. Haugsteds Tilførte og vedblev sin Paastand. Haugsted overlod Dommeren om Udsættelse kunne nægtes ham. – Den begjerte Opsættelse blev tilstaaet til næste Rett den 29 October under Parternes Rets Forbeholdenhed. –

Videre var i Dag ikke efter Paaraab ved Byetings Retten at forrette

Lindved

Extra Rett

Mandagen den 22de October 1810

Blev en extra Rett sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange med Vidner Nielsen og Fabricius.

Sagen anlagt af Sagfører Ullum som befalet Actor contra Smaaehandler Hans Nielsen.

Tiltalte loed møde og paa samme Grund som sidst begjærede denne Sags Opsettelse i 14ten Dage saasom ingen Resolution endnu er falden paa hans udgivne Ansøgning. Actor var mødt og forbeholdt det fornødne. Anstanden blev bevilget til den 5 Nov. næstkommende.

Lindved

Extra Ret

Löverdagen den 23de October 1810 [MÅSKE RETTET TIL 27. OKT.]

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Hans Andersen og Peder Hansen. –

Stillingsmand fremstiller vidner*)

Bagersend Johan Olsen, der har ladet sig engagere til at gaae i Krigstieneste for Rasmus Pedersen af Hauggaard i Viggerslev Sogn, fremstillede her for Retten 2de Vidner, Carsten Olsen og Lars Christensen Welling, hvilke han bad maatte afgjøre deres eedelige Forklaring om [at] han, Bagersvend John Olsen, er barnfødet her i Odense og her haver opholdt sig fra den spæde Barndom af og lært Bager Proffessionen, i hvilken Anledning han fremlagte efterfølgende Spørgsmaale til de godvillig mødte Vidner //193b//. Spørgsmaalene lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT].

Som Vidner fremkom Carsten Olsen, forhen værende Corporal ved de fyenske lette Dragoner, og Lars Christensen Welling, forhen Dragon ved bemeldte Regiment. - De erklærede begge, forhen at have aflagt Lovens Eed og kiendte deres Pligter som Vidner. De bleve derfor af Retten formanede til Sandheds Udsigende, under Betydning af Lovens Straf for Meen Eed; Hvorefter de paa sædvanlig Maade og med oprakte Fingre aflagte Lovens Eed og derefter besvarede de fremlagte Spørgsmaale saaledes, nemlig 1ste: Vidne Carsten Olsen:

*) Om stillingsmænd – som H.C.A.'s far senere blev det – se side 66.

Kravet om vidners upartiskhed

Til 1ste Spørgsmaal: Vidnet kiender omspurgte Bagersvend John Olsen fra hans spæde Barndom. - Til 2det: Ja, det veed han med fuld Vished. - Til 3die: Ja, som omspurgt. – Til 4de: Han er ikke beslægtet med Bagersvend John Olsen, og han anseer sig heller ikke besvogret med ham; det eneste er at Vidnets Søn er John Olsens Svoger. - Dimitteret.

Jgien fremstoed 2det Vidne, Lars Christensen Welling, der besvarede de fremsatte Spørgsmaale saaledes, nemlig til 1ste:

Vidnet kiender omspurgt Johan Olsen fra Barndommen af. - Til 2det: Ja, det veed han. - Til 3die: Ja, som omspurgt. - Til 4de: Nej, aldeles ikke. . Vidnet blev dimitteret.

John Olsen udbad sig derefter Tingsvidnet sluttet og det passerede sig i lovlig Form beskrevet meddeelt for at afbruges ved den i disse Dage her i Odense holdende [Landmilits(?)] Session, hvilket blev bevilget. -

*) Sagen ligner Christian Kühns på side 65-66 (se denne).

Lindved

Mandagen den 29de October 1810.

blev Odense Byetingsret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye- og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Rasmus Basse, Christian Ring, Niels Rasmussen og Peder Nielsen. -

[SVAG SKRIFT:]

Allerunderdanigst læst.

Plakat angaaende Hielp som i Danmark bør gives til det [To linjer er ulæselige; enkelte læselige ord antyder emnet: *Jordens drift og hoveris forrettelse*]. Datteret Frederiksberg den 8de October 1810. -

Udi Sagen No. 23, Prokurator F.L. Friis for Handelshuset Nicolai Volter Hellmann i Hamborg.. [Resten stort set ulæselig; sagen handler om en afsagt dom].

Biografi: Feldberedersvend

Frifødt fremstiller sig*)

For Retten mødte Feldberedersvend Jørgen Jørgensen her af Odense og fremstillede Smaaehandler Casper Hansen og Muursvend Niels [Rasmussen(?)], begge her af Byen, som han begjærede antaget til Vidnesbyrds Aflæggelse angaaende at han er født og opdraget af frie og ikke værnepligtige Forældre her i Odense, samt at han har fyldt sit 4de Aar og bestandig opholdt sig sammesteds indtil denne Tiid.

De forbemeldte fremstillede 2de Mænd erklærede paa Rettens Tilspørgsel at de tilforn haver aflagt Vidnesbyrd og kiendte Vidne Eeden og dennes Pligter som Vidne, hvorefter de nu hver for sig aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd, under hvilken Eed de da afgav følgende Forklaring:

At de fuldkommen kiender den tilstædeværende Feldberedersvend //194a// Jørgen Jørgensen ved det fyenske Regiment Dragoner her i Odense, som den Tiid denne hans Søn blev født, boede og laae i Qvarteer i et Stæd ude i Skulkenborg her i Odense, under Byens Jurisdiction, og ligesom han saaledes er frie født her i Odense, saa veed de og at hans Ophold siden den Tiid ogsaa haver været her paa Stædet, og hvor han har lært Feldbereder Proffessionen hos Feldbereder Mester [Windetlev(?)] og saaledes virkelig fyldt sit 4de Aar her i Odense.

Da ingen havde dem videre at tilspørge, blev de dimitteret. -

Jørgen Jørgensen fremlagte sin Døbeattest udstædt af Sognepræsten Provst Praëm til St: Hans Meenighed her i Odense den 13de September 1809, under Haand og Segl, hvilken han begjærede Tingsvidnet vedhæftet og samme sig beskrevet meddelt.

Den fremlagte Attest forsynet med Rettens Paategning følger Acten til Vedhæftelse; Hvorefter dette Tingsvidne blev sluttet og tilstaaet Reqvirenten beskrevet at meddeeles.

**) Sagen ligner de to om Christian Kühn (s. 65-66) og bagersvend John Olsen (s. 67), og alle tre fører tanken hen på skomager Hans Andersen, H.C.A.'s far, og dennes militære karriere 1812-14. – Ophobningen af værnepligtssager lige nu har øjensynlig forbindelse til afholdelsen af session "i disse dage" (se s. 67). -*

Opsættelser

[Ny opsættelse af domssag nr. 1 fra købmand Topp i København mod byskriver Lange i Odense].

[Ny opsættelse af domssag nr. 18 fra snedker Roulund mod handelsmand Wagner, begge af Odense].

[Ny opsættelse af domssag nr. 22 fra sagfører S. Hansen for handelshuset Marcus Michelsen i Lübeck mod postbefordrer Hansen fra Fåborg].

[Ny opsættelse af domssag nr. 26 fra Andreas Haugsted mod Öllenschläger paa Møllegård].

No. 25 i Nedergade: Landsdommer Badens gård

[Tingsvidnesag] No. 25 for Landsdommer Baden over hans Gaard No. 92 i Nedergade til Prioritets Efterretning. – Deri mødte de udmeldte Mænd, Tømmermester Langhoff og Muurmester Bardram, og fremlagte Rettens Udmeldelse samt deres den 26de October sidst afholdte Syens og Taxationsforretning, som de erklærer at have fuldført efter deres bedste Skiønnende og saaledes som de nu samme under deres Eed med en god Samvittighed kunne og ville bekræfte. Forretningen lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT];

Hvorefter de bemelte Mænd under Lovens Eed med oprakte Fingre afhiemlede og bekræftede denne deres Forretning i al sin Indhold, og blev derefter dimitteret.

Dette Tingsvidne blev sluttet og tilstaaet Reqvirenten beskrevet at meddeeles. - //194b//

No. 231: Salomon Jensens gård

[En lignende forretning som ovenstående har behandlet Salomon Jensens gård nr. 231 og henviser til den].

Derefter blev læst:

No. 807 i Puge- el. Kirkestrædet

1. Skiøde udstedt af Andreas Møller, Snedker, til Snedkersvend Jacob Lange paa et Huus med Grund og Hauge i Puge eller Kirkestrædet No. 607. Datteret 11te Junii 1810. –

Zollezzibrødrenes fælles handel

2. Oversættelse i det danske Sprog udsatædt af Notarius publicus i Odense den 13de October 1810 af et Conceptbrev i det tydske Sprog under 1ste Juli 1808, hvorved den fælleds Handel imellem Rocco Zollezzi og Broder Johan August Zollezzi er bleven erklæret ophævet.

No. 79 (et "Stæd")

Skoemagermester Hans Peter Poulsen lod begiere udmeldt fra Retten 2de Haandværkere, en Tømmermester og en Muurmester, til i Overværelse af Rettens Skriver at syene og taxere hans Stød No. 79 til Forandring og Forhøyelse i Brandkassen i Anledning derpaa staaende Forbedring. - Til at foretage denne Forretning blev af Retten udmeldt de 2de kyndige Haandværkere Tømmermester Langhoff og Muurmester Bardram. -

Videre var ikke i Dag ved Byetinget at forrette. -

Lindved

Extra Rett

Løverdagen den 3die November 1810. -

Blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstue-skriver Lange med Stokkemænd Rasmus Basse og Niels Rasmussen.

*

SAGEN MOD KAREN JØRGENDATTER OG ANNE JOHANNE VIRKSOMHEDEN SOM ÅRELADER

(Se side 27 og 38)

Hvorda lod møde ved Sagfører Ullum, Sagfører S. Hansen som befalet Actor i Justitssagen mod Karen Jørgensdatter og Anne Johanne Sørensdatter her af Odense, som fremlagte en under 31te Okt: sidstl: udstyret Jndkaldelse samt sine skriftlige Spørgsmaal af Dags Dato til Tiltalte Karen Jørgensdatter, hvem han derefter bad examineret, til hvilken Eed hun løs og leedig var fremstillet.

Defensor var mødt for at iagttage det fornødne. Den fremlagte Stævning og Sp: indlemmes Acten og lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT]. -

Skilsmissegrund: venerisk syge

Tiltalte Karen Jørgensdatter fremstoed, og efter at være alvorlig formanet til at følge Sandheden i de hendes afæskede Forklaringer, svarede hun til Spørgsmaalene A saaledes, nemlig til 1ste: Nej, Komparentinden benægter det omspurgt og foregiver derimod at Aarsagen til Skilsmissen var Forligelsesmaal som var forsøgt mellem dem, især derfor at hendes Mand beskyldte hende for at værer befængt med venerisk Syge, hvilken Beskyldning hun dog fralagte sig med Attest fra hr. Cirurgus Styrtzer - og til 2det:

Karen har tyverisag til appel ved Højesteret

Hun har alleene en Gang forhen været under Tiltale for Deeltagelse i Tyverie tilligemed Christine Andersdatter, hvorom Sagen endnu staaer for allernaadigst Høyesteret. - Til 3die: J forbemeldte Sag har hun været arresteret 2de Gange, neml: den første Gang forrige Vinter i 3 Uger og derefter i 5 Uger; Hun var i dette Mellemrum en kort Tiid løsladt, men blev igien arresteret fordi man frygtede for hun ville decertere; siden denne Sags Begyndelse har hun nu atter været arresteret.

Frikiendt for korporlig straf ved hjemtinget

Til 4de: Under Sagen mod Christine Andersdatter blev hun frikiendt for korporlig Straf ved Hiemmetinget; Ved Landsoverretten blev hun derimod dømt til 2de Maaneders Tugthuusstraf, og denne Sag staaer endnu, som meldt, ved Høyesteret. -

LÆRTE ÅRELADNING AF SIN FAR

Til 5te: Ja, den omspurgte Undersøgelse er skeet ved forbemeldte Sag, men hun har aldrig været tiltalt for at have afgivet sig med at aarelade. – Til 6te: Hun har lært //195a denne Kunst af sin afdøde Fader, förrige Jørgen Jørgensen, smed i Rønninge, for mange Aar siden, medens hun var hjemme. Til 7de: Hun har udøvet denne Kunst siden hun blev givt, som nu er en 12 à 14ten Aar siden, saavel her i Byen paa dem som i saa Henseende haver forlangt det af hende, som og paa Landet heri Omegnen, men hun tillægger at hun aldrig haver afgivet sig med at Aarelade indvortes syge og sængeliggende Folk, medmindre saadant har været bevidnet af vedkommende Læge. –

Praktiserer uden særlig tilladelse – mod hoved- og rygpine m.m.

Til 8de: Nej, hun har ingen speciel Tilladelse til at Udøve den omspurgte Deel af Lægevidensskaben, men hun paastaaer at Lægerne her i Byen har været viidende om denne hendes Praxis uden at have forbuden hende saadant. – Til 9de: besvaret under 7de Spørgsmaal. – Til 10de: Til deels besvaret, men hun tillægger at hun aarelader dem som haver forlangt det for Hovedpine, Rygpine og Smærter i andre Læmmer. –

Hvilke årer åbner hun?

Til 11te: Herved besvaret. – Til 12te: Paa Armen aabner hun deels Lungenerven og deels Meriannerven, som hun selv kalder det; Og paa Foeden aabner hun en Aare som ligger ud af den store Taae; paa andre Lemmer aarelader hun ikke, ligesom hun heller ikke [SLETTET: aare-lader] afgiver sig med nogen anden Kour. – Hun heeler og forbinder Saaret paa sædvanlig Maade med en [Feltsklud] fugtet med Ædike og et sædvanlig aarelade bind. – Ved Operationen bruger hun de saa kaldede Sneller. –

Åreladningen sker fortrinsvis i bestemte landsbyer

Til 13de: Det omspurgte benægter hun aldeles. – Til 14de: Nej, ikke alle, men de Byer som hun mest har udøvet sin Konst, er Ejbye, Aasum, Lumbye, Nesbye, [...endrup(?)], [SLETTET: Hundrup], Braabye, Bolbroe med fleere Stæder her ved Odense.

Jblandt de Syge som hun efter Doktorsens hr. Bojesens Død har aareladt, kan hun ikkun erindre en Broder til Reebslager Poulsen uden Nørre Port, hvis Navn hun ikke veed, hvilken Persohn hun aareloed 2de Dage efter hinanden efter Doktorsens Ordination. –

Betalingstakster for åreladning

Til 15de: Heri Byen har hun faaet fra 4 [skilling] til 24 [skilling], alt ligesom Folk selv har villet givet hende for saadan Operation, og paa Landet har betalt hende efter Vejens Længde indtil 2 mark, og sine Stæder med Fødevarh. –

Igen om den natlige vandring over Kræmmermarken

Til 16de: Comparenten vedbliver sin Forklaring med den Forandring at Anne Johanne Sørensdatter var enten oppe hos hende eller stod paa Vejen og kaldte paa hende. – Til 17de: Comparentinden vedbliver hendes Forklaring om ikke at have seet nogle Kiør, som i Spørgsmaalet anført, og paastaaer dette som Sandhed; Hvorimod hun siger at det giærne kan være at Anne Johanne Sørensdatter kan have seet Kiør den omforklarede Nat, uden at hun haver opserveret det. –

Anklagerens fortsatte kredsen om køer og ulovlig malkning

Til 18de: Hun vedbliver sin Forklaring og paastaaer, ikke at have hørt at Anne Johanne nævnte Hendes Navn. – Komparentjnden forklarer nu at hun har hørt [at hun] afkastede noget Jord efter Hundene en Gang; om Anne Johanne kastede Steene efter ham siger hun, ikke at viide, skiönt hun saae, da hun var den første som gik fra Hunden, at Anne buggede sig et Par Gange [SLETTET: og

buggede sig] ned mod Jorden imod Hunden. - Til 20de: Komparentinden, der berigtiger denne hendes Forklaring i Henhold til Svaret paa 5 Spørgsmaal i Tingsvidnet, Pagina 12 saledes:

Igen om den bidske hund

At Hunden ikke var dem saa nær at denne kunne tage fat i deres Klæder eller Been, men at de derimod frygtede at saadant skulle skee, og desaarsag kunne hun ikke opgive Koeleuren paa Hunden. - Til 2det: Hun vedbliver sin forhen afgivne Forklaring i denne Henseende. - Til 22de: Hun vedbliver ligeledes hendes forrige Forklaring med Tillæg at hun ikke talte Skridtene, men paastaaer desuagtet at det ikke kunne være meere end en 3 a 4 Skrit at de gik til Side. -

Var kvindene forvirrede da sagfører Ullums viste sig?

Frygtede de at det var liderlige soldater der kom?

Til 23de: Hun paastaaer at hun ikke var mindste forvirret eller Angst //195b// og havde heller ikke Aarsag dertil. - Til 24de: Hun paastaaer at de ikke vare angste eller forvirrede, og Aarsag hvorfor de gik lidet til Side, da de saa Ullum med Følge, var at de vare bange for at det skulle have været nogle liderlige Soldater, med hvem de ikke ville have at bestille.

Ærindet var Annes forespørgsel om arbejde hos Wilkens

Til 25de: Hun vedbliver at benægte det omspurgte. - Til 26de: Hun formoder at Annes Forældre ikke vidste at de gik ud den omspurgte Nat; Men efter Annes Udladelse for Comparent- havde hendes Fader sagt at hun skulle gaae til Hvilkens for at høre om Arbejde, og desaarsag torde hun ikke gaae hjem førend hun havde været der; Om dette var sandfærdig eller ej, kunne Comparentjinden ikke vide, da hun ikke havde hørt Datterens og Faderens Samtale derom. -

At de ventede på deres fyre, var sagt i spøg

Til 27de: Hun vedbliver at paastaae at hun i det mindste selv sad paa Grøftevolden med Beenene imod Marken, da hun blev antruffen af Ullum, og at hun aldeles ikke havde noget at skiule sig for. - Til 28de: Comparentjinden siger at det var for Spøg Skyld hun sagde til hr. Ullum at de ventede paa deres Fyre, men [den] sande Aarsag var at de, naar det blev lyst, atter vilde ud til Wilkens. -

Igen om mælkehentning i mælkebøtte

Til 29de: Hun berigtiger dette Spørgsmaal saaledes: At Malkebøtten qvæstionis ikke stoed og faldt sammen hos Magnus Nielsen, men at dette skeete i hendes forrige Logie i det yderste Huus i Skræppestrædet paa højre Haand, hvor Hörheglere Steenback boer. - Til 30te: Det omspurgte var kun noget Comparentjinden [forebygte(?)] for den Skoemagerkoene der havde hendes Bøtte til Laans for at kunne faae samme fra hende. - Til 31te: Hun vedbliver at hun én Gang havde havt Magnuses Bøtte til at hænte Mælk i, uden at Koenen viste det.

Afviser stadig ulovlig malkning

Til 32te: Uagtet Comparentinden blev foreholdt alle de Omstændigheder der vidner imod hende i henseende til den omtalte Malkebøtte, vedbliver hun dog i denne Henseende hendes forhen afgivne Forklaringer og paastaaer at hun ikke haver havt andre Melkebøtter end den der er falden i Staver og brændt.

Til 33te: Nej, hun benægter bestemt at hun ikke selv har malket Kjørne qvæstionis eller veed hvem der haver gjort denne Giærning. - Til 34te: Hun paastaaer at det omspurgte Tæppe er ved Boets Deeling hende tildeelt, og hvad Vurderingen angaaer, da kunne den vel være rigtig, da hun ved at sælge det ikkun fik 2 rd derfor. -

Da Dommeren formedelst andre vigtige Forretninger ikke kunne kontinuere dette Forhør længere, blev det udsat til næste Mandag den 5 November naar Byetinget er forbie.
Karen Jørgensdatter blev igien overleveret Arrestforvareren til Bevogtning. –

*

Lindved

Mandagen den 5te November 1810. –

Blev Odense Byetingsret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange med Stokkemænd C: Ring, N: Rasmussen, Rasmus Basse og Peter Nielsen.

Underdanigst læst

Plakat om auktion over erobrede skibe

1. Det Kongel: Danske Cancellies Placat af 19de October 1810 for Danmark og Norge ang. Auctioner over de Priser som gøres af Hans Majestæts Søe-Krigstieneste.

Forordning om afgift på kolonialvarer

2. Forordning angaaende en Afgift af Colonial Vahre i Danmark og Norge. Den 27de October 1810. –

Derefter blev læst

Gavebrev til købmand Iversen

[Sal.(?)] Krigskommissair Lindegaard hans Gavebrev og Obl: til Kiøbmand Jens Jversen her i Odense for den Capital 3500 rd, datteret 30 Okt 1810. –

Opsættelser

Prok. Heilmann som befalet for Lakfabriqueur Meyer contra Teglmester Daniel Sivertz.

For Sivertz mødte Birkedommer Friis ved //196a// hans Skriver Hviid, og paa Grund af nogle befalede Forretninger paa fraværende Stæder begierede endnu Anstand til i Dag 14ten Dage, til hvilken Tiid Sagen fra hans Side uden videre Ophold skal blive befordret. – Prok. Heilmann var mødt og indstillede om Opsættelse kunne bevilges. – Opsættelsen blev bevilget til den 19 Nov: med Paalæg at Sagen fra Jndstævntes Side til den Tiid bliver befordret uden fleere Opsættelser. –

[Også opsættelse af sagen fra sagfører S. Hansen for tømrmester Mathias Larsen mod købmand Nees].

Videre var ikke i Dag ved Byetingsretten at forrette

Lindved

Extra Rett

Mandagen den 5te November 1810

Blev en extra Ret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange med Stokkemænd C. Ring og Niels Rasmussen

Opsættelser

Domssagen anlagt af Sagfører Ullum som befalet contra Smaaehandler Hans Nielsen.

For Hans Nielsen mødte som forhen Prok. Hejlmann, og da endnu ikke er holden Resolution paa den af Hans Nielsen indgivne Ansøgning, saa begiærede han endnu at denne Sag i 14ten Dage maatte blive udsat. Sagfører Ullum lod møde og forbeholdt alt lovligt. – Da Dommeren ikke er bleven bekendtgjort nogen Resolution at være holden paa Hans Nielsens Ansøgning, saa blev denne Sag endnu givet Henstand til i Dag 14ten Dage den 19 Nov.

Extrarets Tingsvidnesagen anlagt af Actor Sagfører S. Hansen contra Arrestantinderne Karen Jørgensdatter og Anne Johanne Sørensdatter. Actor S. Hansen lod ved Bud til Retten tilkiendegive at han i Dag var fraværende paa Landet i en anden befalet Sag og derfor begiærede at denne Sag nogle Dage maatte blive udsat efter Dommerens Lejlighed. – Defensor Prok. Rasmussen var mødt og forbeholdt de Tiltaltes Ret. –

Denne Sag blev endnu udsat til næstkommende Onsdag den 7 November, Formiddag, kl. 11.
Lindved

Extra Ret

Onsdagen den 7 November 1810

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Hans Jensen og C. Ring. –

Sagen mod Karen og Anne Johanne igen opsat

Tingsvidnesagen Actor Sagfører S. Hansen contra Arrestantinderne Karen Jørgensdatter og Anne Johanne Sørensdatter.

Da Actor haver ladet tilkiendegive Retten at han først i dette Øjeblik er hjemkommen fra en Rejse i andre Forretninger og derfor ikke til i Dag har kunnet faae det fornødne færdig i Hensigt til Anne Johanne Sørensdatters Examination, saa blev denne Sag endnu efter Begiæring udsat til i Morgen Eftermiddag Kl. 3. –

Lindved //196b//

Torsdagen den 8de November 1810

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange med Stokkemænd C: Ring og H. Jensen. –

Sagen anlagt af Sagfører S. Hansen som befalet Aktor Contra Arrestantinderne Karen Jørgensdatter og Anne Johanne Sørensdatter.

Da Vedkommende ikke mødte, saa blev denne Sag foretaget som efterfølger. – [MÅ FORSTÅS SOM OPSÆTTELSE – OG AT NEDENSTÅENDE BEHANDLES I STEDET].

*

TYVERISAGEN MOD PEDER SORGENFRI

(Se side 55)

En omfattende sag

For Retten mødte Birkedommer Møller ved Fuldmægtig Jbsen som befalet Actor mod Arrestanten Peder Rasmussen Sorgenfrie af Slettevad og foreviiste Stiftets Actionsordre til hans Principal og Defensionsordre til hr. Prok. Heilmann af 4 hujus. – Dernæst fremlagte han sin udtagne og forkyndte Vidnestevning af 6 dennes tilligemed sine Sp. af Dags Dato til de Indstevnte Vidner, og efter at have fremlagt det her inden Retten afholdte Forhør af 2den f:M: til Tingsvidnets Vedhævtelse, begierede han de indstevnte Vidner paaraabt og stød til Forhør. – Actions- og Defensionsordren blev Actor tilbageleveret; - Stevning og Spørgsmaal indlemmes dette Tingsvidne, og Forhøret vedhævet samme. – Som Defensor for Tiltalte Peder Rasmussen Sorgenfrie mødte Prok. Heilmann her af Odense. Af de indstevnte Vidner vare mødte Hans Hansen Bødker, Kaabbersmedene Stokmann og Rejn, Giørtler Anders Rasmussen og Vertshusholder Christian Johansen, fra hvem Eedens Forklaring af Lovbogen blev oplæst med Formaning at vogte dem for Meen Eed;

Giørtler Anders Rasmussen vidner

Hvorefter fremstod som 1ste Vidne Giørtler Anders Rasmussen, der efter at have aflagt Eeden med oprakte Fingre besvarede Actors Sp: under Lit B. saaledes, nemlig han be Eedigede sin aflagte Forklaring af 25 Juli d:A: uden Forandring. - Hvorved 12 Spørgsmaal er besvaret.

Til 2det: Nej, derom veed Vidnet aldeles intet. – Dimitteret. –

Værtshusholder Chr. Johansen vidner

Jgien fremstod Værtshusholder Christian Johansen, som ligeledes aflagte Eeden med oprakte Fingre og derefter besvarede Actors Spørgsmaal Lit A saaledes, nemlig:

Til 1ste: Ja, Vidnet har seet ham för. - Til 2det: Ja, som omspurgt. – Til 3die: Det passerede, saavidt Vidnet nu erindrer, en Gang i sidste Vinter, men egentlig Dagen eller om det var för eller efter Nytaar, Han aldeles ikke erindrer. -

Lidkøb drikkes efter kobberhandel

Til 4de: Vidnet veed ingen nærmere Omstændighed at forklare om denne Handel, end at efter at Hans Bødker og Koene havde været inde hos ham om Morgen for at købe en Pægl Brændevin, som de ville have med dem paa en Rejse ud i Landet, kom de efter en Times Forløb tilligemed tiltalte Peder Rasmussen Sorgenfrie, atter ned til Vidnet for at ville drikke Ligkiøb [NB] paa noget Kaabber som de foregav at have købt af dennem, og som denne Peder Sorgenfrie havde ituslaget i en Tversæk;

Kobberet blev vejlet i tværsæk

Og endskiøndt dette Kaabber ved samme Lejlighed blev vejlet i Vidnets nærværelse i Tversækken, og Pengene derfra udbetalt i hans Huus, er det dog ikke mueligt for Vidnet enten at erindre hvor meget Kaabberet vejede, eller hvad det kostede, ligesom han heller ikke saae Skikkelsen deraf eller kunne kjende hvortil det forhen havde været brugt, da det bestandig forblev i Tversækken medens Vidnet saae det eller var derved nærværende; Ej heller kan Vidnet erindre at nogen af de paagiældende udloed sig herom. -

Til 5te: Vidnet erindrer ikke at Tiltalte udloed sig om det omspurgt. –

Til 6te: Nej, aldeles intet. - Dimitteret. –

Kobbersmed Stokmann vidner

Jgien fremstod Kobbersmed Stokmann, som aflagte Eeden med oprakte Fingre, og efter at være forelæst hans forhen aflagte Forklaring i forbemeldte Præliminairforhør, besvarede han Spørgsmaalene Lit B saaledes, nemlig Til 1ste: Ja, Vidnet vedbliver sin Forklaring i et og alt

uden Forandring. - Til 2det: Nej, Vidnet veed aldeles intet til Oplysning i denne Sag. -
Dimitteret. - //197a//

Kobbersmed Rejn vidner

[Derefter] fremstoed Kaabbersmed Niels Rejn her af Odense, som ligeledes aflagte Vidne-
Eeden efter Loven med opragte Fingre og besvarede Spørgsmaalene Lit B efter at være forelæst
hans Forklaring i forbenevnte Forhør saaledes, nemlig:

Til 1ste: Ja, Vidnet vedstaar den ham forelæste Forklaring, dog med dette Tillæg at saavidt
han nu erindrer, at lang Tiid førend det ituslagne Kaabber blev købt af Hans Hansen, har denne
ligeledes solgt ham en gl: lappet Kaabberkjedel, som saavidt han endnu kan erindre, veje[de] 4 à
5 [Pund], og hvad [Pundet] kostede, erindrer Vidnet ikke. - Til 2det: Vidnet veed aldeles intet
til Oplysning i omspurgte Sag; Og det Kaabber han købte af Hans Hansen Bødkers Koene, som
omforklaret, bestod af saa mange smaae Stykker at Vidnet ikke kunne skiønne hvoraf det havde
været, dog var der iblandt et Øre til en Kaabber kjeddel af maadelig Størrelse, men hvor mange
Pund det ituslagne og sammen[bøjede(?)] Kaabber vejede, kan Vidnet ikke erindre. Da Vidnet
spurgte Hans Hansens Koene hvorfor dette Kaabber var saaledes ituslaget og sammenbøjet,
svarede hun at dette skulle værre skeet ved Ildebrand, uden at nævne Stædet hvorfra det var
kommet i hendes Værge. - Dimitteret. -

Hans Hansen Bødker vidner

Jgien fremstod Hans Hansen Bødker her af Odense, som efter Aktors Begiering uden Eeds
Aflæggelse besvarede Sp: af 6te Oktober, indlemmet i Tingsvidnet af 2den samme Maaned,
efter at han paa det alvorligste var formanet til Sandheds Udsagn:

Til 1ste: Ja, Dep: har seet ham 2 Gange. Til 2det: Nej, ikke videre end hvad han i Anledning
af dette Forhør har hørt tale om. -

Kobberhandel på landevejen ved Snapind

Til 3die: Vidnet har blodt en Gang i sidste Faste afkøbt omspurgte noget gl: Kaabber da han
mødte ham paa Landevejen ved Snapind, men om han enten før eller siden den Tiid har handlet
med Kaabber, ved han ikke. - Til 4de: Ja, Dep: har forhen afgivet sig med at købe og sælge
Kaabber samt flækket gl. Kieddeler. - Til 5te: Nej, Deponenten har ikke købt videre end det
omforklarede ituslagne Kaabber af Tiltalte. - Til 6te: besvaret under 3 Spørgsmaal. -

Til 7de: Det ituslagne Kaabber, som Tiltalte bar i en Tværsæk, som han havde hængende
over Skulderen, hvor Handelen egentlig skeete, var af den Beskaffenhed at Deponenten kunne
deraf skiønne at det var af en Kjeddel, men hvad Størrelse denne Kjeddel havde havt, eller hvor
mange [Pund] Kaabberet vejede, kan Deponenten nu ikke forklare noget om, heller ikke hvor
meget hans Koene fik for samme hos Kaabbersmed Rejn, eller hvad han selv betalte Tiltalte
derfor; Dog erindrer han at Tiltalte sagte at han havde 4 s [Perfet(?)] paa hver [Pund], og
saavidt Deponenten erindrer, var der saa meget Kaabber som der kunne rummes i begge Ender
af Tværsækken, og deriblandt var et rundt Øre som ikke var ituslaget.

Hvor havde sælgeren sit kobber fra?

Til 8de: bortfalder. Til 9de: Nej. - Til 10de: Deponenten spurgte ikke hvorfra Tiltalte Peder
Rasmussen havde kaabberet, og denne udloed sig blodt med at han havde købt Kjeddelen heel
og selv slaget den itu for desto bedre at bære den; Om det var heele Kjeddelen som Dep:
afkøbte ham i Stykker, eller det blodt var noget deraf, blev derefter ikke omtalt.

To dragoner var vidner til lidkøbet

Til 11te: besvaret – og Pengene blev betalt og Ligkiøb[NB] drukket hos Vertshuusholder Christian Johansen, hvorved var nærværende 2de Dragoner, hvoraf den eene endnu er i Qvarteer der paa Stædet, men hvad de hedder, veed han ikke. -

Ved den tid der blev plantet grønkål ...

Til 12te: Deponenten og Koene gik en Gang sidste Sommer ved den Tiid der blev plantet Grønkaal, igennem Slettevad paa en Tour ind ad Hagendrup til, og ved den Lejlighed talte Dep: og Koene med Arrestanten Peder Rasmussen ude i dennes Hauge, hvor han plantede Kaal, og blandt andet spurgte ham, om han havde noget Kaabber at sælge, men inde i Huuset var de ikke, undtagen i hans Værksted, hvor de opholdt dem et Øjeblik; Men der skeete ingen Handel mellem dem;

Ved Indslev Kro

Endvidere forklarer Dep: at strax efter at han havde købt det foran omforklarede Kaabber med Tiltalte, har han paa sin Vej forbie Jngslev Kroe spurgt efter dennes Boepæl, der han ved Handelen foregav at have Boepæl der i Byen, og der fik Dep: Kundskab om Hans rette Boepæl.

Salget af kedlen

Til 13de: Ja, Dep: tillige med Koenen har solgt omspurgte Kaabberkjeddel paa omtrent 1 Fjerding Størrelse //197b// strax efterat han havde købt Kaabberet af Peder Rasmussen Sorgenfrie, men hvad denne Kjeddel vejede, eller hvad han fik for samme [INDFØJET: erindrer han ikke]; Og savidt han erindrer, var denne Kjeddel flækket [= flikket] i Bunden med Messingsplade. – 14de besvaret. -

Kedel solgt af pengemangel til fattigskat

Til 15de: Dep: Koene har efter eeget Sigende købt denne Kjeddel af en Huusmands Koene i Væde Dagen forud, men hvad denne Koene hedder, eller hvor hun boer i Væde, veed Dep: ikke, men hun skal have solgt den for at udrede Fattigskat. - Dimitteret. -

Da Dep: Koene og det andet bortrejste Vidne ikke er ventende hiem førend i Morgen og Overmorgen, saa blev dette Tingsvidne Udsat til næste Mandag naar Byetinget er forbie. -

*

SAGEN MOD KAREN JØRGENSEDATTER OG ANNE JOHANNE

(Se side 70)

Mere om begivenhederne på Kræmmermarken

Sagen anlagt af Actor Sagfører S. Hansen contra Arrestantinderne Anne Johanne Sørensdatter og Karen Jørgensdatter. -

Aktor irettelagde sine Spørgsmaale, hvorefter han bad den fremstillede Anne Johanne Sørensdatter afhørt. - Defensor var mødt. - De fremlagte Sp: indlemmes Akten lydende saaledes: [ORDLYDEN IKKE INDFØRT].

Anne Johanne Sørensdatter fremstoed og blev formanet til at følge Sandheden i de hende afæskende Forklaringer, Hvorpaa hun besvarede de fremlagte Spørgsmaale saaledes, nemlig til 1ste: Ja, Jnqvistentjenden vedstaaer alle de af hende forhen i denne Sag afgivne Forklaringer som sandfærdige. - Til 2det: Efter at være foreholdt det Sp: indeholder, vedbliver Jnqvistjenden at paastaae at hendes Forklaring er sandfærdig i denne Henseende. - Til 3die: Jnqvistjenden

forklarer i denne Anledning at hun hværken har talt til eller kaldet paa Karen Jørgensdatter den Nat de gik ud og blev antruffen paa Kræmmermarken af Ullum m:fl: - Til 4de: Hun nægter ligeledes dette Sp: og vedbliver sin forrige Forklaring i denne Henseende;

Da hunden Hvidfod kom efter dem

Til 5te: Hun vedbliver ogsaa sin Forklaring [og heri at] Karen Jørgensdatter løb fra hende da Hunden kom efter dem, hvorfor hun formodentlig ikke hørte at Jnqvistjnden nævnte Hunden ved Navn. - Til 6te: Hun vedbliver ogsaa heri hendes forhen afgivne Forklaring. - Til 7de: Jnqvistjnden kunne ikke skiældne Hundens Kolor da det var temmelig mørk, men hun kjendte den forud. - Til 8de: Tiltalte formeener at Hvilkens ikke haver hørt Hundens Giöen da den søgte imod dem længe førend de kom til Huuset. - Til 9de: Hun vedbliver ogsaa sin forrige Forklaring i denne Begivenhed. - Til 10de: Hun angiver som Aarsag at de som 2 eenlige Fruentimmer frygtede at møde 3 Mandspersohner paa saadan Tiid og Stæd. - 11 bortfalder. - Til 12te: Ja, Tiltalte nægter det omspurgte. -

Respekten for forældre

Til 13de: Tiltalte angiver som Aarsag at hun ikke ville gaae hjem førend hun havde talt med Wilhelms fordie at hendes Foreldre ikke viste at hun var gaaet ud i dette Ærende, og heller ikke maatte vide naar hun kom hjem igien. - Til 14de: Tiltalte vedbliver at de sad paa Grøfttevolden, og hun hørte ikke hvad Karen Jørgensdatter svarede ham. - Til 16de: Da Karen Jørgensdatters Töy blev flyttet ind i Tiltaltes Forældres Huus, saa Tiltalte ingen Malkebötte. - Til 17de: Derom kan Tiltalte intet forklare. -

Hvad Anne Johanne ved om Karens mælkebötte

Til 18de: Hun paastaar at Karen Jørgensdatter har havt hendes Forældres Melkebötte at hente Melk i, i Sømossen, men det kan nok være mueligt at hendes Forældre ikke vedste noget der af da hendes Moder er syg og kommer ikke omkring i Huuset, og Faderen siælden [er] hiemme. - Til 19de: Det foreholdte og Omspurgte kan hun ingen Forklaring give om. - Til 20de: Uagtet alle Sp: anførte Data blev Tiltalte foreholdt med den Alvorligste Formaning til at bekjende Sandheden, vedbliver hun dog at benægte den hende [impoterede] Giærning. -

Har avlet sine børn uden for ægteskabet

Til 21de: Da Tiltalte i omspurgte Dage gik i Marken og sankede Ax, fik hun ikkuns tør Mad at spise om Aftenen naar hun kom hjem. - Til 22de: Hun har avlet sine Børn uden for Ægteskabet. - Dimitteret.

Actor bad Vidneforhøret udsat efter Rettens Lejlighed, hvorved han //198a// maatte anmærke at han i Morgen og Overmorgen har Reiser i Justitssager. Paa Grund heraf udstaaer denne Sag til Mandag Eftermiddag Kl: 3. - Dimitteret.

*

Lindved

Extra Ret

Fredagen den 9de November 1810

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange med Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Niels Rasmussen og Fabricius.

*

Sagen mod Niels "Løgner" fra Vissenbjerg

For Retten mødte Raadmand og Prokurator Bergmann som befalet Actor mod Tiltalte Niels Larsen m:fl: af Vissenberg Sogn og foreviste den ham og Defensor tillagte Ordre til Sagens Udførelse samt derhos fremlagte en lovlig forkyndt Stevning til et Tingsvidnes Erhvervelse i Sagen, tilligemed en P:M: til ham fra det indstævnte Vidne Kiøbmand Weisz, hvilken P:M: [= pro memoria] han begiærede at Vidnet maatte beedige, forsaavidt den stemmer overeens med det passerede, og derhos forklare om han i øvrigt kiender noget til de Tiltaltes Forhold, og hvorledes samme i saa Fald er beskaffent, samt om han veed om nogen af de Tiltalte haver forhen været tiltalt eller straffet for nogen Forbrydelse. – Defensor var mødt. – Den fremlagte Stævning tilligemed P:M: lyder saaledes [ORDLYDEN IKKE INDFØRT].

Indstævnte Kiøbmand Weisz var mødt og aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd; Han blev derefter foreviist hans nu af Actor fremlagte Skrivelse under 26de Octob: sidst, hvis Indhold han i et og alt vedgik og bekræftede under hans nu aflagte Eed, og erklærede derhos at den deri benævnte Niels Larsen, eller, som han kaldes, Niels Løgner, haver været i hans Huus nogle Gange, og at han saaledes kiender denne Person, som dog ikke, saavidt han er bekiendt, har været i hans Huus siden den 17de Janv: 1807, de øvrige indstævnte og Tiltalte Personer kiender han ikke noget til og veed ey heller at nogen af dem har forhen været tiltalt eller dømt for nogen Forbrydelse. – Og da ingen havde Vidnet noget at tilspørge, blev han dimitteret. – Actor begiærede Tingsvidnet sluttet og beskreven meddeelt.

Den indstævnte Niels Larsen blev af Retten paaraabt om han var mødt og havde noget at fremme til sit Forsvar, men han meldte sig ikke, hvorpaa dette Tingsvidne nu blev sluttet og tilstaaet beskreven at meddeeles. –

Lindved

Mandagen den 12te November 1810

blev Odense Byetingsret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange med Fuldmægtig Examinatus juris Madsen, med Stokkemænd Niels Rasmussen, C: Ring, Rasmus Basse og Peder Nielsen. –

Derefter blev allerunderdanigst læst:

Plakat om reglement for almueskolevæsenet

1. Det Kongelige Danske Cancellies Plakat, som indeholder nærmere //198b// i det provisoriske Reglement for Almue Skolevæsenet af 10 Octob 1806, forsaavidt angaaer Mulkter for Skolepligtiges Udeblivelse fra Kirken eller fra de offentlige Overhørelser, datteret 21 Sept. 1810. –

Plakat om statsprovenu ved erobrede skibes salg

2. Dittos Plakat for Danmark og Norge angaaende at en Deel af de Prisers Realisationssum som tilkiendes Kapere, skal indsættes i den Kongelige Kasse, datteret 3die November 1810.

Derefter blev læst:

1. Hans Roulund Giestgiver hans Pante obligation til Birkedommer Hans Friis for 10.000 rd, datteret 25 October 1810. –

No. 631: Hus paa Klingenberg

2. Rasmus Hansen af Odense hans Skiöde til Niels Larsen paa et Huus beliggende paa Klingenberg No. 631, datteret 4. Octobr. 1810. *)

*) H.C. Andersens barndomshjem var Klingenberg No. 645a (jf. Brix).

3. Afkald udsted af Kristofer Brink den 11. Juni 1810 til Odense civile Overformynderie for hans Mødrene arv 200 rd, underskreven tillige af hans Curator Feldbereder Niels Brink. –

No. 587: Gård på Det Store Torv

For Retten lod møde Landstingshører Rasmussen, som begjærede i Dag udmeldt 2de kyndige Haandværkere, en Tømmermester og en Muurmester, til paa lovlig Maade at taxere hans ejende og ved det stoere Torv beliggende Gaard No. 587 til Prioritets Efterretning. –

Til at foretage denne Forretning blev af Retten udnævnt de 2de kyndige Haandværksmestre Tømmermester Langhoff og Muurmester Bardram, og haver de at foretage denne Forretning efter deres bedste Skiønnende og Overbeviisning, saaledes at de samme her i Retten kan fremlægge og under Eed bekræfte. Denne Udmeldelse gives beskrevet til Forkyndelse for de udmeldte Mænd, hvorefter denne Sag henstaaer til næste Ret den 19de November. –

Opsættelser

[Ny opsættelse af domssagen nr. 18, fra Sagfører S. Hansen for snedker Knud Roulund mod handelsmand Wagner].

[Også ny opsættelse af domssag nr. 22, sagfører S. Hansen for handelshuset Markus Mikkelsen i Lübeck mod postbefordrer Friderich Hansen af Fåborg]

[Ligeledes Opsættelse af den gamle gældssag fra købmand Topp af København mod byskriver Lange af Odense].

Gældssagen mod Øhlenschläger på Gl. Møllegård

D:S: No. 26 anlagt af Andreas Haugsted contra Øllenslæger paa gammel Møllegaard.

For Retten mødte Haugsted og fremlagte sit Jndlæg med hosfølgende Skifteact, hvorefter han indlod Sagen til Doms. Jndlægget lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT]. Skifteacten følger Sagens Dokumenter indtil videre..

Prokurator Heilmann for Jndstævnte Øllenslæger maatte gjøre Retten opmærksom paa at hr. Haugsteds Fordring paa Jndstævnte efter det i Dag fremlagte Jndlæg skal grunde sig paa en formeentlig Fejl i Skiftedecissionen og Repartitionen i det Haugstedske Boe. – Uden at Heilmann derfor ville indstille sig paa om saadant forholder sig rigtig eller ikke, formeente han derimod at denne Qvæstion kvalificerer sig til Afgiørelse for vedkommende Overret. – [SVAG SKRIFT OG USIKKER TYDNING:] Desaarsag han herved maatte protestere imod det anlagte Søgmaal med Paastand om sammes [S..ning(?)] her fra Retten og sin Principal Kost og Tæring tillagt. – Herefter haabede [han] ar Retten lettelig ville indsee det rigtige eller urigtige af hans Fordring mod Øllenslæger, hvorfor han vedblev sin Paastand og begierte Dom i Sagen. Heilmann vedblev sin Paastand og maatte endnu tillægge denne Anmærkning at da Skiftet efter

den fremlagte Action [er] sluttet den 17 Dec 1808, saa for samme for længst overstaaet Politie Appellationis og [har] henstaaet uden at Haugsted har [moveret(?)] det mindste om det af ham fingerede Søgmaal. –

Haugsted maatte dertil erindre at han ved Skiftets Slutning fremførte sin Erindring imod hr Øllenslæger eller Fuldmægtig angaaende det ham for meget tillagte i Penge, men da Øllenslæger endnu vedbliver at nægte ham sit Tilgodehavende indbetalt, saa nødsages han til at søge samme ved Retten, hvorefter han vedbliver sin Paastand og henhlder sig til sit indgivne Jndlæg, hvorefter han begierte Dom i Sagen.

Da Parterne saaledes haver erklæret ikke at have videre at fremme i denne Sag, saa blev samme nu af Retten optaget til Kiendelse eller Dom. –

Videre var ikke i Dag ved Byetinget at forrette. –

Lindved

Extra Ret

Mandagen den 12te November 1810

Blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange [SLETTET: med Stokkemænd] ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Chr. Ring og Peder Nielsen. –

*

TYVERISAGEN MOD PEDER SORGENFRI

(Se side 74)

Tingsvidnesagen Actor Birkedommer Møller contra Arrestanten Peter Rasmussen Sorgenfrie af Slettevad. - Actor mødte ved Fuldmægtig Jbsen og fremstillede Skoemager Peder Møllers Enke, som han bad givet de til //198b// hende sidste Rettes Dag fremlagte Spørgsmaale under Lit: B. –

Enken Johanne Møgghes vidner

Defensor, Prokurator Hejlmann var mødt. – Den fremstillede Koene, Johanne Møgghes, Peder Møllers Enke, erklærede at have tilforn aflagt Vidnesbyrd og kiendte hendes Pligter som Vidne, hvorefter hun nu her for Retten aflagte hendes Eed efter Loven med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd. - Efter at hun var bleven forelæst hendes Forklaring under Præliminairforhøret af 25de Juli d:A: blev hun givet Actors Spørgsmaale under Bogstav B, som hun besvarede saaledes:

Om handlerne med kobberkedel

Til 1ste: Ja, hun vedbliver i et og alt hendes under Forhøret afgivne Forklaring som rigtig og overeenstemmende med Sandheden uden derved at have noget at forandre. - Til 2det: Nej, hun veed intet videre at kan forklare om det omspurgte, og ikke heller kan hun erindre til hvem det var hun igien solgte den gamle Kieddel, som hun bekom af Hans Hansen Bødker. – Actor bad Hans Hansen Bødker og Koene foreholdt den Uovereenstemmelse der befindes i deres Forklaringer med Hensyn til den Hiemmel de henskyder til den omvundne Kobberkieddel, og i Anledning heraf confronteret med Vidnet. Saaledes foregiver Hans Hansen Bødker og Koene at have købt den Kobberkieddel som de har solgt Vidnet Johanne Møghe efter Huusmanden i Væde, da Herimod Vidnet har forklaret i det nu beedigede Forhør at Hans Bødkers Koene for hende har udsagt at have købt den af en Præste Enke paa Landet.

**Hans Bødgers kone vidner
Et "sted" blev ved ombygning til et hus**

Hans Bødgers Hustrue; Karen Torstensdatter, som var tilstæde, blev foreholdt det anførte, hvorefter hun erklærede at den gamle Kobberkieddel, som hun en Gang i Foraaret dette Aar haver solgt til nærværende Koene, Johanne Møghe, haver hun bekommet af en Huusmand boende i Væde, omtrent midt i Byen, hvorhos hun anmærkede at dette Huus havde tilforn været et lidet Sted, men som var bleven afbrækket og forandret til et Huus, og at Mandens Koene var gammel og den Tiid laae i hendes Seng,

Husmand bød til gilde for andre (var altså bedemand)

og at Manden paa den Tiid var ude for, for andre, at byde til Gilde, men hans Navn veed hun ikke. Saavel bemelte Karen Torstensdatter som hendes Mand, Hans Bødger, der var tilstæde, erklærede at de begge solgte denne Kieddel til Koenen Johanne Møghe, men erindrer ikke om de samme Tiid sagte til Johanne Møghe at de havde bekommet denne Kieddel i Væde; Koenen Johanne Møghe forklarede at nogle Uger før hun købte den omforklarede Kieddel, var enten Karen Torstensdatter eller hendes Mand eller de begge, hvilket hun nu ikke erindrer, hos hende, og da talte om at de kunde forskaffe en Kieddel fra en Præst paa Landet, men videre ved hun ikke derom at forklare. Da disse Folk omtrent en 6 Ugers Tiid derefter kom til hende med den gamle Kieddel, som hun købte, erindrer hun ikke at de talte om hvor de havde bekommet samme. -

Karen Torstensdatter vil skaffe flere oplysninger

Karen Torstensdatter erklærede at hun kunde og skulde skaffe tilstæde de Folk fra Væde af hvem hun som omforklaret købte Kieddelen, og lovede hun og Mand til i Morgen Aften at skaffe Underretning angaaende den Mands Navn af hvem hun købte den igien solgte Kieddel. Johanne Møghe blev dimitteret. - Actor begiærede Tingsvidnet udsat til en for Dommeren belejlig //200a// Tiid, og Hans Hansen Bødger og Koene paalagt at indhente den belovede Efterretning samt dernæst at give Møde naar Sagen igien foretages, for at besvare de da nærmere fremsættende Spørgsmaale. -

Paa Grund af det Tilførte blev denne Sag udsat til næstkommende Onsdag den 14de November, Formiddag Kl. 11.

*

Lindved

Extra Ret

Mandagen den 12te November 1810

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstue-skriver Lange ved Fuldmægtig, Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Chr. Ring og Peder Nielsen. -

[Tingsvidnesagen] Actor Sagfører S: Hansen contra Arrestantinderne Karen Jørgensdatter og Anne Johanne Sørensdatter.

Actor irettelagte sine Spørgsmaale af Dags Dato, hvorefter han bad Karen Jørgensdatter afhørt og derefter begge de Tiltalte konfronteret. De fremlagte Spørgsmaale lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT].

SAGEN MOD KAREN JØRGENDATTER OG ANNE JOHANNE

(Se side 77)

Karen Jørgensdatter blev fremstillet, og efter at være tilholdt at afgive sandfærdig Forklaring paa Actors i Dag fremlagte Spørgsmaalene besvarede samme saaledes:

Læger har henvist patienter til åreladning hos Karen

Til 1ste: Regimentskirurgus Jørgensen og Skødtkirurgus Stytsen veed hun med Vished at have været vidende om at hun til somme Tider foretog Aareladning, da nogle som hun haver aareladt, haver sagt at de af disse Mænd var henviist til hende for at blive aareladet, og saadant har ogsaa været Tilfældet af nogle som er kommet til hende og haver søgt Hielp hos Doctor Bøjesen, hvorefter hun maae antage at denne Mand ogsaa maae være vidende at hun aareladte

Vigtige tekniske detaljer når man skal årelade

Folk. - Til 2det: Derpaa har hun ikke gjort nogen Forskiel, dog tillagte hun at Langaaren er vanskelig at aabne, og at hun derfor oftest aarelader paa Meridianaaren, som er meere sikker og uden Skade for Armen. - Til 3die: Naar Folk har beklaget sig over Smerte i Ryggen og Legemet og haver berettet at være vandt til at blive aareladt paa Foden, haver hun ogsaa aareladt sammestæds. -

Personer i Odense som Karen har givet åreladning

Til 4de: Her i Odense har hun iblandt andet aareladt hos Bogholder Larsens, Salomon Jensen Bager, Laurbergs, Niels Thaarup, Bager Roulund og flere, og alle de som hun en Gang saaledes haver aareladt, haver ønsket sig stedse aareladt af hende. - Til 5te: Hvor omspurgt Reebslagers Broder nu er, veed hun ikke; Saavidt hun nu erindrer, kan det være 2de Aar siden hun 2de Gange aareladte Reebslagerens Broder, som den Tiid laae syg hos bemelte hans Broder, og som Doctor Bøjesen havde under Kuur og ordinerede at han saaledes 2de Gange skulle aarelades. -

Igen om Anne Johannes ærinde hos Hvilkens

Derefter blev fremstillet Anne Johanne Sørensdatter, hvilke da begge efter Actors Begiæring bleve med hinanden konfronterte, i Anledning nogle Svar paa Spørgsmaalene til Karen Jørgensdatter af 3die November sidst, nemlig Til 16de: De vedbliver endnu de af dem tilforn afgivne Besvaringer og kan ikke hver for sig erindre Forholdet anderledes. - Til 17de: Ligeledes: Til 18de: Karen Jørgensdatter forklarer nu at hun [løb(?)] tilbage da hun saae Hunden komme og hørte derfor ikke at Anne raabte til Hunden ved Navn, hvilket denne sidste vedbliver. - Til 19de: De vedbliver begge den forhen afgivne Forklaringer. - Til 26de: Anne Johanne Sørensdatter tilstoed at have udladt sig saaledes til Karen Jørgensdatter som Spørgsmaalet indeholder //200b//, og foregiver hun som Grund hertil at hun ville have forrettet det Ærinde hvori hun var gaaet, før hun kom hjem, da hun let kunne forestille sig at hendes Forældre, naar hun kom hjem, ville udspørge hende hvor hun havde været, og hvad hun havde udrettet. -

Actor bad Forhøret sluttet og sig beskreven meddeelt. - Defensor havde overværet det passerede. Forhøret blev sluttet og tilstaaet Actor beskreven at meddeeles. -

Karen Jørgensdatter blev igjen nedsat i Arresten. -

*

Lindved

Extra-Ret

Onsdagen den 14de November 1810

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange med Fuldmægtig Examinatus juris Madsen, med Stokkemænd Niels Rasmussen og Rasmus Basse. –

*

SAGEN OM JORDEMOR MAREN VILHELMS

(Se side 62)

[SVAG SKRIFT OG UDFALD AF BOGSTAVDELE]

Udi Sagen anlagt af Prokurator Heilmann som befalet Actor contra [...(?)] Maren Vilhelms, blev afsagt og lydelig for Retten oplæst følgende Dom lydende saaledes **[DOMMEN SKAL SØGES I DEN SÆRLIGE DOMPROTOKOL]**. Actor var mødt [og] begier[te] Domsakten beskrevet til Indsættelse til Stiftet. Som af Retten blev bevilget.

*

Sagen om Niels Løgner fra Vissenbjerg

(Se side 78)

For Retten mødte Raadmand og prokurator Bergmann som befalet Actor imod tiltalte Niels Larsen m.fl. af Vissenberg Sogn og fremlagte en lovlig forkyndt Stævning til et Tingsvidnes Erhvervelse i Sagen af 10de i denne Maaned; ligeledes fremlagte han sine Spørgsmaal til de indstevnte Vidner, hvorefter han begiærede den afhørte, efterat han først havde fremstillet den tiltalte Niels Larsen, som var mødt efter aparte budskikning. – Defensor var mødt. Indstævningen og Spørgsmaalene lyder saaledes **[ORDLYD IKKE INDFØRT]**.

Af de paastevnte Vidner mødte Snedker Mathias Hansen og Gartner Bredsted; De erklærede at have tilforn aflagt Vidnesbyrd, og at de kiendte deres Pligter som Vidne, hvorefter de nu hver for sig aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd, hvorefter Mathias Hansen besvarede Spørgsmaalene Lit B: saaledes:

Mathias Hansen, snedker, om Niels' salg af brænde

Til 1ste: Af de omspurgte kiender han alleene Niels Larsen, som er tilstæde her ved Retten. – Til 2det: Ved Mikkelsdagstider d:A: kom omspurgte Niels Larsen i Vidnets Huus og tilbød Vidnet en Favn Brænde tilkiøbs, da han berettede at have [...(?)]; de bleve eenige om Prisen 14 rd, og han lovede at Brænden skulle komme strax efter Mikkelsdags Marked;

Niels' undladelsessynder

derefter kom Niels Larsen atter i Vidnets Huus bemeldte Markedsdag, og paa hans Begiæring bekom af Vidnet 2 rd til Laans, som igien skulle afgaae paa den Brænde han havde lovet Vidnet, og som Vidnet skulle have faaet kort derefter, men Niels Larsen blev siden borte og kom ikke med brændet til Vidnet, saalidet som med de bekomne 2 rd. –

Andre i byen der er narret af Niels

Til 4de: Vidnet har i Gaar hørt fortælle af Snedker Busk uden for Versterport at saavel han som Glarmester **Hasselriis** og Oberstleutenant Gersdorff skulle for nogen Tiid siden være bleven narret og bedraget af denne Niels Larsen, deels ved Uhrhandel og deels ved Træhandel, men de egentlige Omstændigheder kan disse Mænd selv forklare, da Vidnet derom er ubekiendt; Jøvrigt vedste han intet videre om det omspurgte. - Actor bad Niels Larsens Erklæring //201a// indhentet over Vidnets Udsagn. -

Tilstæelser og benægtelser fra Niels

Niels Larsen erklærede at hvad Mathias Hansens Forklaringer angaar angaaende den ham belovede Favn Brænde og de af ham derpaa bekomne 2 rd, og at Han ikke har bekommet dette Brænde, da forholder samme sig rigtig, ligesom og at Mathias Hansen endnu ikke har bekommet tilbage disse 2 rd, men i Hensigt til den øvrige Forklaring anagaaende Oberstleutenant Gersdorff, Snedker Busk og Glarmester Hasselriis, da benægtede han at have narret eller bedraget disse. - Vidnet Mathias Hansen blev dimitteret. -

Gartner Bredsted vidner

Jgien fremstoed Gartner Bredsted, som under hans aflagte Eed besvarede Spørgsmaalene Lit A saaledes: Til 1ste: Af omspurgte kiender Vidnet alleene den tilstæde værende Niels Larsen. - Til 2det: Nej, det omspurgte kan Vidnet ikke erindre at være passeret. - 3die: forbiegaaet. - Til 4de: Vidnet har vel hørt Rygtet at hans Navn skulle være Niels Løgn, og at han skulle have narret adskillige ved én og anden Lejlighed, men Vidnet ved ikke videre bestemt herom, alleene han har hørt at Haugeinspektør Møller skulle have nogle Penge til gode hos ham; Forbrydelser veed Vidnet ikke at han haver begaaet. - Vidnet blev dimitteret. -

Niels' forklaringer

Niels Larsen erklærede at han ikke vidste at have bekommet noget Brev fra Kiøbmand Veisz, som han ikke kiendte og følgelig ikke foreviiste nogen Breve for Vidnet Bredsted. - Actor begiærede Tingsvidnet udsat til en for Retten belejlig Tiid for at faae de opgivne nye Vidner indvarslede og afhørte. -

Paa Grund af Tilførte blev denne Sag bestemt til igien at foretages næstkommende Løverdag den 17de November, Formiddag Kl. 10, og blev da den tilstædeværende Niels Larsen efter Actors Begiering tilholdt at give personlig Møde her for Retten samme Tiid. -

*

HÆLERISAG MOD GLARMESTERSVEND I ODENSE

For Retten mødte Prokurator Heilmann og foreviste en Actions og Defensionsordre af 11te dennes, hvorefter han som Actor og hr: Sagfører Ullum Defensor er paalagt at udføre en Sag imod Glarmester Peter Heegaard her af Odense for formeentlig begaaet Hælerie, hvorefter Actor fremlagte den udstyrede Stævning af 12te næstefter med lovlige Forkyndelser og Paategning samt sine Qvæstioner af Dags Dato, hvorefter han for først bad Tiltalte afhørt, hvorhos han tillige afleverede til Afbetiening ved Examinationen en Udskrift af Inquisitionskommissionens Justitsprotokol i Kiøbenhavn, med et der vedhæftet Politieretsforhør samt et Præliminairforhør af 7de dennes. - Defensor, Sagfører Ullum, var mødt. Den foreviste Actionsordre blev med Paategning givet tilbage, men Stævningen og Spørgsmaalene lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT]. Den tiltalte og mødte Glarmester Peter Heegaard blev givet Actors Spørgsmaale, som han besvarede saaledes:

Heegård forsvarer sig

Til 1ste: Deponentens Søster Karoline, Toldkasserer Hauptmanns Enke, som nu er hos Deponenten her i Odense, logerede hos Klejnsmedemester Them, boende paa Rosengaardgade No. 120, saavidt han erindrer, og paa dette Stæd var han da han af Musketeer Jakob Bentzen modtog Dunken med Olie, og var det efter Aftale imellem Deponenten og Bentsen at han paa dette Stæd skulle levere ham denne Olie, ellers var Deponenten endnu samme Tiid i Glarmester Clausens Tienneste og logerede i hans Huus. -

Om levering af olie

Til 2det: Da Bentzen om Aftenen i Mørkningen leverede Deponenten denne Olie, var forbemeldte hans Søster alleene tilstæde. - 3die: Nej! - Til 4de: Deponenten havde ikke begiæret af Bentzen at faae meere end 8te Potter Olie, og dertil leveret ham Penge, saaledes at han fik 4re Mark fra Potten, hvilke Penge, nemlig 5 rd, han derefter, da Olien var leveret, //201b// bekom efterhaanden, og endskiøndt at Dunken virkelig kunne rumme fleere Potter, bekom han dog ikke meere end 8te, og blev Deponenten sagt at samme Slags Olie den Tiid ellers kostede 1 rd. -

Betaling af olien

Til 5te: Bentzen foregav at han godt kiendte Manden Bertel, boende i Adelgaden, som havde denne Olie at sælge, og derfor kunde bekomme samme paa Credit, hvilket var Aarsagen til at Deponenten ikke gav ham Penge førend han bragte Olien, eller betalte ham Pengene paa en Gang; Videre forklarede Deponenten at saa vidt han nu erindrer, bekom Bentzen af ham ved Oliens Modtagelse, 2 rd, hvorefter Bentzen sagde til ham at det øvrige kunne bies med til siden. - Til 6te: Dunken til Olien blev som omspurgt opbragt paa Værkstædet af den anden Dreng ved Navn Frederik Schou. -

Hvordan kunne man vide at olien var tyvegods?

Til 7de: Nej, Deponenten har ikke forlangt af Bentzen den bekomne Olie. men denne haver selv tilbudet at ville forskaffe Deponenten samme og foregav derhos at han vidste en Mand, hvor han kunde bekomme saadan Olie for 4 mk Potten, og var tilstæde, som hørte saadan hans Tilbud, Deponentens Medtiener, Svenden [Pr..(?)], og siger Deponenten at ligesom han ingensinde troede at Bentzen ville stæle denne Olie, saa udloed han sig ikke heller nogensinde derom for Deponenten. -

Om køb af en hammer

Til 8de: Ja, der forholder sig som omspurgt. - Til 9de: Ja, han haver denne Hammer og afleverede samme nu her i Retten, og han erklærer at saavidt han erindrer, var det 3 eller 5 mk som han betalte Bentzen for denne Hammer, men førend Deponenten bekom Hammeren, var ikke aftalt imellem ham og Bentzen hvad han skulle have foer denne Hammer. -

Biografi: Glarmestersvend

Til 10de: Deponenten er fød i Aaret 1778 og døbt i Frederiksberg Kirke, men konfirmeret paa tysk i Petri Kirke i Kiøbenhavn; Han er endnu ugift. - Til 11te: Hos Glarmester Vesterberg i Kiøbenhavn har han lært Glarmester Proffessionen; denne Mand boer i Compagniestrædet No. 47; - Da han havde udlært og var bleven Svend, rejste han her til Odense og ville have været til Tydskland, men bekom Arbejde hos Glarmester Flug her paa Stædet og forblev hos ham omtrent 3 Aar;

Drog på valsen i Tyskland

Han rejste derfra til Tydskland og var der omtrent 2de Aar, hvorefter han igien blev forskreven af Glarmester Pflug at komme til ham, og rejste derpaa fra Danzig her til Odense, og saavidt han erindrer, forblev han henimod 3 Aar, hvorefter Deponenten igien rejste herfra og til Kiøbenhavn forrige Aar og arbejdede hos Glarmester Clausen, indtil han rejste her til Odense. – Til 12te: Nej. -

Sagen må opsættes

Actor fandt sig beføyet til at begiære dette Forhør udsat i en passende Tiid for at faae Tiltaltes Søster og Glarmester Pflug indkaldte til Afhørelse og samme fra Hovedsagen separeret, udi hvilken Actor endnu ikke ville nedlægge Paastand førend de fornødne Oplysninger i Sagen ere tilvejebragte, og saaledes for først frafaldt den forstævnte Hovedsag. –

Paa Grund af det Tilførte blev denne Sag igien bestemt at foretages næstkommende Mandag den 19de November, Eftermiddag Kl: 3. - Den //202a// i Dag her i Retten af Heegaard afleverede Hammer, som han selv ansatte til Værdie 1 rd, blev forsyenet med Rettens Segl og derefter overleveret til Actor, Prokurator Hejlmann. –

*

TYVERISAGEN MOD PEDER SORGENFRI

(Se side 81)

[Tingsvidnesagen] Actor Birkedommer Møller contra Arrestanten Peter Rasmussen Sorgenfrie fra Slettevad. –

Actor, Birkedommer Møller, var mødt ved Fuldmægtig Jbsen, som fremlagte sine Spørgsmaale af Dags Dato, hvorefter han for først bad fremkaldet den tilstædeværende Hans Hansen Bødker. – De fremlagte Spørgsmaale lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT].

Defensor var tilstæde. - Hans Hansen Bødker fremstoed og blev formanet til at afgive sandfærdig Forklaring, hvorefter han besvarede Actors fremlagte Spørgsmaale saaledes:

Kapermatros blev kaldt til Randers for at vidne om kobberkedel

Til 1ste: Saavidt Deponenten har hørt, skal Mandens Navn være Kristen Sørensen, hos hvem hans Hustrue bekom den omspurgte Kieddel. - Til 2det: Deponenten har ikke hørt noget af det omspurgte, for han, som har faret med en Kaper, blev kaldet ind til Randers for at afgive Forklaring under en Sag angaaende en Kobberkieddel. - 3die besvaret. –

Til 4de: Ja, Deponenten og Koene haver i dette Aars Foraar været i Sletteroed og samme Gang spurgte efter Peter Rasmussen Sorgenfrie, og var Deponentens Ærinde at han ville forhøre om han ikke havde meere gammel Kobber at sælge. – Til 5te: Han har som omspurgt ikke meere end denne eene Gang været i Sletteroed og spurgt efter Peder Rasmussen Sorgenfrie. - Han fratraadte. –

Karen Torstensdatter om besøg i Sletterød

Igien fremstod denne Deponents Hustrue, Karen Torstensdatter, som besvarede de samme Spørgsmaale saaledes:

Til 1ste: Omspurgte Mands Navn i Væde er Kristen Sørensen. - Til 2det: Da Deponentinden var indstævnet til Forhør, fik hun først Underretning om det omspurgte af de udsendte Politiebetiente. - 3die besvaret. - Til 4de: Hun og Mand har en Gang været i Sletteroed og spurgt efter Peder Rasmussen Sorgenfrie, hvor da en Koene sagde til dem at han var ikke hiemme; de gik da derefter et andet Sted i Byen, hvor Deponentindens Mand gik ind

og talte med en Mand som hendes Mand sagde var Peder Sorgenfrie, men Deponentinden var ikke tilstæde, men blev staaende inden for Huuset og talte med et Fruentimmer som satte Planter i en Hauge, hvorefter hun og Mand strax gik bort fra Byen, og fleere Gange har Deponentinden ikke været i Sletteroed. - 5te: besvaret. -

Da Deponenternes Forklaringer nu herved er berigtiget, frafaldt Jbsen den i Spørgsmaalene begierte Confrontation samt begjærede Tingsvidnet sluttet og beskrevet meddeelt. Hvilket sidste Retten bevilgede. - Lindved

Extra Ret

Fredagen den 16de November 1810 -

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen, med Stokkemænd Chr: Ring og Peder Nielsen.

SAGEN MOD DORTHE JØRGENSEDATTER OG ANNE MARIE HANSDATTER

Sigtet forbedrageri og tyveri

Hvor da for Retten mødte Prokurator F: Friis som befalet Actor mod Dorthe Jørgensdatter og Anne Marie Hansdatter, der tiltales for Bedragerie og Tyverie, og fremlagte sin udtagne og lovlig forkyndte Vidnestævning af 13de dennes, og efter at have foreviist sin Actionsordre af 4de forud og fremlagt sine Spørgsmaale af Dags Dato, saavel til Tiltalte som Vidnerne, samt produceret til Afbetiening under Vidneførelsen de 3de optagne Præliminairforhører //202b// af 22de, 23de og 30te October sidst, bad han Vidneforhøret fremmet.

Den Tiltalte Dorthe Jørgensdatter fremstillede [SLETTET: Arrestanten] Actor løs og leedig for Retten. - Defensor, Prokurator C:H: Hansen var mødt ved Krogsgaard. Stævningen og Spørgsmaalene blev taget ad Acta lydende saaledes [ORDLYDEN IKKE INDFØRT]. Actionsordren med Forhørerne blev Actor efter Afbetiening tilbageleveret.

Har Anne Marie begået forbrydelser i denne jurisdiktion?

J Anledning den Omstændighed at en Anne Marie Hansdatter efter Stiftets Actionsordre tillige skal inddrages under denne Sag, og følgelig hendes Forseelse bliver at paakiende af nærværende Dommer, da forbeholdt Dommeren sig, naar Beviiserne og Oplysningerne ere erhvervede i denne Sag, at paakiende om og hvorvidt denne Anne Marie Hansdatter, som det for Øjeblikket ikke synes, vil være at inddrage og dømmes under denne Sag, forsaavidt hun ikke under Dommerens Jurisdiction skulle have begaaet nogen Forbrydelse.

Farver Kiellinghuusen og andre kendte borgere vidner

De indstævnte Vidner var mødt: 1. Farver Kiellinghuusen, 2. Købmand Friis. 3. Købmand Schmidt. - 4. Købmand Veisz og 5. Skriver Krogsgaard. De blev forelæst Vidne Eedens Forklaring af Lovbogen og betydet Eedens Vigtighed samt formanet at vidne deres Sandhed og vogte dem for Meen Eed. -

Hvorefter de hver for sig aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre, og blev da tilstæde Farver hr. Kellinghuusen, som besvarede Actors Spørgsmaale Littr: C: saaledes:

Kiellinghuusen kan jo ikke lægge mærke til alle sine kunder!

Til 1ste: Han veed ikke at kiende eller tilforn at have seet den omspurgte tilstæde værende Dorthea Jørgensdatter, da der kommer saa mangfoldige i hans Huus uden at han lægger Mærke til samme. - Til 2det: Derom kan han nu ikke afgive nogen bestemt Forklaring. - Til 3die:

Nej, aldeles intet. - Til 4de: Nej. - Da ingen havde Vidnet meere at tilspørge, blev han dimitteret. -

Købmand Rotbøll Friis vidner

Jgien fremstod Købmand Rotbøll Friis, som under hans aflagte Eed besvarede deres Spørgsmaale under Litr. F. saaledes: Til 1ste: Han kiender ikke omspurgte tilstædeværende og veed ikke at have seet hende før den Dag sidst i October Maaned da hun blev hævtet. - Til 2det: Han har hørt fortælle af hans Dreng Jens Rosenvinge at han efter Pigens Begiæring og efter hendes Foregivende at tiene Købmand Friises Broder, Præsten Friis, skal have skrevet omspurgte Seddel for hende, men selv var han ikke tilstæde da saadant skeedte. - Til 3die: Nej, han kiender ikke noget til hende og hendes Vandel. - Dimitteret.

Købmand Schmidt vidner

Jgien fremstoed Købmand Schmidt, som under hans Eed besvarede Spørgsmaalene Lit D saaledes, efter at være forelæst hans Forklaring under Præliminairforhøret af 21de October sidst:

Til 1ste: Han vedbliver at hans giorte Anmeldelse til Politimesteren saavelsom hans Forklaring under Forhøret, hvilket saaledes forholder sig rigtig. - Til 2det: Efter hans Handelsbogs Udvisende, hvor samme findes anført, udgjør det omspurgte bekomne Beløbet af 8 rd 4 mk 8 s. - Til 3die: Han har hørt hendes egen Tilstaaelse om at have bekommet 1 [Pund] [Höyfarve(?)] for 20 mk hos Apoteker Andersen forrige Aar 1809. - Til 4de: Han veed ey videre end hvad Rygtet har sagt, nemlig at hendes Forældre skulle være formuende Folk. - Til 5te: : Nej. - Dimitteret. -

Købmand Weisz vidner

Jgien fremstoed Købmand Weisz, som under hans aflagte Eed og efter at være forelæst hans under Præliminairforhøret den 24de October sidst afgivne Forklaring besvarede Actors Spørgsmaale Litr D saaledes:

Til 1ste: Han vedbliver hans Forklaring //203a// som rigtig og sandfærdig. - 2det: forbiegaaet til dette Vidne. - Til 3die: Vidnet veed ej videre end hvad han har hørt fortælle, nemlig at dette Fruentimmer paa en lige urigtig Maade og falsk foregivende skal have bekommet Vahre af Købmand Schmidt og Apoteker Andersen: - Til 4de: Ligesom sidste Vidne. - Til 5te: Nej. - Dimitteret. -

Skriver Krogsgård vidner

Jgien fremstoed Skriver Peder Krogsgaard, som under hans aflagte Eed efter Loven med oprakte Fingre og efter at være forelæst hans Forklaring under Præliminairforhøret den 24de October sidst besvarede Actors Spørgsmaale Lit E saaledes:

Til 1ste: Ja, han vedstaar denne hans Forklaring som rigtig og overeenstemmende med Sandheden og tillagte han at hendes Fader for kort Tiid siden haver adspurgt ham om han ikke ogsaa samme Dag skulle have skrevet en Seddel for hende, hvorefter hun skulle have bekommet i Købmand Jversens Botiqve noget Höyrødt Farve, men Vidnet erindrer ikke med Vished om han virkelig havde skrevet denne Seddel. - 2det forbiegaaet til dette Vidne, - Til 3die: Nej, han veed intet videre. - Dimitteret. -

Købmandsdrengen Jens Rosenvinge vidner uden ed

Jgien fremstod Jens Rosenvinge, tiennende Købmand Friis som Købmandsdreng; Han forklarede at være 14 Aar gammel, saavidt han erindrer, og at være bleven konfirmeret dette Aars Paaske, men med Hensyn til saadan hans unge Alder og Lovens bydende 1 - 13 - 18

[Vidner Barn, der under sine femten Aar er, da kand det Vidne hverken reises, eller fældes], blev hans Besvaring modtaget uden Eeds Aflæggelse; Efterat han var forelæst hans Forklaring under Præliminairforhøret, besvarede han Actors Spørgsmaale under Lit E saaledes:

Til 1ste: Ja, han vedstaaer sin Forklaring som rigtig og sandfærdig. - Til 2det: Nej, Kiøbmand Friis var ikke samme Tiid tilstæde. - Til 3die: Nej. - Dimitteret. -

Handelsmanden Salomon vidner under ed i synagogen

Derefter fremstoed Handelsmand Salomon, som forsikrede at han skulle afgive saa sandfærdig Forklaring som han trøster sig til, om skulle forlanges under aflæggende Eed i Synagogen kunne bekræfte. Efter at han var forelæst hans Forklaring under Præliminairforhøret, af 23de October, besvarede han Actors Spørgsmaale under Lit: D saaledes:

Til 1ste: Han vedbliver hans under Forhøret opgivne Forklaring som rigtig og sandfærdig. - 2det: forbiegaaet til dette Vidne. - Til 3die: Derom kunne han ingen Forklaring [INDFØJET: afgive]. - Til 4de og 5te: Derom kunde han ingen Forklaring give. - Dimitteret. -

Landsdommer Baden er også herredsfoged i Bjerger Herred

Stjålet tøj ønskes udleveret

Actor maatte tilkiendegive at han i dette Øjeblik ved et af Rettens Bud atter havde sendt Bud til Fogden i Bjerger Herred, hr. Landsdommer Baden, om at erholde indleveret det den Tiltalte tilhørende og af hende urettelig sig tilvendte Tøj, som af ham var taget under Forvaring, men da han som Buddet nu her tilkiendegiver, svarede at samme var under hans Fuldmægtigs Forvaring og ej kunde udleveres, da denne ikke for Øjeblikket var tilstæde, saa saae Friis sig ej i Stand til med nogen Nytte for Tiden at fremme Sagen, men maatte bede den udsat til en for Dommeren belejligh Tiid, enten i Morgen eller en af de første Dage i næste Uge, da han imidlertid skal sørge for at Kosterne kunne komme tilstæde for at vedkiendes af Tiltalte og De Skadelidte, dog maatte han anmærke at Sagen foretages förstkommende Mandag i Kierteminde og altså ej den Dag kunne fremmes her for Retten. -

Paa Grund af Actors Tilførte, og da en anden Extraret til i Morgen er bestemt, saa blev denne Sag udsat til næstkommende Tiirsdag den 20de November Kl. 3, da Politieretten til denne Tiid forventes at være exiperet.

Arrestanten blev igien nedsat i sin Arrest. -

Lindved

//203b//

Extra Ret

Løverdagen den 17 November 1810

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Niels Rasmussen og Rasmus Basse. -

*

BEDRAGERISAGERNE MOD NIELS LØGNER FRA VISSENBJERG

(Se side 84)

[Tingsvidnesag] Actor, Raadmand Bergmann contra Niels Larsen m:fl: af Vissenberg.

Actor mødte og fremstillede Tiltalte Niels Rasmussen, samt derhos fremlagte en lovlig forkyndt Indkaldelse af Gaars Dato til flere Vidners Førelse i Sagen tilligemed sine Spørgsmaale af Dags Dato, hvorefter han begiærede de indkaldte og tilstædeværende Vidner afhørte. - Defensor var mødt. - Det fremlagte lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT].

De samtlige indstævnte Vidner vare mødte og erklærede at have tilforn aflagt Vidnesbyrd og kiendte deres Pligter som Vidner, hvorefter de nu hver for sig aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre, og fremstod da først hr. Oberstleutenant Gersdorff, som besvarede Actors til ham fremlagte Spørgsmaale saaledes:

Oberstløjtnant Gersdorff vidner

Til 1ste: Vidnet ved ikke at kiende de omspurgte Personer; For omtrent et Aars Tiid siden kom en Mandsperson til ham, om det er den tilstædeværende Niels Larsen, kan Vidnet nu ikke erindre eller bestemme, og tilbød ham 2de Favne Brænde, som han skulle bekomme af ham kort Tiid derefter;

Tilbud om favnebrænde var svindel

Fristen erindrer Vidnet nu ikke; Paa Købet bekom han af Vidnet betalt 3 mk, men siden den Tiid har Vidnet ikke seet ham, og ikke heller bekommet det belovede Brænde; Vidnet tillagte at han siden har befalet hans Tiener Carl Mørk at gjøre sig Umage for, om han kunde kiende og faae fat paa denne Person, naar han maatte antræffe ham her i Byen, for at bekomme enten de belovede 2 Favne Brænde eller de bekomne 3 mk, hvorefter hans Tienner har berettet ham at have faaet fat paa denne Person, og at han havde lovet at Brændet rigtig skulle blive leveret, men desuagtet er samme endnu ikke kommet. - 2det og 3die forbiegaaes til dette Vidne. - Til 4de: Vidnet veeed ej videre at forklare end at han er bleven fortalt at en Person som navngav sig Niels Larsen Ladefoged, skal for kort Tiid siden have været paa Klosteret her i Odense og tilbudet Favnebrænde, samt der bekommet paa Købet 5 rd, men at denne Mand ikke siden skal have leveret dette Favnebrænde. - 5te besvaret. - Til 6te: Denne ubekiendt. - Dmitteret. -

Haveinspektør Møller vidner

Igien fremstod hr. Haugeinspektør Møller, som besvarede de samme Spørgsmaale saaledes:

Til 1ste: Af omspurgte kiender Vidnet alleene lidet til Niels Larsen, og denne Person kom for et Aars Tiid siden til Vidnet og begjærede et Laan af 8 rd til Løverdagen derpaa, som var en 3 à 4 Dage efter, og tilbød at ville da igien betale samme enten i Penge eller ved en Halvotting Smør for 6 rd. samt et pr: Kyllinger, som skulle være til en Present, hvorefter Vidnet ogsaa nogen Tiid efter bekom de belovede Kyllinger, som ved en anden blev sendt, men ikke de bekomne Penge eller det belovede Smør;

Hvorfor inspektøren lånte Niels penge

Da denne Person begærte og bekom dette Laan, tilbød han Vidnet i pant hans Uhr, som Vidnet dog ikke saae, men da Vidnet tilforn havde handlet med ham uden at være bleven bedraget, saa troede Vidnet ham ogsaa denne Gang, og derfor leverede ham de begjærte 8 rd, hvilke Vidnet ikke siden har bekommet tilbage. - 2det og 3die besvaret. - Til 4de: Derom ubekiendt. - Til 5te: //204a// Derom ubekiendt. - Til 6te: Efter Rygtet skal han have været i Tugthuuset. - Dmitteret. -

Glarimester Hasselriis vidner efter mundtlig indkaldelse

Derefter fremstoed efter mundtlig Indkaldelse Glarimester Hasselriis, som paa lige Maade aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre; Han besvarede de samme Spørgsmaale saaledes: Til 1ste: Af de omspurgte Personer kiender Vidnet alleene den tilstædeværende Niels Larsen; denne Person kom til Vidnet her i Odense for omtrent et pr: Aars Tiid siden og tilbød Vidnet at bekomme af ham 2 à 3 Favne Brænde, og da Vidnet fandt at Prisen som han forlangte, var nogle [Mark] ringere end hvad Brændet paa den Tiid gialdt, accorderede Vidnet dette

Brænde af ham, hvorved han da paa Kjøbet efter hans Begiæring bekom af Vidnet 1 rd, men siden den Tiid har Vidnet ikke seet eller talt denne Person før nu her i Retten, ligesom ikke heller af ham bekommet det belovede Brænde, endskiönt samme skulle have været leveret omtrent 14 Dages Tiid efter, og ikke heller bekommet 1 rd. - 2det og 3die besvaret. - 4de ligeledes. - Til 5te: Derom ubekiendt. - Til 6te: Ligesom sidste Vidne. - Dimitteret. -

Snedkermester Henrik Busk vidner

Jgien fremstoed Snedkermester Henrik Busk, som besvarede de samme Spørgsmaale saaledes: Til 1ste: Af omspurgte kiender Vidnet alleene den tilstædeværende Niels Larsen; For omtrent en 4 à 5 Aars Tiid siden kom denne Person en Dag ind til Vidnet og havde en anden Person med sig, som Vidnet ikke kiendte, og foregav da at være en Søn af den afdøde Gaardmand Lars Kristensen i Naarup, samt foregav at have nogle 100 rd som han ønskede at faae udsat paa Rente, og derfor anmodede Vidnet om at forhøre her i Byen om nogen maatte behøve samme til Laans, og i Fald Vidnet behøvede 100 rd, kunne han og strax bekomme samme; Vidnet lovede ham da at ville gjøre sig Umage for at faae de ommeldte Penge udsat for ham.

Lånevirkksomhed og salg af ure

Nogle Dage derefter kom Niels Larsen atter til Vidnet for at høre om han havde ophørt nogen Lejlighed til Pengenes Udsættelse, men da Vidnet svarede at han endnu ikke havde havt Tiid dertil, fik Niels Larsen 2de Lommeuhre at see, som hængte i Vidnets Stue, hvoraf han begiærede det eene tilkiøbt og blev derom akkorderet med Vidnets Søn om det eene Uhr, som tilhørte ham, saaledes at Niels Larsen derfor skulle betale ham 10 rd til Bytte paa dette og Niels Larsens hos sig havende Uhr: Hvorefter Niels Larsen atter kiøbte sit eget Uhr af Vidnets Søn Kristian Busk for 9 rd, tilsammen 19 rd, hvoraf Vidnets Søn alleene fik 1 rd udbetalt, under Løfte af Niels Larsen at de øvrige 18 rd skulle om nogle Dage ligeledes blive ham betalt, men da den bestemte Betalingstiid var forløben, og Niels Larsen endda ikke indfandt sig med Pengene, fattede Vidnet Mistanke om at hans Søn muelig var bleven bedraget, og at Niels Larsen havde udgivet sig for den han ikke var,

Bedragne mænd finder Niels i hans seng

hvorefter Vidnet ogsaa ved Forespørgsel hos andre fik Efterretning om at Mistanken var grundet, og at denne Niels Larsen boede i et Huus i Magtenbølle, hvorfor Vidnet og hans Søn tilligemed Otto Jørgensen Skoemager resolverede til at gaae hen til Niels Larsens Boepæl, hvor de og fandt ham paa Sængen, og da Vidnet og hans Søn derpaa spurgte hvorfor han ikke havde indfunden sig med Penge for Uhret, og derhos affordrede ham Pengene, erklærede Niels Larsen at de strax kunne bekomme enten Pengene eller Uhret, hvilken af Dehlene de ville have; Modtog Vidnet og hans Søn Uhret og tilbagebetalte Niels Larsen den paa haanden udbetalte 1 rd. -

2det, 3die og 4de og 5te: //204b// Derom ubekiendt. - Til 6te: Efter Rygtet skal Niels Larsen have været i Tugthuuset. - Dimitteret. -

Snedkermester Kr. Busk og skomager Otto Jørgensen vidner

Derefter fremstoed Snedkermester Kristian Busk, som blev givet de samme Spørgsmaale, hvilke han i alt besvarede [INDSKUDT: overensstemmende] med sidste Vidne hans Faders afgivne Svar og vidste intet videre til denne Sags Oplysning, hvorfor han blev dimitteret. -

Derefter fremstod Otto Jørgensen Skoemager, som uden Indstævning og efter Begjæring af Snedker Busk var mødt; Han aflagte ligeledes Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre; Han forklarede summarisk at han kiender den tilstædeværende Niels Larsen, og at han efter Begjæring af Snedker Busk og hans Søn Kristian Busk for nogle Aar siden var fulgt med dem til Magtenbølle, hvor denne Niels Larsen da opholdt sig, alt i Anledning den Urhandel som tilforn var passeret imellem Niels Larsen og Snedker Busks Søn, hvorefter Busk da bekom sit Uhr tilbage fra Niels Larsen, og Niels Larsen tilbagebetalte den 1 rd som han havde leveret paa Kiøbet, og da han intet videre vidste til denne Sags Oplysning, blev han dimitteret. -

Karl Mørk, tjener hos Gersdorff, vidner

Ligeledes fremstod som mundtlig indkaldt Vidne Karl Mørk, tiennende hr: Oberstleutenant Gersdorff; Han besvarede de ham givne Spørgsmaale saaledes, at han kiender den tilstædeværende Niels Larsen at være den som hans Herre, hr Oberstleutenant Gersdorff, for omtrent et pr: Aars Tiid siden afkiøbte 2de Favne Brænde, som han kort derefter skulle have indbragt til Oberstleutenanten, og bekom ved Kiøbslutningen 3 mk paa Kiøbet, men at han siden ikke haver indfundet sig, enten med Brændet eller de bekomne Penge, endskiønt Vidnet strax efter traf ham her i Byen, og talte med ham derom, og at han da gav Løfte at komme nogle Dage efter, - Han blev dimitteret. -

Tjener på frøkenklostret vidner

Derefter fremkom efter mundtlig Indkaldelse Niels Larsen, tiennende som Tiener paa Frøken Klosteret her i Odense; Han aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre, til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd, under hvilken Eed han da forklarede at han paa Frøkenklosteret var bleven fortalt at en Person som navngav sig som Niels Larsen, og som Vidnet maae antage at være den samme som er tilstæde her ved Retten, haver været der paa Klosteret sidste Mandag 8te Dage, den 5te November, og da bortakkorderet til Priorinde Leth 9 Favne Brænde, hvorfor han skulle have pr: Favn 14 rd, hvilket Brænde skulle have været leveret 8 Dage derefter, eller noget deraf, og bekom han paa Kiøbet 5 rd, men siden er dette Favnebrænde ikke fra ham bleven leveret, ligesom han ej heller siden skal have været paa Klosteret, og tilbagebetalt de bekomne 5 rd. - Videre vidste Vidnet ikke til Oplysning at forklare. -

Actor begjærede Tiltalte Niels Larsens Erklæring modtaget over de afhørte Vidners Udsigende. - Niels Larsen blev fremkaldt og afædsket hans Erklæring, hvorefter han da svarede at saavidt han nu kunne erindre, haver Forholdet været saaledes som de i Dag afhørte Vidner haver forklaret. -

Actor begjærede Tingsvidnet sluttet og beskrevet //205a//. - Som Retten bevilgede. -

*

Lindved

Mandagen den 19de November 1810

blev Odense Byetingsret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged, og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig, Examinatus juris Madsen, med Stokkemænd Niels Rasmussen, Chr. Ring, Rasmus Basse og Peder Nielsen. -

Derefter blev allerunderdanigst læst

1. Forordning for Danmark og Norge angaaende hvorledes med Vexler paa Dansk Courant og med Betaling af Vexler som lyde paa Species indtil videre bør forholdes, datteret 6te November 1810. –
2. Plakat for Danmark og Norge angaaende Forsendelse af danske Courant Banksedler og andre paa Courant lydende Repræsentationer; datteret 6te November 1810. –

Håndværkssvende kan fritages for soldatertjeneste

3. Det Kongelige danske Cancellies Plakat af 3die November 1810, angaaende hvorvidt udlærte Haandværkssvende eller Manufactu[rister] der agter at begive sig her i Landet, skulle frietages for Militairtjeneste. –

Derefter blev læst

1. Peder Jensen boende ved Munke Mölle Port, hans Obligation til Kjøbmand Chr: Faaborg i Odense for 900 rd, datteret 16de Juni 1810. –
2. Vexelobligation paa 3 Maaneder i Dato udstædt af Handelsmand J:A: Zollezzi til Kjøbmand Schwarts i Odense for 320 rd, datteret 15de November 1810. –

Til Udlæskning fremkom. –

1. Johan Morten Johansen Skoemager hans Obligation til Anders Rasmussen Kudsk for 400 rd, datteret 16 Juni 1805, tinglæst 8 Juli s:A: og qvitteret af Cancellieraad Bøtcher hans Exekutor efter den afdøde efter Paategningerne paa Obligationen, den sidste af 8 Nov. 1810.

*

SAG FRA KØBENHAVN OM BESKYLDNINGER FOR TYVERI

Vidneførsel mod Niels Georg Grønbeck sker i Odense

For Retten mødte Birkedommer Møller af Odense i Commission af hr Oluf Löfgreen i Kiøbenhavn, og fremviiste en passeret Jndklage med paategnet Henviisning til Rettergang fra Forligelseskommisjonen i den Kongelige Landsover- samt Hof og Stadsret i Kiøbenhavn, som viser at Hovedsagen der er anhängiggjort. – Endelig fremlagte han en af Citanten under 13 i d.M. udtagen og lovlig forkyndt Vidnestævning til at falde i Rette her for Byetinget i Dag, imod bemelte Niels Georg Grønbeck og efter at Birkedommer Møller havde afleveret til Afbetiening under Vidneføringen en den 15de Sept. d:A: afholdt Notarial Forretning, begiærede han de indstævnte Vidner paaraabt, og af disse hr: Kjøbmand Zollezzi først fremkaldet for at beedige sin i bemelte Notarial Forretning afgivne Forklaring. – Stævningen og Extracten blev acteret lydende saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT]. Notarial-Acten bliver denne Act at ved hævte. – Den foreviiste Jndkaldelse til Kiøbenhavns Forligelseskommisjonen, hvorved Sagen imellem Grønbeck og Löfgreen den 15 September 1810 er bleven foreviist til Rettergang, blev med Paategning givet tilbage. –

Sagfører Ullum af Odense mødte paa Jndstævntes Vegne og under denne Rets Forbeholdenhed saae sig beföyet foreløbig at erindre at som de her i Retten producerede Dokumenter tydelig viiser at Citanten //205b// under forstævnte Vidneføring inqvirerer om offentlige Forbrydelser, der endog hos 3die Mand skal være forøvede, hvortil Citanten maae være lige saa ubeföyet som uberettiget, da saadant maae være det private Hovedsøgmaal

aldeeles uvedkommende, saa exiperede Ullum saavel mod den agtede Vidneføring som Notarialforretningens endelige Afdhiemling, hvorved endog Zollezzi er fordret til at vidne i sin egen Sag, og paastoed Stævningen afviist. –

Grosserer Oluf Løfgren af København har rettet beskyldninger mod handelsbetjent Grønbech

Birkedommer Møller svarede at de fremlagte Dokumenter viser at Indstævnte Niels Georg Grønbeck har saggivet contra Oluf Løfgreen for mod ham giorte Tyve Beskyldninger. - J Følge heraf og paa det Fald maatte Løfgreen altsaa ogsaa være berettiget til at beviise samme; Hvad Zollezzis Vidnesbyrd angaaer, da er det ikke som Part og Anklager han fremstaaer, men han afkræves alleene sin eedelige Forklaring som Vidne i den forstævnte Sag, hvorfor Birkedommer Møller paastoed Tingsvidnet fremmet, da Stævningen for alle Vedkommende er lovlig forkyndt. - Ullum henholdt sig til sit Tilföerte; - Doimberen eragtede at han ikke dristede sig til efter de fremlagte Dokumenter at nægte Modtagelsen af det forstævnte Vidnesbyrd, men overlod derimod til vedkommende Dommer til sin Tiid at paaagte om noget med Rette kan siges imod dette Vidnesbyrd, og hvorvidt samme som lovgieldende kan antages eller ikke. –

Handelsmanden Joseph August Zollezzi bekræfter tidligere udsagn

Efter Indstævningen mødte Borger og Handelsmand Joseph August Zollezzi her af Odense; Han erklærede paa Dommerens Tilspørgsel at han tilforn havde aflagt Vidnesbyrd og fuldkommen kiendte sine Pligter som Vidne. Hvorefter han nu her for Retten aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd. – Han blev derefter forelæst de Svar han under Notarial Forretningen afholdt den 15 September 1810 haver afgivet, paa Grosserer Oluf Løfgreens Requisition af 11te September foran, hvorefter han paa Dommerens Tilspørgsel erklærede at de af ham i Requisitionen afgivne Besvaringer forholder sig i alle Deelee overeenstemmende med Sandheden, og saaledes at han nu fuldkommen bekræfter samme under den af ham aflagte Eed. – Og da ingen paa Rettens Tilspørgsel havde videre til dette Vidne, blev han dimitteret. –

Købmand Andrup vidner om kuffert med indhold

Derefter fremstillede Birkedommer Møller hr: Kiøbmand Andrup, som han begiærede maatte examineres i Overeenstemmelse med Zollezzis afgivne Vidnesbyrd. –

Det fremstillede Vidne Kiøbmand Andrup her af Odense erklærede at have tilforn aflagt Vidnesbyrd og kiendte Hans Pligter som Vidne, hvorefter han nu her for Retten aflagte Vidne Eeden efter Loven, hvorefter han summarisk forklarede at han kiendte Hande[l]sbetient Niels Georg Grønbeck, som har conditioneret her i Odense for Handelsmand J:A: Zollezzi, og at han endnu kan erindre at han en Höytidsdag blev kaldet og anmodet af bemelte Zollezzi at ville komme hen til ham, og da Vidnet ogsaa strax gik med ham til hans Huus, fulgte han med og paa et Kammer, hvor der stoed en Kuffert, som saavidt Vidnet nu erindrer, var aaben; Kort efter kom Grønbeck op paa Kammeret;

Var Grønbeck dårligt til mode ved kuffertens fremvisning?

Bukseseler og blyantspenne blandt indholdet

Vidnet erindrer nok at bemelte Grønbeck samme Tiid ikke var ret vel til mode, men han //206a// erindrer nu ikke hvad Ord og Tiltale Zollezzi brugte mod Grønbeck, og om han beskyldte ham for Tyverie; Der fandtes en Deel af Klæder og andet Töy i den forbemelte Kuffert, som næsten var fuld, og det var Grønbechs Gangklæder som fantes i Kufferten; Saavidt Vidnet erindrer, fandtes blandt Töjet et pr: Buxesehler, og nogle Blyantspenne, og kom

Grönbech bort fra Zollezzi enten samme Dag eller kort derefter; Vidnet tilföyede endnu at Zollezzi og Grönbech kom i Ordstrid sammen, og at Grönbech græd, men at Vidnet, som var beskæftiget hjemme med andre Forretninger, strax derefter gik bort, uden at vide eller bekymre sig om hvad der siden passerede, ligesom han ikke heller den Tiid han var paa Stædet eller siden, hørte nogen Tilstaaelse af Grönbech at denne havde borttaget Tøy fra Zollezzi. –

Og da Vidnet derefter erklærede nu efter saa lang Tiids Forløb, ikke at være i Stand til at kan give anden Oplysning og Forklaring, blev han dimitteret. –

Birkedommer Møller under hr. Løfgreens Rets Forbeholdenhed begjærede Tingsvidnet sluttet og beskreven. - Som af Retten blev bevilget. –

*

[Herefter opsættelse af flere gamle domssager, hvoraf den første nr. 20, fra prokurator Heilmann på vegne af lakfabrikant Meyer mod teglmester Siverts, repræsenteret ved birkedommer Friis].

[Derefter opsættes sag nr. 21: sagfører S. Hansen for tømmermand Mathias Larsen mod købmand Nees].

[Opsættelse også af domssag nr. 22, sagfører S. Hansen for Handelshuset Markus Mikkelsen i Lübeck mod postbefordrer Friderich Hansen fra Faaborg, der kun delvist vil erkende en skyld].

INJURIESAG MOD NIELS VÆGTERS HUSTRU

Johan Børgers beneficium paupertatis i sag om ærerørige ord

For Retten mødte Prokurator C:H: Hansen, som fremlagte et under 26de f:M: Skoemager Johan Børger allernaadigst forundt Beneficium paupertatis til Sags Anlæg og Udførelse mod Vægter Niels Klausens Hustrue Karen her af Odense, for dennes formeentlige brugte ærerørige Beskyldninger og Udladelser mod Johan Børgers Koene, ligesaa fremlagte og Hansen Stiftets Ordre til ham af 8de hujus om at udføre Sagen for Johan Børger; endelig fremlagte han Sagens Indklage til Forligelseskommissionen med paategnet Henviisning til Rettergang, item en lovlig forkyndt //206b// Vidnestævning tilligemed sine skriftlige Spørgsmaale af Dags Dato til de jndstævnte Vidner, hvorefter han ærbødigt bad Tingsvidnet fremmet. - De foran fremlagte Dokumenter blev acteret lydende saaledes: [ORDLYDEN IKKE INDFØRT]. –

Niels Klausens kone og Johan Børgers kone mundedes

De jndstævnte 3de Vidner vare mødte; de blev forelæst Vidne Eedens Forklaring af Lovbogen og betydet Eedens Vigtighed samt formanet til at vidne deres Sandhed og vogte dem for MeenEed. Jmedens de 2de Vidner udtraadte, blev Kristen Møllers Hustrue, Maren Nielsdatter, tilstæde, som aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd; Hun besvarede derefter de fremlagte Spørgsmaale saaledes:

Til 1ste: Ja, hun kiender de omspurgte tre: Til 2det: Ja, Vidnet kom en Dag nu i Sommer ud i hendes Dør og hørte da at Niels Klausens Koene Karen, og Johan Børgers Koene Anne Marie mundedes[NB] eendeel,

Sagde Niels Klausens kone ”hore” eller ”camisqvind”?

men enten hun samme Tiid sagde at hun var en Hore eller Camisqvind, erindrer Vidnet nu ikke, men et af Deelene brugte hun mod Børgers Koene. - Til 3die: Det omvundne passerede uden for deres Dørre hvor de boer i Vindegaden, og erindrer Vidnet nu ikke hvem fleere der paa samme Tiid kan have været tilstæde og da hørt det passerede. Til 4de: Vidnet har ikke før eller

siden hørt det omspurgt at være passeret. - Niels Klausen og Hustrue Karen Jensdatter, som begge vare tilstæde, blev af Retten tilspurgt om de havde noget at kontra tilspørge det nærværende Vidne, hvortil de svarede Nej, og havde ikke noget imod hendes Vidnesbyrd, men de forbeholdt dem siden at oplyse hvorledes Børgers Koenes Forhold gav Anledning til det passerede. - Vidnet blev dimitteret. -

Christian Frederiks kone vidner

Jgien fremstoed Christian Frideriks Koene Anne Katrine, som ligeledes aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre; Hun besvarede derefter de samme Spørgsmaale saaledes:

Skænderi i Vindegade om konernes egne børn

Beskyldninger: "tyv" og "horeqvind"

Til 1ste: Ja, hun kiender de omspurgt. - Til 2det: Hun var tilstæde en Dag i dette Aars August, og da hørte at de omspurgt stode og skiendtes i eller ved deres Dørre ud til Vindegaden angaaende deres Børn, og at Niels Klausens Koene da sagde at Børgers Koene Anne Marie for hende skulle være en Tyv og en Horeqvind. - Til 3die: Der var en Deel tilstæde og hørte det omvundne passerede, og deriblandt kan Vidnet erindre det første Vidne, Koenen Maren, og jndstævnte Koene, Johanne, foruden Vidnet. - Til 4de: Nej, Vidnet har ikke oftere hørt omspurgt at være passeret. - Niels Klausen og Koene gientog deres forhen tilførte. - Vidnet blev dimitteret. -

Jgien fremstoed [Peter] Josephs Hustrue Johanne Kirstine, som paa lige Maade aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre; Hun besvarede de samme Spørgsmaale saaledes:

Til 1ste: Ja, hun kiender de omspurgt. - Til 2det: Nej, det omspurgt har Vidnet ikke hørt. - Hansen frafaldt de øvrige Spørgsmaale til dette Vidne og bad Tingsvidnet sluttet og snarest mueligt beskrevet meddeelt. Vidnet blev dimitteret.

Dette Tingsvidne //207a// blev sluttet og tilstaaet beskrevet at meddeeles.

No. 587: Landstingshører Rasmussens grund

[Tingsvidnesagen] for Landstin[g]shører Rasmussen over hans Grund No. 587 til Prioritets Efterretning. - Da de udmeldte Mænd ikke i Dag var mødt, saa udstaaer Sagen til næste Ret den 26de November. -

Videre var ikke i Dag ved Byetinget at forrette. -

Lindved

Extra Ret

Mandagen den 19de November 1810.

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen, med Stokkemænd Chr. Ring og Peder Nielsen.

Opsættelser

[Domssagen] Actor Sagfører Ullum contra Smaaehandler Hans Nielsen. -

Tiltalte lod møde ved Prokurator Hejlmann, som fremlagte en Tiltale communiceret Cancellie Resolution af 27de f:M: hvorefter hans allerunderdanigste Ansøgning om denne Sags Ophævelse imod at betale en Mulkt er afslaaet; Hejlmann maatte derfor endnu bede om 14ten Dages Anstand for at forfatte et Forsvars Jndlæg for Tiltalte til hvis Documentation han endnu

behøvede nogle Oplysninger, den bortrømte Reserve betræffende. – Actor mødte og var eenig i den begiærte Anstand. Den fremlagte Resolution lyder saaledes [ORDLYDEN IKKE INDFØRT]. Paa Grund af de anførte Omstændigheder beroer denne Sag endnu til i Dag 14 Dage, den 3die December. –

*

HÆLERISAG MOD GLARMESTERSVEND I ODENSE

(Se side 85)

[Tingsvidnesagen] Actor Prokurator Hejlmann contra Glarmester Heegaard.

Actor mødte og bad Vidnet Flugh spurgt. Om han kiender Tiltalte Peter Heegaard, om han har været i hans Tienneste, og hvorledes hans Opførsel da var, samt om han veed om han har været dømt eller straffet for nogen Forbrydelse forhen? - Det mødte Vidne, som efter Prokurator Hejlmanns Stævning af 15de November sidst er indkaldet til i Dag at møde, blev foreholdt Vidne Eeden, hvorefter han aflagte Eeden med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd. Den forbemeldte Stævning lyder saaledes [ORDLYDEN IKKE INDFØRT]

Glarmester Pflug vidner.

Vidnet Glarmester Flugh afgav derefter under hans Eed følgende summariske Forklaring paa Actors Spørgsmaal: At han kiender den tilstædeværende Glarmester Peter Heegaard, og at han 2de Gange har havt Condition hos Vidnet, den første Gang da han ankom hertil fra Kiøbenhavn, i en Tiid af 3 Aar, hvorefter han rejste herfra og til Tydskland, og derefter igien kom til Vidnet og forblev hos ham en 2 à 3 Aar, hvorefter han i August Maaned 1809 qvitterede Vidnets Tienneste: Hans Opførsel i Vidnets Tienneste var upaaklagelig, og Vidnet formærkede ingensinde at han foretog noget til hans Fornærmelse; Vidnet er gandske ubekiendt om at han nogensinde skulle have været tiltalt eller dømt for nogen Forbrydelse: - Dimitteret. –

Retten forlægges til vidnes hjem

Vidnet er sengeliggende og bruger daglig medicin

Da jndstævnte Toldkasserer Hauptmanns Enke ved Skrivelse til Retten har anmeldt at være syg og sengeliggende og bruger daglig Medicin, saa hun ikke tør gaae ud, saa begav Retten sig med Vidner strax til hendes Boepæl for at modtage hendes Vidnesbyrd i denne Sag. - Bemelte Toldkasserer Hauptmanns Enke, Karoline Heegaard, blev alvorlig formanet til at afgive sandfærdig Forklaring i denne Sag, saaledes som hun i fornødent Fald kunne beedige samme; Hun afgav under saadant Løfte følgende summariske Forklaring //207b// :

Om krukken med olie som vidnet skulle opbevare for sin bror

At hun vel haver logeret paa Rosengaarden i Kiøbenhavn indtil den Tiid hun reiste her over til Odense den 22 April sidstleden, og at hendes Broder, Tiltalte Peter Heegaard, loed sit Værktøy og øvrige indkiøbte Sager til sin Proffession bringe op i dette hendes Logie kort før Afreisen herover, men angaaende den i denne Sag omtalte Krukke Olie, veed hun aldeles intet videre end at en Aften da hun kom hjem i sit Logie, efterat have været fraværende den heele Dag, sagde hendes da havende Tiennestepige Marie at der var bragt en Krukke med Olie i hendes Fraværelse til hendes Broder, hvilken Pigen havde sat ind i deres Kiøkken, men Pigen udloed sig ikke fra hvem den var kommen, eller hvor den var kiøbt. -

Vidnet ved intet om olien eller en omtalt hammer

Hun benægter saaledes som en Usandhed hvad hendes Broder har forklaret, nemlig at hun skulle have været tilstæde da Olien blev ham tilbragt, og kan hun ikke begribe hvad Aarsagen kan være til denne hans urigtige Forklaring, med mindre samme maae hidrøre fra en Hukommelsesfejl, Ligesaa lidet kan hun give nogen Oplysninger hvad enten hendes Broder selv i hendes Fraværelse har modtaget Olien eller ikke; Angaaende den Hammer som Soldaten Jacob Bentzen haver taget fra Glarmester Clausen i Kiøbenhavn til Tiltalte, veed hun heller intet at forklare, ligesom hun forsikrer, ikke at kiende det mindste til denne Jacob Bentzen eller veed noget til Oplysning om hvad hendes Broder og han haver haft at afgjøre med hverandre. -

Da saaledes ingen videre Oplysning var at erholde hos Deponentinden, blev hun dimitteret. Defensor havde overværet det passerede. -

Årsag til opsættelse: Det er sent på aftenen

Da Tiltalte for Øjeblikket var fraværende i Forretninger, og det desuden nu var sildig paa Aftenen, blev dette Tingsvidne efter Actors Forlangende udsat til igien at foretages paa Raadhuuset i Morgen Eftermiddag Kl: 3, til hvilken Tiid og stæd Frue Haptmann blev paalagt at betyde hendes Broder at indfinde sig, saafremt han vil undgaae de Følger hans Udeblivelse kunne drage efter sig. -

Lindved

[ANDEN SKRIFT END NORMALT:]

Extra Rett

Tiirsdagen den 20de November 1810 -

Blev en Extra Ret sadt og betient af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Madsen med Stokkemænd Niels Rasmussen og Rasmus Basse. -

BEDRAGERISAGEN MOD DORTHEA JØRGENSEDATTER

Købte varer i andres navn - af lyst til stads!

[Tingsvidnesagen] anlagt af Aktor Prok: F:K: Friis Contra Arrestantinden Dortehea Jørgensdatter. - Derudi mødte Aktor og fremstillede Arrestantinden Løs og Ledig for Retten samt bad hende afhørt efter de sidste Sagens Tægtedag fremlagte Spørgsmaale. - Defensor var mødt. - Arrestantinden Dortehea Jørgensdatter fremstoed, og efterat være alvorlig formanet til Sandheds Udsigende, besvarede hun Actors Spørgsmaale af 16de Novbr sidst Litra A: saaledes:

Til 1ste: Efterat hendes i Sp: benævnte Depositionser for hende var oplæste: Ja, //208a// hun vedstaaer samme som rigtig: - Til 2det: Nej, det vidste hun ikke. - Til 3die: Derover giorte hun sig ingen Betænkning. - Til 4de: Nej, hun kiender ingen af dem uden af Navn, og det faldt hende nu saa ind at forlange Vahrene i disses Navn. - Til 5te: Aarsagen til disse Handlinger var Lyst til Stads, til hvilket at købe hun ej altid havde Penge. - Til 6te: Hun har forbrugt det selv til at forre en Nattrøje med, medens Hun var i Tienneste hos Anders Madsen i Rønninge. - Til 7de: Nej, det er ikke alt hende tilhørende, men hvilket det er som tilhører hende, og hvor hun har faaet det, kan hun ikke nu bestemme før hun faar Tøjet at see. -

Tøj skal skaffes fra Vindinge herredsret

J denne anledning tilkiendegav Aktor at han hos Landsd: Baden havde require[re]t Tøjet tilstæde, men at hr Landsdommeren har givet til Svar at saadan Afleverelse ikke kan skee før paa Løverdag ved Sagens Foretagelse inden Vinding etc: Herreds Ret. - Til 8de: Hun troede ej Sagen skulle have kommet saavidt, og hun søgte at forrebygge at hendes Famillie ej skulle faae

hendes Skiæbne at vide. - Til 9de: Hun har leveret Attesten til Politiebetient Nielsen, og hun stoelede paa at Landsdommeren ej kiendte Knud Ottesen og Familie saa nøje. - Til 10de: Hun kiender Knud Ottesen af Anseelse, men hendes Foregivende til Baden var urigtig. Til 11te: Ja, som omspurgt. Til 12te: Arrestantinden spurgte hende om Seddelen, ved hvilken Lejlighed Anne Marie sagde at deres Madmoder, Anders Madsens Kone, havde [læget(?)] den, hvilket Arrestantinden igien sagde denne, hvorpaa Madmoderen tog Anne Marie under Examination, og da tilstoed hun Handlingen. - Til 13de: Hun har intet uden hvad hendes Forældre Tid efter anden giver hende til Klæder. - Til 14de: J Rønninge Kirke, omtrent 14ten Dage før hun blev Arresteret. -

Hun aftraadte, da ingen havde hende videre at tilspørge.

Actor bad Tingsvidnet udsadt til en for Dommeren belejlig Dag til yderligere Beviisligheds Erhvervelse. - Retten udsadte Sagen til næstkommende Fredag Eftermiddag Kl: 3 -

Arrestantinden blev igien nedsadt i hendes Arrest. -

HÆLERIESAGEN MOD GLARMESTERSVEND I ODENSE

(Se side 97)

Om olien der blev bragt til fru Hauptmanns (Heegårds søsters) logi i København
[SKRIVERSKIFTE:] [Tingsvidnesagen] Aktor Prokurator Heilmann contr. Glarmester Peder Heegaard:

Aktor mødte og fremstillede Tiltalte, hvem han i Anledning af Frue Hauptmanns Forklaring //208b// [UDFALD AF HØJREKANT PÅ EN DEL AF SIDEN] i Gaar bad tilspurgt af hvad Aarsag Tiltalte har [fingeret(?)] at Olien qvæstionis blev ham bragt i hendes Logie [og i] hendes Nærværelse i Kiøbenhavn, da hun derimod [..(?)] at have været tilstæde i denne Tid;

Tiltalte kan nu pludselig huske noget!

efter at Tiltalte alvorlig var formanet til at følge Sandhed, forklarede han nu at han ved nøiere at tænke tilbage i Tiden paa alle de Omstændigheder som fandt Stæd ved hans Materialiers Jndkiøb, da han skulle fløtte fra Kiøbenhavn her til Odense, nu erindrer at det forholder sig med den ommeldte Olie saaledes som hans Søster igaar har forklaret, nemlig at den blev ham bragt i hendes Logie paa en Dag da hun var fraværende, og saaledes ville han med Undskyldning for den indløbne Feil i hans første Forklaring, som alene hidrører fra en svag Hukommelse hos ham, [have(?)] bemeldte sin Forklaring berigtiget, hvorpaa han fratraadte. -

Defensor havde overværet det passerede. Aktor begierede dette Forhør sluttet og sig samme snarest muelig beskrevet med deelt, som Retten bevilgede.

Lindved

[IGEN DEN HYPPIGST SETE SKRIFT (SENEST 19. NOVEMBER):]

Extra Ret

Fredagen den 25de November 1810

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Niels Rasmussen og C: Ring. -

[Tingsvidnesagen] Actor Prokurator F:C Friis contra Arrestantinden Dorthea Jørgensdatter og Anne Marie Hansdatter. - Deri mødte Actor og fremstillede Arrestantinden løs og ledig for //209a// [SVAG SKRIFT:] Retten.

Mandagen den 26de November 1810

blev Odense Byetingsret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Chr. Ring, Hans Jensen, Rasmus Basse og Peder Nielsen.

Derefter blev allerunderdanigst læst

1. Kongelig Forordning som indeholder nærmere Bestemmelser i Henseende til Vognmands- la[...(?)] Jndretning og Vedligeholdelse i Danmark, datteret 6te November 1810. –
2. Det Kongelige danske Cancellies Plakat angaaende hvilke af de igiennem Cancelliet [ad mandatium] udfærdigede Expeditioner der, forsaavidt saadant ikke allerede maatte være skeet, skulle indsendes til [...(?)] Confirmation. Datteret 30te October 1810.
3. General Postamtets Plakat hvorved Forsendelsen af danske Courant Bankosedler og Skattekammer Repræsentationer lydende paa dansk Courant med Pakkeposten til fremmed Sted, saavel fra Danmark som fra Hertugdømmerne, fra og for Danmark til Stæder i Hertugdømmerne sydligere end Hadersleb, Tondern samt fra Stæd til andet i Hertugdømmerne sydligere end de benævnte, fastsættes til [...(?)] [Me...(?)] m:v:, datteret 6 November 1810.

Derefter fremkom til Udlæskning

1. Tømmermester Christian Saabyes Obligation til [..dommer(?)] Sl: Rasmus Østrups Enke for 500 rd: datteret 11 Junii 1801, tinglæst 20 Julii s:A: og qvitteret af Cancellieraad Bötcher som Executor testamenti i bemelte Madame Østrups Bog, den 18de December 1809, med vedfulgt Opsigelse paa behørig Stemplet Papiir. –

Derefter blev læst:

No. 532 i Ramsherred

1. Kammerherre Scholten v: Krogh hans Skiøde til Korporal Johannes Tønnesen paa et Huus i Ramsherred No. 532, datteret 29de September 1810. –
2. Skifteforretning afholdt af Magistraten her i Odense den 21 November 1810 imellem Kiøbmand Hans Theisen og hans forrige Hustrue Anne Catrine Jantzen. –
3. Udskrivt af Odense Forligelseskommisssions Protokoll forsaavidt angaaer en forligt Sag den 22de November 1810 imellem Fuldmægtig Bobjerg og Glarmester Heegaard angaaende de 98 rd 5 mk 8 s, som den sidste skylder den første:
4. Hans Sørensen Bødgers Revers udstædt til Byeskriver Lange den 26de November 1810 for ham ved Afregning skyldig blevne 50 rd. –

Syn af værtshus i Skibhusene

Efter Begiering af Vertshuusholder Christian Huus i Skibhusene om at faae udmeldt 2de Haandværkere, en Tømmermester og en Muurmester, til at taxere hans ejende og paaboende Gaard med tilliggende Grund og Jorder under Odense Byes Jurisdiction til Prioritets Efterretning, blev af Retten udmeldt de 2de Haandværkere Tømmermester Langhoff og Muurmester Bardram, og lover de at foretage samme efter deres bedste Skiønnende og Oberbeviisning saaledes som de samme her i Retten kan fremlægge og under deres Eed med en

god Samvittighed kan bekræfte, hvorefter denne Sag og henstaaer til næste Ret den 3die December. –

Ejby Mølle

Efter indkommen Begiæring fra nu værende Ejere af Ejbye Mølle, Hans Hansen Langkilde, blev af Retten udmeldt de 2de Haandværkere, Tømmermester Langhoff og Muurmester //209b// Bardram, til under Anførsel af denne Rets Skriver at taxere bemelte Mølle med dens Bygninger og Mølléværk til Forhøjelse i Brandkassen i Anledning derved skeete Tilbygninger og Forbedringer

No. 587: Landstingshørers gård

[Tingsvidnesag] No. 27 for Landstingshører Rasmussen over hans Gaard No. 587 til Prioritets Efterretning. – Derudi mødte de udmeldte Mænd, Tømmermester Langhoff og Muurmester Bardram og fremlagte Rettens Udmeldelse samt deres den 17de November sidst afholdte Taxations Forretning, som de erklærede at have forrettet og fuldført efter deres bedste Skiønnende og saaledes som de nu samme under deres Eed med en god Samvittighed kunne og ville bekræfte. Forretningen lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT], Hvorefter de bemelte Mænd nu under Lovens Eed med oprakte Fingre afhiemlede og bekræftede denne Forretning i al sin Indhold, og blev derefter dimitteret. –

Denne Forretning blev derefter sluttet og tilstaaet Reqvirenten beskrevet at meddeeles. –

[Herefter ny opsættelse af den utallige gange i forvejen opsatte gældssag fra købmand Topp i København mod byskriver Lange i Odense].

[Opsættelse også af domssag No. 18 fra snedker Roulund mod købmand Wagner].

Viidere var ikke i Dag ved Byetinget at forrette.

Lindved //210a//

Extra-Ret

Tirsdagen den 27de November 1810.

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen mod Stokkemænd Rasmus Basse og Hans Jensen.

*

BEDRAGERISAGEN MOD DORTHEA JØRGENSEDATTER

(Se side 99)

[Tingsvidnesagen] Actor Prokurator F:L: Friis contra Arrestantinden Dorthea Jørgensdatter. – Actor mødte, og efterat have fremstillet Arrestantinden løs og ledig for Retten fremlagte en Continuations Vidnestævning, hvorefter han bad de derved indkaldte Vidner afhørte, efter de forhen fremlagte Spørgsmaale: - Den fremlagte Stevning lyder saaledes: - [ORDLYD IKKE INDFØRT]. Defensor var mødt: -

Apoteker Andersen vidner

Hr: Apoteker Andersen fremstoed, og aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd, hvorefter han besvarede Actors Spørgsmaale under 16 November sidst Litr: F: saaledes:

Til 1ste: Han veed ikke at kiende eller tilforn at have seet den tilstædeværende tiltalte Dorthea Jørgensdatter. – Til 2det: Vidnet har for kort siden hørt det omspurgte fortælle, men videre veed han ikke derom. – Til 3die: Derom gandske ubekiendt. – Til 4de: Vidnets Formue Omstændigheder er forsaavidt skikkelig gode. – Til 5te: Nej. – Dimitteret. –

Apotekersvend Preunst vidner

Jgien fremstoed Apotekersvend Johannes Preunst, som paa lige Maade aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd. Efterat Han var forelæst hans Forklaring under Præliminairforhøret den 23de October d:A., besvarede han Actors Spørgsmaale under Lit D saaledes:

Til 1ste: Han vedbliver denne hans afgivne Forklaring som overeenstemmende med Sandheden. – 2det forbiegaaet til dette Vidne. – Til 3die: Han har hørt tale om at dette Fruentimmer ogsaa skal have været hos Kiøbmand Schmidt og handelsmand Herts Salomon for at bekomme Vahre, men videre veed han ikke derom. – 4de: forbiegaaet til dette Vidne. – Til 5te: Nej. – Dimitteret. – Jgien fremstoed Handelsmand Herts Salomon, som blev paalagt at afgive sandfærdig Forklaring saaledes som han om skulle paafordres, for den jødiske Synagoge eedelig kan bekræfte, alt i Overeenstemmelse med Forordningen af 15 September 1747. Han blev forelæst hans Forklaring under Præliminairforhøret af 23de October sidst, hvorefter han besvarede Actors Spørgsmaale Lit D saaledes:

Hvor den tiltalte ogsaa har skaffet sig varer

Til 1ste: Han vedbliver denne hans afgivne Forklaring som overeenstemmende med Sandheden. – 2det: forbiegaaet. – Til 3die: Han veed ej videre end hvad han har hørt fortælle, nemlig at denne Tiltalte ogsaa skal have været hos Juda Salomons, Kiøbmand Schmidt og paa det stoere Apotek, og der forlangt nogle Vahre. – 4de: forbiegaaet. – Til 5te: Nej. – Actor bad Arrestantinden fremkaldt og foreholdt Kiøbmand Møllers i Præliminairforhøret pag 9 og 10 afgivne Forklaring og tilspurgt om hun endnu tilstaaer samme at være rigtig, og om hun forlanger den af Møller beediget? –

Efterat Dorthea Jørgensdatter var bleven forelæst af Forhøret Kiøbmand Møllers Forklaring, som forekommer pag. 9 og 10, erklærede hun paa Rettens Tilspørgsel at denne hans Forklaring er rigtig, og at hun derfor ikke forlanger at samme af ham skulle beediges, da hun veed at han nu er rejst til Kiøbenhavn, og saadant ikkuns ville forhale Tiden og forlænge hendes Arrest. –

Actor paa Grund af at Landsdommer Baden, som Stævnevidnernes Paategning paa Stevningen viser, i Dag er fraværende, Som og for at faae en Pige, navnlig Else Marie Pedersdatter, deponeret under Forhørerne i denne Sag, men nu tiener paa Rynkebyegaard under Sunds Gudme Herred, her for Retten fremstillet til Vidnesbyrds Aflæggelse, hvilket hendes Hosbonde, Ritmester Bruun har lovet at skal skee næste //210b// Fredag, hvorved en Reise til Svendborg undgaaes, begiærede Tingsvidnet udsat til næste Fredag Eftermiddag. Den begierte Opsættelse blev tilstaaet til den 30te November næstkommende, Eftermiddag Kl: 3. –

Arrestanten blev igjen overleveret til sin Arrest. –

*

Lindved

Extra-Ret

Fredagen den 30te November 1810

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen, med Stokkemænd Peder Nielsen og Ziommermann. —

*

NY SAG MOD SAMSON LEVIN m.fl.

(Se side 62)

For Retten mødte Prokurator Hejlmann her af Odense og foreviiste en Skrivelse fra Randers Amtshuus af 13de dennes til Stiftsøvrigheden her i Byen, med et deri paaberaabte Brev fra hr: Major og Byefoged Tetens i Mariager, hvorefter denne indberetter at ingen af Navnet Samson Levin har været boesat eller findes antegnet i Registeret over Mariager Byes Borgere, og da bemelte Samson Levin har været indkaldet at møde for Extraretten i Kierteminde, hvor Hovedsagen, hvorudi dette skal tiene til Oplysning, staaer, men ikke mødt formedelst Fraværelse, saa fremstillede Hejlmann her for Retten bemelte Samson Levin, hvem han bad foreholdt de foreviiste 2de Skrivelser og hans nøjere Forklaring modtaget om hvor han har boet i Mariager, hvor længe han har opholdt sig der, og om han kiender nogen der i Byen som kunne give Oplysning om hans Forhold sammestæds. —

Samson om sit ophold i Mariager

Den mødte og fremstillede Samson Levin blev foreholdt Byefoged Tetens foreviiste Skrivelse under 8de November d:A: hvorefter han paa Rettens Tilspørgsel besvarede Actors Spørgsmaal saaledes: At det virkelig forholder sig saaledes som han forhen haver forklaret, nemlig at at han under hans havende Navn Samson Levin haver for omtrent en 12 Aar siden haft sit Borgerskab i Mariager, og blev givet samme af Byefoged Tetens, hvilken Tiid han, Samson Levin, logerede hos en Rokkedrejer som boede over for Tinghuuset, men denne Rokkedrejer blev strax af ham, da han havde erholdt Borgerskab, leveret hans Skattebog som han formodentlig haver endnu, Saavidt han nu erindrer, var det noget over et Aar at han saaledes var Borger i Mariager og var saadant bekendt for flere i Mariager, hvoriblandt han nu opgav en Feldbereder som boede paa Torvet, hvis Navn han nu ikke erindrer;

Borgerskabsbrev inddraget og beholdt

Efter omtrent ½ Aars Forløb fra den Tiid han havde bekommet saadant Borgerskab, var Deponenten paa en Reise fra Viborg til Mariager, og ved den Lejlighed mødte Byefoged Tetens paa et Kroested imellem Mariager og Viborg, hvor Byefogden da affordrede Deponenten hans Borgerskabs Brev, som han bekom; Omtrent et halv Aar derefter //211a//, og da Deponenten agtede at rejse fra Mariager og boesætte sig i Odense, begiærede Deponenten af Byefoged Tetens at maatte faae samme Borgerbrev tilbageleveret, men saadant blev da Deponenten nægtet. - Aarsagen dertil siger han ikke at vide; ved hans Bortrejse fra Mariager bekom han derimod Pas fra bemelte Byefoged Tetens til Rejsen her til Odense. - Defensor, Prokurator Friis, havde overværet det Passerede: - Actor bad at Retten ville paalægge Samson Levin, ikke at forlade Byen saa længe denne Sag staaer paa, da han ved sin sidste Fraværelse haver forhalet samme i nogle Dage. - Det i Dag passerede bad han sig i Acts form beskrevet meddeelt snarest mueligt for derefter at indhente de fornødne nøjere Oplysninger fra Mariager. —

Samsons begrænsede muligheder fra nu af

Retten paalagte Samson Levin at anmelde for Actor hver Gang han i lovligt Ærinde maatte forlade Byen, og ingensinde at foretage Rejser paa længere Tiid end 1 eller høyst 2 Dage, for at forekomme Sagens uforsvarlige Ophold. –

Den forlangte Beskrivelse blev bevilget, og de foreviiste 2de Skrivelser Actor tilbageleveret. –

*

BEDRAGERISAGEN MOD DORTHEA JØRGENSEDATTER

(Se side 102)

Hvad Dorteia fravendte købmand Weisz og købmand Schmidt

[Tingsvidnesagen] Actor Prokurator F:L: Friis contra Arrestanten Dorteia Jørgensdatter. - Actor mødte og fremstillede Arrestantinden løs og ledig for Retten, samt overleverede i retten 1 [Pund] Kaffebønner, ½ [Pund] Sukker og [10(?)] Lys under hr. Landsdommer Badens Forsegling, hvilke Ting Arrestantjnden har fravendt Kiøbmand Weisz paa den forhen omforklarede Maade, ligesom han og afleverede 1 Bomuldsforklæde og 1 Sirtses Tørklæde, som er det den Tiltalte i Præsten Jbsens Navn har erholdt udleveret af Kiøbmand Schmidt; bemelte Kiøbmand Schmidt og Vidner. som efter den herved af Actor fremlæggende Stævning til i Dag er indvarslet, bad Actor maatte forevises de forbemelte afleverede Ting, og deres Erklæring under Eed modtaget om de vedkiender dem samme som deres Ejendom, og som det Arrestantinden hos dem har bekommet. Stævningen lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT]. - Defensor var mödt. –

Købte ind i Fraugdepræstens navn

Af de jndstævnte Vidner fremstoed først hr Kiøbmand Schmidt, som efter at have aflagt Lovens Eed blev foreviist det af Actor afleverede Forklæde og Tørklæde, hvorefter han forklarede at Tøyet som er i dette Forklæde, samt Tørklædet, er det samme Arrestantinden i nu afvigte Sommer af ham erholdt udleveret i Præsten Jbsens Navn i Fraugde, og uagtet Tørklædet er endeel slidt, og Tøyet i Forklædet omsyet, saa forlangte han dog ingen Erstatning for hvad det derved har tabt i sin Værdie.

Har tiltalte noget imod tilbagelevering af købmændenes ejendele?

– Arrestantinden blev ligeledes foreviist det bemelte Forklæde og Tørklæde, som hun tilstoed var det hun som omforklaret under falsk Foregivende har erholdt af Kiøbmand Schmidt, og at hun intet havde imod han nu fik samme udleveret som sin Ejendom. Kiøbmand Schmidt blev derfor nu af Retten overleveret bemelte Forklæde og Tørklæde og derefter fra Retten dimitteret.

Igien fremstoed hr. Kiøbmand Vejs, der ligeledes aflagde Lovens Eed paa befalet Maade, og efterat være foreviist de //211b// afleverede Kaffebønner, Sukker og Lys, erklærede at han ikke skiønner rettere end at at disse Ting er de samme som Arrestantinden i Præsten Friises Navn har erholdt udleveret. – Arrestantinden erklærede ligeledes at disse Deelee vare de hun hos Vejs har erholdt i Præsten Friises Navn, og at hun intet havde imod sammes Udlevering til Vejs. - Kiøbmand Vejs blev derfor nu af Retten overleveret fornævnte 1 [Pund] Kaffebønner, 1 [Pund] Lys og ½ [Pund] Sukker, og derefter fra Retten dimitteret.

Tjenestepige vidner

Derefter fremstillede Actor Tiennestepigen Else Marie Pedersdatter fra Rynkebyegaard, hvem han bad forelæst sin aflagte Forklaring i Præliminairforhøret optaget af Landsdommer Baden, samt hendes Erklæring modtaget om hun vedstaaer samme som rigtig, og om hun veed videre til Sagens Oplysning. - Else Marie Pedersdatter fremstoed og blev bekiendtgjort Eedens Vigtighed, hvorefter hun aflagte Eeden paa befalet Maade, [og] efterat være forelæst sin Forklaring i Præliminairforhøret

af 30te October sidst pag: 8, svarede hun paa Actors Spørgsmaal saaledes: - At denne Forklaring er aldeles overensstemmende med Sandheden, og at hun i ingen Henseende veed noget videre til Oplysning i Sagen. - Dimitteret. -

Hvad politibetjent fandt under kropsvisitering

Sluttelig fremstod Politiebetjent Nielsen, hvem Actor bad spurgt: 1: Om han ved Dorthea Jørgensdatters Hæftelse har af hende modtaget en Attest eller Beviis udstædt af Landsdommer Baden, og hvor denne Attest er afbleven. -

Bemelte Politiebetjent Nielsen aflagte Vidne Eeden paa befale Maade, hvorefter han besvarede de fremsatte Spørgsmaale saaledes: Til 1ste: Ved at henbringe Dorthea Jørgensdatter efter hr Cancellieraad Lindveds Ordre til Odense Raadhuus Arrest viseterede han hende som sædvanligt er ved alle Arrestantere, og fandt da i hendes Lomme en Sæddel underskreven Baden og adresseret neden paa Foden til Kiøbmand Møller i Korsgaden, hvilken han tog til sig, og leverede til sin Superieur hr. Cancellieraad Lindved. - 2det: herved besvaret. - Dimitteret med Parternes Minde. -

Actor fremlagte dernæst sine under 28de dennes til Landsdommer Baden affattede Spørgsmaale med hans derpaa tegnede Svar samt begiærede Tingsvidnet udsat til i Morgen Eftermiddag for at faae Kiøbmand Døckert afhørt, hvorhos han af Dommeren udbad sig den af Vidnet Nielsen omforklarede Attest. Spørgsmaalene med Landsdommer Badens paategnede Besvarelse lyder saaledes: [ORDLYD IKKE INDFØRT].

Dette Tingsvidne blev efter Actors Begiæring udsat til i Morgen den 1ste December Eftermiddag Kl: 3. - Arrestantinden blev igien overleveret til hendes Arrest. -

*

Lindved

//212a// Extra-Ret

Løverdagen den 1ste December 1810

blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Chr. Ring og Rasmus Basse. -

BEDRAGERISAGEN MOD DORTHEA JØRGENDATTER

(Se side 102)

Igen om sedlen som politibetjenten fandt under kropsvisitering

[Tingsvidnesagen] Actor Prokurator F:L: Friis contra Arrestantinden Dorthea Jørgensdatter. - Actor mødte og fremstillede Arrestantinden løs og ledig, samt fremstillede Kiøbmand Gerhart Döcker, som blev afhørt efter Spørgsmaalene af 16 f.M.Lit G. Paa Forlangende af Actor, Prokurator Friis, blev af Dommeren nu til ham overleveret den af hr Landsdommer og Herredsfoged Baden under 21de October i 1810 udstædt Attest angaaende den Tiltalte Dorthea Jørgensdatter, som i samme Attest findes navngivet Dorthea Knudsdatter, hvilken er den samme Attest som Politiebetjent Nielsen i Gaar under sit aflagte Vidnesbyrd gav Forklaring om. -

Købmand Gerhard Døcker vidner

Den mødte Kiøbmand hr Gerhardt Døcker aflagte sin Eed efter Loven paa at ville vidne sin Sandhed i denne Sag; Han besvarede derefter Actors Spørgsmaale Lit G saaledes: Til 1ste: Det kan være mueligt at den tilstædeværende tiltalte Piige kan have været i deres Botique og kiøbt Vahre, og at han da kan have seet og talt hende, men derom kan han nu ikke angive nogen bestemt Forklaring. - Til 2det: Derom kunde han ingen Forklaring giøre. - Til 3die: Vidnet veed ikke det

omspurgte; Hos ham har hun ikke paa saadan Maade forlangt eller bekommet Vahre. - Til 4de: Nej: - Dimitteret. -

Defensor havde overværet det passerede. - Actor bad Tingsvidnet sluttet og snarest mueligt beskrevet meddeelt. - Som af Retten blev bevilget. - Arrestantinden blev igien overleveret til hendes Arrest. -

Lindved

Mandagen den 3die December 1810.

blev Odense Byetingsret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig, Examinatus juris Madsen, med Stokkemænd Chr. Ring, Hans Jensen, Rasmus Basse og Jens Nielsen.

Derefter blev underdanigst læst

1. Bekiendtgørelse fra den Kongelige [Direction i Kiøbenhavn angaaende udbrudte] i Quarantaine(?) smitsomme Sygdomme i Otranto og Brindese samt Malleja og Chartagena; datteret 27de Nov: 1810.

Til Udlæskning fremkom

1. Vertshuusholder Lars Theglgaards Obligation til Kiøbmand Frydendahl for 300 dl: datteret 11te December 1802, tinglæst den 10 Jan: 1803 og qvitteret af Creditor den 29: September 1810.

Derefter blev læst:

No. 172 A: Komediehuset på Sortebrødre Torv

GÖRBING FRANCK KØBER TEATRET AF VEDEL JARLSBERG*)

No. 1: Kammerherre og Major Friderik Kristian Baron Vedel Jarlsberg hans Skiøde til Skuespil Directeur Görbing Frank paa en Gaard No. 172, Lit A: paa Sortebrødre Torv, indrettet til Comediehuus og aparte Beboelse, datteret Odense den 13 April 1810. -

*) Den refererede ejendomshandel betød at alle teatrets forestillinger de følgende år – indtil 1814 – blev på tysk, for Görbing Franck var tysker. Det var i denne tidlige periode af både teatrets og H.C. Andersens tilværelse at drengen blev grebet af skuespilkunsten og til stadighed fulgte med i hvad der foregik på Sortebrødre Torv. Når han selv på sit lille dukketeater derhjemme opførte selvdigtede stykker, havde forandringen på det rigtige teater i den grad præget ham at han lod dukkerne tale et tysskklingende sprog, et mærkeligt kaudervælsk som han selv opfandt. (Se Uldall: "Her løb jeg om med Træsko paa", s. 18-19, og Odense bys historie, bd. VI, side 390-91).

Syn og bedømmelse af reparationer på Odense Hospital

For Retten mødte Tømmermester V. Lund og Muurmester Jørgen Jensen og begjærede fra Retten i Dag udmeldt 2de kyndige Haandværkere, en Tømmermester og en Muurmester, til at syne og bedømme det Arbejde som Ifølge Licitationsforretning af dem er bleven forfærdiget i Odense Hospital og //212b// som nu er fuldført. -

Til at foretage denne Forretning efter nærmere Paaviisning af vedkommende Entrepreneurer, og i Overværelse af Hospitalets Forstander, Holmer, blev af Retten udmeldt Tømmermester Mathias

Larsen og Muurmester Peter Krone, hvilke 2de Mænd haver at møde efter nærmere given Aftenvarsel, i Odense Hospital, for at foretage denne begierte Syensforretning over det sammestæds forfærdigede Arbejde, alt saaledes og saa nøyagtig som de samme her i Retten kan fremlægge og under deres Eed bekræfte. - Udmeldelsen gives beskrevet til lovlig Forkyndelse saavel for de udmeldte Mænd som for Hospitalets Forstander til næste Ret den 10de December. –

[Ny opsættelse af domssag nr. 1 fra prokurator Hejlmann for Kjøbmand Topp i København mod byskriver Lange i Odense].

[Ny opsættelse af domssag nr. 20 fra prokurator Hejlmann på vegne af lakfabrikant Meyer mod teglmester Siverts].

Taksering af Chr. Huus' gård i Skibhusene

[Tingsvidnesagen No. 28] for Chr. Huus i Skibhuusene til at taxere hans Gaard sammestæds til Prioritets Efterretning. – Da de udmeldte Taxationsmænd efter Paaraab ikke var mødt, saa blev denne Sag udsat til næste Ret den 10de December.

KOMMISSÆR OTTESENS HUSKØB FRA DAGLEJER PEDER RASMUSSEN

Peder og hans kone nægter at flytte

For Retten mødte Kommissionair Ottesen og fremlagte sin udtagne Stævning under 29de f:M: mod Peder Rasmussen Daglejer til Vidner og Dom efter Stævningens Indhold, hvorefter han fremlagte Sagens Indklage til Forligelseskommisionen med Commissionens paategnede Henviisning til Retten, og endelig fremlagte han sine Spørgsmaale til de indstævnte Vidner af Dags Dato, dernæst bad han Vidnerne fremkalde og stædt til Forhør. - De foran fremlagte Dokumenter blev acteret lydende saaledes: [ORDLYD IKKE INDFØRT]. For Indstævnte Peder Rasmussen som og selv var tilstæde, mødte Prokurator Hejlmann og under Benægtelse af alt urigtigt og ubeviist i det fremlagte Søgmaal tog Indstævntes Ret i alle Maader forbeholden, og bad Dommeren at forandre de fremlagte Spørgsmaale saaledes at de ikke skal lægge dem Ordene i Munden, hvilket deres skriftlige Affattelse saa øjensynlig har Hensigt til. - Ottesen benægtede hr: Hejlmanns Tilførte og paastod sine Spørgsmaale besvaret som overeenstemmende med Stævningen. –

De 2de Indstævnte Vidner, Politiebetienterne David Nielsen og Hans Fabricius vare mødte til Vidnesbyrds Aflæggelse; De erklærede at kiende Vidne Eeden og deres Pligter som Vidne, hvorefter de blev formanet og paalagt Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre. - Prokurator Hejlmann bad Vidnerne examineret og uden at paa paahøre hinandens Vidnesbyrd. I Følge heraf blev //213a// Politiebetient Nielsen tilstæde imedens Betient Fabricius udtraadte fra Retten. Bemelte Nielsen blev givet til Besvaring de fremlagte Spørgsmaale, dog med saadan Forandring som Dommeren finder passende for ikke at lægge Vidnet Ordene i Munden, hvorefter han da besvarede Spørgsmaalene saaledes:

Politiets indblanding i sagen

Til 1ste: Ja, som omspurgt. - Til 2det: Ja, han har tilligemed det andet indstævnte Vidne for nogen Tiid siden af Ottesen [udsendt(?)] med en skriftlig Requisition paa 27 [s.(?)] stemplet Papiir til Peder Rasmussen, men Dato erindrer han nu ikke før han seer Requisitionen. – Til 3die: Peder Rasmussen talte rigtig nok om at der var foregaaet Correspondance imellem Ottesen og ham, angaaende hans Huuses Kjøb, ligesom at han derfor havde forlangt 1400 rd, hvilket og samme Tiid blev tilstaaet af Peder Rasmussens Koene, men de erklærede derhos begge at da ingen Kjøbekontract var bleven oprettet, saa ville de nu slet ikke sælge dette Stæd. - 4de besvaret. – Til 5te: Peder Rasmussen tilstoed at have modtaget Ottesens Brev angaaende Huus kjøbet, men dette

Brev saae Vidnet ikke, og kiender derfor ikke Jndeholderen, og tillægger Vidnet at Peder Rasmussen vel tilstaar at Ottesen havde gjort ham Tilbud af 1400 rd, men at nærmere Betingelser skulle blive afgjort naar han Peder Rasmussen om nogen Tiid kom herud til Odense.

Ottesen søger at presse sin modpart

Til 6te: Ottesen havde en Pakke Bankosedler som han berettede at udgiøre 200 rd, hvilke han anbud Peder Rasmussen, hvilke skulle være Kjøbesummen, foruden de 1200 rd der som Prioritet hævtede paa Stædet, men Peder Rasmussen nægtede at modtage disse 200 rd. - Til 7de: Peder Rasmussen udloed sig ikke om det omspurgte i nogen Henseende; Ottsen derimod paastod at Kontracten imellem dem skulle være gieldende og tilbød endnu at ville betale alle Omkostninger som skriftlig Kjøbe kontrakt og Skiødet kunne medføre, men Peder Rasmussen vedblev sin Benægtelse at han nu ikke ville sælge sit Stæd, og at ingen skulle faae ham eller hans Koene derud af.

Flytter Peder til påske flyttetid 1811?

Vidnet tillagte endnu at han og den anden Mand med havte en skriftlig Requisition, som indeholdt Huus Nummeret, og at dette Stæd skulle tiltrædes af Ottesen til Paaske Flyttetiid 1811, og at denne Requisition samme Tiid blev oplæst for Peder Rasmussen, men ikke paategnet af Vidnet og den anden Mand, da Ottesen sagde at de derimod kunne afgive deres Vidnesbyrd for Retten, og saa tillægger Vidnet at Peder Rasmussen ikke ville afgive nogen Tilstaaelse om Gaardens Fratrædelse til Paaske 1811 eller i øvrigt nogen Svar eller Tilstaaelse paa de Poster Requisitionen indeholdt. - Da ingen havde Vidnet meere at tilspørge, blev han dimitteret.

Jgien fremstoed Politiebetient Hans Fabricius, som under hans aflagte Eed besvarede de samme Spørgsmaale saaledes:

Hvad Peder først havde sagt, og hvad han siden besluttede

Til 1ste: Ja, som omspurgt. - Til 2det: Ligesom første Vidne. - Til 3die: Vidnet hørte at Peder Rasmussen talte om at han havde tilskrevet Ottesen fra Landet af, hvor han Peder Rasmussen havde været syg, og tilstoed derhos at han ville have betænkning i 14ten Dage, men siden sagde Peder Rasmussen at han nu slet ikke ville sælge Stædet, da han ikke behøvede saadant, og tillagte Vidnet at Ottesen, som selv samme Tiid var tilstæde, talte om at han skulle tiltræde dette Stæd til Paaaske Flyttetiid 1811, men Peder Rasmussen vedblev sin Erklæring, at han nu ikke ville af med dette Stæd. - 4de besvaret. - Til 5te: Ja, Peder Rasmussen tilstoed det omspurgte, men at han havde forbeholdt sig 14ten Dages Betænkningstiid. - Til 6te: Ligesom første Vidne, med Tillæg at Peder Rasmussen erklærede at han nu ikke ville sælge dette sit Huus. - Til 7de: Vidnet henholdt sig til sit Svar paa 6te Spørgsmaal. J Hensigt til den medhavende skriftlige Requisition, som blev oplæst //213b// for Peder Rasmussen og Ottesens Udladelse til Vidnet og den anden Mand, at Requisitionens Paategning af den kunde være det samme da de skulle beeedige i Retten Svaret, og at passende var dette Vidnes Svar overeenstemmende med første Vidnes. -

Ottesen spurgte: Benægtede Peder Rasmussen at det var besluttet at Ottesen skulle tiltræde Huuset Paaske Flyttetiide 1811? - Hejlmann protesterede imod videre Svar paa dette Spørgsmaal, da samme eengang var besvaret. - Vidnet blev givet Spørgsmaalet og gientog sit for ham givne Svar paa 3die Spørgsmaal, at da Ottesen talte om at skulle tiltræde Stedet til Paaske Fløttetiid, svarede Peder Rasmussen at han slet ikke ville sælge Stædet. -

Ottesens gentagne tilbud og løfter

Da ingen havde Vidnet meere at tilspørge, blev han dimitteret. - Ottesen, i Henhold til den i Stævningen needlagte Paastand og det i Sagen nu erhvervede Beviis, indlod Sagen til Paakiendelse

og Dom, da han ej rettere indsaae end et fuldstændigt Beviis ved de førte Vidners Udsigende er for Sagen saa meget meere som Ottesen herved erklærer, som allerede i Stævningen bemærket, at han paatager sig Prioriteterne paa Stædet, samt naar paaafordres de 200 rd Peder Rasmussen tilkommer, og desuden vedkiender sig at udrede alle af dette Kiøb og Salg flydende Omkostninger i Overeenstemmelse med Peder Rasmussens yttrede Ønske, at have de 200 rd ubeskaaren til andet Huuskiøb. –

Prokurator Hejlmann under Jndstævntes Rets Forbeholdenhed bad om Udskrivt paa stemplet Papiir af det i Sagen paastaaede og Anstand i Sagen i 14ten Dage, hvorfor han erklærede at han ikke kunde indlade sig paa hr Ottesens Tilbud.

Ottesen erindrede fremdeeles at han er villig til at bekræfte hans Fordring som sandt og rigtigt passeret imellem ham og Jndstævnte, om Dommeren imod Formodning ikke skulle ansee de fremkomne Beviiser for fuldstændige. – Den forlangte Beskrivelse blev tilstaaet, samt Sagens Anstand til den 17 December næstkommende. –

*

Endnu blev læst:

No. 131: "Sted" i Overstræde

No. 2: Niels Bierregaard Told og Consumtionsbetient hans Skiøde til Trompeter Bendix Knudsen paa et Stæd i [Kielers(?)] eller Overstræde No. 131, datteret 28de November 1810 – med forevist Kiøbekonrakt oprettet imellem Sælger og Kiøber den 30 Juli 1810 paa anordnet Stemplet Papiir. –

Videre var ikke i Dag ved Byetingsretten at forrette. –

Lindved

//214a//

[ET PAR LINIER AF EN OPSÆTTELSE MANGLER HER] ..for denne Gang den forlangte Anstand. – Efter Omstændighederne blev denne Sag endnu givet Henstand til i Dag 14ten Dage, den 17de December næstkommende. –

Lindved

Extra Rett

Torsdagen den 6te December 1810.

Blev en Extra Rett sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstue-skriver Lange ved Fuldmægtig Madsen, med Stokkemænd Christian Ring og Niels Rasmussen.

TYVERISAGEN MOD PEDER SORGENFRI

(Se side 81)

For Retten mødte Birkedommer Møller som befalet Actor imod Peder Rasmussen Sorgenfrie og fremlagte sin udtagne Vidnestevning af 3 hujus, samt 2de Vidneforhør her fra Retten af 2den Okt. og 8. f.M., hvilke han bad Acten vedhæftet, hvorefter han begierede de indstævnte og mødte Vidner foreholdt deres Forklaringer i bemeldte Forhører og adspurgt om de i et og alt vedstaaer samme under deres Eed eller de ei haver noget at forandre. –

Den fremlagte Stævning indlemmes i Tingsvidneacten, hvorimod Forhørerne bliver samme at vedhæfte. - Defensor, Prok. Hejlmann, var mødt for at iagttage det fornødne. - Begge de indstevnte, Hans Hansen Bødker og Koene Karen Thorstensdatter heraf Odense fremstod for Retten og erklærede at da de fleere Gange haver aflagt Vidnesbyrd, kiendte de og Vidne Eedens Vigtighed og deres Pligter som Vidne. For den sidste, nemlig Karen Thorstensdatter, blev hendes Forklaring i Forhøret af 2den Okt.ordlydende oplæst, saavel som og hendes Forklaringer i Forhøret af 8de Nov. og 14de do pag 8 og 10, hvorefter hun med Lovens Eed bekræftede sammes Vigtighed og havde intet derved at forandre eller tillægge. Hun blev med Aktors og Defensors Samtykke dimitteret.

Tingsvidnet sluttet

Jgien fremstoed dette [Vidnes] Mand, Hans Hansen Bødker her af Odense, som efter at være forelæst hans Forhen afgivne Forklaring i Forhøret af 8de og 12te Nov. pag. 5, 8 og 10, bekræftede sammes Rigtighed i et og alt under Lovens Eed med opragte Fingre uden derved at have noget at forandre eller tillægge; Og da Actor eller Defensor intet videre havde ham at tilspørge, blev han dimitteret, og Tingsvidnet sluttet for at meddeles Actor beskreven. -

Lindved

Extra-Rett

Torsdagen den 6te Dec: 1810.

Blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange med Stokkemænd Ring og Peder Nielsen. -

Sag om krigsforhør i København

Artilleriløjtnant Topps lån af heste og vogn til transport af brænde

Jfølge Stiftets Skrivelse til Dommeren under 3die d:M: grundet paa den kommanderende General i Fyen hans Forlangende til Stiftet betræffende et Tingsvidnes Optagelse til Afbetiening i Sagen Artillerie Leutenant v: Topp, blev denne Extraret sat. Stiftets bemelte Skrivelse lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT]. Den af Dommeren udstædte Jndstævning under 4de dennes, som den 5te derefter lovlig er bleven forkyndt for de samtlige Vedkommende, blev fremlagt til Rettens Jndlemmelse //214b// lydende saaledes:

Vidner udspørges af krigsråd Vederkindt

Krigsraad Vederkindt mødte og fremlagte sine skrivtlige Qvæstioner til de jndstævnte Vidner; ligeledes indleverede han til Dommerens Afbetiening de ved det Kongelige Artillerie Korps i Kiøbenhavn under 9de October d.A. afholdte Krigsforhør, hvilket han efter Afbetiennning udbad sig tilbageleveret, forsyenet med Rettens Paategning, hvorefter han bad Vidneforhøret fremmet. - Ligeledes var og mødt Artillerie Leutenant v: Topp. - De fremlagte Spørgsmaale lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT] - De samtlige Jndstævnte 4re Vidner vare mødte. De erklærede paa Dommerens Tilspørgsel at de tilforn haver aflagt Vidnesbyrd og hørt Vidne Eeden oplæse og saaledes kiendte deres Pligter som Vidner, hvorefter de nu hver for sig aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd: Og blev da tilstæde Sagfører hr. Søren Hansen, som besvarede de fremlagte Spørgsmaale saaledes:

Sagfører Søren Hansen vidner

Til 1ste: Vidnet har aldrig saavidt det erindrer, laant Leutenant Topp nogen Hest eller Ridetøj, hvilken af Deelene erindres nu ikke bestemt. - Da ingen havde dette Vidne meere at tilspørge, blev han dimitteret. -

Købmand Theysen vidner

Jgien frem stoed hr. Kiøbmand Theysen, som under hans aflagte Eed besvarede de fremlagte Spørgsmaale saaledes: Til 1ste: Nej, Vidnet har ingen sinde havt som omspurgt Heste til Laans til hans Brug af Artelleri Leutenant v: Topp. - Til 2det: Vidnet har i dette Aars Foraar overladt til hr Leutenant Topp 2de Favne Brænde, som Vidnet havde staaende omtrent en liden Miil her fra Odense, hvilket Brænde Vidnet tilloed Leutenanten at lade opsætte i Vidnets Gaard, da Leutenanten paa det Stæd han haver sit Logieforraaet over hvor Vidnet boer, ikke havde Plads til samme. - Vidnet laante Leutenanten sin Arbejdsvogn til dermed at hente dette Brænde, og selv besørgede Leutenanten Hestene, men hvad Heste det var, og om de tilhørte Artelleriet, veed Vidnet ikke. - 3die Spørgsmaal besvaret. - Vidnet blev med Samtykke dimitteret.

Skræddermester vidner

Jgien fremstod Skræddermester [Teestens(?)], som under lige aflagt Eed besvarede de fremlagte Spørgsmaal saaledes: Til 1ste: Nej, Vidnet har ingensinde og hverken til omspurgte Frørup Marked eller til andre Stæder begiært eller havt til Laans af hr Leutenant Topp Heste for dermed at køre nogle Stæder ud fra Byen, og han kiender neppe Leutenant Topp og har kuns en Gang talt ham. - 2det: forbigaaet, som herved besvaret. -

Da ingen havde meere til Vidnet. blev han dimitteret. -

Hvedebrødsbager Søren Møller vidner

Jgien fremstod Hvedebrødbager Søren Møller, som under hans aflagte Eed besvarede de fremlagte Spørgsmaale saaledes: Til 1ste: Vidnet kiender ikke omspurgte hr: Leutenant Topp, og ingensinde har Vidnet enten laant Heste af ham til hans Brug, eller paa hans Begiæring laant ham Vogn til at køre ud med, og saaledes paa ingen Maade havt noget //215a// at forrette med bemelte hr. Leutenant Topp. - Vidnet blev dimitteret. - Actor bad Vidneforhøret sluttet og sig beskrevet meddeelt. - Det foran i Retten afleverede Udskrivt Forhør blev med Rettens Paategning leveret hr: Krigsraad Vederkinch tilbage.

Dette Tingsvidne blev sluttet og bevilget beskrevet. -

Lindved

Mandagen den 10de December 1810.

Blev Odense Byetingsret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen, med Stokkemænd Niels Rasmussen, Hans Jensen, Rasmus Basse og Christian Ring. -

Underdanigst læst:

Forhøjelse af pakkeposttaksten

Den Kongl. General Postdirections Plakat hvorved fastsættes en Forhøjelse i de i Pakkeposttaxten af 23de Febr. 1788 bestemte Contoir Gebyrer ved Pakkepostexpeditionen, og at den Forhøjelse skal vedvare indtil et Aar efterat Freednen er vendt til Bage; datteret Kjøbenhavn den 24de Nov: 1810.

Derefter blev læst

No. 470 uden for Nørre Port

1. [...r(?)] Pedersen Snedker hans Skiøde til Snedkersvend Søren Sørensen paa et Huus uden for Odense Nørre Port No 470, datteret 27de Dec. 1809 med foreviist Kjøbe Kontract af 18de Juni 1808, tinglæst 1ste Aug: s:A: paa forordnet stemplet Papiir. –
2. Johan Samuel Egstrand, Lejere af Post og Giestgiver Gaarden her i Odense tilhørende hr. Postmester Lausen i Odense, hans Panteobl: til hr. Postmester Peter Christopher Lausen for af ham laante Summa 2000 rd, datteret 3 Dec: 1810, med Pantsætning af en Deel af Debtors pandtsatte Meubler. –

Ansaret for Postgårdens inventar

3. Johan Samuel Egstrand, Lejere af Post og Giestgiver Gaarden her i Odense, tilhørende hr. Postmester Lausen hans i pantsatte Laan for de Indventari Sorter af Meubler og Effecter, som han i Leje tilligemed Postgaarden haver modtaget af hr. Postmester Lausen med hans Forpligt for samme at være ansvarlig, og i ald Fald give Erstatning paa den derpaa satte Vurdering, datteret 25 Juni 1810:

[Opsættelse af domssag fra sagfører S. Hansen paa vegne af tømmermand Mathias Larsen og købmand Nees].

INJURIESAGEN MOD NIELS VÆGTERS HUSTRU MÅ OPSÆTTES

(Se side 96)

For Retten mødte Prok: C:H: Hansen som befalet for Skoemager Johan Børger til Sags Anlæg og Udførelse mod Afskeediget Vægter Niels Clausens Hustrue Karen Jensdatter for dennes ærerørige Beskyldninger og Udladelser mod Børgers Hustrue Anne Marie Johansdatter og fremlagte en lovlig forkyndt Stælvning til Doms Erhvervelse over bemeldte Karen Jensdatter, tilligemed sit Jndlæg af Dags Dato tilligemed deri paaberaabte Tingsvidne, hvormed han indlod Sagen til Doms.

Stævningen og Jndlægget indlemmes Akten med Tingsvidnet vedhæftes samme lydende saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT]. Retten paaraabte denne Niels Klausens Koene Karen Jensdatter tilligemed hendes Mand og Værge om de var mødt og havde noget at fremme, men da ingen endnu meldte sig, og Niels Klausen for kort Tiid siden skal have været tilstæde, men igjen bortgaaet, og da Sagen synes at være af Vigtighed for disse Folk, saa blev denne Sag udsat //215b// til næste Ret den 17de December.

*

KVINDE ØNSKER SKILSMISSE VED DOM**Hendes mands desertering til englænderne**

For Retten mødte Prok: Hejlmann som befalet for Marie Cathrine Povelsen her af Odense og foreviste et hende allernaadigst meddeelt Beneficium paupertatis af 19de Mai d.A., hvorefter hun agter at erhverve Skilsmisse Dom over hendes fraskilte og bortreiste Mand Matros Johan Henrick Gamst tilligemed den ham under 31te f:M: tillagte Ordre fra Stiftet; Hvornæst han fremlagte den udtagne Dom og Vidnestævning af 9 Okt. sidstleden med lovlige Forkyndelses Paategning samt sine Sp: af Dags Dato, hvorhos han tillige fremlagte en Attest fra hr. Capitain Brove i Kjøbenhavn, som viiser at Jndstevnte Gamst er deserteret til de Engelske den 1ste Okt: 1807. - Og da Hejlmann nærmere vil deducere Domssagen skriftlig, saa bad Han denne fra

Tingsvidnesagen separeret og samme udsat i 14ten Dage, alt i Henhold til den i Stevningen nedlagte Paastand. –

Tingsvidnet bad han derimod fremmet efter Stævningen og Spørgsmaalene. De foreviiste 2de Dokumenter blev med Paategning givet tilbage, men de øvrige [sammenlagte] Dokumenter blev akteret lydende saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT].

For indstevnte Matros Johan Henrick Gamst mødte som befalet Defensor Prok: Rasmussen ved Prok: K:C:H: Hansen for at iagttage det fornødne. Han foreviste Defensionsordren af 11te Okt: sidst, hvorhos han indstillede til Retten om og hvorvidt det kunne ansees rigtigt at Gamst hertil er indvarslet at lide Dom, da han ikke her haver haft Ophold eller Boepæl, men i Kjøbenhavn, som altsaa formeentlig hans rette Værneting bliver. –

Hejlmann maatte anmærke: At Citantjnden har opholdt sig heri Odense siden hendes Mand deserterede, og at Cancellieskrivelsen til Stiftet, som er foreviist, anmoder Stiftsøvrigheden her at beskikke hende en Prok: til Sagens Udførelse; At Hejlmann derefter og er dertil beskikket under 31de s.M., og endelig at Stevningen viser at være forkyndt for Indstevntes sidste Opholdssted i Kjøbenhavn, og da Hejlmann paa Grund af foranførte ikke indseer andet end at nærværende Ret maae antages som Sagens rette Forum, saa paastoed han Tingsvidnet fremmet, og Domssag behandlet efter Forlangende.

Var egl. dansk matros, men blev desertør

Paa Grund af de oplyste denne Sags Omstændigheder og de fremlagte Dokumenter, hvoriblandt den fremlagte Attest fra Kapitain Brove, som beviser at Johan Henrick Gamst fra den danske Marine er decerteret den 12 Okt 1807 til de Engelske, og siden ikke indfundet sig, og da denne Deserteur efter den fremlagte Indstævning er bleven indkaldet med 6 Ugers Varsel efter den Kongl: Landsovereens[komst] paa Indstævningen givne Bekræftelse, Saa blev denne Sag antaget til Behandling og Paakiendelse ved nærværende Ret, hvorda Hovedsagen blev separeret fra Tingsvidnesagen og første udsat til i Dag 14ten Dage den 24 Dec:

Strømpevæver vidner

Udi Tingsvidnesagen fremstod Indstevnte Strømpevæver Johan Bøtcher, som erklærede at have tilforn aflagt Vidnesbyrd, og at han kjendte sine Pligter som Vidne, hvorefter han nu herfor Retten aflagte Vidne Eeden med opragte Fingre efter Loven til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd. Han besvarede derefter Actors fremlagte Sp: saaledes:

Til 1ste: Ja, Vidnet kjender omspurgte, som i nogen Tiid har boet i nærheden af ham. – Til 2det: Det omspurgte er ham bleven fortalt af denne Koene, videre er han ikke selv derom bekjendt. – Til 3die: Nej, derom er Vidnet gandske ubekjendt. – Til 4de: Saavidt Vidnet har erfaret haver hendes Opførsel og Forhold været meget god. – Til 5te: Derom gandske //216a// ubekjendt. –

Da ingen af Parterne havde dette Vidne meere at tilspørge, blev han dimitteret. – Da det andet indstevnte Vidne formedelst Forhold ikke var mødt her ved Retten i Dag, saa bad Hejlmann Tingsvidnet udsat til næste Ret. – Opsettelsen blev tilstaaet til næste Ret den 17de December, –

Forpagtet gård nu solgt af ejeren, købmand Nees

For Retten mødte Sagfører S. Hansen som befalet for Tømmermand Mathias Larsen og fremlagte en for Retten udstyret Vidnestevning ved Kjøbmand Nees til Tingsvidnes Erhvervelse til Fremlæggelse i den mellem dem ved denne Ret værende Hovedsag, i hvilken Attest om Sagens Henviisning til Rettergang er fremlagt; han fremlagte tillige sine Sp. til det indstevnte Vidne, hvem han som fremstillet derefter bad afhørt, og afleverede til Brug ved Examinationen det i Hovedsagen fremlagte Tingsvidne fra denne Ret, hvor Vidnet har afgivet

Forklaring fra Pag. 36 til 39 incl: - Den indstevnte og mødte Knud Jakobsen [Vecbe.teur(?)] erklærede at have tilforn aflagt Vidnesbyrd, og at han kjendte sine Pligter som Vidne, hvorefter han nu aflagte Vidne Eeden med opragte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd. - Efter at han af Retten var bleven forelæst hans ved denne Ret den 19de Jan. 1807 aflagte Vidnesbyrd, blev han nu givet til Besvaring de i Dag fremlagte Spørgsmaale, hvilket han besvarede saaledes:

Forpagter Mathias Larsen er opsagt

Til 1ste: Kjøbmand Nees har i Aaret 1805 selv fortalt Vidnet at han havde solgt Gaarden til en Anden, og at han derfor havde opsagt Mathias Larsen forpagtningen at fratrædes til Majdag 1806. Til 2det: Vidnet tilligemed de øvrige Kautiønistere var som omspurgt omtrent ved Juletidet eller noget efter i Gaarden hos Mathias Larsen for at vedtales med ham og Koenen ang. Forpagtningen og dens Afstaaelse i Anledning af Neeses Beretning om at have solgt Gaarden. - Til 3die: Ja, Kjøbmand Ness kom som omspurgt tilstæde da de andre var der forsamlede, og Vidnet veed ikke rettere end at han kom af sig selv uden at nogen havde været Bud for ham; Det blev sagt at Nees havde med sig den Mand som endnu er paa Gaarden, men Vidnet saa ham ikke; Hvad Neeses egentlige Ærende skulle være samme Tiid, er Vidnet ubekjendt. -

Nees' tilbud for fratrædelsen til Mathias Larsen

Til 4de: Kjøbmand Nees tilbød Mathias Larsen at ville betale ham 100 rd for Forpagtningens og Gaardens Afstaaelse og desuden erstatte ham dette Arbejde som han og Koenen havde haft ved Gaarden. - Til 5te: Mathias Larsen var ikke fornøjet med dette Tilbud og derfor blev samme af ham forkastet, hvor hos han erklærede: At dersom Kautiønisterne indgik noget som han ikke med dem var eenig udi, da skulle de selv svare dertil. -

Mathias Larsens modvilje

Til 6te: Nees skrev noget paa et Papiir som Vidnet ikke veed hvad indeholdt, og som Mathias Larsen ikke ville underskrive; Vidnets Underskrift blev ikke forlangt, om nogen af de andres Underskrifter blev forlangt, veed Vidnet ikke, men han er bekjendt at ingen af dem kunde skrive Skrivt. - Til 7de: Nogen Tiid efter var Vidnet tilligemed en af Cautionisterne fra Rønninge gaaet hen til Ness efter at Vidnet tilligemed de samtlige Kautiønistere en Dag tilforn havde været i Nesses Huus, men ikke truffen ham hiemme, Hvor da Vidnet tilligemed bemeldte Mand fra Rønninge talte med Ness, som begyndte at skrive noget op og som skulle være af samme Indhold som det tilforn skrevet; Men da Vidnet tilligemed den anden Mand talte noget om og udlod dem med nogle Indvendinger, rev Nes det skrevne i stykker, hvorefter Vidnet og den anden Mand gik bort uden at der passerede videre. - Dimmitteret.

Retten paaraabte Kjøbmand Ness, om han eller nogen paa hans Vægne //216b// var mødt og havde noget at fremme, men da ingen meldte sig, saa blev Vidnet dimmitteret. - Hansen bad Tingsvidnet sluttet og beskrevet meddeelt. - Som Retten bevilgede.

*

Værtshuset i Skibhusene

(Se side 101)

[Tingsvidnesagen] for Værtshusholder Huus; Derudi mødte de udmeldte Taxationsmænd Tømmermester Langhoff og Muurmester Bardram og fremlagte Rettens Udmeldelse samt deres den 8de Dec: sidst afholdte Sager og Taxationsforretning, som de erklærede at have forrettet

og fuldført efter deres bedste Skiønnende og saaledes som de nu samme under deres Eed med en god Samvittighed kunne og ville bekræfte. - Forretning[en] lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT]. Hvorefter de bemeldte Mænd under Lovens Eed med opragte Fingre afhiemlede og bekræfted denne Forretning i ald sin Jndhold og blev derefter dimitteret. -

Dette Tingsvidne blev sluttet og tilstaaet beskrevet at meddeele. -

Videre var ikke ved Bytingsretten at forrette. -

Lindved

Extra Ret

Onsdagen den 12. December 1810

[MANGE UDFALD AF BOGSTAVDELE I FORLÆGGET]

Blev en Extra Ret sat og betient af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Byeskriver Lange med Fuldmægtig Madsen med Vidner Niels Rasmussen og Skomar Basse.

*

KAREN JØRGENDATTERS VIRKSOMHED SOM ÅRELADER

(Se side 83)

[FORTSÆTTELSE AF DEN GAMLE SAG OM TYVERIET I SKRÆPPESTRÆDET HOS LADEKONEN KAREN JØRGENDATTER - MEN OGSÅ EN MEDFØLGENDE TILTALE MOD KAREN SELV, DA DER ER MISTANKE OM AT HENDES VIRKSOMHED SOM "LADEKONE" [KONE DER FORETAGER ÅRELADNINGER] ER ULOVLIG. Forlæggets første del er ulæselig og derfor udeladt, men efter indledningen fortsættes med en anden skriverkarl, hvis skrift giver færre problemer].

Bogholder Larsen vidner om åreladning af svigerinde

De Jndstævnte Vidner blev paaraabt, og efterat være betydet Eedens Vigtighed og givet vedbørlig Tilhold om Sandhed, fremstod først Bogholder Larsen, som paa Lovens Maade blev i Eed taget og svarede derefter til Spørgsmaalene, nemlig til 1ste:

Ja, han kiender omspurgte Karen Jørgensdatter. - Til 2det: Hun har ikke aareladt Vidnet selv, men hans Koenes Søster, og saa vidt han nu erindrer, skeedte det en Gang i dette Aars Foraar. - Til 3die: Derom gandske ubekiendt. Til 4de:

Bruger ellers kirurg Stützer, men lod Karen foretage åreladningen

Vidnet har først for kort Tiid siden, da han var bleven indstævnet her til Retten, faaet Kundskab om det omforklarede, og er han derfor ubekiendt om hans Svigerinde samme Tiid skulle have været syg, hvilket han dog ikke formoder, siden de ellers bruger Kirurgus Stytyer som Læge i Huuset. - De øvrige Spørgsmaale frafaldt Actor. Vidnet blev dimitteret.

Jgien fremstod Madame Møller, tilforn Bager Laursbergs Enke, som under hendes aflagte Eed besvarede de fremlagte Spørgsmaale saaledes:

Bager Laurbergs enke vidner om vellykket åreladning

Til 1ste: Ja, hun kiender omspurgte Koene. - Til 2det: Ja, hun har aareladt Vidnet nogle Gange, hvor mange kan Vidnet nu ikke egentlig erindre. - Til 3die: Vidnet er bleven aareladt baade paa Armen og paa Foden, saaledes som Vidnet af hende har forlangt, men hvad

Instrumentet egentlig //217a// kaldtes, veed Vidnet ikke.- Hun aarelod og forbandt Vidnet meget got. -

Mente hun var for blodrig, hvad der gav svimmelhed

Til 4de: Da Vidnet har befundet at hun var ligesom noget svimmel i Hovedet, saa formeente hun at være for blodriig og har derfor forlangt denne Koene til at aarelade sig, da hun havde befundet at hun aarelod meget let og got. - Til 5te: Efter Aareladningen haver hun befunden sig meget got. - Til 6te: Nej. - Til 7de: Derom ubekiendt. - Til 8de: Nej. - Dimitteret. -

Købmand Salomon Jensen vidner om kones og svigermors åreladning

Jgien fremstoed Kiøbmand Salomon Jensen, som under hans aflagte Eed besvarede de samme Spørgsmaale saaledes: Til 1ste: Han har alleene seet omspurgt Karen Jørgensdatter, men han har ikke videre Kiendskab til hende. - Til 2det: Hun har ikke aareladt Vidnet, men om det skulle være skeet før nogle Aar siden med andre i Vidnets Huus, er Vidnet ubekiendt, men han kan erindre at det er over 3 Aar siden hans Koene eller Svingermøder blev aareladt. De øvrige Spørgsmaale frafaldt Actor; Vidnet blev dimitteret.

Niels Thaarup blev åreladt af kone uden for Skt. Jørgensporten Åreladt i armen - evt. også i foden

Jgien fremstoed Niels Thaarup, som under lige aflagt Eed besvarede de samme Spørgsmaale saaledes: Til 1ste: Der har for en 2 à 3 Aar siden været en Kone uden for St. Jørgens Porten, som haver aareladt ham, men om dette egentlig har været den tilstædeværende Karen Jørgensdatter, kan han ikke bestemt sige, da han ikke kiender hende. 2de: besvaret. Til 3die: Han erindrer af hende at være bleven aareladt er pr: Gange paa Armen, men om saadant er skeet paa Foden, erindrer han ikke. -

Kender ikke instrumentets navn Plejer at lade sig årelade hvert forår

Instrumentet hvormed han er bleven aareladt, kan han ikke navngive. Han blev gandske godt aareladt og forbunden af hende. - Til 4de: Han plejer almindelig saaledes hvert Foraar at lade sig aarelade, og dette har været Aarsagen hvorfor han saaledes har ladet sig aarelade. - Til 5te: Vidnet har stedse befunden sig got efter Aareladningen. Til 6te: Nej. Til 7de: derom ubekiendt. - Til 8de: Nej. Dimitteret. -

Rebslager Jørgensen vidner om læges ordination af Karen som årelader

Jgien fremstoed Rebslagermester Peder Jørgensen, som under lige aflagt Eed besvarede de samme Spørgsmaale saaledes: Til 1ste: Ja, han kiender omspurgt Karen Jørgensdatter. - Til 2det: Hun har ikke aareladt Vidnet [selv, men] derimod Vidnets Broder, som var Bagersvend og [boede] hos Vidnet i hans Sygdom og 2de Gange blev aareladt af hende efter Lægen Doktor Bojesens Anordning, at han skulle aarelades. - Til 3die: Han blev aareladt paa Armen; Instrumentet kan han ikke navngive, og saavidt Vidnet kunne skønne, blev han got forbundet. -

Dødssyg fik det bedre efter åreladningen

Til 4de: Ja, hans Broder var syg og havde en Slags Tæring. - Til 5te: Saa vidt Vidnet erfarede, befandt hans Broder sig bedre efter Aareladningen. - Til 6te: Nej. - Til 7de og 8de: Nej. - Dimitteret.

Actor bad Vidneforhøret udsat efter Rettens Lejlighed. – Paa Grund af Tilførte blev denne Sag udsat til næstkommende Lørdag den 15de December Formiddag Kl. 11 –

Lindved

Lørdagen den 15de December 1810

Blev en Extraret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange med Stokkemændene Nielsen og Ring ved Zimmermann. –

BEDRAGERISAGEN MOD DORTHEA JØRGENDATTER

(Se side 106)

For Retten mødte Prokurator F:L: Friis som befalet Actor mod Arrestantinden Dorthea Jørgensdatter og Pigen Anne Marie Hansdatter af Rønninge, og fremlagte en lovlig forkyndt Doms og Vidnestævning //217b// hvorved begge de Tiltalte er indvarslet til i Dag. Det indstævnte Vidne hr. Kiøbmand Jversen bad Actor spurgt om han kiender Arrestantinden Dorthea Jørgensdatter, og om hun paa andres Regning hos ham har modtaget nogle Vahre? - Den fremlagte Stævning blev acteret lydende saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT]. -

Kjøbmand Iversen og hans eftermand, købm. Andrup, vidner

Jndstævnte Kiøbmand Jversen, som var mødt, erklærede paa Rettens Tilspørgsel at han ikke veed at kiende den tilstædeværende Pige Dorthea Jørgensdatter, ligesom han ikke heller til hende haver overladt Vahre paa andres Regning, men det kan være mueligt at saadant kan være skeet til hans Eftermand i hans Gaard og Handel, Kiøbmand Andrup. -

J Anledning denne Forklaring fremstillede Actor hr Kiøbmand Andrup, som blev givet samme Spørgsmaal som Kiøbmand Jversen. - Kiøbmand Jversen fratraadte. – Den mødte Kiøbmand Andrup, som i en anden Sag nyelig har været her ved Retten og aflagt Vidnesbyrd, aflagte Vidne Eeden efter Loven med Forklaringer til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd.

Butikshandel en søndag

Hvorefter han da under saadan aflagt Eed afgav følgende Forklaring, at det her ved Retten tilstædeværende Fruentimmer Dorthea Jørgensdatter, haver Søndagen den 30te September d:A: været i hans Botique og da forlangt fra Præsten hr Friis i Marslev Farve til et Pude, Höyrødt, som hun bekom og med havde derpaa en Seddel, at hun skulle tegne saadant hos ham til Præsten Friis, dog uden Navns Underskrift. Hun bekom denne Farve, og saavidt Vidnet nu erindrer, skulle samme koste efter den Tiids Priis 4 rd; Saavidt han nu erindrer, beholdt han Seddelen og venter endnu at kan finde samme. J Henseende Vidnets Formues Omstændigheder forklarer Vidnet at disse ere temmelig gode. Da ingen havde ham videre at tilspørge, blev han dimitteret.

Handlede uden aftale på Marslevpræstens vegne

J Anledning denne Forklaring fremstod Arrestantinden Dorthea Jørgensdatter, som tilstoed at hun saaledes som af Kjøbmand Andrup forklaret hos denne i Præsten Friises Navn har erholdt Farve til et [Pund] Höyrød ved Hielp af en Seddel, som hun under Foregivende at tiene Præsten Friis, og at have tabt den hende af ham leverede Seddel, fik Birkedommer Friises Fuldmægtig Krogsgaard til at skrive. – Denne Farve leverede Arrestantinden til sine Forældre, foregivende at have kjøbt den, og at ville have den til en Trøje, som hun endnu ikke havde bunden færdig; Jøvrigt tilstoed hun at denne Farve ikke var til Præsten Friis, men at hendes Foregivende desangaaende var urigtig.

Dortheas far vidner

Arrestantindens Fader, Jørgen Andersen af Rønninge, som her ved Retten var tilstæde, fremstod, og i denne Anledning afgav følgende Forklaring: At hans Datter Dorthea Jørgensdatter rigtig nok har leveret ham et [Pund] Höyrødt Farve, som han i Anledning den af Landsdommer Baden gjorde Randsagning ved hans Datters Tøy har leveret til Landsdommeren, hvor han formoder det endnu er. Han tilligemed Arrestantinden fratraadte. –

Actor fremlagte derefter et Deductions Jndlæg af 12te dennes med Bilager, hvortil han henholdt sig, men da der i Anledning det i Dag passerede skal indhentes nogen Oplysninger, og den Tiltalte Anne Marie Hansdatter uagtet Jndstævningen ikke i Dag er mødt, //218a// saa maatte han begiere Sagen udsat til næste Mandag Eftermiddag.

Vidtløftig sag med mange bilag

Defensor, som havde overværet det passerede, fremlagte ligeledes sit Jndlæg af Dags Dato, hvortil han henholdt sig. – Af de af Actor foran fremlagte Dokumenter bliver No 1, 3, 4, 6, 7, 8, 14 og 16 Acten at ved hæfte, men Jndlægget tilligemed de øvrige Dokumenter. nemlig No. 2, 5, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 17, 18 og 19 indlemmes Acten og lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT]. Hvorefter denne Sag Ifølge Actors Begjæring blev udsat til næstkommende Mandag den 14de December Eftermiddag Kl: 2. –

Arrestantinden blev igien overleveret til hendes Arrest. –

*

KAREN JØRGENDATTERS VIRKSOMHED SOM ÅRELADER

(SDe side 116)

[Tingsvidnesagen] Actor Sagfører S: Hansen kontra tiltalte Karen Jørgensdatter.

Actor mødte og fremlagte Jndstævning efter hvilken han bad Vidnerne paaraabt og afhørt efter de sidst fremlagte Spørgsmaale. Den fremlagte Stævning lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT]. Defensor Prokurator Rasmussen var mødt. – Af de jndstævnte Vidner mødte Kiøbmand Salomon Jensens Hustrue, Bager Mikael Lund og Vertshuusholder Lars Nielsen; de erklærede at have tilforn aflagt Vidnesbyrd og kiendte deres Pligter som Vidne, hvorefter de nu hver for sig aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd. – Af disse Vidner fremstod Hvedebrødbager Mikael Lund, som under hans aflagte Eed besvarede Spørgsmaalene af 12te December sidst saaledes:

Vidnet bager Lund husker ikke om Karen har åreladt ham, men ..

Til 1ste: Ja, han kiender omspurgt. – Til 2det: Om hun har aareladt Vidnet, kan han nu ikke erindre, men han veed at hun for nogle Aar siden aarelod en hans Tienestepige. – Til 3die: Derom kunde Vidnet ingen Forklaring gjøre. – Til 4de: Vidnets Pige var syg, men hendes egentlige Sygdom erindrer han nu ikke. – 5te: forbiegaaet. – Til 6te: Nej, – Til 7de: Nej. Til 8de: Nej. Dimitteret.

Værtshuusholder og hans kone bliver åreladt 1 - 2 gange årligt

Igien fremstod Vertshuusholder Lars Nielsen, som under lige aflagt Eed besvarede de samme Spørgsmaale saaledes:

Til 1ste: Ja. Til 2det: Ja, hun har aareladt saavel Vidnet som hans Hustrue nogle faae Gange. – Til 3die: Hun har aareladt dem paa Armen. Instrumentet kiender han ikke. Forbindelsen var meget god. – Til 4de: Han og Koene plejer almindelig at lade dem aarelade 1 à 2 Gange om Aaret, fordi de dertil er vandt. Sygdommen har ellers ikke forvoldet saadant. – Til 5te: Han

eller Kone har ikke havt nogen Ulejlighed af Aareladningen, men befunden dem vel derefter. – Til 6te: Nej. – Til 7de: Nej. – Til 8de: Nej. – Dimitteret.

Madam Jensen blev aareladt af Karen med en snalle

Jgien fremstoed Madame Jensen, som under lige aflagt Eed besvarede de samme Spørgsmaal saaledes: Til 1ste: En Koene boende i Skræppestrædet har en Gang aareladt Vidnet, men om det er den tilstædeværende Karen Jørgensdatter, tør Vidnet ikke bestemme, da hun i øvrigt ikke kiender hende. – Til 2det: For nogle Aar siden er Vidnet som om forklaret af saadan en Koene en Gang bleven aareladt med en saakaldet Snalle, og Vidnet blev got aareladt og forbunden. – Til 4de: Nej, Vidnet kan ikke sige samme Tiid at have været syg, og erindrer nu ikke heller efter hvis Raad saadant skeedte. – Til 5te: Nej. – Til 6te: Nej. – Til 7de: Nej, det veed Vidnet ikke. //218b// Til 8de: Nej. – Dimitteret. –

Actor irettelagte en Optegning for de Tiltalte som er tilstæde her ved Retten, over de Personer fra de af hende forhen nævnte Steder som hun har aareladt, hvilken Optegning han bad modtaget til Protokollen. Samme lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT HER]. –

Bogholders svigerinde og masdam Jensens mor skal forhøres i hjemmet

Bogholder Larsen har i Dag anmeldt for Actor at hans Koenes Søster, som er indstævnet til Vidnesbyrd, var hindret fra Möde, fordi hun er blind og syg, hvisaarsag han bad foranstaltet hendes Vidnesbyrd modtaget paa hendes Boepæl, hvilken Begjæring han ogsaa gjorde om Madame Jensens Moder. – Til at modtage disse syge Vidners Forklaring i Overværelse af Actor og Defensor blev nu af Retten udnævnt de 2de eedsorne Stævne vidner Politiebetienterne Fabricius og Schiær, og haver de at foretage denne Forretning saa nøyagtig og rigtig som de samme her i Retten kan fremlægge og under Eed bekræfte, hvorefter denne Sag henstaaer til næste Mandag den 27de December, Eftermiddag Kl. 3 – -

Lindved

[MANGE UDFALD AF BOGSTAVDELE I DETTE FORLÆG].

Mandagen den 17de December 1810

Blev Odense Byetingsret sat af Cancellieraad, Borgemester og Byefoged Lindved og Bye og Raadstueskriver Lange ved Fuldmægtig Examinatus juris Madsen med Stokkemænd Chr. Ring, Niels Rasmussen, Rasmus Basse og Peder Nielsen –

Derefter blev allerunderdanigst læst:

Reglement for jordemorvæsenet

1. Kongelig Reglement for Giordemodervæsenets Jndretning og Be[styrelse(?)] i begge Riger, Kiøbenhavn undtagen, datteret 21de November 1810. –
2. Det Kongelige danske Cancellies Plakat angaaende hvorledes der skal forholdes med [D(...(?))penges(?)] Udbetaling for at ... ved de f.. Battallioner som besættes ... ved en Gang i det løbende Aar, datteret 1ste November 1810. –(??)]
3. Dittos Plakat for Danmark og Norge, som indeholder nærmere Bestemmelser i Forordningen af 5 Maj 1810, de private Forsørgelses og Understøttelses Selskaber betræffende, datteret 30te Novemer 1810.

Til Udlæskning fremkom:

Bogtrykker Iversen repræsenterer Lübeckfirma*)

1. Peder Jensen Møller Hvedebrødbager, hans Obligation til Fuldmægtig Nees paa 799 rd 5 mk 15 s, datteret 11te Junii 1804, tinglæst 4de Maj 1807 og qvitteret af Bogtrykker Iversen den 15de December 1810 paa Handelshuset Schlick [&(??)] [.ckmann(?)] i Lübeck dets Vegne til ham; Denne Obligation til sin Tiid er bleven transporteret og overdraget.

**) Omtale første gang i dette afskriftsbind af H.C. Andersens senere velgører, bogtrykker, boghandler og avisudgiver Christian Henrik Iversen, hvis bolig- og firmaadresse var nuvær. Vestergade 57-59 (indgangen til Vintapperstræde). I porten er opsat en mindeplade. – Se også nedenfor under punkt 3.*

2. Salomon Jensen Skoemager hans ditto til Andreas Schmidt, nu i Stige, paa 2000 rd, datteret 11te Juni 1806, tinglæst 7de Juli sidst og qvitteret af Kreditor 11te Juni 1810. –
3. Peder Pedersen Uhrmager hans ditto til Bogtrykker Iversen for 100 rd, datteret 22de Janv 1805, tinglæst 28de Janv: derefter og qvitteret af Kreditor den 10de December 1810. –
4. Jonas Kristensen Smaaehandler hans ditto til Hans Poulsen i Odense for 200 rd, datteret 1ste December 1805, tinglæst 20 Janv: 1806 og qvitteret af Kreditor 13de December 1810. –

Derefter blev læst:

//219a//

No. 523: Sted i Skulkenborg

1. Valentin Lund Tømmermester hans Skiøde til Rasmus Kaspersen og Hustrue paa et Stæd i Skulkenborg No. 523, datteret 11te December 1810. –
2. Salomon Jensen Kiøbmand hans Obligation til det Kongelige Communitet i Odense for 1146 rd 4 mk 13½ s, datteret 13 December 1810. –
3. Daniel Jensen Bekker Trompeter ved det Fyenske Dragon Regiment hans Obligation til de offentlige Stiftelser i Fyen for 120 rd, datteret 14de December 1810. –
4. Peder Jensen Møller hans ditto til Hollænder Rafn paa Brahesborg ved Assens for 850 rd, datteret 13de December 1810. –

No. 377a, b, c, d: Lejevåninger på Odense Hede

5. Hans Jørgen Hansen til Bramstrup Etatsraad og Søren Hellerup til Søebysøegaard, Cancellieraad, deres Skiøde som Bestyrer af det grevelige Trampiske Fidei Commis, til Tømmersvend Anders Andersen i Odense paa 4 Lejevaaninger af 16ten Fag paa Odense Heed No. 377 a, b, c, d, datteret 11te Juni 1810, med vedhæftet Kiøbekontract paa anordnet Stemplet Papiir. –

No. 377c: Lejevåning på Odense Hede

6. Anders Andersen Tømmersvend hans Skiøde til Urtemand Peder Jensen [Køng(?)] paa en Lejevaaning No. 377 Lit c, datteret 26de Juni 1810, med Kiøbekontract paa anordnet Stemplet Papiir.

No. 377 A og B: 20 lejevåninger på Odense Hede

7. Dittos Skiøde til Hans Hansen Skriver ved Fyenske General Commando Contojr paa 20 Lejevaaninger under No. 377 Lit: A og B, datteret 29. Juni 1810. –

No. 1 i Nørregade: J.A. Zollezzis gård

For Retten mødte Borger og Handelsmand Joseph August Zollezzi og begærede fra Retten udmeldt 2de kyndige Haandværkere, en Tømmermester og en Muurmester, til at taxere hans Gaard No. 1, til Prioritets Efterretning. Til denne Forretning blev af Retten udmeldt de 2de kyndige Haandværkere Tømmermester Langhoff og Muurmester Bardram, og haver de en af Dagene i denne Uge at foretage denne Forretning efter deres bedste Skiønnende, saaledes som de samme her inden Retten kan fremlægge, og under deres Eed bekræfte, hvorefter denne Sag henstaaer til næste Ret den 24de December. –

No. 428: Gård i Nørregade

Efter Begiæring af Pottemager Jens Nikolajsen blev ligeledes udmeldt Tømmermester Langhoff og Muurmester Jørgen Jensen til at taxere hans Gaard paa Nørregade No. 428 til Prioritets Efterretning. –

Reparationer i Odense Hospital

[Synstingsvidne] for V. Lund og Muurmester Jørgen Jensen angaaende de af dem i Odense Hospital foretagne Reparationer. Derudi mødte de udmeldte Mænd, Tømmermester Mathias Larsen og Muurmester Peter Krone og fremlagte Rettens Udmeldelse samt deres den 13de December sidst udi Odense Hospital afholdte Syensforretning over det sammestæds forrettede Arbejde, hvilken Forretning de erklærede at have forrettet og fuldført efter deres beste Skiønnende og saaledes som de nu samme under deres Eed med en god Samvittighed kunde og ville bekræfte; Syensforretningen lyder saaledes [ORDLYD IKKE INDFØRT HER]. Hvorefter de bemeldte Mænd under Lovens Eed med oprakte Fingre afhiemlede og bekræftede denne deres Forretning i al sin Indhold og blev derefter dimitteret. –

Dette Syensstingsvidne blev sluttet og gives beskreven til Reqvirenterne. –

[Ny opsættelse af sagen fra lakfabrikant [Lakfabriqueur] Mejer mod teglmester Daniel Siverts].
//219b//

[Opsættelse af domssagen nr. 27, fra kommissær Ottesen mod daglejer Peder Rasmussen]

[Ny opsættelse af domssagen nr. 28 fra prokurator C.H. Hansen på vegne af skomager Johan Børger mod vægter Niels Clausens hustru, Karen Jensdatter, for injurier. Såvel vægteren som hans hustru er udeblevet].

KVINDE ØNSKER SKILSMISSE VED DOM

(Se side 113)

[Tingsvidnesagen] No. 13. Prokurator Hejlmann som befalet for Marie Katrine Sørensen til Skilsmisse Doms Erhvervelse imellem hende og Mand, Gamst.

Skræddermester Belschner vidner

Deri mødte Prokurator Hejlmann, som fremstillede det indstævnte, forrige Rettes Dag udeblevne Vidne Skræddermester Belschner, hvem han bad afhørt efter de til ham affattede forhen fremlagte Spørgsmaale. Det fremstillede Vidne, Skræddermester Belschner, som tilforn

har aflagt Vidnesbyrd og kiender sine Pligter som Vidne, aflagte Vidne Eeden efter Loven med oprakte Fingre til Bekræftelse paa Sandheds Vidnesbyrd. Han blev derefter givet de sidste Rettes Dag fremlagte Spørgsmaale, hvortil han svarede:

Til 1ste: Ja, han kiender omspurgte tilstædeværende Marie Katrine Sørensen og har kiendt hende omtrent en halv Snees Aar. - Til 2det: Det omspurgte har Vidnet hørt sige af hende selv, videre veed han ikke derom. - Til 3die: Nej, derom ubekiendt. - Til 4de: Hendes Opførsel har saavidt Vidnet bekiendt været meget god. - Til 5te: Derom gandske ubekiendt. - Vidnet blev dimitteret. -

Marie Katrines egen redegørelse

Derpaa blev af Hejlmann fremstillet Citantinden Marie Katarine Sørensdatter, af hvem han bad den ærede Ret ville modtage den Forklaring Forordningen af 24de Maj 1750 i nærværende Sag paalægger hende at afgive. - Af den fremstillede Marie Catrine Sørensen blev af Retten, i Overeenstemmelse med forbemeldte Forordning, nu modtaget følgende Forklaring, efter at være paalagt at hun skulle afgive samme saaledes som hun i al Fald tröster sig til under hendes Eed med en god Samvittighed at kan bekræfte;

Citanten giftede sig i København med udlært tømrer Johan Henrik Gamst

At hendes undvigte Mand Johan Henrik Gamst havde til sidst lært Tømmerproffessionen, og som Tømmermand givtede hun sig med ham i Kiøbenhavn; Han var omtrent 28 Aar gammel og havde tilforn været givt, men hans Kone død;

Manden blev matros ved Holmen pga. slet ægteskab

Var henfalden til liderlighed og udsvævelser

Deponentinden var givt med ham omtrent 2 Aar, og i Slutningen af deres Ægteskab tog han Tienneste ved Holmen som Matros, men formedelst hans slette Forhold imod hende, og at han var yderst henfalden til Liderlighed og Udsvævelser med andre Fruentimmere og forødede eller tilsadte den Kost han nød som Tømmersvend, og hvormed han skulle underholdt ham og hende med Barn, som de havde avlet tilsammen, nødtes hun til for Magistraten i Kiøbenhavn at före Klage over ham, hvorefter de, som ikke kunde blive foreenet til længere at leve tilsammen i deres Ægteskab, blev af bemelte Magistrat meddeelt Bevilling til at leve

Blev separeret fra bord og seng

separeret fra Bord og Sæng, og saavidt hun nu erindrer, var det i Aaret 1807 at denne Bevilling blev hende meddeelt; Efterat hun saaledes fra ham var bleven separeret, tog hun Tienneste i Kiøbenhavn, men forblev ikkuns i samme 2de Maaneder, da hun blev syg og maatte henlægges paa Hospitalet, hvorfra hun igien udkom efter 11 ve Ugers Forløb,

Efter Københavns bombardement rejste citanten med barn til Odense

og da Krigen imellem Danmark og Engelland imidlertid udbrød, og det blev uroeligt i Kiøbenhavn, rejste hun med Barn her til Odense; Efterat hun og Mand saaledes var bleven separeret, talte hun kuns med ham en Gang, da hun mødte ham paa Gaden, og samme Tiid var hun ankommen her til Odense, fik hun Brev fra hendes Bekiendtere i Kiøbenhavn at han skulle være deserteret bort med de engelske ved Københavns Bombardement, som var i Aaret 1807, og siden den Tiid forsikrer hun, ikke at have hørt det mindste til ham, eller at være bekiendt hvor han nu maatte opholde sig, og om han endnu maatte være i Live eller være död. -

Mere om mandens forhold

Hun tillagte at denne hendes undvigte Mand var af en agtet Familie i Kiøbenhavn, og at hans Fader var Major Gamst ved Artilleriet, men at denne hendes Mand formedelst hans Liderlighed og Udsvævelser omsider til sidst var bleven det han var.

Denne hendes afgivne Forklaring forsikrede hun at være rigtig og sandfærdig, ligesom og at hun ikke fra hendes Side havde givet denne hendes fraskildte Mand mindste skiellig Aarsag, enten til hans slette Forhold imod hende eller hans paafulgte Desertion, og at hun kunne og ville med en god Samvittighed nu under hendes aflæggende Eed bekræfte samme.

Defensor lod møde ved Sagfører S. Hansen og havde intet at tilspørge Citantinden, hvorimod han paastoed hendes aflagte Forklaring beediget. - Hvorefter Marie Katrine Sørensen nu her for Retten under hendes Eed med oprakte Fingre bekræftede foranførte hendes afgivne Forklaring, som i alle Deelee rigtig og sandfærdig, og derefter blev dimitteret. - Heilmann Begiærede dette Tingsvidne sluttet og beskreven. Som af Retten blev bevilget.

*

[Fortsættelse i bind HCA16j]